

Raftul
Denisei

„Un roman excelent, pe de-a-ntregul original.”
Tony Parsons

Douglas Coupland

Tânăra în comă

roman

HUMANITAS
fiction

DOUGLAS COUPLAND

Tânăra în comă

Traducere din engleză și note de IULIA GORZO

Unul dintre cele mai traduse romane ale lui Douglas Coupland, după care BBC a realizat o adaptare radiofonică de succes în 2008.

Un roman provocator, de un realism acut, din care se desprinde portretul ironic și amar al unei lumi contemporane golite de conținut și golite de idealuri, îndreptându-se spre o apocalipsă fără grandoare.

“Odată cu *Tânăra în comă*, al cărei ton alert și mesianic ne duce cu gândul la o ieremiadă semnată de Kurt Vonnegut, Coupland poate fi considerat un profet al zilelor noastre.”

The Washington Post

“Este unul din romanele mileniului, de o factură cât se poate de subtilă și interesantă. Visual, e strălucit, plin de imagini memorabile, și cu dialoguri scăpărătoare.”

“Coupland a intrat într-o nouă etapă, dovedind o maturitate și acuitate ieșite din comun.”

Kirkus Reviews

“Un paradoxal mesaj de speranță și un manifest împotriva cinismului.”

USA Today

“*Tânăra în comă* este cel mai bun roman al lui Douglas Coupland.”

People

PARTEA ÎNTÂI

Toate ideile sunt adevărate

Sunt Jared, o fantomă.

În ziua de vineri, 14 octombrie 1978, jucam fotbal cu echipa mea de la liceu, Sentinel Spartans. Jucam în deplasare la alt liceu, Handsworth, în nordul Vancouverului. La începutul meciului am primit o pasă și, când m-am întors s-o prind, mi-a fost imposibil să nu remarc cât de limpede și de albastru era cerul, ca o fereastră proaspăt spălată. În momentul acela mi-am pierdut cunoștința. Se pare că am ratat pasa și nu-mi amintesc deloc ce s-a întâmplat după aceea, dar am aflat că antrenorii au anulat meciul, ceea ce a fost o prostie, pentru că îi băteam și, din câte se părea, era doar o recidivă serioasă a mononucleozei depistate în urmă cu doi ani.

Dar între pasa aia ratată și momentul în care m-am trezit, după câteva ore, la spitalul Lions Gate, am fost diagnosticat cu leucemie – cancerul măduvei osoase, deci și al sângelui. După numai trei luni am murit, pe 14 ianuarie 1979. A fost o evoluție fulgerătoare pentru această boală. Înainte să mor mi-a căzut tot părul, iar pielea mea a căpătat nuanța unei mașini albe nespălate. Dacă aş putea să re trăiesc totul, aş ascunde oglinzile începând cu Săptămâna a Șasea.

Viața mea a fost fericită, plină și scurtă. Pământul a fost bun cu mine, iar încheștarea mea cu cancerul a fost Marea mea Experiență. Firește, asta dacă nu punem la socoteală partida de sex cu Cheryl Anderson din săptămâna când părinții ei au renovat casa și toată familia s-a mutat la motelul Maples timp de cinci zile. Acestea fiind zise, cred că, dacă o persoană nu trece printr-o Mare Experiență, viața acelei persoane e irosită. O astfel de experiență nu trebuie neapărat să fie explozivă, criminală sau s-o includă pe Cheryl

Anderson; adesea, o viață liniștită de singurătate poate fi o Mare Experiență. Și o să mai spun ceva: spitalele sunt magneți pentru fete. Salonul meu de acolo a devenit rapid o adevărată paradă de flori, prăjiturile, lucrușoare tricotate și fete care – era o plăcere să constatăi – stătuseră ore întregi să se dichisească. Universul ăsta e croit așa de aiurea, încât eram prea slăbit ca să răspund cum se cuvine asaltului de Betty și Veronici care se dezlănțuia asupra mea – în afară de obraznica aia de Cheryl Anderson, care mi-a oferit „satisfacție manuală” în ziua când mi-am pierdut sprâncenele, moment urmat de un potop de lacrimi și de țcănitul instantaneelor Polaroid, în care port o cipilică tricotată. Mamă, mamă.

Dar să ne întoarcem la momentul prezent – aici, unde sunt acum, aici, la sfârșitul lumii.

Da, lumea s-a sfârșit. A rămas încă *aici*, dar s-a... *sfârșit*. Eu sunt la capătul lumii. Pulbere dusă de vânt. Sfârșitul lumii așa cum o știm noi. Încă o cărămidă dintr-un zid. Sună spectaculos, dar nu e. E mare plictiseală și liniște și aerul miroase mereu de parcă la opt sute de metri mai încolo a luat foc un cauciuc.

Dați-mi voie să vă descriu peisajul la un an după sfârșitul lumii. Este în primul rând un loc tăcut, fără motoare sau voci sau muzică. Ecranele sălilor de cinema se subțiază și se deșiră ca niște bluze purtate prea mult. Nenumărate mașini și camioane și dubițe sunt oprite în refugiile drumurilor, ascunzându-și încărcătura de schelete. Case din toată lumea se năruie și se surpă; pianе, canapele și cuptoare cu microunde cad prin podele, scoțând la iveală bani și bilețele de amor ascunse sub scândurile dușumelei. Majoritatea alimentelor și medicamentelor și-au depășit termenul de valabilitate. Lumea de afară e erodată de ploaie și derutată de fulger. Focurile ard încă, bineînțeles, iar vremea tinde acum spre extreme.

Străzile de suburbie ca aceea pe care am crescut eu se descompun acoperite de plante înalte și țepoase, crescute peste măsură; vița-de-

vie se revarsă acum peste șosele pe care nu mai trece niciun Camaro. Rachetele de tenis se deșiră pe tăcute în dulapuri întunecoase și uscate. Zece milioane de tablouri cad de pe zece milioane de pereți; indicatoarele rutiere se corodează și ruginesc. Câinii flămânzi bântuie în haite.

Dacă ați vizita acum Pământul, ați vedea mii de ani de măreție și mașinării adormind la unison. Catedralele cad la fel de repede ca băncile; benzile de asamblat mașini la fel de repede ca supermarketurile. Submarine scufundate, neluminate, se îngămădesc pe fundul oceanelor ca să-și petreacă următorul miliard de ani acoperindu-se de nămol. În orașe, zăpada zace, necurățată; tomatelor zac mute; tablele de școală rămân neșterse pe veci. Bazele de date din computere zac nerăscolite, în timp ce cablurile electrice plutesc din stâlpii de aluminiu, ca niște fire de păr lungi și subțiri.

Dar cum am ajuns aici? Și cât timp mi-e dat să stau aici? Ca să aflăm asta, trebuie să aflăm povestea prietenilor mei. Și ei au fost de față – la sfârșitul lumii. Ăsta-i locul în care și vechii mei prieteni au ajuns să locuiască – prietenii mei care au îmbătrânit în timp ce mie mi-a fost dat să rămân veșnic tânăr.

Întrebare: dacă aș lua-o de la capăt, aș face la fel? Categorie – pentru că am învățat câte ceva pe parcurs. Majoritatea oamenilor nu învață chestii pe parcurs. Sau, dacă învață, le uită când le vine lor bine. Dacă li se dă o a doua șansă, cei mai mulți o dau în bară total. O lege de neclintit a Universului. Oamenii, din câte am observat eu, par să învețe abia când capătă a treia șansă – după ce au pierdut și au irosit o considerabilă cantitate de timp, bani, tinerețe și energie sau ce mai vreți voi. Dar învață, ceea ce până la urmă e preferabil.

Deci iată povestea unor prieteni de-ai mei care și-au învățat până la urmă lecția: Karen, Richard, Pam, Hamilton, Wendy și Linus. Richard e cel mai bun vorbitor din grup, așa că la început povestea e

mai mult a lui. Karen s-ar fi descurcat mai bine, dar ce să-i faci, Karen n-a prea stat pe Pământ la început. *C'est la vie*. Totuși, povestea lui Richard ne duce doar o bucată de drum. Povestea ajunge să-l depășească. Îi include pe toți. Și la sfârșit devine povestea *mea*. Dar mai e până acolo.

Destinul e ținta spre care ne îndreptăm. Viitorul nu există încă. Soarta e pentru ratați.

18–25–32... *Pasă!*

Toate ideile din lume sunt greșite

Karen și cu mine ne-am pierdut virginitatea pe vârful muntelui Grouse, printre cedrii de lângă o pârtie de schi, sfărâmând creasta cristalină a zăpezii, sub lanternele minuscule ale stelelor. Era o noapte de decembrie atât de friguroasă și de senină, încât aerul părea ca cel de pe Lună – îți ardea plămânii; mentolat și pur, cu un iz discret de ozon, zinc, ceară de schiuri și șampon cu căpșuni folosit de Karen.

Ăsta e punctul în care mă întorc la prima mică fisură din carapacea timpului, la vremurile cele mai fericite din viața mea. Eu și ceilalți, adolescenți păgâni și fericiți tânjind pe culmea unui munte negru, care se înălța deasupra unui oraș strălucitor, un oraș atât de nou încât visa doar la ceea ce știe embrionul, o lumină sclipitoare de pace obștească și de speranță pentru viitor. Și acum revin în prezent, pe vârful aceluși munte: *Ce ai văzut, Karen? De ce nu ni s-a îngădui să aflăm? De ce tu – de ce noi?*

În seara aceea – 15 decembrie 1979 – Karen fusese tare înverșunată, vrând să ne unim până la capăt.

— Deci, Richard, o facem sau nu? mi-a spus ea. Și-a tras fermoarul salopetei ei cu pieptar pe un dâmb abrupt, în formă de sân, apoi m-a cărat în pădure, unde m-a trântit în zăpada aspră, o zăpadă prea înghețată ca să te hârjonești. Mă simțeam așa de tânăr, iar ea părea așa de matură. A tras de mine cu o grabă neobișnuită, de parcă ne-ar fi așteptat o invazie care avea să ne trimită la război. Așa că ne-am întins acolo, zvârcolindu-ne ca niște lei, cu gândurile din cap ca niște automate de joc scuișând afară dolari zăngănitori de argint, rubine și bomboane. De parcă totul avea să se sfârșească

în curând, puținul timp rămas trebuia irosit rapid, savurând pulsațiile delicate, tremurânde, ale bobocilor de cireș proaspeți și uscați care circulau înainte și înapoi între trupurile noastre.

După, zăpada rece ni s-a strecurat în chiloți, apoi în orificii, răcind și congelând părțile alea care fuseseră atât de calde până nu demult, în timp ce ne echipam și lunecam în jos pe pârtiile de schi până la telescaune.

— Hei, Richard, fătălăule, facem întrecere!

Eu și Karen eram emoționați, puțin stânjeniți și procesam toate senzațiile noi în timp ce ne simțeam transformați, apoi am urcat din nou pe munte într-un telescaun instabil care s-a oprit la jumătatea pantei. În aceeași clipă lămpile au pâlpâit și ele, apoi au pălit, apoi s-au stins. Karen și cu mine am rămas în beznă, zgâlțâiți și blocați, suspendați deasupra naturii sălbătice, cu fețele albastre ca blugii din cauza lunii. Karen și-a aprins o țigară Number 7, cu obrajii scobiți aprinși de sânge, arzând cu flăcări rozalii la flama brichetei Bic, ca o păpușă dintr-o casă a păpușilor care a luat foc. Brațul meu i-a înconjurat umărul; ne simțeam amândoi în siguranță, de parcă am fi fost de unii singuri un sistem solar complet, spânzurați pe cer, ca două planete calde înăuntrul unui univers de stele.

Am întrebat-o pe Karen, care încerca și ea să măsoare impactul lucrului pe care tocmai îl făcuserăm împreună în pădure, dacă era fericită. Întrebarea asta, așa cum am aflat mai apoi, nu pică bine nimănui niciodată. Dar Karen a zâmbit, a chicotit și a suflat fumul prostește în întunericul de un albastru intens. M-am gândit la niște bijuterii aruncate dintr-un pachet în Groapa Marianelor, pierdute pentru totdeauna. Apoi și-a întors fața de la mine și a privit spre pădurea care se întindea în dreapta, copaci care pentru noi doi păreau doar o nuanță mai închisă de negru. Îmi dădeam seama că se întâmpla ceva cu ea în momentul ăla, de parcă ar fi fost o carte pe care o citeam, ale cărei pagini fuseseră smulse anume. Își mușca

buza de jos cu dinții ei mici, iar sprâncenele i s-au lăsat în jos.

A fost zguduită de un spasm delicat, de parcă ar fi încercat să-și pornească Honda ei Civic cu cheile de la casă.

Încet-încet, lucrurile mi s-au limpezit în minte: Karen nu fusese în apele ei toată după-amiaza și nici la începutul serii, făcând fixații pe prostii gen telefonul cu disc de culoare oliv din bucătăria părinților mei sau un buchet de gladiole pleoștite de pe masa de bucătărie și zicând chestii de genul „O, nu-i așa că-i minunat...” Apoi îndepărtându-se încet. În afară de asta, toată ziua se uitase la cer și la nori, dar nu doar în treacăt, ci se oprise și rămăsese locului și se holbase, ca și cum s-ar fi uitat la un ecran de cinema.

Spatele lui Karen s-a arcuit doar o idee, iar fața i s-a încordat la fel de imperceptibil.

— Ce-i, păpușă – regrete? am spus eu. Știi ce simt pentru tine.

— Ete na, Richard, a spus ea. Și eu te iubesc... cap sec. N-am pățit nimic, zău așa, Bibi. Doar că mi-e frig. Și vreau să se aprindă la loc lumina. Mai repede.

Îmi spunea „Bibi”, o deformare copilăroasă de la „iubi”.

Absența luminii o înfricoșa. Mi-a ridicat căciula de schi din lână și mi-a sărutat urechea rece, plină de ceară. Așa că am strâns-o și mai tare în brațe și am mai întrebat-o o dată ce nu-i convenea, pentru că tot nu-i era bine.

— În ultima vreme am avut vise ciudate rău, Richard. Așa de *adevărate*... Presupun că sună cam fraieristic să zic așa ceva, nu? Mai bine uităm.

Karen a scuturat din cap și a suflat un rotocol de fum de țigară care s-a întins ca o pânză de păianjen pe fundalul nopții negre. Privea fix la turnurile telescaunului, turnuri ca cele ale santinelor din lagăre, care nu erau în stare să lumineze părțile cu un soare artificial. A schimbat subiectul:

— Ai văzut cu ce pantaloni a venit Donna Kilbruck în seara asta?

Doamne – așa de strâmți – parcă avea puță de morsa. Ce oroare. Mai bine uităm și asta.

— Hai, Bibi, nu schimba subiectul. Spune-mi, am zis eu, cu o asprime neașteptată. Eram furios pe mine însumi; mă maturizam și ajunseseam la stadiul la care replicile șmechere nu mai erau în și prin ele însele suficient de valoroase ca să susțină o conversație. Karen și cu mine aveam rareori conversații cu adevărat profunde. Singurele ocazii când ne apropiam oarecum de un schimb de gânduri profunde erau ședințele în grup de filozofeală amestecată de droguri – ceea ce era cam egal cu zero. Dar pe atunci eram tineri, iar ușurătatea ne era armură. Tânjeam după gânduri superioare. Mi-am jurat că voi încerca să mă apropii mai mult de ea.

— Hai. Te rog, spune-mi.

— Nah. Scuze, Bibi, a spus Karen. E prea complicat...

Iarăși m-am simțit lăsat pe dinafară. Cu câteva minute înainte fusesem una cu ea. O adiere ne-a atins în treacăt, trupurile noastre s-au înflorat, după care ea a spus:

— Ei, poate că n-a fost un *vis*. Promiți că nu râzi?

— Ai? Da. Normal că promit.

— Păi dormeam când s-a întâmplat – dar a fost mai realist decât orice vis. Poate ca un fel de viziune.

— Așa.

— N-a fost deloc ca un vis, mai degrabă ca niște promo-uri pentru filme – ca un promo pentru un film care se dă la televizor, dar și cu instantanee, care erau aproape nedevopate, ca ceața din fotografii care devine apoi o față de om când le developezi în laboratorul foto de la școală. Cred că trebuia să fie viitorul.

Acum îmi vine să-mi dau palme pentru ce am spus, o tentativă de a fi amuzant pentru care îmi alesesem greșit momentul:

— Deci cum era viitorul? Vietnamul cucerește lumea? Invităm extratereștri la cină? Navete spațiale pentru toată lumea?

Mi se părea că sunt spiritual la faza asta – o diagonală câștigătoare la *Hollywood Squares*¹. Dar mutra plouată a lui Karen era un semn că mă înșelasem profund. Părea speriată și dezamăgită.

— Bine, Richard. Înțeleg. Știam eu că nu trebuie să mă bazez pe tine la faza asta. N-o să mai fac niciodată greșeala asta.

S-a uitat în altă parte. Frig.

M-am simțit ca un fermier care-și vede recolta culcată la pământ de grindină.

— Nu. *Căcat*. Karen. Te rog. Sunt un căcat. Melița lovește din nou. N-a fost cu intenție. Știi că n-a fost. Am fost un nesimțit. Nu-mi place când sunt așa. Căcat. Încercam doar să glumesc. Te rog să-mi spui. Haide. Vreau să-mi zici de viziunea ta. *Te rog*.

— Înjosirea ta s-a consemnat, Richard.

Și-a aruncat țigara cu un bobârnac; tonul ei arăta că tatonează. A tăcut o vreme. Deja nu ne mai era răcoare, ci de-a dreptul frig. Ochii ni se adaptau la întuneric. Ea a continuat:

— Era material. De pildă, simțeam plantele și hainele și lucrurile, când puneam mâna pe ele. Mai ales azi-noapte. Se întâmpla în casa noastră de pe Rabbit Lane, dar totul căzuse în paragină. Copacii și iarba... dar și oamenii. Tu, Pam... erați foarte murdari și zdrențăroși.

Brusc, a căpătat claritate.

— Toate chestiile astea *sunt* în viitor. A tras înapoi pe nări o mărgică udă de muci, care-i atârna din nas. Aerul părea plin de fum. Nu erau nici mașini zburătoare și nici costume de astronauți. Dar mașinile *chiar* arătau altfel, rotunde și netede peste tot. Șofam o mașină din asta. Era o marcă nouă... Airbag? Da — *Airbag*. Era scris pe bord.

¹ Numele unei emisiuni-concurs televizate, la care erau invitate celebrități pentru a susține concurenții.

— N-ai luat și tu din întâmplare un *Wall Street Journal* ca să observi marile tendințe ale pieței din viitor – sau vreun preț de pe bursă – nimic de felul ăsta?

Ea s-a plesnit peste frunte.

— Mi se arată viitorul și eu sunt atentă doar la mașini, coafuri și...

Și-a dat ochii peste cap.

— Mi se șterge totul din cap, Richard, nu te pot ajuta la faza asta. Nu mai fi așa bătut în cap. Stai așa – da, da; Rusia nu ne mai e dușman. Și sexul e... fatal. *Ta-da!*

Telescaunul s-a zgâlțâit – motoarele de pe culme începuseră să huruie. Karen și-a continuat transa:

— La începutul săptămânii ăsteia am văzut viitorul și erau mașinile astea care aveau cumva legătură cu banii – oamenii păreau să fie mai... *electronici*. Oamenii mai făceau și lucruri normale, cum ar fi că-și puneau benzină tot de la pompă și... și... o, *căcat*, nu-mi vine să cred, văd viitorul și e exact ca *prezentul*. Nici măcar nu mai țin minte cum anume era diferit. Oamenii arătau mai bine. Erau mai slabi? Mai bine îmbrăcați? Ca joggerii?

— Și...?

— Bine, ai dreptate. Detaliile sunt cam cârpăcite – dar sunt și vești proaste. E o chestie de-aia gen veste bună/veste rea.

S-a oprit, apoi a spus:

— Viitorul are ceva... întunecat.

S-a oprit și și-a mușcat buza.

— Asta mă sperie în momentul ăsta.

— Cum anume întunecat?

În seara aceea purtam doar blugi, fără izmene. Tremuram.

— Viitorul *nu* e un loc bun, Richard. Cred că s-ar putea să fie crud. Asta am văzut azi-noapte. Eram cu toții acolo. Ne vedeam pe noi – nu eram torturați sau chestii din astea – cu toții eram încă în

viață și cu toții eram... *mai bătrâni*... de vârstă mijlocie sau pe-acolo, dar... „sensul” dispăruse. Și totuși noi nu știam asta. N-aveam niciun sens.

— Cum adică „niciun sens”?

— Bine. Viața nu ni se părea deprimantă sau goală, dar nu ne dădeam seama decât că era ca și cum am fi rămas pe dinafară și ne uitam înăuntru. Și atunci m-am uitat în jur după alți oameni – ca să văd dacă și viețile lor păreau la fel – dar toți ceilalți oameni plecaseră. Eram doar noi, cu viețile noastre fără de sens. Apoi m-am uitat la noi cu atenție – Pam, Hamilton, tu, Linus, Wendy – și păreați cu toții normali, dar ochii voștri n-aveau suflet... ca un somon care zace pe un doc, cu un ochi lipit de lemnul încins și cu celălalt uitându-se drept spre rai. Cred că trebuie să mă opresc.

— Nu, nu te opri!

— Am vrut să fac ceva pentru noi, Richard, dar nu știam cum să ne salvez, cum să aduc înapoi sufletele noastre. Nu vedeam nicio soluție. Eram singura care știa ce lipsește, dar nu știam cum să rezolv problema.

Karen părea gata să izbucnească în plâns. Eu tăceam și habar n-aveam ce să spun; am luat-o de umeri. Sub noi, pe partea stângă, vedeam schiori adunați în întuneric, fumând iarbă și pasându-și unul altuia butelci de vin în timp ce huiduiiau.

Karen a reînceput să vorbească:

— O! Acum mi-am adus aminte! Jared a fost acolo azi-noapte! În viziune – *chiar* a fost! Deci poate că *nu* e o viziune adevărată asupra viitorului, dar e o viziune despre ceea ce s-ar putea întâmpla – un avertisment – ca stafia din *Poveste de Crăciun*.

— Mă rog, poate.

Nu-mi plăcea să aud numele lui Jared, deși nu m-am dat de gol. Atunci, telescaunul s-a bălăbănit înainte câțiva metri, apoi s-a oprit. Lumea era din nou încremenire neagră.

— Dar știi ceva, Richard?

— Ce?

S-a controlat.

— Nimic. Știi ce, las-o baltă, Bibi. M-am săturat să vorbesc despre asta.

Și-a vârât mâna în haină.

— Uite. Vreau să ții plicul ăsta, pentru mine. Să nu-l deschizi. Doar să-l ții peste noapte, pentru mine. Mi-l dai mâine înapoi.

— Ha?

M-am uitat la plicul cu Snoopy, pe fața căruia era scris cuvântul „Richard” cu un Magic Marker, cu scrisul ei înnebunitor de copilăros, rotunjit, înclinat și împodobit cu floricele. Scrisul ei fusese de fapt și motivul unei certe pe care o avuseserăm noi doi cu o lună în urmă. O întrebaser de ce nu poate să scrie „normal”. Ce idiot!

Karen s-a uitat la mine cum mă uitam la scrisul de mână.

— E destul de normal pentru tine, Richard, nonconformist curajos ce ești?

Am vârât plicul în buzunarul de jos al hainei, apoi telescaunul s-a urnit din nou, cu un salt.

— Nu uita – mâine mi-l dai înapoi, fără să pui întrebări.

— S-a făcut.

Am sărutat-o.

Telescaunul s-a pornit cu o nouă zgâlțâială, din cauza căreia Karen a scăpat din poală pachetul de Number 7. A înjurat, moment în care muntele s-a iluminat din nou cu energia marilor baraje din Columbia Britanică. Schiorii de pe piste au izbucnit în urale, de parcă ar fi aclamat însăși energia; momentul nostru s-a pierdut. Karen a spus:

— Uite – uite-le pe Wendy și pe Pam.

M-a asurzit urlând la Wendy ca s-o anunțe că ne întâlnim în jumătate de oră la Grouse Nest; a rugat-o pe Pam să-i recupereze

pachetul de țigări căzut, aflat acum la multe scaune în urma noastră.

Intimitatea dintre noi s-a risipit și am urcat repede și silențios cu telescaunul pe pista Blueberry Chair, în timp ce Karen făcea planuri pentru restul serii.

— Ia uită-te, uite-o pe Donna Kilbruck. Ham-ham!

M-am gândit la Jared.

Jared fusese prieten cu noi, dar și cel mai bun prieten al meu în copilărie. La liceu, eu și Jared ne-am înstrăinat, așa cum se mai întâmplă cu prietenii pe care ni-i facem la începutul vieții. El a devenit un fotbalist-vedetă, iar viețile noastre au început să aibă din ce în ce mai puține în comun. Era și cea mai mare târfă masculină pe care am cunoscut-o vreodată. Fetele săreau pe el, iar el era întotdeauna acolo, să le prindă. În timp ce Jared era categoric în tabăra învingătorilor și și-o trăgea în prostie, eu, pe de altă parte, păream să mă fi înscris pe o traiectorie vagă a ratării. Ne înțelegeam bine în continuare, dar ne simțeam în largul nostru doar la noi în cartier, departe de complicatele ritualuri de popularitate de la școală. Familia lui Jared locuia chiar după colț față de casa noastră, în St. James Place. Într-o dimineață fierbinte, în timpul unui meci de la liceul Handsworth, Jared a căzut pur și simplu din picioare și a fost expedit la spitalul Lions Gate. După o săptămână, a rămas fără buclele lui aurii; după două luni, era mai slab ca o sperietoare de ciori; după trei luni s-a... dus.

Ne-am revenit vreodată cu adevărat după pierderea asta? Nu sunt convins. Într-un fel, eu fusesem „prietenul oficial” al lui Jared și astfel multe dintre privirile și cuvintele consolatoare s-au îndreptat către mine, lucru care mă călca pe nervi. Toate fetele care visaseră la un moment dat la Jared au început să viseze la mine – energia sexuală a lui Jared umplea încă atmosfera –, dar eu n-aveam de gând să profit de ocazie și să-i imit viața de curvă săreală. M-am prefăcut stoic, când de fapt eram furios, speriat și trist. Înainte de a

muri, Jared rămăsese cu impresia că suntem cei mai buni prieteni, dar de fapt nu eram. Eu îmi făcusem alți prieteni. Mă simțeam vinovat, trădător. Am petrecut anul următor nediscutând despre Jared, prefăcându-mă că totul curge în mod firesc înainte, când de fapt nu era așa.

Dacă doarme înseamnă că trăiește.

Am fost tăcut în telecabina cu care am coborât muntele, în timp ce Karen se tachina blând cu Wendy și Pam. Schiurile noastre erau legate împreună și păcăneau slab. Eu și Karen eram alți oameni față de cei care urcaseră cu telecabina în urmă cu doar câteva ore. Legănându-ne și repezindu-ne în jos de-a lungul turnului din mijloc al telecabinei, ne uitam la luminile din Vancouver de dinainte ca anii '80 să-și fi făcut mendrele cu orașul – un regat inocent, vulnerabil, din fibră de sticlă. Am încercat să ne reperăm casele, care scânteiau dincolo de râul Capilano, înăuntrul suburbiei noastre de munte, sterilă și sobră.

Simțeam că sunt departe în timp ce m-am uitat apoi în jos, din telecabină, la mormanele de zăpadă albă ca niște prăjituri cu cremă și la granitul negru care se ițea din ele. Am avut senzația că vin dintr-o altă lume și că am căzut pe Pământ ca un meteorit. Nu eram un pământean, ci aterizasem aici forțat – *Ka-thunkkk!* – iar viața mea pe Pământ era un accident. Cei care călătoreau pentru prima oară cu telecabina și sperioșii au început să chicotească și să țipe în timp ce telecabina noastră luneca în jos. M-am uitat la Karen, care-și sprijinea bărbia pe bețele de schi. Radia de frumusețea aia specială pe care o au oamenii când se știu admirați cu afecțiune.

Telecabina a oprit la bază; am tropăit spre Datsunul meu B-210, unde ne-am desfăcut clemele clăparilor și am savurat libertatea degetelor abia dezgolite. Am sărit în mașină și am plecat la o petrecere despre care fuseserăm avertizați că se poate lăsa cu *dărâmarea casei* – de pe o stradă șerpuitoare de suburbie, sus, pe culmea muntoasă din vestul Vancouverului. Era o petrecere dată de un adolescent uitat acum, de o popularitate discutabilă, care fusese

lăsat să aibă grijă de casă în timp ce părinții lui jucau în voie la Las Vegas.

Și petrecerea chiar că a dăruit casa – a fost mai tare decât tot ceea ce văzuserăm până atunci. Am ajuns pe la ora zece seara, iar Datsunul era una dintre zecile de mașini parcate în sus și-n jos pe Eyrmont Drive. Adolescenții săreau dintre gardurile vii de cedri și din desișul de molizi ca niște protoni, cu baxurile de bere strânse sub brațe noduroase învelite în jachete de blugi, cu sticlele dinăuntru pline de duhuri ce ofereau doar o ultimă dorință.

Din toate direcțiile se auzea zgomot de voci surescitate și de sticle sparte. Siluete de adolescenți străluceau deasupra cioburilor luminate de felinarele stradale. Câțiva dintre noi tocmai ne întorseserăm de pe vârful Grouse. Am auzit un șuierat – prietenul meu, Hamilton – propriul meu sfânt protector al hărților prost împăturite, al chibriturilor ude, al pornografiei de proastă calitate, al permanenturilor ratate, al tetraciclului și al țișărilor împrumutate. Mi-a făcut semn dintr-o tufă de dafin chiar din fața parării, șuierând:

— *Richard, mișcă-ți curu' încoace.*

M-am conformat, iar înăuntru am găsit un wigwam rămușor duhnind a iarbă mexicană dăunătoare de migrene, de cea mai proastă calitate. În jur de zece tovarăși de fumat de-ai lui Hamilton trăgeau cu furie din țigări. Pentru că n-aveam niciun chef să mă doară capul, am spus:

— Doamne, Ham, miroase a ouă bășite într-un vagon de metrou. Ieși afară și stai cu mine și cu fetele. Unde-i Linus?

— La petrecere. Vin și eu într-un minut. *Dean, dă-mi și mie, te rog, foița aia de țigări.*

La mașină, Karen, Pam și Wendy discutau despre noua dietă a lui Karen.

— Karen, am zis eu, doar nu ești *tot* așa chită să te înfometezi,

nu?

Karen era obsedată de Hawaii și de diete.

— Richard, *Bibi*, trebuie *neapărat* să am mărimea 36 până săptămâna viitoare, că altfel nu intru în noul meu costum de baie pentru Hawaii.

Pam, uscată ca o napolitană, a întrebat:

— *Tot* mai iei pastile de slăbit? Maică-mea îmi dă tot timpul. Nu le iau.

— Pam, i-a răspuns Karen, doar *știi* că am fost crescută cu pastile; mami e o farmacie ambulantă. Dar dacă iau o amfetamină, doar una, mă fac muci și mă sui pe pereți în dinți.

S-a oprit ca să-și dea părul din ochi.

— Majoritatea medicamentelor, chiar și vitaminele, mă agită ca dracu'. Dar sedativele sunt ca lumea. Le iau ca să mă calmez. Mama mi-a dat o sticlută, să fie a mea.

Asta ni s-a părut tuturor ceva șic și nebunatic.

Încercând să fie mai cool decât se simțea, Wendy a zis:

— Ar fi de toată jena să faci supradoză din vitamine, iar poanta ei a fost primită cu priviri politicoase.

Pam a rupt tăcerea. Pe atunci încerca să pătrundă în lumea modelingului și a zis:

— O, ieri am fost la o ședință foto, vreți să știți cum vorbesc manechinele?

Am acceptat cu entuziasm.

— Așa, a zis ea, ca Pebbles Flinstone: *Koo goo koo baa baa baa pastile de slăbit goo koo koo*. Promiteți-mi că, dacă o să mă apuc vreodată să vorbesc așa, o să-mi faceți felu'.

Amețitul de Hamilton, înalt ca un vrej, cu bocanci negri și brățări de ață, cu mâinile mari cât niște tigăi, a apărut din spate, spunând:

— Richard: e *musai* să aruncăm un ochi pe la petrecere chiar acum, frate. Casa aia se dărâmă. Hei, bună, Pammie...

Pam a scos limba. El și Pammie aveau o relație când caldă, când rece de trei ani; în seara aia erau într-o pasă rece. Hamilton s-a întors spre mine:

— Dacă nu-l salvăm pe Linus, până la miezul nopții o să fie terci. E țițneală mare acolo. În plus, Domnul Ficat cere de băut.

Hamilton și-a presat abdomenul, într-o parte; sub noi, ceva se clătina și se sfărâma.

— *De ce* trebuie să-mi placă mie de niște nesimțiți încrezuți pe care-i doare-n cot de existența mea? a întrebat Pam cerul. Vă rog, o, zei ai iubirii, data viitoare trimiteți-mi și voi unul ca lumea.

Un timp am discutat cu toții despre schi, iar eu am simțit din nou că mă detașez, uitându-mă iar la Karen, Wendy și Pam. Ca trio, păreau trei surori diferite ca înfățișare, dar totuși surori. Își spuneau „îngerii lui Charlie”, dar până la urmă, așa-și spuneau multe alte triouri de fete pe vremea aia.

Personalități.

Uneori mă întreb ce se poate spune despre oameni când sunt tineri, dacă se poate discerne într-adevăr adevărata natură a personalității lor. Oferim măcar niște indicii? Ucigașii par ucigași la optsprezece ani? Dar brokerii? Chelnerii? Milionarii? Coaja unui ou crapă! Ce-o să iasă de acolo – un pui de lebădă? Un crocodil? O broască țestoasă?

Wendy: umeri lați căpătați în echipa de înot, o față prietenoasă, sinceră, pătrătoasă, ușor masculină, încadrată de un păr ciocolatiu, tuns castron. O dată am încercat cu Hamilton să punem degetul pe cum arăta Wendy, iar Hamilton nu s-a înșelat prea tare când a spus că arăta de parcă era numărul douăzeci și șapte la succesiunea pe tronul Angliei. De Crăciun, la petrecerea noastră anuală de familie, când ne prezentam cu toții invitaților mai copti, Wendy spunea întotdeauna: „Eu sunt aia deșteaptă”. Și așa era.

Pam (Pamela, Pammie, Pameloid): slabă ca un țâr, o față perfect

ovală, o față ca un obiectiv turistic încununată de un permanent ca un șomoilog de paie, de culoarea mătăsii porumbului, a la Farah. Pammie, bomba sexy și strălucitoare; cu ochii care priveau mereu mai departe decât ai tăi: „*La ce te uiți, Pam?*” „*O, nu știu. La ceva. Acolo sus. În nori.*”

Karen: față micuță, cu păr castaniu și drept, cu cărare pe mijloc. Ochi verzi ca mușchiul. La fel de în largul ei și cu fetele, și cu băieții. Tovarășa băieților. Schi? Fotbal? Un animal rănit care trebuie făcut bine? Sunați-o pe Karen.

Ca trio, cele șase brațe ale lor erau în permanență încrucișate peste jachete din piele maro sau din fâș, cu mâinile încheștate pe poșete pline cu țigări cu concentrație mare de gudron; pulovere de schi Demetre duhnind a parfum Charlie, gumă de mestecat fără zahăr și păr cu miros dulce. Curate, libere, sexy și puternice.

Karen a cerut un pahar, iar Wendy a spus:

— Ești sigură că vrei să bei? Pari cam slăbită. Azi n-ai mâncat decât un biscuit Ritz și ai băut jumătate de suc. Hai să mergem la mine să luăm ceva de mâncare.

— Nu mai *vorbi* – nu-mi face poftă – pentru că până la urmă *eu* o să fiu aia care mănâncă prea mult. Karen le-a ignorat. S-a urcat în Datsunul meu ca să-și pună șireturi noi la adidași tocmai când mă duceam și eu la mașină, ca să-mi iau puloverul. Am văzut-o pe Karen vârându-și pe furiș în gură două pastile scoase din portfard. M-a văzut când am văzut-o. Așa că a scos limba la mine, în joacă.

— *Știu*, Richard, e ca în serialul *Valea păpușilor*, dar hai să te vedem *pe tine* în bikini mărimea 36.

Simțeam cum încerc să-mi modelez fața într-o căutătură necritică. Am eșuat.

— Doamne, sunt doar niște Valiumuri amărâte. E perfect legal. Mami mi le-a dat.

Era ușor furioasă că o prinsesem. Cred că o făcea să pară mai

puțin stăpână pe ea.

— Karen, am zis eu, cred că arăți excelent; ai corp mișto, ești perfectă așa cum ești. Și știu eu ce spun...

I-am făcut cu ochiul, dar gestul a părut porcos, nu prietenos.

— Ești țăcănită și numai dacă-ți *pui problema* să ții regim.

— Richard, e *frumos* din partea ta, ești prietenul cel mai superextra de pe lumea asta și chiar îmi dau seama de chestia asta. Dar ascultă: asta-i o chestie de *gagici*. Las-o moartă, da?

Măcar zâmbea. S-a aplecat peste scaun și mi-a dat un sărut fugar înainte să mă întorc la barul improvizat pe care-l instalase Pam pe capota mașinii ei.

— Închide geamul și ușa, mi-a spus Karen, cu un Valium sub limbă, poate că Dumnezeu e pe fază.

A fost ultimul lucru pe care mi l-a spus pentru următorii aproape douăzeci de ani.

Pam ținea la piept o sticlă de vodcă Smirnoff și, împreună cu Wendy, a început să toarne doze minuscule de băutură în pahare de hârtie furate de la McDonalds, cu suc Tab pe post de completare.

Wendy vorbea despre întâlnirea ei de vineri cu consilierul vocațional de la școală. Se gândea să candideze la un program de studii intensive de medicină la UBC, dar nu era sigură că asta n-ar fi însemnat să rateze toată distracția de la facultate:

— Știți voi, chiolhanuri alcoolizate, orgii cu droguri, sex dezlănțuit și dup-aia scrisori false, trimise la *Penthouse Forum*.

Pam n-avea chef de discuții despre carieră.

— Măi, hai să bem și să ne distrăm în seara asta, ce zici, Wendy? Căcatul ăsta cu dărâmarea casei e o chestie așa de băiețească.

Ne-am uitat la casă; la ce tăărăboi se auzea, aveam senzația că o să facă implozie, ca într-un film de groază.

— Ce-i asta, Pammie? a zis Hamilton. Pur și simplu ți-e frică de toate gagicile alea din North Van, cu blugii lor albi. *Recunoaște*.

În 1979, printre femelele petrecărețe, blugii albi erau indiciul codificat că purtătoarea lor era dispusă la o „tăvăleală”.

— Ce... de parcă ție *nu* ți-ar fi frică, Hamilton.

— *Touche*, Pamela, a spus Wendy, apoi s-a uitat la mine. Tu te duci acolo, Richard?

— *Mmm...* n-aș prea. Dar Linus e acolo. Eu și Ham i-am zis că ne întâlnim la petrecere și nu-l putem lăsa pur și simplu printre păgâni. Probabil că în momentul ăsta stă într-un cazan încins și citește *Enciclopedia lumii*.

Pam și-a mângâiat amuleta atârnată pe lanțul de la gât, despre care Karen îmi spusese că ar conține un cârlionț din părul pubian al lui Hamilton. Wendy și-a dat pe gât tot cocteilul, apoi i-a spus lui Pam:

— ABC.

Am întrebat-o ce înseamnă, la care amândouă au incantat:

— Altă belea de cocteil! Acum duceți-vă să-l salvați pe Linus, băiețași penibili. Noi trei o să rămânem aici și o să ne umflăm cu *poșircă*.

Așa că Hamilton și cu mine am coborât aleea abruptă – fără convingere, cu o bravadă forțată și un cor de chicoteli în spatele nostru – spre casa de un galben-pal pe care o făceau bucăți niște copii furioși și groaznici, monștri nerecunoscători, rechini într-o apă plină de sânge, dezlănțuindu-se asupra acestui „acasă” generic, incubatorul lor – o variație a propriilor case – case pentru cei fără nici un Dumnezeu, case care-și impregnau ocupanții adolescenți cu uniformitate rigidă și previzibilitate, fără să le ofere alternativă.

Un ficus scos din rădăcini stătea trântit pe masa de biliard, iar din pământul lui și niște bere se făcuse o baltă de noroi în care se odihnea o bilă șase; o ușa glisantă de sticlă fusese spartă, gaura din ea era mai mare decât pumnul din care sângele se scurgea pe covor;

pereții camerei cu televizorul erau pătați ca blana dalmatienilor cu găuri și creștături lăsate de lovituri de picioare; bilele de biliard rămase fuseseră aruncate prin găuri și împrăștiate în patio. Toaleta dăduse pe dinafară în cel mai groaznic fel imaginabil; după toate aparențele, voma fusese azvârlită și împrăscată pe cele mai improbabile suprafețe.

— E ca o răscoală a deținuților de la o închisoare de maximă securitate, a spus Hamilton.

Doar casetofonul, care crea atmosferă, fusese cruțat, auzindu-se din ce în ce mai tare în timp ce adolescenți beți se furișau peste tot în jachetele lor de blugi și hainele de piele, dezlănțuiți, izbucnind în accese de furie cu iz de bere, rupând scaune și smulgând lămpile din tavanele pestrițe. Fetele, tipele alea dure din North Van cu acei celebri pantaloni albi, stăteau în dormitorul principal, neinteresate de tot prăpădul din jur. Dormitorul fusese transformat în fumoar, iar ocupantele probau bluze de mătase, rujuri portocalii și se pieptănau cu piepteni pastelați. Unele stăteau pe mobila din bucătărie, încălzind hașis cu argintăria familiei, arătându-se doar vag îngrijorate când se auzea o bufnitură deosebit de puternică.

Am mers mai departe. Nici eu, nici Hamilton nu mai fuseserăm la o petrecere atât de violentă, dar nu îndrăzneam să spunem că ne era frică. Ne strecuram prin casă, cu mâinile în buzunare.

— *Ce anume, mai exact, îmi dă mie senzația enervantă că am luat-o înapoi, ca specie?* a spus Hamilton. După care mai că a încasat un pumn în stern de la un petrecăreț ofensat de numărul prea mare de silabe. Mai apoi a spus: Bine. Mă rog. Atunci unde-i căcăstoarea? doar ca să afle că cealaltă toaletă era țândări. Pe fereastră se vedeau oameni care aruncau discuri peste piscină și lansau sticle goale de bere către aceste ținte zburătoare.

Trecând pe lângă ceea ce fusese dormitorul cuiva, l-am găsit pe Linus – așezat ca o maimuță, cu bărbia țepoasă și ștergându-și nasul

cu dosul mâinii lui pătate de cerneală – concentrat asupra unui atlas, orb la dezastrul din jur.

— Hei, aveți chef să facem rost de niște *mâncare* sau de-astea? a întrebat el.

Am reflectat. Consecințele inimaginabile pe care avea să le suporte bietul puști care locuia acolo erau prea deprimante.

— În curând o să vină poliția, copii, a spus Hamilton. Haideți să bem și să ne distrăm. Hai, Linus.

Brusc, de la o fereastră, un fulger verde-lămâie a săgetat cerul de deasupra patioului; după câteva secunde, un balansoar La-Z-Boy și-a găsit sfârșitul pe fundul piscinei.

Linus mergea în spatele nostru, aprinzând o țigară și punând câteva cărți la loc într-o bibliotecă răsturnată.

— Voi știți că Africa are peste șaiszeci de țări? a întrebat el, în timp ce Hamilton urla: „Piei, avalanșă imbecilă de huligani!” și ne conducea în sus pe alee. Am tăiat-o peste o moviliță decorativă de pământ și prin curtea vecină. Pe șoseaua de deasupra, girofarurile mașinilor de poliție pulsau în culori americane de roșu, alb și albastru. Lângă Datsunul meu, Wendy și Pam stăteau aplecate asupra lui Karen.

— Richard, a spus Wendy, Karen e dusă. N-a băut nici măcar două pahare și aproape că a leșinat. Nu-i stilul ei. Pam, du-te și adu o pătură. Ar trebui s-o duci acasă, Richard. Salut, Linus. Cum a fost... ăă... *petrecerea*?

— Trăsnet, s-a băgat în vorbă Hamilton.

M-a străbătut o străfulgerare: Karen a băut doar două pahare? Arăta normal, dar ceva era *aiurea*. Nu vomitase, nu nimic; era slăbită și palidă. Nu se rezolva dacă-i vorbeai; era aproape adormită și nu făcea niciun efort să vorbească sau să comunice din privire. Am încercat să vorbesc normal, ca să-mi înăbuș panica:

— Hai s-o ducem înapoi la ea acasă. Ai ei sunt plecați din oraș,

așa că putem s-o culcăm, să ne uităm la televizor și să stăm cu ochii pe ea. Probabil că n-are nimic.

— Probabil regimul ăla *idiot* e de vină, a spus Wendy. Probabil că are pur și simplu nevoie de somn după ce a schiat porția pe mai multe zile pe stomacul gol.

— Începe o nouă serie din *Saturday Night Live*, a spus Pam.

Wendy și cu mine am urcat-o pe Karen în Datsun, fără ca pielea ei rece și umedă să fie străbătută de vreun fior. Micul nostru convoi de mașini a pornit spre casa lui Karen, care era lângă a mea. Am dus-o pe Karen în dormitor, i-am scos haina și încălțările și am băgat-o în pat. Încă părea rece și udă, așa că am învelit-o cu încă o pătură. Părea normală. Sleită, dar fusese o zi lungă.

Ne-am așezat în living și am dat drumul pe *Saturday Night Live* chiar când începea emisiunea. Wendy a făcut niște floricele în bucătărie și ne-am așezat pe fotolii puf, urmărind primele minute de scheciuri. Hamilton se simțea pus în umbră de televizor și a încercat să ne capteze atenția cu povești despre furuncule, chisturi, dar și cu bancuri răsuflăte cu „cioc-cioc”. I-am spus să-și țină gura.

Linus stătea deoparte, holbându-se la o crăciuniță sângerie de lângă cadourile de sub bradul de Crăciun. Ne povestea despre nervurile petalelor, minunându-se de structura celulară a tulpinilor și a frunzelor. Ne-a explicat că se poate spune că rădăcinile sunt ca o instalație electrică și că fotosinteza era cel mai autonom și mai eficient sistem cu energie solară posibil.

— Să-i spună careva lui Johnny Appleseed² să *fermeze boucha*, a spus Hamilton.

Pammie și-a făcut loc mai aproape de Hamilton. Wendy, arbitra

² John Chapman (1774-1845), zis Johnny Appleseed (Sâmbure de măr), a devenit o legendă cultivând și popularizând mărul în statele americane Ohio, Indiana și Illinois.

eleganței, care trecea printr-o fază snoabă de eu-nu-mă-uit-la-televizor, făcea un recensământ al bufnițelor pe care le adunase mama lui Karen:

— Bufințe, bufnițe, bufnițe – nicio suprafață n-a scăpat de bufnițe. Are până și un macrameu în formă de bufniță pe telefonul din hol. Din treizeci de bufnițe din astea poți să faci un costum din macrameu ca ăla pe care l-a purtat Ann Margret în *Tommy*³ chiar înainte să se rostogolească pe mormanul de fasole uscată.

— Wendy, *ce* tot spui acolo? a întrebat Pam din bucătărie.

— De ce e doamna McNeil obsedată de bufnițe? Ce semnificație or avea pentru ea? Ce secrete întunecate or ascunde? Ce nevoie i-or satisface?

— Sunt ascunzători pentru calmante expirate.

M-am scuzat și m-am dus să văd ce face Karen. Am auzit-o pe Wendy strigând „Optzeci și șase”, în cadrul recensământului bufnițelor. Karen se făcuse albă ca laptele. Stătea cu capul sus, rezemat, cu ochii verzi fără expresie, uitându-se la tavan.

Creierul meu a cedat. Brațele și picioarele mă usturau de parcă s-ar fi acoperit de țepi; gura mi s-a uscat de parcă ar fi fost umplută cu paie.

— Nu... respiră! am urlat eu. Nu *respiră!*

Gașca din living și-a făcut apariția bălmăjind „*Ce?*”.

— Căcat, a zis Pam. O, *pizda mă-sii*. O, Doamne. Wendy? Ești în echipa de înot. Fă-i gură la gură.

Wendy s-a aruncat pe pat, asupra lui Karen și i-a dat sărutul vieții în timp ce Hamilton suna la salvare de la telefonul de pe hol.

— O, *nu, e Jared doi*, a spus Pam, la care Hamilton a izbucnit, urlând:

3 Film din 1975 regizat de Ken Russel avându-i în rolurile principale pe Oliver Reed, Ann Margret, Roger Daltrey și Elton John

— Nici măcar să nu-ți treacă prin cap așa un căcat! Nici măcar să nu-ți treacă prin cap că ți-ar putea trece prin cap.

Jared. O, Doamne. Ar putea fi *pentru totdeauna*. Ar putea să fie mult peste *adevărat*. Ochii mi s-au umezit. Mă durea în gât. Stăteam în jurul ei, disperați și îngrijorător de neputincioși, mormăind *căcat* și bâțâind inutil din cap. Lampa sferică din plastic de pe noptiera ei era aprinsă, proiectând o lumină ieftină, gălbuie, asupra noastră și a posterului de pe peretele lui Karen – o fotografie spălăcită cu Luna și Pământul în fundal. I-am văzut medaliile de înotătoare și un trofeu cu Snoopy pe care scria „Cea mai bună fiică din lume”. Erau rujuri; balsam de buze; două cămăși care nu fuseseră alese în ziua aceea pentru purtare scoase afară din dulapul cu sertare; o halbă de bere plină cu mărunțiș; albume de sfârșit de an de la liceu; o enciclopedie și perii de păr.

Paramedicii s-au năpustit pe ușa de la intrare cu targa. Trupul inert al lui Karen a fost urcat pe ea ca un cocoloș de plastilină.

— Băutură? a spus șoferul.

— Vodcă, am spus noi.

— Vreun medicament, ceva?

Pam, Wendy și Hamilton nu știau de Valium, dar eu știam.

— Două sedative. Cred că era Valium.

— Poate supradoză?

— Nu.

Văzusem că luase doar două.

— Ceva iarbă?

— Nu. Puteți s-o mirosiți, dacă nu credeți.

Karen era intubată.

— Părinții?

— Sunt la Birch Bay.

— De cât timp nu respiră?

— E greu de spus. Câteva minute? Era perfect trează în urmă cu

doar treizeci de minute.

— Tu ești prietenul?

— Da.

— Mergi cu noi în mașină.

Am năvălit afară pe hol, apoi pe trotuarul din față și pe alee. Părinții mei veneau spre noi de acasă de la mine, cu fețele pulsând de culoare de la luminile ambulanței, cu panica din ochi pălind doar puțin când au văzut că pe targă nu eram eu.

— Hamilton, dă-le raportul, am spus eu. Trebuie să plecăm. Apoi, Karen și cu mine ne-am pomenit în ambulanță, grăbindu-ne spre spitalul Lions Gate. Am aruncat o ultimă privire pe geamul din spate la cartierul unde eu și Hamilton și Linus și Pammie crescuserăm – rece, uscat și mut ca o criptă.

Chevy-ul LUV portocaliu stins al tatălui lui Karen... plumb de la gazele de eșapament... două pastile... garduri vii dichisite.

Ambulanța noastră a urcat pe Rabbit Lane până pe Stevens Drive, apoi a luat-o pe autostradă până la spital și de unde să știu eu că de-acum timpul se schimbase?

Totul e fals

Prima săptămână a comei lui Karen a fost cea mai grea. Pe atunci n-aveam de unde să știm că imaginea lui Karen care apăruse în acea noapte rece de decembrie în dormitorul ei din Rabbit Lane avea să rămână neschimbată atâta timp: mâini din ce în ce mai împușinate, ca niște gheare; perfuzii transparente de plastic ca pungile cu semipreparate stricate; un tub respirator albastru-aisberg conectat la inima Pământului, șuierând amenințări cu pieirea, bolborosite într-altă limbă; părul mereu drept, pieptănat în fiecare noapte, albind cu timpul și lipsit de vlagă ca plantele de casă neudate.

Domnul și doamna McNeil au venit valvârtej din Birch Bay când începea să se crape de ziuă. Roata din dreapta față a Buickului lor Centurion s-a poticnit peste bordura vopsită în galben de lângă parcare acoperită de la Urgență. Înăuntru stăteau deja părinții mei, Hamilton, Pammie, Wendy și Linus, cu toții sleiți de grijă și frică. Fețele soților McNeil erau ca niște case în flăcări. Mi-am dat seama că se îmbătaseră amândoi cu puțin timp în urmă și zvâcneau acum în faza migrenelor. La început n-au vrut să discute cu niciunul dintre noi, tinerii, presupunând că purtăm cu toții întreaga vină pentru starea lui Karen. Ochii roșii și acuzatori ai doamnei McNeil spuneau mai mult decât orice înjurătură urlată în gura mare. Soții McNeil au discutat cu părinții mei, cei care le erau vecini și mai mult sau mai puțin prieteni de douăzeci de ani. În zori a apărut doctorul Menger, ca să-i conducă pe toți patru în rezerva unde zăcea Karen.

— Talamus... (*mormăieli*)... lichide; trunchi cerebral... (*mormăieli*)
... nerv cranian... encefalopatie hipoxic-ischemică... respirație...

— *Trăiește?* A murit? a întrebat doamna McNeil.

— Trăiește, doamnă McNeil.

— E în stare *să gândească*? a continuat ea.

— Nu vă pot spune. Dacă rămâne așa, Karen va avea cicluri somn-veghe și chiar și *vise*, poate. Dar dacă gândește... n-am idee.

— Dacă e închisă în propriul ei corp? a întrebat domnul McNeil. Dacă e...

Domnul McNeil, George, bâjbâia după cuvinte.

— ...*acolo* și aude tot ce spunem. Dacă urlă de dinăuntru și nu ne poate spune că s-a blocat?

— Nu e cazul, domnule. *Vă rog.*

Între timp, Linus leorpăia și gâlgâia un pahar de ciocolată caldă, cumpărată de la automat. Hamilton l-a făcut bulangiu pentru că dădea dovadă de o asemenea lipsă de respect, dar Linus i-a spus răspicat:

— Lui Karen *îi plăcea* ciocolata. Eu cred că și-ar fi dorit s-o beau.

A urmat o pauză și niște priviri cercetătoare, care să confirme că asta era înțelepciunea standard. Hamilton s-a calmat, dar a rămas într-o dispoziție inflamabilă.

— Richard, a lătrat domnul McNeil, apărând de după un colț împreună cu ceilalți babaci, din câte spune doctorul Menger, Karen a luat două pastile. Tu i le-ai dat?

Eram pe fază:

— Nu. Le avea în portfard. Era Valium. N-am văzut să mai fi luat vreodată așa ceva. Doamna McNeil i le dă.

Domnul McNeil s-a întors spre soția lui, Lois, care a încuviințat din cap și a dat ușor din mână, confirmând că ea era furnizoarea. Postura domnului McNeil s-a înmuiat.

— Karen vrea să arate bine pentru excursia dumneavoastră în Hawaii, am zis eu. Încearcă să slăbească.

Faptul că vorbisem la prezent i-a zgâlțâit.

— Mai sunt doar cinci zile până atunci, a spus Wendy. Se face

bine până atunci, *nu*?

Nimeni n-a răspuns. Cu o șoptă de starletă calculată, doamna McNeil a întrebat-o pe Wendy:

— Fetelor... voi ați băut?... Wendy?... Pammie?

Wendy a fost directă:

— Doamnă McNeil, Karen n-a avut cum să bea mai mult de un pahar jumate. Și mai era și apă chioară – Tab cu o picătură de vodcă. Serios. Era mai mult Tab. Acum stătea acolo întrebându-se dacă nu cumva își pierduse balsamul de buze cu aromă de pepene, iar în clipa următoare era jos în iarbă, lângă drum, și gemea. Am încercat s-o facem să vomite, dar sigur n-avea în burtă mai mult de un cartof prăjit, asta în cel mai bun caz. Încearca din greu să slăbească. Pentru Hawaii.

— Am înțeles, Wendy.

Doctorul Menger a pus punct discuției cu rezultatele alcoolemiei, care confirmau că în organismul ei nu exista aproape deloc alcool.

— Aproape curată, a spus el. 0,01.

Aproape curată. Dar *nu* curată. Murdară. Pătată. Pângărită și coruptă. Plină de căcat. Molipsită. Plină de bube și puroi. Spurcată de prietenii ei adolescenți psihopați, care distrug case.

Și am rămas acolo, în tăcere, până a doua zi târziu, șase prieteni, epave ale păcatului, simțind că merităm să fim pedepsiți, sorbind lichior de ou Foremost din niște pahare de hârtie nenorocite, pe care ni le adusese o asistentă ieșită din tura de noapte, care ne anticipase chinurile, și pedepsindu-ne singuri prin tăcere. Duminică dimineața. Vestea avea să circule deja în toată comunitatea școlară – când cei care se trezeau devreme aveau să plece să patineze sau să schieze. Starea psihică a lui Karen avea să fie asociată inevitabil cu distrugerea casei, de parcă locuința devastată ar fi fost adevărata cauză a suferințelor ei. Și drogurile.

M-au apucat crampele și m-am dus la baie. Am găsit acolo o

cabină, am respirat adânc și mi-am adus aminte de plicul din haină. Am deschis plicul. Pe o foaie de dictando, scria:

15 decembrie... șase zile până plecăm în Hawaii!

*Notă: Sun-o pe Pammie pentru mărgele pentru pieptănătura spic.
Nu uita și să vorbești de șuvițe.*

Bună, Bibi. Sunt eu, Karen.

Dacă citești chestia asta, ori ești a) cel mai mare porc din lume și te urăsc pentru că ți-ai băgat nasul în treaba asta sau b) s-au întâmplat lucruri foarte nasoale și acum e a doua zi. Sper să nu fie adevărată nicio variantă.

De ce scriu asta? Nu știu. Mă simt de parcă aș încheia o asigurare înainte să mă sui într-un avion.

Săptămâna asta am avut niște viziuni. Poate că ți-am povestit despre ele. Mă rog. În mod normal, cele mai nebunești vise ale mele nu trec de, să zicem, călăritul pe cai sau o ceartă cu mami (pe care o câștig!), dar chestiile astea noi pe care le-am văzut-astea nu-s vise.

La televizor, când cineva vede fața spărgătorului de bănci, e împușcat sau luat ostatic, nu? Am senzația asta că o să fiu luată ostatică – am văzut mai multe decât ar fi trebuit să văd. Nu știu cum o să se întâmple. Vocile astea – se ceartă – una dintre ele chiar seamănă cu a lui Jared – și în timp ce vocile astea se ceartă, eu pot să văd frânturi de (sună așa de prost) viitor!!

E întuneric aici – în Viitor, vreau să zic. Nu e un loc bun. Toată lumea pare așa de bătrână, iar cartierul arată ca un căcat (scuzați limbajul!!!).

Scriu bilețelul ăsta pentru că mi-e frică. E o zahariseală. Sunt o proastă. Am chef să dorm o mie de ani – ca să nu mai trebuiască să fiu acolo să văd viitorul ăsta nou și ciudat.

Spune-le lui mami și lui tati că o să-mi fie dor de ei. Și spune găștii la revedere din partea mea. Și, Richard, crezi c-aș putea să-ți cer un serviciu?

Poți să mă aștepți? O să mă întorc din locul ăsta unde mă duc, oricare o fi el. Nu știu când, dar o să mă întorc.

Nu cred că am inima curată, dar nici spurcată nu e. Nici nu mai țin minte de când n-am mai mințit măcar. Mă duc să fac cumpărături de Crăciun la Park Royal, cu Wendy și Pammie. În seara asta o să schiez cu tine. O să rup chestia asta mâine, când mi-o dai înapoi.

NEDESCHISĂ. Dumnezeu te vede.

*xox
Karen*

M-am gândit că pe moment era mai bine să nu le arăt scrisoarea domnului și doamnei McNeil; n-ar fi făcut decât să deruteze, fără a oferi consolare. Am vârat-o la loc în buzunarul de la piept al hainei mele de schi și am stat și m-am gândit la dățile când mai fusesem în baia asta, pe vremea când Jared era la spital și înainte să ne părăsească, pe noi și lumea asta, atom cu atom.

M-am gândit la Karen, zăcând la terapie intensivă, și mi-a trecut prin cap că sunt o piază rea, ca prieten. M-am ridicat și m-am întors cu greu în sala de așteptare. Peste o oră, când coridoarele ni s-au părut suficient de pustii, ne-am furișat s-o vedem pe Karen. Aparatura noii ei vieți funcționa la capacitate maximă – perfuziile, aparatul de respirat, tuburile și monitoarele. O infirmieră ne-a alungat din cameră și am luat-o cu pas târșăit spre ieșire, în timp ce lumea nu mai era o arenă a viselor – era doar o arenă.

Poliția din West Vancouver ne-a luat la întrebări pe rând în după-amiaza aceea, la secția lor de pe Marine Drive, numărul 13. Cum era și firesc, au vrut să afle varianta fiecăruia separat, ca să elimine discrepanțele. Dar n-au găsit niciuna. Cheful care s-a lăsat cu distrugerea casei a fost expediat rapid, iar vinovații se învârtteau în continuare în celulele de sub noi. După aceea, la restaurantul White

Spot de pe aceeași stradă, ne-am aplecat fără poftă asupra unor cheesburgeri. Singurul element pe care l-am remarcat în purtarea lui Karen de sâmbătă era că se purtase *într-adevăr... altfel* în ziua aia. Le-am arătat tuturor scrisoarea și am înghețat cu toții.

— Ieri eram la cumpărături la Park Royal, a spus Pammie, iar Karen nu observa nimic în afară de mici ciudățenii, cum ar fi culoarea mandarinelor. Am încercat să facem cumpărături de Crăciun, dar ea n-a făcut decât să pipăie materiale. În stația de autobuz de la Taco Don, a mâncat un cartof mexican de la Wendy. Cred că n-a mai mâncat nimic altceva înainte să plecăm la schi. Săraca de ea. Și eu aș fi leșinat în locul ei.

— Ar fi trebuit să-i dăm să mănânce cu forța, a zis Wendy.

— Nu vă mai puneți cenușă-n cap, am spus eu. Aici se întâmplă altceva. Cu toții știm asta.

— Sunt de acord. Chiar *a fost* cam aeriană ieri, a spus Pam. Mărunțișuri. Era preocupată – și nu doar de regimul ăla.

— Cred c-ar trebui să le arătăm scrisoarea părinților ei, a spus Hamilton.

Am căzut de acord să facem asta mai târziu. Masa noastră a amuțit.

În seara aceleiași zile, după ce am încercat fără succes să dormim un pic, ne-am întors la spitalul Lions Gate, dar Karen era neschimbată. Nici măcar un mădular, nici măcar un fir de păr, nici măcar o geană. Un fior înghețat ne-a învăluit: Karen nu se transforma așa cum ar fi trebuit. Înainte să ies din camera ei, i-am pus o vază cu garoafe roz și lila pe noptieră; afară, lângă mașinile noastre, am convenit să ne întrunim la fumașul școlii a doua zi dimineața, ca să intrăm împreună în clădire, făcând un front comun cu o atitudine firească.

Acasă, părinții mei, nefiind nici moraliști rigizi, nici partizani

convinși ai disciplinei, și-au văzut de treburi ca de obicei. Chiftele, fasole verde, cartofi copti și un episod din *M*A*S*H*. Cu mai mulți ani în urmă, verișoara mea, Eileen, fusese scoasă din uz timp de două zile după ce se lovise cu capul de fundul bazinului, la apă mică; cariera ei ulterioară de studentă eminentă la medicină i-a făcut pe mami și pe tati să se teamă mai puțin de comă decât în mod normal.

Dar niciunul dintre noi n-a dormit în acea noapte de duminică. În loc de asta, am jucat un fel de „moară” electronică, cu telefoane date între casele noastre, îmbrăcați cu toții în halate, chirciți în scaune de bucătărie, fără altă lumină în afară de flacăra aragazului, șușotind, imitând fără să știm șuieratul purgatorial al tubului respirator al lui Karen.

A doua zi dimineața, așa cum ne înțeleseserăm, ne-am adunat greoi în parcare de lângă fumoar cu cinci minute înainte de primul clopoțel, cu ochii înroșiți, cu părul puțind deja a fum, cu raiatii noștri evazați, pe atunci în vogă, fluturând într-o briză umedă și rece dinspre Pacific.

Intrarea noastră la ora de engleză – a lui Wendy, a lui Linus și a mea – a cauzat o agitație oarecum neașteptată printre adolescenți, după ce locul lui Karen din fața mea a rămas ostentativ de gol. Și totuși toți trei am rămas cu hainele pe noi, cu bărbiile îngropate în căptușeala lor pufoasă de nailon, ca un act nu de sfidare, ci de izolare, ca să ne ferim de privirile insistente, de schimbul de bilețele și de ocheadele lacome; Andrea Porter arunca priviri pisicoase, avide de bârfă. Eram înconjurați de voci mute: *Uite-i, sunt ucigașii lui Karen. Am auzit că au distrus casa Carterilor. Sunt și drogați – cu medicamente. Sunt drogați mucii! Cu toții am bănuț ce se va întâmpla, după ce Jared a dat colțu’ anul trecut. Ȑștia sunt cobe – aduc moartea celor din jurul lor. Uitați-vă la fețele lor. Până acum n-am văzut răutatea din ei*

— *abia... abia aștept să vorbesc cu ei. Vedete! Niște ucigași chiar aici, la ora noastră de engleză!*

Când s-a sunat de ieșire, toți trei ne-am împleticit pe coridorul gălăgios dinspre nord, ca să ne regroupăm afară, lângă Datsun.

Hamilton și Pammie erau deja acolo, fumând cu mutre înțepate. Avuseseră experiențe asemănătoare cu ale noastre.

— Ei, copii, a fost mare balamuc, a spus Hamilton, exprimând ceea ce simțeam cu toții. *Să mor eu* dacă mă mai întorc în circoteca aia.

Toți cinci înțeleseserăm deja că nu aveam să terminăm niciodată școala în mod normal.

— Canionul, a spus Pam, apoi am sărit în mașini.

Aveam câteva țigări, iar Linus avea niște iarbă ieftină, luată de la o lichidare de stoc, ceea ce, la momentul ăla, era tot ce ne doream. Așa că am șters-o spre canionul împădurit de sub Rabbit Lane. Acolo am parcat mașinile, am coborât în verdeața umedă, ferită de vânt, a canionului, unde copacii înalți de deasupra ne adăposteau de vremea aspră și umedă, și ne-am liniștit.

Fără sex fără bani fără liber-arbitru

Personalități, iarăși.

Am remarcat întotdeauna în albumele de sfârșit de an cât de asemănătoare sunt toate însemnările absolvenților de liceu – cum, după doar câteva pagini, identitatea tuturor acelor fețe tinere, nepătate se încetoșează, cum o persoană se dizolvă în alta, apoi în alta: *Lui Susan îi place să mănânce la Wendy; Donald a jucat în echipa de baschet; Norman se umflă în pene cu tricoul lui cu emblema școlii; Gillian și-a rupt mâna în vacanța de primăvară; Brian e obsedat de mașini; Sue vrea să trăiască în Hawaii; Don vrea să câștige un milion de dolari și apoi să piardă vremea pe pârtiile de schi; Noreen vrea să trăiască în Europa; Gordon vrea să se facă DJ de radio în Australia.* În ce punct din viața noastră se risipește ceața? Când devenim indivizi cu contururi clare? Ce trebuie să facem ca să punem capăt acestor identități estompate – ca să clarificăm exact cine suntem cu adevărat?

Ce-am spus despre mine până acum? Nu mare lucru, asta-i limpede. Până la dispariția lui Jared, viața mea mi se părea obișnuită. Puteai să te uiți la mine și să mă rogi să fac pe baby sitterul pentru copiii tăi sau să-i învăț baseball. Credeam că am o minte curată. Ambițiile mele erau nedefinite, dar presupuneam că aveam să-mi găsesc un drum în viață. Încercam să fiu plăcut și agreabil. Nu cred că asta-i ceva rău, dar în fiecare zi rămâneam cu senzația că nu mă prea pricepeam la a fi... *eu*. Nu că aș fi fost un escroc, ci, pur și simplu, nu mă prea pricepeam să fiu *eu*.

Îmi veneau în minte oameni pe care-i cunoscusem când aveam vreo douăzeci și ceva de ani, prieteni care adoptau o identitate socială – persoana șic, europenizată; atitudinea *grunge* înăcrită; Stevie Nicks – și, după ani de exercițiu, *deveneau* brusc acea

identitate. Eu ce devenisem? Nu țin minte nici măcar să fi încercat să-mi falsific o identitate.

Și, după plecarea lui Karen, m-am simțit blestemat pentru intdeauna; mă îndepărtam de centru, mă întunecam. Viața mea avea începutul unei povești. Deja nu mai eram la fel ca toată lumea; era o senzație de instabilitate, de parcă aș fi traversat un pârâu pe pietre alunecoase, bălăbănindu-mă, cu pantofi uzi în picioare, în timp ce suvoiul curgea din ce în ce mai repede.

Albumul de sfârșit de an al promoției 1980 conținea o pagină specială în onoarea lui Karen. Conținea fotografia de absolvire a lui Karen, făcută în luna de dinainte să intre în comă, imprimată deasupra unei imagini neclare cu niște copaci, sub care apăreau următoarele cuvinte:

Amintiri...

KAREN ANN MCNEIL

Pentru Karen Ann, care ne-a părăsit pe 15 decembrie și încă visează la lumi mai mărețe decât ale noastre. Dragă Karen, ne e dor de tine și ne gândim tot timpul la tine.

Nebună după David Bowie/ viitoare secretară într-un birou de avocatură, stabilită în Hawaii / Cap-de-cur/ gură spartă /Toată un zâmbet/ Lassss-o moartă!/ O, luna asta!/ Fetelor, haideți să ne întrebăm, oare avem destule pulovere?/ Și-a pierdut un pantof la un concert al lui Elton John/ *îhî...*/ plimbări prin ploaie/ Ouțu' (așa!)/ Marea iubire a vieții ei? The Fonz: Uraaa! (Scuze, Richard).

Echipa de volei, echipa de hochei pe iarbă, comitetul pentru albumul de sfârșit de an, clubul de fotografie, echipa de schi.

Ouțu' era porecla Hondei Civic albe, în formă de ou, a lui Karen,

rebotezată de Hamilton „Ovarul” – o poreclă din aia care se agață ca un scaiete. Cel mai probabil, colegii și-o aminteau pe Karen ca fiind fata care hoinărea tot timpul prin parcarele elevilor, mânând o ceață de fete hlizite la McDonald’s, pentru mese compuse din ceai, zaharină și o jumătate de porție mică de cartofi prăjiți.

Cu un an în urmă, în albumul clasei apăruseră următoarele:

IN MEMORIAM:
JARED ANDERSON HANSEN

„Jare” a fost cel mai bun sportiv al promoției 1978, un elev bun și un prieten minunat pentru toată lumea. Ne-a părăsit în floarea vârstei, dar poate că ne vom consola cu gândul că, atunci când vom bate la poarta raiului, Jared va fi acolo, ca să ne deschidă. Adio, Jared; credem că în tine stătea echipa.

„Mare donjuan” (... hmm!)/ jucător de fotbal la seniori/ jucător de baschet la seniori/ berică/ gheață subțire pe lacul Elveden/ repară-ți toba de eșapament/ Jethro Tull/ Elvis Costello/ Santana/ seara aia din parcul Burnside/ primul care a purtat coliere din scoici/ a răsturnat barca cu Julie Rasmussen

...Bătrâne, uită-te la viața mea
*...Semăn cu tine, cel de demult.*⁴

Propriul meu paragraf din album, ca și cele ale prietenilor mei apropiați, era poate mai interesant decât majoritatea celorlalte, din moment ce Wendy a făcut parte din echipa realizatorilor albumului, la fel ca și rivalul numărul unu al lui Hamilton, Scott Phelps, care o adora pe Pam de la distanță:

4 Versuri din cântecul *Old Man*, interpretat de Neil Young.

RICHARD DOORLAND

Richard a fost prea ocupat să se alerge cu Hamsteru' în Datsunul lui ca să ne predea chestionarul. Pentru că ai fost singurul tip care a făcut vreodată curat la fumoar, respectele noastre. Totuși, o să ne fie greu să uităm disecțiile alea pe fetuși de porc și lampa de lipit de la ora de atelier. Ai grijă la radar și multă baftă pe viitor, Rick!

Plajă la Cypress/ „N-aș vrea să fiu eu ăla rău', dar..."/ jucător de fotbal la seniori/ Datsunul peticit cu chit/ băiatul stereo/ bilete moca la Steve Miller/ mișto dinți, frățioare!

Al lui Hamilton nu era la fel de blând.

HAMILTON REESE

Hamsteru' s-a crezut foarte haios pentru că ne-a predat chestionarul de absolvire cu un mare pupic rujat și un cuvânt obscen pe el. Ha-ha. Mulțumim pentru cei cinci ani în care ai chinuit oameni mai slabi ca tine, sfrijitule. Sperăm ca în 1999 să te vedem lucrând la benzinăriile Texaco.

Teroarea zilei bobocilor/ piroman/ „Auliu... ce e în jeleul ăla?/ nu s-a oboseit niciodată să se înscrie în vreun club/ îți șutește sendvișul, dacă nu ești atent/ Ciao, scumpete

WENDY CHERNIN

Datorită „Roboțicii”, multe zile au trecut mult mai agreabil. Când nu inventa o cură pentru cancer sau nu proiecta capsule spațiale, Wendy se gătea pentru Graffiti Days și pierdea vremea la White Spot. Umblă zvonul că a obținut ADN din paiele alea albe flexibile. Pa, Wendy, și cu toții suntem convinși că vei fi prima gagică mișto în

spațiu.

„Mănânci prăjitura aia?”/ „Slavă Domnului că e luni”/ manichiură în ora de mate/ echipa de înot/ cor/ „Care-i rădăcina cubică de la Revlon?”

PAMELA SINCLAIR

„Pam the Glam”. Pamster. Arată așa de bine că... nu ne putem lua ochii de la ea! Dragă Pammie, mulțumim că ești așa de frumoasă și pentru victoriile echipelor de volei și de baschet. Nu știm *ce*-ai găsit la Hamil... (glumeam și noi!) și suntem siguri că într-o bună zi o să ajungi la Hollywood.

Supertramp/ parfum Charlie/ Pieptenele ăla mic și albastru din buzunarul de la spate/ Fumatul în toaleta băieților/ îngrașă-te și tu un kil, să jubilăm și noi/ Mereu cu privirea pierdută pe fereastră... nori!

ALBERT LINUS

Nu îndrăznim să spunem nimic despre Linus, pentru că ar putea să meșterească un satelit cu raze laser, ca să ne arunce în aer casele. Linus, care nu-i un tip prea vorbăreț (întotdeauna am fost convingși că-l cheamă Linus pe numele mic) și-a făcut de lucru în anii ăștia chefuind cu alți savanți, închiși în dulapul din laboratorul de chimie și meșterind sistemul computerizat de vrăjeală, astfel încât să-i pice plocon Jaclyn Smith ca parteneră la balul de absolvire. Multă baftă, Linus. Îți prezicem un viitor plin de zinc.

„Pe ce planetă suntem?”/ aceeași cămașă, două săptămâni la rând/ „Ăăă...”/ Clubul de fotografie/ Kleenex/ praf/ scame.

O știam pe Karen de-o viață, locuința din stâlpi și grinzi a familiei ei fiind chiar lângă casa noastră (imitație de Tudor), pe Rabbit Lane. Am fost prieteni în școala primară, iar când am intrat la liceu eram deja unul dintre cuplurile alea despre care nimeni nu-și mai amintește că au fost vreodată *altceva* decât un cuplu.

Karen era corect descrisă în albumul de sfârșit de an ca având câte un zâmbet pentru toată lumea. Și *chiar* râdea tot timpul – nu o hlizeală nervoasă, ci un hohot gutural de Komedy Klub care ne transforma uneori, în restaurantele liniștite, într-un spectacol cam strident. Era o fotografie pasionată, declanșând întruna blițul la școală, la mallul din Park Royal, la petreceri sau în natură: pescăruși, copaci desfrunziți, cețuri de munte și unde de pârâu – chestii de album școlar. Și totuși când vreunul dintre noi se apuca să caute fotografii rătăcite cu Karen, căutam aproape în zadar, scotocind prin cutii întregi de instantanee ale adolescenței noastre și găsind o recoltă cât se poate de slabă: un braț stâng aici; o jumătate de cap dincolo; picioare retezate la coapse. Mi-am dat seama că, după toate probabilitățile, Karen trebuie să fi purtat toată viața o campanie discretă, dar eficientă, ca să evite să fie fotografiată. Preocuparea ei pentru defectele pe care mama ei îi tot spunea că le are: *Ai nasul prea borcănat; ai părul prea drept; ești destul de drăguță, dar în niciun caz o mare frumusețe*. Fotografia din albumul de absolvire a devenit aproape unica excepție, o singură imagine solitară prin care s-o ținem minte. Cu timpul, fotografia aproape că a parazitat adevăratele noastre amintiri despre Karen – devenind în cele din urmă „versiunea oficială”: față ovală, cu păr lung, castaniu, pieptănat cu cărare pe mijloc, curgându-i de pe cap ca o apă netedă (un stil căruia Karen îi spunea „Cap-de-cur”); un gât pe care ea-l considera prea sfrijit ascuns sub gulerul unui pulover; și trăsături mici, plăcute, care nu se eclipsau deloc între ele.

Karen se uită drăgălaș – nu spre noi, privitorii, ci spre stânga ei –

spre locul ăla unde s-a dus pe 15 decembrie? Poate.

Ce *a văzut* Karen în noaptea aceea de decembrie? Ce imagini ale zilei de mâine au putut s-o tulbure atât de tare, încât s-o gonească într-un refugiu de somn nesfârșit? Ce imagini ar fi putut s-o îngrozească astfel încât să-și părăsească trupul, să lase în urmă lumea noastră? De ce să mă părăsească *pe mine*? Haide, Karen – Bibi, Bombonico, Copilul stelelor –, cu toții știm că viața e grea... *de asta* ne-am prins destul de repede. *Tu* mi-ai spus că în viitor o să fim cu toții niște zombie, morți-dar-vii. Așa ai spus. Ce-i corect e corect: Spune-ne ce ai vrut *să spui*, Karen. Vreau un *răspuns*. Trezește-te, trezește-te, da? O să mergem într-un loc liniștit și uscat și-o să vorbim despre lucruri dragi. O să mergem cu mașina în oraș și-o să bem un suc Orange Julius. Ce mai! O să mergem cu mașina până-n State ca să mâncăm o friptură mare cât o saltea. O să mergem cu mașina în Europa și-o să bem șampanie și pe drum o să ne oprim în Groenlanda, să facem rost de cuburi de gheață. *Cioc-cioc*. Cine-i acolo? Sunt eu, Karen. Nu-i un banc, nu-i o poantă – *cest moi*. Ieși afară? Sau mă lași pe mine să intru?

Singurătatea e veselă

Familia lui Karen:

Când suntem mici, presupunem că oamenii mari se comportă potrivit unui cod adult strict. Doar după câțiva ani începem să ne lămurim că domnul Phillips din capul străzii era un maniaco-depresiv care-și bătea nevasta; că ficatul doamnei Owen era umflat ca un balon cu apă; că domnul Pulaski abuzase de toți copiii lui și tocmai de-aia l-au bătut într-o noapte și l-au lăsat într-un șanț, cu fața în jos, în Vinerea Mare. În aceeași tradiție, mama lui Karen, Lois, dădea dovadă de un comportament care celor mai tineri li se părea de-a dreptul aiurea, dar care rămânea totuși de adult.

Îmi vine în minte un exemplu oarecare: eram mic și mâncam de prânz *chez* McNeil, Lois fierbea apa pentru macaroane Kraft și zăngănea cratițele și strecurătorile ca într-un tam-tam frenetic din junglă („Vrea să ne arate cât de mult muncește”, mi-a șoptit Karen). Apoi, ca o toreadoare victorioasă, Lois ne-a fluturat pe la nas, mie și lui Karen, pachetul de sos de brânză, aruncându-l în dulap și spunând:

— Pe *ăsta* îl păstrăm pentru o ocazie mai specială.

În liniște, Karen și cu mine mâncam macaroanele cam nefierte, cu margarină, în timp ce făceam schimb de priviri. Băutură? Apă de la robinet. Șervețele? „Ei, șterge-te și tu pe pantaloni, Richard. Doar ești băiat.”

Din câte se pare Karen a crescut cu o raportare bizară la mâncare. Lois, care se clasase pe locul doi la Miss Canada în 1958, vedea în mâncare ceva străin, care avea nevoie de pașaport, de viză și de agenți de pază ca să i se permită accesul în gură. Toanele se instalau și dispăreau. O săptămână putea fi vegetariană convinsă, a doua

săptămână era „Amidon și nimic altceva!”. Karen a fost târâtă, iremediabil, în modele nutriționale ridicole ale lui Lois. În timpul unei pase vegetariene deosebit de înflăcărate din anii 70, am făcut greșeala să spun că fusesem la restaurantul Benihana, specializat în fripturi; urmasa o litanie energică, de jumătate de oră, împotriva cărnii. Când Karen a intervenit, s-a ales cu priviri înghețate dinspre Lois.

— Zău așa, Karen, dacă ai mânca și tu ca lumea, poate c-ai arăta mai ca lumea și n-ar mai trebui să-mi fac atâtea griji pentru viitorul tău.

Apoi, Lois mi s-a adresat mie:

— Karen e în „pasa dificilă”. Acum s-o lămurim cu localul ăla specializat în fripturi, Richard...

George, tatăl lui Karen, avea un atelier auto unde-și petrecea șaisprezece ore pe zi, șapte zile din șapte, tot anul, preferând să ia masa în restaurante scutite de prezența lui Lois. Era practic inexistent, iar absența lui a dat naștere unei mitologii de tipul polițistul bun/polițistul rău: doamna McNeil, scorpia febrilă care l-a alungat pe George cel onorabil și liniștit din propria lui casă. Despre nici unul din ei nu se putea spune că ar fi „fericit”.

— Ce n-aș da să știu care a fost secretul lui mami, gema Karen. Sigur e unul baban. Dar cum să întreb?

Lois crescuse în nordul Columbiei Britanice și, în virtutea înfățișării, a zâmbetului cultivat și a snobismului ei nelimitat și prost țintit, o călcau pe nervi cei care (după părerea ei) nu munceau suficient ca să se țină singuri pe picioare. Arunca mici săgeți:

— Soțul meu muncește cu mâinile, spre deosebire de *alți* părinți de pe-aici, care n-au avut în viața lor băătăuri.

Era, bineînțeles, o aluzie la contabilul de taică-meu care, ca majoritatea celor din cartierul nostru, se descurca binișor, dar doar atât, în cea mai medie clasă medie posibilă. Oamenii din celelalte

părți ale orașului credeau că în micul nostru cartier de pe deal se țin lanț petrecerile înecate în martini și chefurile eșanjiste obscene. Adevărul i-ar fi plictisit la culme, căci era o monotonie atât de tipică de clasă medie, că putea fi măsurată științific. În timp ce făcea un grătar într-o seară frumoasă de vară a anului 1976, mama a spus profetic că acest cartier era „ca pământul uitat de Dumnezeu”. Da.

Prima lună a comei lui Karen a fost o zeamă lungă – stranie și totuși monotonă, în timp ce speranța seca picătură cu picătură, drept care nu eram conștienți de dispariția ei completă. Eram cu toții doborâți de gripă – ceea ce a avut și avantajul că n-am mai fost siliți să mergem la școală în ultima săptămână de dinainte de Crăciun.

Ne târam de la unii la alții și trăncăneam o grămadă la telefon. Hamilton a sunat într-o seară de vineri:

— Bineînțeles, a zis el, acum suntem centrul bârfei la școală.

A trebuit să recunosc că așa era.

— Sunt niște hiene, a spus el, oprindu-se ca să-și sufle nasul și adăugând: Doamne, îmi simt creierul ca pe un morman păros de căcat de câine.

La Hamilton acasă se auzeau voci în fundal.

— Tata se dă în bărci în seara asta. Se vede cu o pațachină tânără de la contabilitate. *Ahhh*. Chiar în momentul ăsta, viitoarea mea mamă vitregă dansează lasciv cu tăticu’. Mă rog, o să facă o liotă de țânci poleiți cu aur.

În fundal se auzea formația Brasil '66.

— Chiar ar trebui s-o vezi, Richard. Nu e o mamă – e o cățea Golden retriever. Stai așa să vezi când s-o transforma într-o curvă. Tare fain ar fi.

Un oftat:

— Tre’ să închid, pușor. Auuu! Capul. Mă. Doare. Pa.

Clic.

După câteva minute m-a sunat Wendy, ca să-mi spună că Linus

era la ea acasă și că încropeau fără mare chef o căsuță din turtă dulce.

— Trebuia să fie o căsuță de hobbit, dar ce-a ieșit seamănă mai degrabă cu buncărul lui Hitler. Lui Linus i-a trecut gripa. O să se ducă acum s-o vadă pe Karen. Ai ceva de trimis?

— Nu.

Linus a devenit reprezentantul nostru la spital, dar se întorcea cu informații înnebunitor de obscure. Nu observa niciodată amănunte simple, cum ar fi dacă ochii lui Karen erau deschiși sau ce culoare avea pielea ei; el era interesat de ceea ce era neînsuflețit, de cadre și sisteme mai greu de observat. Așa se face că a început să ne relateze vizitele cu detalii frustrant de inutile.

— Știți perfuzia aia de stă cu ea? Ce-i *pun* acolo? Cum pot să-i înghesuie toată hrana într-un lichid apos? Vreau să zic, nu vi s-ar părea normal să fie mult mai *groși* cu fibră sau măcar *cu pulpa*!

— Are un tub pentru mâncare care ajunge direct în stomac, a spus Wendy. Presupun că, fără să vrea, se lasă și de fumat. Sărmanul ei corp.

Hamilton a fost foarte direct:

— Tu ai văzut-o pe *Karen* sau te-ai dus acolo pentru un proiect științific? Ne spui și nouă cum *era* ea?

— Bine, bine... deci mâncarea intră printr-un tub și iese prin altul. Aici nu păreau să fie probleme. Doar dacă te gândești că trupul ei e ca o rămă, într-un fel, un mare aparat care transformă mâncarea în compost...

M-am simțit ofensat de direcția în care o luase discuția.

— Linus! Arată bine? Se *mișcă*?

— Păi... ăă... drept să-ți spun, mda. Avea ochii deschiși, iar globii oculari, vreau să zic pupilele, s-au uitat după mâna mea când i-am mișcat-o deasupra feței.

— Ce? S-a trezit?

— Nu. Are ochii deschiși, dar cred că încă doarme. Are un mic radio lângă pat. Se auzea o melodie disco. Sister Sledge? Linus părea mulțumit că-și amintise un asemenea detaliu netehnic.

Am vizitat-o în sfârșit pe Karen cu două zile înainte de Crăciun, cu mintea-n colțuri de-atâta Robitussin și decongestionante, și am rămas departe de patul ei. Linus avusese dreptate: ochii lui Karen chiar urmăreau mișcarea mâinii – o veste îmbucurătoare. Când doctorul Menger a apărut pe coridor, i-am anunțat surescitați miraculosul eveniment. Omul părea îngrijorat și ne-a făcut semn să intrăm în bufet, apoi ne-a spus să stăm jos.

— Nu-mi face nicio plăcere să vă spun asta, copii, dar prietena voastră Karen se află în ceea ce se numește stare vegetativă persistentă. Karen nu e deloc conștientă nici de ea însăși, nici de ce se întâmplă în jurul ei. Are cicluri de somn și cicluri de veghe. Nu-și controlează deloc funcția intestinului sau a vezicii. Nu are nicio reacție voluntară la sunete, lumină sau mișcare și nu înțelege deloc limbajul. Chiar mă simt dator să vă spun că recuperările sunt rare. Atât de rare, încât, dacă se întâmplă, devin bombe de presă. Altceva nu prea mai am ce să vă spun, zău așa.

— Dar mâna mea! a chităit Pam. Karen îți urmărește mâna cu ochii, dacă i-o miști în față.

— E amăgitor, a spus doctorul Menger. Amăgitor și trist. E o reacție reflexă involuntară, universală, la mișcare. Actul n-are nicio legătură cu vreo funcție superioară a creierului.

Adio, speranță, m-am gândit eu în timp ce o porniserăm cu toții în mașini spre casa lui Pammie.

— O, Doamne, n-am cumpărat nimic pentru Crăciun, am spus eu. Hai să nu ne facem cadouri între noi, da?

Toată lumea a încuviințat, apatică. În anul ăla, membrii propriei mele familii au primit batoane de ciocolată și reviste de la un magazin Mac cu de toate, împachetate prost în folie de aluminiu

pentru bucătărie și oferite fără pic de entuziasm.

Revelionul din anul ăla, intrarea într-un nou deceniu proaspăt ca menta, s-a redus la Hamilton care a aprins fără mare chef o legătură de artificii stătute, rămase de la Halloween, în Buncărul lui Hitler, la două beri și la partide de Pong. Îh.

S-a făcut 1980.

A fost instituit un program zilnic de vizite la spital, cu noi, cei din cercul imediat, și cu soții McNeil, care făceau vizite zilnice. Lois McNeil era încă țâfnoasă față de Pammie și Wendy din cauza gogorițelor de cocteiluri cu vodcă și Tab, așa că cele două fete o ștergeau speriate pe hol în jos la cel mai mic semn de Lois. Cu toate astea, domnul McNeil era de partea noastră, spunând:

— Doamne, Lois, sunt niște copii și nu făceau rău nimănui. Nimeni n-a obligat-o pe Karen să bea și, *oricum*, probabil că nu-i asta singura cauză.

Doamna McNeil își făcea gura punga în timp ce domnul McNeil spunea:

— E foarte posibil ca cele două pastile *ale tale* să fi fost cauza, așa că n-o mai face pe nevinovata, ce naiba. (Mulțumim, domnule McNeil.) E clar că n-a moștenit toleranța *ta* la medicamente. (Au!)

Dar, după vacanța de Crăciun, pe măsură ce treceau zilele, vizitele s-au rărit un pic, întotdeauna din motive întemeiate; la sfârșitul lui ianuarie, numai părinții lui Karen și cu mine mai veneau în vizită, domnul McNeil repezindu-se zilnic de la atelierul lui. Spunea calm că nici prin cap nu i-ar trece să nu se ducă. Noi am devenit cei doi vizitatori obișnuiți.

— Niciodată n-am avut cu adevărat ocazia să stau de vorbă cu ea, Richard. Știai asta? zicea el. Tot timpul la muncă. Tot timpul gândindu-mă că o să am timp mai încolo. Acum mă simt mai aproape de ea decât la toate aniversările ei – și ea n-o să afle

niciodată.

— Nu *niciodată*, domnule McNeil.

— Nu, ai dreptate. Nu niciodată.

Era în februarie, la câteva săptămâni după ce reîncepuse școala, când am venit acasă și am văzut mașina lui tati pe alee la patru după-amiaza, cu două ore mai devreme decât de obicei. Pentru cineva atât de tipicar ca tata, așa ceva anunța cu siguranță vești importante, bune sau proaste. Am intrat în bucătărie și am auzit-o pe mama vorbind la telefon în living și pe tata foșnind ziarul. Am intrat în cameră și am întrebat prudent:

— Ce s-a întâmplat?

— Richard, a spus ea pe un ton cald și totuși neutru, menit să atenueze șocul, Karen e gravidă.

Din creștetul capului meu au izbucnit în jos flăcări; am simțit din nou cum din piele îmi cresc țepi și din frunte coarne. Stomacul meu a sărit în gol de pe o stâncă, iar genunchii mi s-au prefăcut în piatră. Pilula... oare o lua? N-am întrebat-o niciodată. Norocul începătorului. Sperminatorul.

— *Ah.*

— Ne-au sunat cei de la spital azi de dimineață, a zis tata. Azi am luat prânzul cu familia McNeil.

— Noi n-avem nicio problemă, Richard, a adăugat mama. Te rog să nu uiți asta. Se pare că nici copilul n-are probleme. S-a mai întâmplat așa ceva – femei în comă însărcinate. Știi că o iubim pe Karen ca pe propria noastră fiică.

Mintea mea șuiera ca un motor cu aburi.

— Sunt multe cazuri de paciente în comă care au născut, Richard, a spus tata. *Richard?*

— Da. *Da.* Lăsați-mă o secundă doar...

Foc; un gâtlej paralizat; gluma asta nu mai e amuzantă deja.

— Și cu Karen cum rămâne? am întrebat eu.

— Se pare că într-o astfel de... situație, Richard, a spus mama, mama copilului e bine mersi. Nașterea va avea loc prin cezariană, în septembrie.

Mintea mea a licărit de ideea avortului, dar licărirea s-a stins la fel de repede. Nu. Copilul ăsta trebuie să se nască.

— Richard, a spus tata, dacă se află chestia asta, presa o să te mănânce așa cum șarpele mănâncă șobolani. Karen și cu tine o să fiți amândoi monstruleții de la matineu.

— Trebuie să ai mare grijă, Richard, a insistat mama, ca nimeni – nici măcar prietenii tăi – să nu afle chestia asta. Suntem foarte categorici în privința asta. În câteva luni, când o să înceapă să se vadă, va trebui să le spunem oamenilor că are probleme respiratorii și că nu va putea primi vizite o vreme.

— Dar dacă se trezește? am întrebat eu.

Întrebarea a fost anihilată de priviri triste. Apoi am întrebat:

— Cine o să aibă grijă de copil?

Aveam în minte imagini cu mine ținând în brațe un copil înfășat. Cuvântul „scutece” mi-a încolțit în minte neconvincător.

— Doamna McNeil – (*o, Doamne!*) – s-a oferit să se ocupe ea. Și noi vrem să dăm o mână de ajutor, dar ea pare de neclintit. O să muncim pe brânci ca să acoperim costurile și asta o să faci și tu, Richard, imediat ce o să te angajezi undeva. Ești tată. Trebuie să-ți îndeplinești obligațiile cât de bine poți. Dar în ochii lumii, copilul va fi „nepoata” sau „nepotul” doamnei McNeil, care l-a luat în grijă după o tragedie în familia ei.

— O să-l cheme McNeil?

— Da. Te deranjează? m-a întrebat tata.

— Eu... ăăă...

Eram prea năuc ca să răspund coerent.

Tonul părinților mei era pe măsura firilor lor calme. Când se

confruntau cu evenimente mari, amuțeau. Eu nici măcar nu începusem să diger vestea; așa cum se întâmplă cu majoritatea evenimentelor vieții, ramificațiile se declanșează cu întârziere.

— Dar cum o să fie copilul – o să aibă un creier normal? O să aibă o personalitate normală? am întrebat eu.

— Mai e mult până atunci, dragă, a spus mama. O să ne gândim la asta când o să fie momentul.

Dacă te gândești la viitor înseamnă că vrei ceva

Și momentul a venit.

Anii '70 se sfârșiseră. Cu ei s-a dus o anumită blândețe. Cetățenii moderni nu se mai puteau preface că sunt naivi. Eram sleiți acum; lumea se învârtea mai repede. Honda Civic a lui Karen a fost vândută. Hainele, trusa de machiaj, jucăriile de când era mică și jurnalele ei au fost puse în cutii și duse într-o pivniță igrasioasă de sub scara din spate a casei părinților ei. Amintirile cu Karen i-au părăsit pe nesimțite pe cei care o cunoscuseră. Nu mai era o persoană, ci doar o idee – cineva care dormea undeva, într-o cameră. Unde e? Ei... *undeva*, așa ne gândim.

Ce mai rămăsese din liceu s-a scurs ca un râu lat, lent și pulsativ de lapte rece cu ciocolată. Botezul de foc al grupului nostru din decembrie și ianuarie venise și trecuse, dar colegii ne aruncau încă priviri triste, căutăături acuzatoare sau hăhăieli mute. Toți cinci deveniserăm curiozități răpciugoase, înfășurate în pufoaice – gâturi linere se întindeau ca să-i vadă pe ucigași în timp ce ne îndreptam spre parcare, spectatorii presupunând cu siguranță că porniserăm să demolăm crama unui club exclusivist, să ne turnăm bourbon pe gât și să mângălim pe pereți mesaje cu sânge de câine.

În timpul zilelor de școală, preferam să chiulesc de la ore și să mă așez sub cedrii de deasupra unității de pompieri, fumând și pierzând timpul pe iarbă, ciopbind rămurele și gândindu-mă la copil, la Karen și la lucrurile pe care le văzuse ea. Ce-or fi însemnat?

În timp ce stăteam acolo și rezolvam puzzle-ul, Hamilton aprindea cu apă de ploaie bucăți de sodiu furate din laborator, iar Pam își pieptăna și-și tot pieptăna părul cu un pieptene azuriu de plastic. Ultimele zile de școală, mai ales, au fost o pierdere de vreme

învăluită în ceață. Trecusem de un prag – deja nu îmi mai păsa. Școala devenise o activitate care aparținea trecutului. Wendy și Linus, în schimb, au virat-o în direcția opusă, adâncindu-se în știință, memorând ecuațiile corespunzătoare teflonului, gravitației și orbitei Lunii. În iunie, amândoi au absolvit cu brio, dar cel care fusese la un moment dat un elev promițător – eu – abia a scos-o la capăt sub țâțâielile incontestabile ale corpului profesoral, care vedea cum Richard al lor, băiatul de aur de odinioară, se irosea pe o viață de țigări, frecat Buickuri la spălătoria de mașini Oasis și fustangeală fără viitor în compania lui Hamilton Reese.

La începutul lui iunie, în ziua ceremoniei de absolvire, Karen a intrat în al treilea trimestru și a fost transferată la maternitate. Am asistat la mutare în după-amiaza aceea, îmbrăcat în costumul meu de absolvent, un smoching albastru deschis care trecea drept stilat la vremea aceea. Tocmai îmi umflasem părul după moda epocii și îmi închipuiam că dădeam destul de bine când am apărut în salonul de spital. Domnul McNeil a fluierat admirativ și i-a spus lui Karen:

— Karen, scumpo, ți-a venit prințul.

Asistenta m-a lăsat s-o ridic pe Karen în brațe și s-o așez pe targa cu care avea să fie transferată. Cât de uscată și ușoară mi s-a părut! – parcă aș fi ridicat o legătură de vreascuri. N-o mai ținusem în brațe din seara aceea, de pe pista de schi. Avea ochii deschiși în momentul ăla; retinele ni s-au întâlnit și totuși între noi nu s-a produs niciun schimb. Am avut senzația că mă uit în ochii unui pește dintr-un acvariu – ba nu, la o *poză* cu un pește dintr-un acvariu. Burta îi ieșea în afară ca gușa de pe gâtul unui moșneag.

La scurt timp după aceea, mi-am parcat Datsunul la o petrecere de absolvire de pe Chartwell Drive – ziduri de piatră, garduri vii și tufe pipernicite. Soarele strălucea intens. Mi-am dat seama că dormisem la volan tot drumul de la spital încoace și totuși nu

făcusem accident. În timp ce opream motorul mașinii, am înțeles brusc că, probabil, Karen nu se va trezi niciodată; ochii ei erau... *morți*. Speranțele mele legate de ea au virat-o dinspre fanfaronada de majoretă spre pierdere și remușcare. M-am afundat în scaunul mașinii acolo, pe marginea șoselei, inspirând cu nesăț, umflându-mi pieptul, ascunzându-mă de petrecăreții nou-sosiți. Aproape că rămăsesem fără aer; îmi simțeam stomacul ca după două sute de abdomene când s-a auzit o bătaie ușoară în ușă. Ușa s-a crăpat un pic și a apărut Wendy, într-o ciudată rochie galbenă pe care și-o făcuse singură, cu noua ei coafură încâlcită, ca niște fire de telefon din alamă. Se lăsase pe vine, ca să nu fie văzută de cei care treceau pe lângă noi cu mașinile. Gura mea a început să se bâlbâie; ea m-a privit calmă și mi-a spus:

— Karen ar fi trebuit să fie aici, Richard.

Eu am dat din cap și ne-am uitat amândoi în sus spre tavanul mașinii, cu petele lui de nicotină și urmele de tălpi ale lui Hamilton, găurile rămase de la umbrele și arsuri de țigară.

— Și Jared la fel, a mai spus ea și s-a așezat cu picioarele cruciș pe pietrișul de pe marginea șoselei, cu rochia boțită pe pietre, și cu pietrele astea a început să construiască mici toteme triste.

— Și Jared ar fi trebui să fie aici, a repetat ea.

Wendy a tras aer în piept și și-a relaxat umerii, apoi m-am relaxat și eu.

— Am fost îndrăgostită de el, a zis ea.

— Mda, cred că toată lumea s-a cam prins că erai în limbă după el, dar vreau să zic, zău așa, Wen, ia și tu un bon și stai la coadă. Călărea jumate din fetele din clasă.

— N-am mai spus nimănui chestia asta – că-l iubeam pe Jared, vreau să zic. Nici măcar lui mami. Ciudat. Acum, că vorbele mi-au ieșit din gură – în afara corpului meu – mi se par altfel.

Și-a dărâmat mica grămăjoară de pietre.

— În seara asta, ei ar fi fost centrul atenției, nu-i așa? Ei ar fi fost *vedetele*.

Mașini puternice vâjâiau în sus și-n jos pe șosea. Din casa cu petrecerea se înălțau țipete și bucăți de Bob Seger. Eram calm. Respirația mi-a revenit la normal și m-am ridicat.

— Vrei să intri? a întrebat Wendy.

— Nu prea.

— Atunci hai să facem o plimbare. Ne întâlnim mai târziu cu ceilalți, la hotel.

Ne-am dus cu mașina până la canionul râului Capilano, apoi am intrat pe aleile lui și n-am prea vorbit, și a fost mai bine așa. Pe crengile mai joase ale unui arțar am găsit un cuib de măcăleandru, cu trei pui înăuntru. Aveau gâturile slabe și capetele sfrijite. O așteptau pe mămica-pasăre, care să le scuipe niște viermi. Raze de soare care-ți aminteau că Isus te iubește pulsau printre copaci, iar puii de pasăre erau iluminați de dinăuntru. Străluceau ca becuțele din pomul de Crăciun – venele, puful, ochii lor, micuțele lor ciocuri de pasăre de pradă. Și apoi soarele a luminat rochia lui Wendy și mi-am ținut răsuflarea.

— Richard, tu-mi ascunzi ceva. Am dreptate?

— Da.

— Pot să ghicesc? Dacă ghicesc, poți să-mi confirmi – e corect?

— Bine.

— Karen e gravidă.

M-am întors spre ea.

— Mda.

— În ce lună?

— A șasea.

— Știam eu.

A rupt o frunză de arțar. S-a uitat prin ea.

— Tu cum te simți?

Am devenit agresiv.

— Sunt prea tânăr ca să fiu tată. Sunt prea tânăr ca să fiu *orice*. Am șaptesprezece ani. Nici măcar n-am plecat de acasă încă. Pare ireal. N-o să spui nimănu, nu?

— Tac chitic. Și-a îndepărtat o rămurică de pe rochie. O să fie ca și cum o parte din Karen s-ar fi întors. Mi-e dor de ea. Nu vorbim niciodată despre chestiile astea. Dar mie mi-e dor de ea. Ție nu ți-e?

— Ba da.

— Dar niciodată n-o spunem cu voce tare, nu?

— Cred că nu, altceva n-am fost în stare să răspund. Nici mie nu-mi place tăcerea.

Pe atunci nu înțelegeam că a fi adult înseamnă să te împaci cu stângăcia și ciudățenia propriilor sentimente. Tinerețea e perioada vieții care se trăiește pentru un public imaginar.

Culorile pădurii s-au năclăit una într-alta. Cerul se întuneca, dobândind nuanța unui lac adânc și curat. Am cules niște flori de rododendron care înfloriseră târziu; ultima rază magică a soarelui căzut a pătruns printre petale într-o splendoare tropicală de purpură.

Am mers cu Datsunul la spital, s-o vedem pe Karen. Wendy și-a lipit urechea de abdomenul lui Karen; eu am pus rododendronii în vaza care rămăsese lângă patul ei. Apoi am ieșit din spital și am luat-o spre centru, către petrecerea de absolvire de la hotelul Vancouver.

În vara aia am lucrat cu normă întreagă la o benzinărie Chevron, aproape surd la pompe și clienți, dintre care cea mai mare parte trebuie să mă fi luat în mod sigur drept un idiot. Vara aia rămâne un punct neclar de gâturi arse de soare, sticle de bere clincănind în portbagajul Datsunului, cules de afine cu Wendy și Pam și locuri de tabără pe plajă.

Sfârșitul unei epoci.

La spital, oricine întreba de Karen trebuia informat că starea ei era stabilă. Vizitele erau interzise. Nimeni n-a pus sub semnul întrebării schimbarea. Când a început vara, singurii care o vizitau zilnic pe Karen rămăseserăm eu și George. Cu tonul ei curat și științific, Wendy m-a ajutat să-mi depășesc neliniștile. Hamilton, Linus și Pam se retrăseseră încetul cu încetul. Nu eram supărat pe ei pentru acest diminuendo. Ca să respectăm adevărul, Karen nu se schimba deloc de la o săptămână la alta; din nefericire, nu prea erau multe de văzut sau de spus.

Mă și gândeam des la Karen. Prima și singura noastră apropiere fusese minunată. O revedeam iar și iar în capul meu, savurând fiecare nuanță, pielea ei ca laptele pe zăpadă, mirosul zăpezii, bumbacul învolănat al lenjeriei ei, rece și uscat. Nu i-am spus niciodată că o iubesc. E siropos, dar cheștiile astea te *macină*; contează. Până la sfârșitul verii, am ajuns în cele din urmă la concluzia că nici măcar n-o *cunoscusem* prea bine pe Karen – cine *era* ea pe dinăuntru? Asta nu făcea decât să-i alimenteze misterul. Noaptea, când se dezlănțuiau, de regulă, momentele astea, aveam o mică repriză autocompătimitoare de plâns, dădeam o tură prin curte, apoi intram înăuntru, unde părinții mei se uitau veseli la știri. Mă duceam și mă așezam lângă ei, făcând pe optimistul față de orice.

La sfârșitul lui august, așteptând nașterea, ajunsesem să mă simt de parcă respiram aerul dinăuntru unei bărci răsturnate – înăbușitor, stătut și de rău augur – o activitate care nu mai putea dura prea mult. Ca întotdeauna, George își vizita fata în fiecare zi. Eu veneam mai rar, în general la mijlocul săptămânii. Eu și George nu vorbeam niciodată prea mult; când o făceam, sfârșeam invariabil prin a spune aceleași vechi drăgălășenii insipide din cauza cărora

perioada de comă a lui Karen părea și mai lungă. El mai avea și obiceiul să alunece într-o ceață de bocete sentimentale, își amintea cum cântase Karen *Oklahoma* în piesa școlară.

— Era o fată frumușică, nu-i așa, Richard?

— Este și acum, George.

— Mai ții minte când a cântat la chitară la petrecerea noastră aniversară?

— Da.

— Așa o fată frumușică!

Apoi ofta și cânta o melodie dintr-un număr muzical din *Oklahoma*:

— „Dacă diseară mă urmezi, iubito, uite ce-o să vezi...”

— Cum merg afacerile? întrebam eu, îndepărtându-mă de zona asta siropoasă.

Pe de altă parte, Lois, deși n-o trecuse definitiv pe Karen pe lista morților, era cu siguranță mai pragmatică. Citise statisticile cu pacienți în comă și cu stări vegetative persistente. Știa că, pe măsură ce treceau zilele, șansele să se trezească se apropiau de zero absolut.

La începutul sarcinii, Lois s-a purtat cu mine o idee mai amabil decât s-ar fi purtat cu un donator de spermă, dar a înțeles că, pentru a-și susține cererea de custodie asupra copilului, va fi nevoie să fie mai drăguță, ceea ce trebuie să fi fost un chin pentru ea.

Și, pe măsură ce trecea timpul, am devenit tot mai furios pe Lois pentru că pusese gheara pe copil. Nu c-ar fi existat prea multe alte posibilități, dar a dat pur și simplu buzna și mi-a furat copilul. Doar datorită discuțiilor cu tatăl meu, care mi-a zugrăvit lucrurile în culori mult prea clare, am înțeles că era cea mai bună soluție ca Lois să țină copilul – pe moment.

Ne întâlneam pe coridoarele spitalului.

— O, bună, Richard. Ei. O nouă zi, nu-i așa? Suntem mai bătrâni și mai înțelepți cu o zi.

Haină din păr de cămilă, mănuși albe. Conversația ei de complezență era limitată; nu era o femeie deosebit de creativă, cu tot cu atitudinea ei de tip nou. Rezervele de energie creatoare, atâtea câte o fi avut, trebuie să fi fost consumate pe hidoasa ei colecție de bibelouri cu bufnițe. Când dădeam nas în nas cu ea pe holurile spitalului sau pe Rabbit Lane, mă pregăteam pentru ciudatele ei efuziuni.

— Richard, în niciun caz nu pari bolnav, dar deloc. Am auzit c-ai avut gripă. (Pauză penibilă.) Hmmm. Culoarea asta dă foarte bine pe tine, ar trebui s-o porți mai des. (Pauză penibilă.) Ei. Ea e acolo. Totul pare în regulă. (Lois nu s-a mai referit niciodată la Karen spunându-i pe nume. Karen fusese degradată la „ea”).

Lois și-a scos mănușile.

— Și părinții tăi ce mai fac?

Cu siguranță, Lois se schimba în bine, deși motivele ei nu-mi inspirau întru totul încredere. Lois voia *copilul* - de parcă ar fi fost al ei. Sunt sigur că voia să fie chiar acolo, lângă obstetrician, smulgând copilul din pântec, retezând personal cordonul ombilical cu dinții, apoi ștergând-o cu prada ei, lăsând-o în urmă pe Karen, în odihna ei veșnică, ca și cum și-ar fi putut șterge fiica de pe listă, ceea ce i-ar fi permis lui Lois să se lanseze în următorul proiect, un copil nou de crescut, care să ocupe vechea pătrățică a lui Karen.

Încă eram de părere că secretul sarcinii era o povară pe care trebuia s-o duc singur. În afară de Wendy, n-aveam pe nimeni care să mă știe cu adevărat și căruia să-i pot spune, ceea ce nu făcea decât să-mi amplifice senzația de ireal. Cele două familii se chinuiau așa de tare să pară pragmatice: *fără emoție*. Parcă aveam în loc de cap un pepene care în clipa următoare avea să fie zdrobit cu o bătă de baseball. Copii la șaptesprezece ani? Puteam fi bunic la treizeci și patru de ani. Ce fel de model pot eu să fiu pentru copilul meu? Cum să fiu eu de ajutor când Lois avea să acopere eficient frontul matern

și când nimeni nu aștepta nimic de la mine?

Părinții mei păreau senini în toată povestea asta cu nașterea, scormonind în garaj după cutii mucegăite cu lucruri pentru bebeluși, pentru Lois. Părinții mei o vizitau pe Karen o dată pe lună. Cam o dată pe săptămână, mama mai făcea și niște vizite chinuite în vecini, la Lois. Mama își aduna forțele în momentul în care apăsa pe soneria lui Lois, declanșându-i bichonului familiei McNeil, un animal incredibil de nervos, o criză de hămăieli sterile.

— Bună, Lois.

— O, Carol, bună, intră, te rog. Vai, dar *chiar* pari obosită. Ai grijă, statueta aia cu bufniță e nouă și e fragilă – uite, dă-mi voie să ți-o iau din picioare. Ei, ce-ai adus aici – tot haine pentru copil? Aruncă-le și tu lângă celelalte cutii. Te-ai întrecut pe tine, să știi; n-ar trebui să te deranjezi atât. Fii atentă! Bufnița aia – o s-o duc în cealaltă cameră. Nu mișca. Vai de mine, câinele nu lată niciodată în felul ăsta. Și ce mai ai – cafea? Îmi închipui că stai la o cafea. Hai că mă duc s-o pregătesc, tu rămâi aici. O, Carol, te rog, scoate-ți pantofii, dacă nu te superi. Diseară am musafiri.

— Mulțumesc, Lois.

Copilul urma să se nască prin cezariană pe 2 septembrie, ziua de naștere a lui Karen. Cu o noapte înainte, ploaia a bocănit pe acoperiș ca niște copite și totuși aerul nopții era calm și ispitor. Am ieșit afară, în curtea din spate, sub streășină, și m-am așezat pe un scaun de grădină. Nu reușisem să dorm; ca să mă tuflesc de tot, luasem o pastilă verde și umflată de cloral-hidrat, rămasă de când îmi scosesem măseaua de minte, cu câteva luni în urmă. Cum stăteam acolo, pe scaunul de grădină, sub răpăiala ploii, am avut ceea ce avea să fie singura viziune din viața mea. A fost așa:

Capul meu era nucleul unui nimb scânteietor, orbitor, care sfârâia ca o friptură. M-am înălțat, m-am ridicat plutind de sub streășină,

deasupra curții, fiind propulsat în spațiu, spre Lună. Acolo m-am întâlnit cu Karen, care se plimba pe partea întunecată a Lunii, luminată doar de stele. Karen era tare curată, era îmbrăcată cu geaca ei de schi, raiati maro și saboți roșii și-și ținea poșeta în mână. Părul îi flutura în vânt, chiar și acolo, pe Lună. A tras un fum din țigară și mi-a spus, cu o voce pe care o pierdusem de atâta vreme:

— Hei, Richard, bună. Ce mai faci, Bibi? Uită-te și tu la *mine!* Într-o zi ne plimbam cu toții pe Lună, apoi am găsit un drum spre casă. Nu-i așa?

Am spus că da.

— Nu sunt *dusă*, să știi, a zis ea.

— Știu, am spus eu.

— Să ai grijă de Megan, Richard.

— O să am.

— Mă simt singură aici.

— Și eu sunt singur. Mi-e dor de tine.

— Rămas-bun, Richard. Nu pentru totdeauna.

— Karen, unde *ești*?

Și-a aruncat țigara într-un crater prăfos și cenușiu, de dimensiunile unui grătar sferic din aluminiu, și a spus, de parcă i-aș fi cerut să rezolve o ecuație algebrică simplă:

— Ei, *ete na!* La revedere, Bibi.

Apoi a sărit peste un crater și a dispărut după marginea lui.

A urmat o străfulgerare de scânteii albastru-verzui. M-am scărpinat în cap. Viziunea mea se încheiase.

M-am întors în curte. Ploaia răpăia în continuare.

Luna.

Acasă.

Înviorat și, încă neturtit de la pastilă, m-am încălțat și m-am dus până la familia McNeil, strecurându-mă printre copacii din curte. Am ajuns până la locul de unde puteam vedea fosta cameră a lui

Karen – cu lumina aprinsă încă. M-am apropiat și mai mult ascunzându-mă în spatele unui salcâm galben. Am văzut haine de bebeluș îngrămădite lângă afișul lui Karen cu Luna. Doamna McNeil a intrat în cameră cu o cutie în brațe, s-a oprit, a lăsat jos cutia și a oftat cu tot corpul. N-o văzusem niciodată până atunci să arate extenuată.

A stins lumina când a ieșit. Era întuneric; ploaia cădea. O mașină a trecut sforăind prin suburbia tăcută, pe lângă pivnițe, boxe și lumina gălbuie a felinarelor de stradă pe asfaltul umed. Stăteam acolo, în picioare.

Apoi m-am întors acasă, m-am dezbrăcat și m-am culcat. La 6:30 m-a trezit mama, ca să mă duc la spitalul Lions Gate cu ea și cu tata.

Tristețe pământească

Din clipa în care a apărut fiica noastră, în jur de ora 20:00, trei kilograme trei sute, nu mai avea niciun sens să ne prefacem că era „nepoata” doamnei McNeil. Era aproape în întregime o versiune mai bună, mai delicată, mai feminină a mea, de parcă m-aș fi divizat prin mitoză. Sfinte Doamne, unde erau genele lui *Karen* în toată povestea asta?

Karen a trecut prin naștere fără vreun licăr care să indice o activitate superioară a creierului – pentru care ne rugaserăm cu toții pe ascuns. Cum putea o femeie să treacă prin ceva atât de important cum era nașterea și totuși să nu-și dea seama? Doamna McNeil a uitat aproape cu desăvârșire de Karen când și-a lipit nasul de peretele de sticlă al salonului nou-născuților, apoi a gângurit spre copil, cu picioarele executând involuntar mișcări de cha-cha.

— Ce mare e! Ce roz e! Și *uite* cum dă din piciorușe... bună, micuța mea balerină dulcică. E perfectă. *Nimic* nu se compară cu cezariana dacă vrei un cap perfect de bebeluș.

Eu și cu mama stăteam acolo, cu gura căscată de mirare că o vedeam pe Lois slobozind ca o sirenă de ceață vorbe așa siropoase. Dar până la urmă, copilul nostru chiar *era* adorabil, asta fără îndoială – era adorabil și era *al meu*. Poate că va trăi să vadă anul 2100. Poate că va salva lumea. Am bătut în geam și am zis „Guu”. Ea s-a uitat la mine și atunci am fost al ei. Instantaneu.

După asta, Lois a hotărât că trebuie să sărbătorim cu toții nașterea și, printr-o contorsiune dementă a destinului, a ales restaurantul de pe vârful Grouse, aflat la doar o aruncătură de bulgăre le zăpadă de locul unde fusese concepută fiica mea.

— Chiar au trecut doar nouă luni? am întrebat-o pe mama în șoaptă, în timp ce telecabina se legăna deasupra turnului central, prima oară când urcam muntele din decembrie trecut.

— Mda.

— Parc-ar fi fost nouă ani.

— Ești tânăr.

— Îți vine să crezi? am întrebat eu. M-am uitat la luminițele de dedesubt, care erau casele noastre.

— E minunat, nu-i așa? O să fie așa haios, a spus mama.

Am cercetat barajul Cleveland și lacul rece și negru de dincolo de el. M-am uitat iar după casa noastră, în lanțul de sclipiri chihlimbarii de dedesubt. Încet, ca să nu audă ceilalți, mama m-a întrebat:

— Îți e vreodată dor de Karen, Richard?

— Da. Tot timpul.

— Bănuiam eu. O, uite, casa noastră.

Un cârâit slab în difuzoare ne-a informat că ne pregăteam să oprim în stația din vârf. Odată instalați în restaurant, altitudinea mare și un pahar de vin alb de contrabandă m-au amețit. La cină m-am simțit mai mult totem al fertilității decât tată; rolul meu patern părea o simplă notiță de subsol. S-a ciocnit în cinstea copilului, dar nu în cinstea mea; dacă s-ar fi făcut prea mult caz de *mine* ar fi însemnat să se facă prea mult caz și de problemele puse în paranteză, cum ar fi sexul între adolescenți și nelegitimitatea.

— A apucat cineva să se gândească la nume? a întrebat tata.

— Megan, m-am repezit eu. Adică vreau să zic că Megan e un nume frumos.

Lois s-a uitat la mine, a zâmbit și a spus:

— Da, cred că Megan e un nume perfect, după care mi-a oferit primul zâmbet cu adevărat cald cu care mă tratase vreodată. Mai târziu, când ea se dusesese la toaletă, George ne-a spus:

— Am pierdut o sarcină acum vreo zece ani. Era o fetiță. Lois se hotărâse deja la Megan. Știai asta, Richard?

— Nu. Numele mi-a apărut într-un... vis, azi-noapte.

Era mai bine să nu pronunț cuvântul „viziune”.

— Ei, atunci e o coincidență fericită. E un frumos nume galez. Un toast!

Și astfel, fiica noastră a devenit Megan Karen McNeil.

Primele câteva luni cu Megan au trecut în zbor pentru mine, dar nu și pentru Lois, care a suportat planșete, țipete, zbierete și scandal aproape încontinuu, fără ca, spre lauda ei, să se plângă vreodată. Mama a zis că Megan trebuie să fi fost un dar divin în viața unei femei atât de maniacă, care nu prea avea ce face în afară de a colecționa bibelouri cu bufnițe și de a-și alinta bichonul *frise*.

Deși un simplu donator de spermă, eram și un tătic mândru, chiar dacă nu prea aveam cum să-mi exprim mândria. Am rezistat impulsului de a o lăuda în gura mare, până când n-am încheiat cel puțin un an de embargou asupra „veștii”.

Din când în când, Lois o aducea pe Megan în căruț la noi acasă, unde Megan gângurea, bolborosea, plescăia și țipa ca orice bebeluș. Astfel, mama mea a avut ocazia de a trăi mândria de a fi bunică tulburător de devreme și întotdeauna părea un picuț ușurată când vedea căruciorul lui Megan îndepărtându-se.

În acel septembrie m-am înscris la un curs de afaceri la Colegiul Capilano, cu creierul încă mâlos din cauza lui Megan și Karen și bucuros că mi se oferise un mod productiv de a-mi umple timpul în care nu dormeam. Viețile noastre de adulți, bune sau rele, pufaiu înainte cu toată viteza. Gata cu hoinăreala prin natură când aveam noi chef. Gata cu orele de la care să chiulim. În loc de asta aveam chirie, utilități și taxe. Visele adolescentine cu slujbe în Hawaii sau

cu tăiatul de frunză la câini pe pistele de schi au fost înlocuite de imagini mai noi și mai lucioase cu partide ocazionale de sex și beții și cu o viață citadină aventuroasă. Wendy, așa cum se așteptase toată lumea, era chită să devină medic, așa că s-a dus în celălalt capăt al orașului, la University of British Columbia. Pam și-a continuat cariera de manechin. Linus voia să se prostească cu scânteii, gaze și lichide, și asta a și făcut la University of Toronto.

Eu și Hamilton eram singurii fără obiective.

— Imaginează-ți că ai patruzeci de ani, Richard, mi-a spus Hamilton în perioada când lucra ca vânzător la un Radio Shack din Lynn Valley, și din senin vine cineva la tine și-ți spune: „Salut, vreau să ți-l prezint pe Kevin. Kevin are optsprezece ani și-o să ia toate deciziile legate de cariera ta în locul tău”. Eu m-aș urca pe pereți. Tu nu? Dar cam ăsta e tot șpilul vieții – un puști de optsprezece ani care ia în locul tău toate deciziile alea mari pe care le porți în spate o viață.

L-a trecut un fior.

Cu puțin înainte de Crăciun, toți cinci, îmbrăcați pentru vreme ploioasă, ieșiserăm să ne plimbăm pe lângă șinele de tren de deasupra portului Eagle. Plimbatul pe șine era o activitate care ne făcea plăcere tuturor, pentru că îmbina suspansul încălcării legii cu frumusețea peisajului. Un posibil beneficiu suplimentar era așteptarea înfiorată de a găsi un cadavru ascuns în tufe de pe margine, ca într-un roman de duzină.

Pietrele de sub scândurile podului ne scârțâiau sub picioare. Linus își făcea de lucru discutând cu Wendy despre moleculele de creozot. Hamilton a lătrat la ei, să iuțească pasul:

— Haideți, copii, Pammie și-a pus azi pantofi fără toc. Nu vrem s-o facem să regrete.

Aveam de gând să traversăm un tunel lung de trei kilometri; perspectiva era ispititor de înspăimântătoare, chiar și cu lanterne de

nouă volți.

Imediat ce am intrat în tunel, tăcerea a vuit; m-am întrebat uneori de ce pare tăcerea atât de zgomotoasă. După cam un kilometru de mers, Hamilton a zis: „Opriți-vă și stingeți lanternele”.

Și așa am făcut. Unica noastră sursă de lumină a rămas o brichetă din din mâna lui Pam, moment în care Hamilton a zis:

— Unu, doi, trei... *Pe el, copii!*

Instantaneu, toți patru au făcut un semicerc în jurul meu, cu brațele încrucișate, cu capetele înclinate, cu buzele ținute care trădau răceală adevărată. Doar Wendy părea nesigură; ea știuse de la bun început.

— Bine, tăticu', a spus Pam, care-i treaba? Ai fi putut să ne spui măcar *nouă*. Suntem negri de supărare, Richard... *Tăticule*.

— De data asta să nu încerci s-o dai pe după vișin, Dickie, a zis Hamilton.

Chiar și Linus le împărtășea furia:

— Am... ăă... am văzut copilul, Richard. Pe Megan, vreau să zic. Am dat nas în nas cu Lois în Park Royal. Era *asa* de evident, pur și simplu. Asta dacă nu cumva ți-ai făcut de cap cu Lois, bineînțeles, chestie de care mă îndoiesc. Deci ce s-a întâmplat?

Mă prinseseră. Ce-i corect e corect.

— Bine, *gașcă*. Deci recunosc, *bine?* *Da*, e copilul lui Karen și al meu. (*Știam noi, știam noi!*) Ziua de naștere a lui Megan e pe doi septembrie – ca a lui Karen. E perfect normală, dar Karen e la fel. Nu s-a trezit sau de-astea în timpul nașterii. Probabil că nici n-o să se trezească vreodată.

Așa cum respiram toți cinci, se auzea ca și cum am fi fost într-un batiscaf, la mii de metri adâncime, căutând bijuteriile alea pe care le aruncase Karen o dată de pe puntea unui pachetot. Am oftat – apoi adevărul a țâșnit din mine ca o bulă de aer ce se unduia în sus ca o meduză din adâncurile mării, aplatizată de presiuni extreme, dar

mărindu-se și umflându-se pe măsură ce se apropie de suprafață. Mă frământasem așa de mult din cauza presei și pentru că nu voiam s-o văd pe Karen pe post de monstruleț de circ. Iar familia a avut propria-i metodă de a mă pune la încercare: aerul autoritar al lui Lois și lipsa de interes a lui George față de Megan. Ușurarea a fost imensă pentru mine, de parcă m-aș fi sufocat și-aș fi scuipat afară un os de pui după un Heimlich. Pieptul mi s-a relaxat; mușchii mi s-au înmuiat. Să pot spune ce simt pentru Karen și Megan unor oameni care să mă asculte. Prietenii mei n-au spus nimic până când nu am terminat.

— Știi, Megan seamănă cu tine ceva de speriat, Richard, a spus Pam. Ești tu cu perucă.

— De parcă eu n-aș ști.

— E dulcică, a spus Pam. Am luat-o în brațe. Și Linus a luat-o.

— Da, a spus Linus. E dulcică. Cred că mai aveam un pic și-o scăpăm. Mi-a împrăștiat cu papa tot calculatorul, TI-55 ăla al meu – și sunt foarte legat de mașinăria asta.

Stăteam cu toții pe șine. Hamilton și-a aprins o țigară.

— Ei, hai să avem nițică milă de ea. Gândiți-vă cum ar fi să ai mutra lui Richard și pe Lois ca surogat de mamă. Viața e crudă.

Voiam să mă răscumpăr: să le propun să fie nași?

— Asta înseamnă scutece? a întrebat Hamilton, râcâindu-se pe față.

— Da, Hamilton, asta înseamnă, am răspuns eu. Pogoane întregi de căcat. Asta-i schema.

Am stat și am discutat o vreme, cinci voci înconjurate de întuneric. A urmat un interval de tăcere. Apoi Linus s-a aplecat, și-a lipit urechea de șine și a șoptit:

— *Tren.*

Era imposibil să fugim spre ieșire; toți cinci ne-am aruncat la pământ și ne-am rostogolit în șanțurile pietroase de pe laturi,

dorindu-ne să ne facem mici. După câteva secunde, un tren Pacific Grand Western a explodat deasupra noastră cu un muget de bombă cu hidrogen – o sută opt vagoane de marfa încărcate cu placaj au fâșnit cu viteză de supernovă deasupra noastră, care eram una cu zidurile de granit. Trenul radia o lumină intermitentă, care mi-a permis să văd, chiar sub nasul meu, o sticlă goală de vin, un ziar îngălbenit vechi de șase ani, o șosetă și un scutec Huggies făcut cocoloș. Obiectele astea au licărit scurt și au dispărut ca niște fiori trecători de rușine uitați imediat, care n-o să mai vadă niciodată lumina zilei. Era ciudat să vezi în adâncul Pământului toate obiectele astea devenite inutile, care n-aveau să se mai întoarcă niciodată la suprafață.

Trenul a trecut pe deasupra noastră timp de cinci minute. Și dacă am fi murit chiar acolo? Ce fuseseră viețile noastre? Care fuseseră ambițiile noastre? Ce căutaserăm? Bani? Nu, niciunul dintre noi nu părea motivat financiar. Fericire? Eram atât de tineri încât nici măcar nu știam ce putea fi nefericirea. Libertate? Poate. Principiul suprem al vieților noastre era, pe vremea aceea, că liberarea infinită creează o societate de indivizi unici și fascinanți. Dacă dădeam greș aici ar fi însemnat că dăm greș în îndeplinirea datoriei noastre față de societate. Eram tineri; bineînțeles că ceream vieții să aibă sens. Tânjeam după datorie, dar datorie față de ce?

În timpul ăsta, creozotul de pe șine putea și-mi ardea nasul, iar cotul mi se odihnea în praf. Mici tornade de gunoaie mi-au atins în treacăt fața și am închis ochii. Am încercat să mă ghemuiesc și să-mi închid corpul, ca să mă protejez de mugetul trenului – zgomotul din măruntaiele Pământului.

Visele nu cunosc negația. Asta înseamnă că dacă în timpul zilei te gândești cât de tare *nu* ți-ai dori să vizitezi Mexicul, noaptea, visele te vor duce prompt în Ciudad de Mexico. Corpul tău va ignora totul și va fi atent doar la tema principală. Cred că ne gândeam zilnic

să evităm nenorocirile – și să evităm pierderile.

Trenul a trecut. Urechile ne zvâcneau de tăcere. Ne-am ridicat și am ieșit posomorâți din tunel afară, în ploaie. Am urcat în dubița lui Linus și ne-am dus s-o vedem pe Megan. Speram că Lois va avea amabilitatea să accepte ca patru noi nași să ni se alăture în venerarea lui Megan.

— Trei luni – vorbește deja? a întrebat Linus.

— Nu, capsomane, a spus Hamilton, n-are timp să vorbească, e prea ocupată să genereze aleatoriu numere.

Eu am dat din cap.

— Nu-mi place *deloc* să recunosc, dar sărăcuța de Megan chiar o să ajungă să semene cu mine, cu o perucă de cap-de-cur pe cap.

— N-am știut că tu și Karen vă... ăă... *o făceați*, a spus Hamilton. Adică, dacă o făceați, era secretu' cât casa.

— Ca să vezi, am spus eu, apoi am plecat, în timp ce toată lumea flecărea și – în afară de mine – se punea la punct cu viața. Îmi aminteam cum spusese Karen „*O facem, sau nu?*”. Îmi aminteam păsările și fluturii și florile delicate care se plimbaseră între corpurile noastre. Îmi aminteam de hotărârea ei din acea ultimă zi când fusese trează. Oare ar fi fost întotdeauna așa? Sau poate că a știut că nu mai era timp? Să fi încercat să înghesuie cât putea de multe într-o singură zi?

Luna aia citisem o povestire science fiction, „Sfârșitul copilăriei”. Acolo, copiii de pe Pământ se adună și creează o rasă dominantă care visează la unison și care, unindu-și forțele, mișcă planetele. Asta m-a făcut să mă întreb ce-ar fi fost dacă, dimpotrivă, copiii de pe Pământ s-ar fi dezbinat, ar fi abandonat, și-ar fi șters visele și s-ar fi golit pe dinăuntru? Ce-ar fi dacă în loc de unitate am avea atomizare, amnezie și comă? Asta era imaginea zugrăvită de Karen: văzuse ceva în mintea ei – undeva între măsura mai mică la bikini și

bucățelele minuscule de Valium, undeva între îmbrăcatul gecii de fâș și încălțatul unui clăpar într-o zi rece de iarnă sau poate când a nimerit pe un canal la televizor sau când a dat colțul cu Honda ei. A văzut o imagine, oricât de fragmentată era ea, care i-a spus că ziua de mâine nu-i un loc pe care să-și dorească să-l viziteze – că viitorul nu e un loc bun de trăit. Asta mă bântuia pe mine – gândul că poate avusese dreptate.

Chiar și mai real decât tine

La jumătate de an după ce a născut-o pe Megan, Karen a fost mutată permanent într-un salon doar al ei într-un azil local care se numea pe atunci Inglewood Lodge. Pe noptiera ei erau creme hidratante, gablonțuri, o perie de lemn pentru păr, șervețele într-o cutie roz boțită, felicitări aniversare ținute la zi cu rigurozitate, fotografii de familie înrămate, animale de pluș (un Garfield, doi ursuleți, un urs polar), cărți pentru vizitatori – *Superlativele Life*⁵ și *Pescărușul Jonathan Livingston*⁶ – plus o iederă Dieffenbachia care s-a întins până la urmă prin toată rezerva. Radioul ei rămânea adesea pornit cu orele.

Tehnic, „ziua” lui Karen începea aproape de miezul nopții, când i se schimba poziția corpului, fiind ridicată de pe salteaua ei antiescare cu „presiune intermitentă”. În același timp, i se controlau hainele, în caz că trebuiau schimbate. Între miezul nopții și ora șase dimineața, Karen mai era întoarsă de pe-o parte pe alta de două ori; în afară de asta, era spălată pe dinți cu o periută moale, apoi tamponată cu un burete aromat; era unsă cu vaselină pe buze.

De două ori pe săptămână, dimineața, Karen primea o baie adevărată, timp în care făcea exerciții „de mobilitate” – umărul, brațul, mușchiul extensor, mușchiul abductor și toate încheieturile îi erau flexate de către o infirmieră. Alteori, era spălată cu buretele și făcea exerciții de mișcare.

5 *The Best of Life*, bestseller din anii '70, care cuprinde o selecție de fotografii apărute în revista *Life*.

6 *Jonathan Livingston Seagull*, roman semnat de Richard Bach, apărut în 1970.

În timpul ciclurilor de veghe, Karen era hrănită cu mâncarea dintr-o pungă suspendată, care-i pătrundea datorită gravitației în stomac printr-un tub G (de gastrostomie), care rămânea în permanență prins pe un orificiu de lângă buric.

După ce era îmbrăcată în haine speciale, fără partea din spate, Karen era așezată într-un scaun cu roțile geriatrie, cu o pernă pentru fund și un dispozitiv care-i ținea capul drept. Era prezentă la toate mesele de dimineață, prânz și cină servite la azil, ca și la evenimentele speciale, cum erau filmele, petrecerile aniversare și chiar și o slujbă religioasă care se ținea de regulă, deși nu întotdeauna, duminica. Între mese, Karen stătea pe scaunul ei în camera ei, iar personalul îi schimba frecvent poziția.

Karen era atipică, în sensul că avea puține dintre bolile obișnuite ale comatoșilor: pneumonii, obstrucții intestinale din cauza lipsei fibrelor, infecții de tract urinar, cheaguri de sânge la picioare atacuri, rupturi de stomac, ulceratii și infecții ale pielii cauzate de proasta circulație a sângelui.

La Karen n-aveai ce „să scoți din priză”, cum e expresia aia folosită de toată lumea. Faptele eroice pe care familia era dispusă să și le asume pentru a se agăța de viață aveau limite. Un exemplu ar fi antibioticele, împotriva pneumoniei. George ar fi vrut să meargă până la sfârșit cu eroismul, dar Lois a refuzat să-și dea cu părerea în această chestiune. Mare parte dintre părinții pacienților în comă divorțează după ani de chin, autoacuzare, avocați, asistenți sociali, întruniri de familie, medici, asistente și facturi. George și Lois au rămas împreună.

— Coma e un fenomen rar, îmi spusese Linus la un moment dat. E un produs secundar al vieții moderne, căci înainte de al Doilea Război Mondial nu se cunosc cazuri de pacienți în comă. Oamenii mureau, pur și simplu. Coma e la fel de modernă ca poliesterul, călătoria cu avionul și microcipurile.

În anii de după incident, Karen se ofilise și se micșorase până rămăsese doar piele și os, iar corpul ei semăna mai degrabă cu o bucată de piele netăbăcită, gălbuie, întinsă pe oase ca pe tobă. În ochii unui necunoscut, Karen ar fi putut să pară groaznic de sinistru.

La vârsta de douăzeci și trei de ani, părul i se subțiasse deja și începuse să încărunească. Respira fără aparat, iar inspirațiile ei aproape inaudibile erau singurele dovezi ale unei forțe vitale. Atele și vergele solide fuseseră montate ca să-i împiedice corpul să se contracte în sine ca un fetus și totuși singura ciudățenie medicală în cazul ei era că, în loc să „facă pe fetusul”, cum anticipaseră legăturile ei de la picioare, ea a rămas maleabilă și relaxată. Destui doctori și studenți de la UBC au venit s-o studieze pe Karen, în starea ei de permanentă relaxare.

În primăvara anului 1981, Hamilton a apărut acasă la mine cu o buză tăiată, un ochi vânăt și o stare de mare frământare.

— Pârțângău' ăla de Klaus m-a pocnit cu un trepied. Pam poate să se spele cu el pe cap.

L-am întrebat cine e Klaus.

— Noua jucărioară cu mușchi a lui Pammie.

A doua zi, Pam m-a sunat ca să-și ia la revedere; pleca la New York cu Klaus.

— Nu e un fotograf foarte talentat, Rick, dar e *chiar* dulce.

În următorii zece ani am văzut-o pe Pam doar pe coperte de reviste și am primit vești de la ea doar prin intermediul unor telefoane scurte, găfâite, date din locuri exaltante:

— Salut, Rick. Sunt într-un G3 și zbor peste Juneau (*cranț cranț*). O, fir-ar să fie, mi-am vărsat cutia de cola în poală. Oliver, la ce oră începe vânătoarea? Nu... aia era coperta din Madrid. Salut... Richard... ce ziceam?

Hamilton și-a petrecut câțiva ani cu o echipă de topografi în

ținuturile sălbatice din nordul Columbiei Britanice și astfel a început idila lui cu dinamităările – o prelungire naturală a unei tendințe piromane care începuse în clasa întâi cu furnici negre, cărbuni de grătar, cutii cu semipreparate Hamburger Helper și o lupă mare. În 1985 își luase deja diploma în geologie și permisul pentru explozibil, după care a trăit ani buni în culmea fericirii, doborând munți și fărâmițând stânci în grămezi de pietriș.

Linus a devenit inginer electrician, ceea ce n-a fost o surpriză pentru nimeni. După absolvire, a lucrat doi ani la o firmă de inginerie din centru. Ne vedeam rar. Părea să ducă o viață monotonă. Un adult înainte de vreme.

Wendy cea virtuoașă a studiat medicina de urgență la UBC. Studenții la medicină duc o asemenea viață, că, înăștia zece ani, am văzut-o pe Wendy doar când mai ieșea la suprafață ca să ia o gură de aer – nedormită, confuză, cu pete vișinii pe albul ochilor, cu haine mototolite și o față preocupată, brăzdată de laba găștii. Într-o zi, când luam prânzul cu ea, Hamilton și cu mine am aflat rigorigile medicinei – zile de lucru de treizeci și șase de ore, scorpii de asistente-sefe și bacterii mîncătoare de carne care pîndeau la fiecare colț.

— Doamne, tot timpul mă simt ca o cutie de lapte expirat. Dar îmi place meseria asta.

Hamilton a scos din buzunar un flacon de Visine și i-a spus lui Wendy să se lase pe spate.

— Gata, a zis el, punându-i câteva picături în amândoi ochii, nu-mi place să te văd așa căzută. Ți-e mai bine cu ochii?

— Da. Mersi, Ham.

— Ține tu flaconul. Pentru tine l-am cumpărat. Vrei să facem o plimbare pe plajă, la Ambleside?

— Tare aș vrea, Ham, dar sunt de gardă la noapte. Trebuie să ajung în cincisprezece minute.

Eu a trebuit să mă angajez la Bursa din Vancouver – o muncă bănoasă, dar așa de plictisitoare încât n-am cuvinte s-o descriu.

Cât despre Megan, ea a știut de la început că eram tatăl ei, dar ce știa despre Karen era cu totul altceva. În chestiunea asta nu se punea problema de decizii corecte sau greșite. Decizia noastră finală de a nu-i spune de Karen ne-a costat mult. Să-i fi spus mai bine că murise? O minciună. Să-i fi spus că e într-o vacanță lungă? Stupid. Să-i fi spus că e bolnavă?

Singura problemă în cazul ăsta, a spus tata, e că o să vrea s-o vadă, normal. Pentru un copil mic, înfățișarea lui Karen, oricât de dragă ne-ar fi ea, ar putea fi mai mult decât șocantă – ar putea fi chiar o cruzime.

Până la urmă, am hotărât că la vârsta de șapte ani, Megan avea să fie suficient de matură ca s-o vadă pe Karen. Între timp, i-am spus lui Megan că Karen era bolnavă, dar că n-o puteam vizita decât peste ceva timp. Megan a pus întrebările inevitabile:

— Cum era mami, tati? Știi tu, mami a mea cea *adevărată*.

Lui Lois i se chirceau degetele de la picioare de fiecare dată când Megan făcea precizarea asta, deși era firească.

— Mami a murit? Mami e frumoasă? Lui mami îi plac caii? Dacă vine mami în vizită, poate să mă ajute să-mi fac curat în cameră?

În 1986, Megan a început școala cu vădită încântare. În fiecare dimineață sărea din pat și zbura pe ușa bucătăriei înainte ca Lois să apuce să articuleze vreo predică sau vreo mustrare. Nicio activitate extracurriculară nu i se părea o risipă prea mare de timp; niciun proiect școlar și nicio lecție de muzică nu i se păreau prea lungi.

Iar Megan pășise într-adevăr în viață semănând cu mine cu o perucă de cap-de-cur – părul ei a crescut drept ca ploaia și nu era nimic rău în asta – dar soarta s-a milostivit de ea. Când rotunjimile ei de bebeluș au început să se topească, trăsăturile infinit mai

drăgălașe ale lui Karen au ieșit la suprafață. Cu toții am răsuflat în taină ușurați.

Din când în când, o luam pe Megan cu mașina de la școală, ca s-o duc acasă. *Ding dong, bună, Lois.*

— Știi, Richard, pur și simplu nu pricep de ce-i place așa de mult școala. Are aici o casă minunată, cu mormane întregi de jucării, plus că i-am organizat activități demne de interes pentru aproape tot timpul cât stă trează, așa că n-are niciun motiv să umble creanga pe la tine pe-acasă. Nu te supăra, dar în casă la tine nu e nimic din ce-i trebuie unui copil. Absolut nimic. Am băut o cafea acolo săptămâna trecută și abia am reușit să găsesc o minge – ca să aflu *apoi* că era a lui Charlie (labradorul nostru auriu). De-acum încolo va trebui să fiu mult mai strictă. Sau să pun la punct un sistem mult mai sofisticat de control. Intră în casă, Megan. Avem de aranjat cartonașe. La revedere, Richard, și te rog să te tunzi, pentru că știu că, mai nou, părul scurt e la modă și de-acum ești tată.

Ușa închisă; hămăieli înăbușite; Megan urlând în timp ce i se vârău sub nas cartonașe în franceză. Bietul copilaș.

La puțin timp după ce s-a înscris în clasa întâi, colegii – care auziseră de la părinții lor care auziseră la coada de la casă la supermarket de la cineva care auzise de te miri unde, niște mucoși mici și răi, i-au spus lui Megan, care avea șase ani pe atunci, că mama ei era o „legumă”. După cum era și normal, brutele astea mici strigau la ea liste de cumpărături pe terenul de joacă acoperit cu pietriș. „*Salată. Porumb. Fasole verde, morcovi - Mama lu Megan e un morcov.*” Și așa mai departe. Chiar în ziua crahului bursier din 1987, la doar câteva clipe după ce îmi dădusem seama că pierdusem aproape tot, directorul școlii lui Megan m-a sunat la birou cam pe la prânz – Lois nu era acasă, așa că m-a sunat pe mine. A spus că Megan făcuse „o criză”.

Am plecat din centru cu mașina ca să-mi recuperez fiica, după

care ne-am plimbat fără țintă prin cartier – foșnetul schimbării frunzelor care te ducea cu gândul la vin, printre umbrele din ce în ce mai lungi ale toamnei. Radioul era închis.

— Ce-ai pățit, bombonico?

— Tati, toată lumea zice că mami a mea *adevărată* e un morcov.

— Ei, păi *nu*-i un morcov. N-are cum să fie.

— Salată?

— Megan! Normal că *nu* e salată – și nici vreo altă legumă. Mama ta *nu* e o legumă, Megan.

— Atunci de ce-i zice toată lumea morcov?

— Pentru că așa sunt copiii, răi, Megan. Spun lucruri prostești și neadevărate și habar n-au ce le iese pe gură.

— Și *eu* am fost un morcov?

Am ajuns la un semafor pe Hadden Drive.

— Termină, Megan...

Megan a deschis ușa și a luat-o la fugă spre copacii de lângă terenul de golf. Căcat. Am lăsat mașina cu motorul pornit în fața semaforului, cu ușa larg deschisă, și m-am repezit după ea. Din fericire, mă orientam printre copacii din jur la fel de bine ca orice copil, la cât timp petrecusem acolo când eram mic.

— Megan, vino înapoi.

Kleek. Kleek. Kleek.

Ce era cu sunetul ăsta ciudat pe care-l scotea? M-am luat după sunet sărind peste câțiva bușteni, trecând peste un petic de pământ umed, presărat cu ciuperci, ca să ajung apoi într-un luminiș unde, adolescenți fiind, petrecuserăm multe seri de vineri și de sâmbătă.

Megan stătea în poziția fetală lângă un buștean bătrân și putred, care fusese, probabil, doborât prin anii 1920.

Kleek. Kleek. Kleek.

— *Aici* erai, Megan.

M-am oprit să-mi trag sufletul și m-am uitat în jur, la adâncitura

uscată și rece în pământul pădurii, neatinsă de subarboret din cauza coroanelor prea stufoase de deasupra. Pe lângă covorul din fiecare an de ace de pin, brad și frunze de cedru zăceau nenumărate bucăți de pachete de țigări, pornografie îngălbenită de vreme, ambalaje de dulciuri, prezervative, baterii consumate de lanternă și grămezi de ornamente de capotă furate de la Mercedesuri.

— *Kleek.*

— Megan, ce sunet scoți tu acolo?

— *Kleek.*

Puteam și eu să mă joc așa.

— *Kleeg kleeg*, am făcut eu.

Megan a dat ochii peste cap.

— Tați, nu faci ca lumea.

— *Kleeg kleeg.*

— Tati, *nu* așa fac morcovii. Fac așa: *kleek. Kleek. Kleek.*

— Tare prost sunt. Am uitat.

A urmat un moment de tăcere și m-am gândit la vara când eu și Jared am împrumutat o mașinuță de golf de la un cuplu în vârstă și ne-am plimbat cu ea prin pădure, sărind din ea chiar înainte să se răstoarne într-o mică râpă. N-am fost prinși niciodată.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Megan, termină cu chestia asta cu morcovii. Știi că nu-i adevărat.

— Unde-i mami a mea cea adevărată?

Începuseră să-i dea lacrimile.

— Bine, Megan. O să-ți *spun*, da?

— Da.

Am văzut-o cum s-a relaxat.

Am tras aer în piept.

— Mămica ta avea optsprezece ani când s-a îmbolnăvit. Era născută în aceeași zi cu tine.

— Zău?

— Zău.

I-am spus lui Megan despre mama ei – tot – și apoi am ieșit din pădure și ne-am întors la mașină, pe care am găsit-o tot pornită, tot așteptând să ne ducă de acolo.

Bineînțeles că Megan a vrut s-o vadă pe Karen – cu cât mai repede, cu atât mai bine. Ne-am dus în aceeași seară. Mama mea și personalul de la Inglewood au dichisit-o pe Karen cât de bine au putut. Când am intrat în Inglewood, am salutat personalul așa cum o făcusem de sute de ori până atunci și în tot timpul ăsta, mi-am simțit stomacul ușor și plin de fiere. Am luat-o încet la pas pe holul cu ecou până în camera lui Karen, unde la un mic radio se auzea *Heart of Glass* a lui Blondie, apoi o melodie cântată de The Smiths. Patul ei era acoperit cu o cuvertură mițoasă albastră.

— Nu-i nimic, Megan, am spus eu. N-are de ce să-ți fie frică. Noi toți te iubim.

Chiar așa, dichisită de mama, Karen era o priveliște sfâșietoare. Încercaseră să-i dea lui Karen un aspect cât mai natural, cu fond de ten și un pic de fard de obraz, aranjându-i părul, încoronat cu o bentiță. Purta o jachetă de culoarea levănțicii. Cum n-o mai văzusem pe Karen dichisită din 1979, am simțit un junghi de singurătate intensă. În cazul lui Megan, șocul inițial de a-și vedea mama a părut să treacă repede. La început, n-a avut nicio reacție. Am rămas nemișcat, în timp ce Megan s-a apropiat de patul lui Karen. A pus mâna pe fruntea mamei ei, iar cu cealaltă mână o mângâia pe Karen pe păr și-i atingea obrajii scobiți. S-a murdărit pe degete de la pleoapele lui Karen.

— E machiată, a spus Karen. Oamenii nu dorm machiați.

Și-a umezit degetele, ca să încerce să-i curețe obrajii și fruntea lui Karen, ștergând efortul de înfrumusețare al mamei mele. Când a terminat de șters, a sărit pe pat și s-a întins lângă Karen. Karen era într-un ciclu de somn, hârâind pe gură. Megan s-a uitat cu atenție la

fața ei.

— De când e așa?

— De pe 15 decembrie 1979.

— Cine vine s-o vadă?

— George, am zis eu, în fiecare zi. Iar eu vin aici o dată pe săptămână, duminica.

— Hm.

Megan s-a uitat la mama ei.

— Nu mi-e frică de ea, să știi.

— Păi nici nu trebuie să-ți fie.

Megan și-a trecut din nou degetele peste fața lui Karen, apoi mi-a spus:

— De-acum încolo, pot să vin cu tine duminica, tati?

— Batem palma.

— Semăn mai mult cu tine sau cu mami?

— Cu mama ta, am spus eu, ușurat.

Megan s-a uitat la fața lui Karen de foarte aproape, de parc-ar fi încercat să găsească filigranul pe o bancnotă falsă. A scos un pufăit de satisfacție, apoi s-a întins lângă ea și s-a odihnit. Am ieșit afară să iau aer curat, buimăcit de acceptarea firească a lui Megan. M-am gândit la cum ar fi trebuit să fie viața față de ce ajunsese de fapt. Din ziua aia, Megan a început să meargă cu mine la Inglewood Lodge în fiecare duminică.

În anii '80, Hamilton și cu mine ne făceam des de cap. La un moment dat, într-o dimineață, Hamilton m-a trezit extrăgând cu penseta cocaină nemetabolizată din nările mele. Viața era mișto.

Mi-am revenit oarecum după crahul bursier din 1987 și mi-am continuat munca monotona în cartierul financiar al orașului, vânzând acțiuni modeste. Asta se întâmpla cam în perioada când m-am apucat de băutură. Tovarășii mei erau niște tipi bronzăți la

lampă de cincizeci și ceva de ani, împopoțonați cu ghiuluri de aur și coafuri buclate, care mințeau în căști telefonice la ora cinci dimineața. *Doamne* – ce mai partide dubioase de du-te-ncolo-vino-coace improvizam la telefon din cutiuțele noastre mohorâte, de culoarea chitului, care ne serveau drept birouri.

Un scandal minor iscat în jurul unei mostre contrafăcute m-a zburat de la Bursă. Din ce pusesem deoparte, am cumpărat în North Van o căsuță ca o cutie de șervețele, unde locuiam singur și o vedeam doar rareori pe Megan – tată de *ni-mi-ca*. Am luat casa aia, am chituit-o, am răzuit-o și am zugrăvit-o, după care am măritat-o cu un profit de douăzeci și cinci de mii de dolari. Am făcut din asta o metodă: cumpăram cea mai proastă casă de pe o stradă bună, lucram și beam ca un drac în weekenduri ca s-o pun pe picioare, apoi o măritam cu un profit decent. Nu din lăcomie mă purtam așa, ci din... ca să fac orice altceva decât să stau de vorbă sincer cu mine însumi – nenumărate momente de tăcere spoite rapid cu votcă și cu idei de renovare. O vizitam pe Karen de două-trei ori pe săptămână. La Inglewood beam votcă și suc dintr-o cutie de carton.

Într-o bună zi ai să vorbești cu tine

După câțiva ani mi-am dat seama că ajunseseam dependent de alcool – un mecanism care să mă ajute să fac față zilelor nesfârșit de lungi ale vieții. Mă întrebam sincer dacă nu cumva nu eram eu însumi într-un fel de comă, târându-mă prin viață cu o perfuzie plină de scotch. Nu mai aveam douăzeci de ani și singurul meu motiv de laudă era o fiică pe care abia o vedeam din când în când. De dragul ei m-am pus un pic pe picioare la începutul anilor '90 și am început să vând locuințe scumpe cu un succes modest – anii de renovat maghernițe îmi formaseră un instinct sigur pentru adevărata valoare a unei case.

Am început să fac și lucruri de care nu m-aș fi crezut niciodată în stare, treaz fiind: îmi pierdeam adesea mașina când ieșeam noaptea în oraș – uitam unde parcasem, iar a doua zi sunam la toate firmele de remorcat mașini ca să văd dacă era la ei. M-am trezit într-o dimineață și am văzut că făcusem pipi pe perete. În general mi-am păstrat o față decentă, în timp ce deteriorarea interioară se agrava. Răsuflarea îmi putea în permanență ca vinul lăsat peste noapte într-un pahar cu picior.

Și timpul ticăia înainte.

Pam mi-a trimis o carte poștală din Atena:

CINĂ CU DAVID BOWIE. GLAMORAMA. AM BĂUT ABSINT
PENTRU PRIMA OARĂ, P.

Într-o zi a anului 1990, fără să spună nimănui, Linus a plecat din oraș. A ajuns în Lethbridge, în Alberta, și-a parcat Volkswagenul broscuță pe marginea unui șir de dealuri, și-a pus rucsacul în spinare și s-a dus să se plimbe pe câmpuri, printre ierburi țepoase și

paie, tăind-o prin prerie, scoțând din ascunzișuri potârniche și fazanii, înaintând greoi spre est, apoi, când iarna bătea la ușă, spre sud, și nu s-a mai întors niciodată la Volkswagenul lui. Și-a petrecut următorii câțiva ani hoinărind prin sudul Statelor Unite, lăsându-și barbă, muncind pe unde se nimerea ca să aibă ce mânca și trimițând câte o carte poștală dintr-un loc sau altul, cu scrisul lui microscopic, de tipar.

DRAGĂ RICHARD, ĂSTA E LAS VEGAS. VIVA. E IARNĂ ACUM. LUCREZ LA UN RESTAURANT ITALIAN PE POST DE CHELNER. E BINE. NU PREA E MARE LUCRU DE FĂCUT PE-AICI. E UN POLIGON PRIN ZONĂ, AȘA CĂ ÎNVĂȚ SĂ TRAG CU ARMA. SUNĂ IDIOT, DAR MĂCAR ÎNVĂȚ CEVA. ÎȚI MULȚUMESC PENTRU SCRISOAREA TA AMICALĂ ȘI PENTRU FOTOGRAFIILE DE ACASĂ. ÎȚI SUNT RECUNOSCĂTOR PENTRU GRIJA PE CARE MI-O PORȚI, DAR TE ASIGUR CĂ SUNT BINE. M-AI ÎNTREBAT DE CE FAC ASTA ȘI E O ÎNTREBARE REZONABILĂ. CRED CĂ NU-MI MAI GĂSEAM LOCUL ÎN LUMEA COTIDIANĂ. M-AM POMENIT CĂ FAC MUNCĂ DE ELECTRICIAN TOATĂ ZIUA BUNĂ ZIUA. MI-AM DAT SEAMA CĂ TOT ASTA VA TREBUI SĂ FAC CÂTE ZILE OI AVEA ȘI M-A APUCAT GROAZA. NU ȘTIU DACĂ PE UNDEVA EXISTĂ ALTERNATIVĂ, DAR ÎMI PETREC CEA MAI MARE PARTE DIN TIMP ÎNTREBÂNDU-MĂ CARE AR PUTEA FI. PRESUPUN CĂ ÎNTOTDEAUNA POȚI SĂ TE FACI INFRACȚOR, PÂNĂ LA URMĂ, DAR ASTA NU ȚINE LA BĂTRÂNEȚE. MAI SUNT ȘI DROGURILE, DAR, CUM SĂ ZIC, NU CUNOSC PE NIMENI CARE SĂ FI DEVENIT MAI BUN DE PE URMA DROGURILOR. ASTEA FIIND ZISE, AZI AM AVUT O ZI BUNĂ. AU FOST NORI FRUMOȘI ȘI AM CUMPĂRAT UN SAC ÎNTREG DE HAINE DE LA MAGAZINUL GOODWILL CU

CINCI DOLARI. PAMMIE A FOST PE COPERTA *ELLE*. TE ROG SĂ-MI SCRII, DACĂ POȚI. LA OFICIUL POȘTAL DIN LAS VEGAS. PRIETENUL TĂU, ALBERT LINUS.

În 1989, Hamilton s-a însurat cu Cleo, o munțomană pe care o cunoscuse în timp ce triangula terenuri în nord, lângă Cassiar. S-au mutat în oraș, într-o căsuță de lângă Lonsdale Quay și au devenit ultracasnici, organizând serate tematice („*Provence*”!), îngrășându-se câteva kile („*Ciocolată Dove... ne băgăm sau nu?*”) și petrecându-și weekendurile lipind tapet („*Aș veni să joc baseball, dar tocmai ne-a venit modelul pentru camera de lucru.*”). Hamilton părea să se fi așezat și și-a pierdut mare parte din tăișul lui sarcastic. Un timp a ieșit de pe radarul meu, chiar dacă stătea aproape de mine.

În 1991, Wendy a devenit specialistă în medicină de urgență. Tot în același an, mama ei a murit de cancer, așa că Wendy s-a întors acasă, în vechiul cartier, ca să stea și să aibă grijă de tatăl ei, Ivor, un țăfnos cu mutră de trol care nu avusese niciodată o vorbă bună nici pentru fiica lui, nici pentru oricine altcineva. Wendy era ocupată, dar viața ei nu prea se putea numi viață. Știu că-și dorise să se îndrăgostească în timpul facultății, dar asta nu se întâmplase și știu că era nefericită din cauza asta.

Tot în anul acela, Pam a început să dispară din reviste, până când, la sfârșitul anului, s-a pierdut total în ceață, fără să mai trimită nici măcar o carte poștală mozolită de ruj vreunuia dintre noi. Da, ne simțeam ofensați, dar știam că sigur exista un motiv. Când era într-o dispoziție mai puțin generoasă, Hamilton a spus:

— E la dezintoxicare. Nu mai pune floricele. Așa-i trebuie, dacă-i vacă.

— În ce fel așa-i trebuie, Ham? am întrebat eu.

Eram în cuibușorul lui Hamilton și al lui Cleo, de la capătul cheiului Lonsdale: mobilier asortat din lemn de pin, magneti cu

figurine trăsnite de animale și vin alb. Cleo strălucea de plăcere de fiecare dată când Ham mai arunca o săgeată către Pammie.

— În ce fel? am întrebat din nou.

A hârâit și a spus că trebuie să dea un telefon.

— Vai de mine, ce țăfnă avem pe noi în seara asta.

Cleo părea ofensată.

Pe la jumătatea anului 1992, Pam s-a întors acasă, la ai ei – ezitantă, speriată, slabă și înspăimântător de splendidă. Viața de manechin o sleise. Stăteam în patioul din față al părinților ei.

— A fost haios, să știi, Richard, asta recunosc. Dar acum s-a terminat. N-a mai rămas decât o bucățică mică din „mine”. Înainte credeam că există rezerve nelimitate de „mine”. Greșitus. Acum trebuie să mă liniștesc. Micuța mea sămânță trebuie să crească mare și să se facă din nou om întreg. Am făcut-o de oaie – zece ani în cap m-am bălăcit în mălai și n-am un chior amărât.

— Unde s-au dus? am întrebat eu.

— Țoale. Restaurante. Droguri. Iarăși droguri. Investiții proaste – un mall din Oklahoma care până la urmă nu s-a mai construit; o comunitate pentru pensionari în Oregon, care a dat faliment.

Vorbea scuișcând cuvintele.

— Căcat. Măcar am voie să fumez.

Copacii de deasupra noastră au foșnit. O cioară a croncănit.

— Și nici măcar nu mi-e dor de droguri, Richard. Mi-e dor de *acțiune*. Mi-e dor de sentimentul că sunt regina mesei de ruletă. De mașinile negre. Căcaturi superficiale, dar mi-e dor de ele. Mi-e dor să mă simt superbă.

O tăcere lungă și apoi:

— Din când în când, Lois mă lasă să am grijă de Megan. E un copil haios. Și superb. Îmi aduce aminte de Karen.

— Mersi.

— Când am văzut-o prima oară pe Megan, am crezut că o să fie băiețoi și că o să devină geamănul tău. Apropo, dragă, *tu* arăți ca *porcu*.

— Mersi încă o dată, Pam.

Făceam gesturi de nerăbdare – trebuia să mă duc s-o iau pe Megan de la patinoar.

— Richard, doar n-o să pleci – nu pleci chiar acum, nu? E vina mea, că m-am luat de tenul tău de bețivan?

— Trebuie să plec, Pam, eu...

Calmul lui Pam s-a topit. Era gata să izbucnească în lacrimi. M-am așezat lângă ea și am întrebat-o ce-a pățit. Ea s-a smiorcăit și a început să se uite fix la mâinile ei împreunate strâns.

— Doar că sunt... sunt...

— Cum, Pam? Cum?

O șoptă:

— Singură.

— Știu. Și eu la fel.

Am ținut-o în brațe în timp ce suspina.

— Ce face Hamilton? Vă vedeți des? El e fericit?

— Cred că da.

— O, *caca*.

Purta încă medalionul cu firul de păr pubian. Am întrebat-o dacă vine cu mine s-o luăm pe Megan și a venit.

Norocul a făcut ca Pam să dea nas în nas cu Hamilton și cu Cleo la un magazin de muzică din Park Royal; au intrat imediat pe aceeași lungime de undă și au ieșit împreună din magazin, uitând cu totul de Cleo. Din primele clipe în care biata Cleo i-a văzut pe Pam și pe Hamilton împreună, a știut că avea să rămână pe dinafară. Cleo nu mai văzuse niciodată o asemenea expresie pe fața lui Hamilton: îndoită, plină de venerație, spirituală, excitată și

adoratoare – toată *dragostea* asta se îndrepta ca o rază laser direct spre Pam.

Căsnicia lui Hamilton a făcut mai mult decât să se clatine, s-a prăbușit pur și simplu ca un cazinou dinamitat. În șase luni s-a încheiat și din punct de vedere legal: Cleo a primit casa din oraș; Hamilton s-a întors ca bumerangul în casa părinților lui, unde scăpa de chirie și unde era la doar trei minute în pas lejer de casa lui Pam. Într-o seară, când eram la cină la părinții mei, i-am văzut plimbându-se agale pe Rabbit Lane. Din trei în trei pași un sărut. Din cinci în cinci pași o mângâiere. Hamilton îndrăgostit.

Era mare distracție s-o avem din nou printre noi pe Pam, cu flecăreala ei despre sex, droguri și canibalism. Reputația ei în industria modei era la pământ, dar asta n-o deranja deloc.

„Mă simt mult mai bine aici, în capitala plictiselii, cu amicii mei. Totu-i ca-ntr-o prietenie, nu?”

Am întrebat-o dacă apucase să-și facă planuri. A spus că o să se apuce de machiaj pentru film și televiziune la unul dintre multele studiouri americane care filmau la filialele lor din Vancouver. S-a dovedit a fi cea mai bună idee care i-a trecut vreodată prin cap cuiva din grupul nostru.

Dar ce s-a mai întâmplat cu Karen? Nici vie, nici moartă după toți anii ăștia, pălind întruna în mintea lumii – hârâind, oarbă și încovrigată într-un scaun cu roțile, cu o jumătate de bluză din prosop acoperindu-i partea vizibilă, din afară a corpului. Mișcă din cap, ochii îi licăresc și timp de trei secunde vede cerul și norii – pentru scurt timp s-a întors printre cei vii, dar nu-i nimeni acolo care s-o vadă. Se întoarce la partea întunecată a Lunii. Nici acum nu știm ce-a văzut ea în noaptea aceea de decembrie și s-ar putea să nu aflăm niciodată.

La începutul anilor '90, șansele să se trezească ajunseseră la una

la un miliard, dar tot șansă se chema. Nu, Karen n-a făcut nimic „util” pentru societate, dar, până la urmă, câți oameni fac într-adevăr ceva util? Poate că *a făcut* totuși ceva: a oferit o platformă pe care oamenii să poată spera. A oferit ideea că s-a păstrat încă un fel de esență fragilă dintr-o epocă demult apusă, că brutalitatea și extremele lumii moderne nu sunt căile pe care ar trebui să meargă lumea – o lume a ploilor blânde de Pacific, a gecilor umplute cu puf, a vinului roșu la cutie și a farmecelor naive.

Destinul e sentimental

După patru ani de derivă, la sfârșitul anului 1992, s-a întors Linus. În perioada asta devenise mai singuratic ca oricând.

— Să-i descifrezi expresiile faciale e un exercițiu de kremlinologie, spunea Hamilton. Nici întrebările directe nu ajută: *Vai, Linus, ești așa de singuratic – care să fie motivul?*

Conversația cu el era într-adevăr penibilă și a ajuns pur și simplu să fie evitată. Ne raportam la anii când fusese plecat ca și cum s-ar fi repezit până afară ca să-și ia un pachet de țigări și s-ar fi întors după câteva minute.

Wendy a luat cina cu Linus la o săptămână după întoarcerea lui discretă. După asta, mi-a spus că Linus „s-a închis în sine și încă n-a ieșit la suprafață”. A vorbit despre dune de nisip, gheață, batoane de ciocolată și mers cu autostopul – genul de chestii care sunt mare brânză doar pentru vagabonzi. Marcaje și chestii din astea.

Îl invidiam pe Linus pentru expediția sa pe tărâmul nimicului, dar am pus pe răboj și faptul că nu avusese nicio revelație în toate rătăcirile lui. Eu mai trăiam încă, la fel ca și Hamilton, cu convingerea că sensul s-ar putea vină în viața mea în orice clipă. Nu întineream – niciunul dintre *noi* nu întinerea – și totuși, dintr-un motiv sau altul, nu ne înțelegeam cine știe ce.

Părinții lui Linus se mutaseră pe chei, la Bellevue, în urmă cu doi ani – n-aveau niciun dormitor în plus. Mânat de dorul de casă, Linus a închiriat un bungalow la patru case mai jos de vechea lui locuință de pe Moyne Drive, plătind chiria cu ce câștiga ca electrician din contracte freelance. Specialitatea lui erau generatoarele. Părea un deznodământ dezamăgitor la rătăcirile lui romantice solitare.

Wendy, pentru care orice pretext era bun, numai ca s-o scape de compania moicului – pune-mi-terciul-pe-masă – de taică-său, îl vizita pe Linus în fiecare seară, după ce-și termina tura la secția de urgență de la Lions Gate. Într-o noapte, la o petrecere de Halloween din North Van, Wendy s-a ghemuit în poala lui Linus și a zâmbit cu zâmbetul dragostei. „Bravo lor!” am spus cu toții. Wendy a început să petreacă mai puțin timp la spital; s-a reapucat de chibițat împreună cu vechiul nostru grup.

Într-o după-amiază am întâlnit-o întâmplător pe Wendy pe Moyne Drive. Părea în al nouălea cer și avea în mână o pungă de hârtie Safeway. Am întrebat-o ce are înăuntru, iar ea a deschis-o, ca să-mi arate.

— Niște sulf pe care mi l-a dat Albert.

— Albert? O – așa e, ăsta-i adevăratul prenume al lui Linus.

— Așa-i că-i un *scump*?

În scurt timp, Wendy s-a mutat cu Linus și în vara aia ei doi s-au și căsătorit, ca și Pam cu Hamilton. La o săptămână după ceremonie, era o zi ploioasă și stăteam cu Wendy în living pe cutii de carton, în timp ce ploaia răpăia pe acoperiș. Am întrebat-o pe Wendy de ce înainte nu se cuplase cu Linus.

— Toată viața mea am avut problema asta, că eram singură toată ziua, a spus ea. Apoi, într-o noapte, singurătatea a început să mi se furișeze în vise. Am crezut că fusesem blestemată sau că mi se făcuseră farmece sau vrăji voodoo ca să am o viață de singurătate veșnică. După care Linus mi-a spus că și el are aceeași problemă. O, ce senzație de *ușurare* am avut! Mi-a trecut prin cap că poate avem și altele în comun.

— Amândoi sunt firi singurate, niciunul n-are de ce să se justifice în fața celuilalt, a spus Pam. Și știți care-i cireașa de pe tort? Se simt în largul lor unul cu altul. Atunci ce pălăria mă-sii?

În toamna aia și eu m-am mutat acasă la Linus. Rămăsesem fără

permis de conducere, ceea ce m-a obligat să merg cu taxiurile, în ale căror interioare confortabile puteam bea chiar și mai mult. Băutura a făcut din mine un afacerist de toată rușinea; eram falit și aveam nevoie de un acoperiș ieftin deasupra capului. Linus mi-a închiriat o cameră de la subsol – o cămăruță cu o singură lampă și cu o fereastră care dădea spre magazia cu unelte.

— După părerea mea, mi-a spus Linus în ziua mutării, tu bei ca să-ți treacă timpul mai repede până când se trezește Karen. Corect?

I-am spus să-și vadă de treaba lui, deși probabil că avea dreptate.

— Dar nu cred că e o singură cauză.

Discutam despre problema mea cu alcoolul de parc-ar fi fost o răceală.

Eu am fost ultimul din gașca noastră care s-a întors în cartier. Hamilton s-a mutat în casa lui Pam. Situația noastră părea groaznic de regresivă. Cercul Rataților. Într-o zi, când ne plimbam prin pădure, Pam m-a întrebat dacă noi toți eram învingători sau ratați.

— Unde ne încadrăm, Richard? Cu toții muncim. Avem cu toții slujbe, dar... ceva lipsește.

— Poate că suntem goliți, am spus eu.

Niște păsări au cârâit.

— Nu cred. Dar n-avem copii – asta trebuie să însemne ceva. O, ce proastă sunt. Adică există Megan, bineînțeles. Sper să am și eu cândva o bestie mică. E cum mi-ai zis tu o dată – citatul ăla din cartea poștală pe care ți-a scris-o Linus: *De ce pare viața atât de lungă și atât de scurtă în același timp?* De ce e așa?

Începuse să plouă mărunț.

— Cred că trăim pe lumea asta, dar nu *schimbăm* lumea. N-o schimbăm, dar asta e o greșeală. Ne naștem; *trebuie* să existe o logică – un soi de plan care să ne depășească.

Am mers mai departe. Ne treziserăm cu toții, la nu știu câți ani după tinerețile noastre, cu senzația că suntem soioși și aspri. Existau

încă posibilități, doar că numărul lor nu mai era infinit. Distracția devenise o pânză grosolană, ce masca isteria de dincolo de ea. Ne fixaserăm discret într-o timpurie toamnă a vieții – nu tu maturizare blândă sau vară târzie de o frumusețe indicibilă, ci doar un ger subit, o iarnă aspră cu zăpezi care se acumulează pentru a nu se mai topi niciodată.

În mintea mea, voiam să *topesc* zăpada. Voiam să *reorganizez* lumea asta. *Nu* voiam să îmbătrânesc înainte de vreme.

Am ajuns la o porțiune de potecă lungă și netedă.

— Fii atent aici, a spus Pam.

A început să meargă ca un manechin pe un podium invizibil.

— Calvin Klein. Milano. Colecția de toamnă 1990. La ce mă gândesc pe podium? Îmi fac sânge rău că poate picioarele mele par prea slăbănoage. Și mă întreb dacă dup-aia se dă cocaină gratis. Minte de supermodel, ha?

Am trecut prin vadul unui pârâu și am ajuns pe un petic de pământ acoperit de mușchi, luminat de o scânteiere de soare care a străpuns ploaia.

În seara aia m-am dus la un chef monstruos doar pentru că nu era nimeni acasă și nu răspundea nimeni la telefon. Recapitulam discuția cu Pam din ziua aia și m-am simțit singur așa cum nu mă mai simțisem niciodată, pentru că îmbătrâneam și eram singur și nu vedeam nicio șansă ca asta să se schimbe vreodată.

Nu-mi amintesc nimic din ce s-a întâmplat după ce am deschis a doua sticlă de votcă a serii (fără să mă încurc cu arome sau finețuri... pur și simplu o turnam pe gât). M-am trezit a doua zi de dimineață cu capul îndesat în toaletă ca un morman de carne la măcelărie. Vomitasem mai întâi pe, apoi în combină, tăiasem lanțul de la bicicleta mea medicală și mă căcasem în cearșafuri, iar parte din căcat mozelise peretele. Nu-mi aminteam nimic.

Wendy m-a găsit și a vorbit cu mine în timp ce zăceam încă pe

podea. A venit și Linus.

— Nu poți s-o ții așa, Richard, a spus Wendy.

Linus a dat drumul la cadă, iar el și cu Wendy m-au băgat înăuntru. Au făcut curat în cameră în locul meu în timp ce eu stăteam în cadă, încă ușor amețit – cu o mahmureală totală, furioasă, care începea să-mi bubue în țeastă. M-au înghesuit în 4-Runnerul lui Wendy și m-au dus la spital. Țsta a fost sfârșitul.

— Dar vreau să intru în comă, am urlat la Wendy.

— Ba nu vrei, mi-a răspuns ea, calmă.

— Vreau să fiu unde e Karen.

— Ba nu vrei.

— Ba *vreau*.

— N-ai voie acolo.

— Ba *am*.

— Maturizează-te, a spus Linus. Fii bărbat.

În 1992, de Revelion, stăteam toți cinci în igluul prost încălzit al lui Linus care trecea drept bucătărie, în jurul unei mese de melamină, jucând o partidă leneșă de pocher și încercând să ne convingem unii pe alții că aura aceea colectivă de pasă laterală ratată a vieților noastre avea ceva nobil.

Ploaia bătea în ferestre; foloseam lumânări, nu lumină electrică. Țâfnoșenia Sa Hamilton se potcovise cu un picior în ghips după ce cu o lună în urmă căzuse de la zece metri, de pe o stâncă din Howe Sound. În plus, fusese prins recent în timp ce „împrumuta” niște materiale explozibile din depozitul firmei și i se ceruse să-și dea demisia, ca să nu fie dat afară.

Viața lui era cu siguranță deșirată, dacă nu chiar zdrențe.

— Ham, l-am întrebat eu, ce naiba voiai să faci cu detonatoarele și cu explozibilele de plastic? Să pui o bombă la mall?

— *Nu*, Richard, voiam să mă duc cu mașina mai încolo, ca să

arunc în aer formațiuni stâncoase. Asta-i forma mea de artă. Cum să-mi dezvolt talentul dacă nu-mi asum riscuri artistice? Dinamita e paleta mea, iar stânca e pânza. *Acum* ce mă fac?

Și Linus avea o stare proastă, ceea ce era interesant în sine, pentru că el nu părea să aibă niciodată stări. Pam era în „călătoria ei lunară cu trenul spre iad”, iar Wendy era nedormită după ce fusese de gardă toată săptămâna cu Crăciunul. Eu aveam o migrenă bizară, după ce inhalasem prea mult heliu dintr-o canistră în formă de clovn pe care o promisem de la Hamilton ca poantă. În plus, dădusem pe gât lichior de ouă fără alcool; îmi simțeam stomacul de parcă ar fi fost căptușit cu blană. Abstenența mea de la alcool era o plictiseală solicitantă.

Hamilton filosofa despre muncă.

— Ei, copii, pentru ca sistemul să funcționeze, trebuie să existe premii scilpicioase. *Mai vreau o carte, Richard, dar nu de la fund, că sunt cu ochii pe tine.* O societate foarte eficientă trebuie să aibă reguli simple și consecințe groaznice pentru cei care încalcă legea. *Renunț. Trebuie să existe ratați care rămân pe margine, ca să le servească drept pilde celor din mijloc. Nimănui nu-i place să vadă ratați – Wendy face cărțile – ratații sunt partea întunecată a societății și supun lumea băgând-o în sperieți. Mai vreau niște poșircă. Linus? Mai vreau neapărat niște zoaie din alea gălbui! Acum! Bagă!*

Linus i-a rânjit disprețuitor lui Hamilton.

— Hamilton, a spus Pam, ia-ți și singur, porc schilod ce ești! Și, dacă tot te duci, adu-mi și mie un pic.

Cărțile au rămas pe masă. Wendy și-a aranjat jetoanele în mici temple Angkor Wat, la fel cum aranjase pietricelele în urmă cu nouă ani, în ziua absolvirii. Tema serii a continuat: o evaluare intensă a tot ceea ce deveniserăm până în acel moment – autocritică nemiloasă – adunări, scăderi, comparații cu viețile altora. Ne reconforta să aflăm că și viețile altora se dovedeau la fel de instabile ca ale noastre. Eu

am venit cu întrebarea:

— Oare animalele au activități de timp liber? Adică stau vreodată „la taclale”? Sau tot ceea ce fac are legătură cu hrana și adăpostul?

— Există șoimi, a spus Linus, care plutesc în munți pe curenții calzi ore în șir fără să miște o aripă. Nici măcar nu se reped după rozătoare – pur și simplu plutesc duși de vânt.

— Câinii au activități de timp liber, a spus Pam. Aleargă după bețe. Se tăvălesc pe covor. Distracție a-ntâia.

— Nu știu, a spus Wendy. Șoimii sunt mereu cu ochii-n patru după mâncare. Câinii care aleargă după bețe își consolidează mentalitatea de haită. În plus, animalele nici măcar nu *au* timp. Doar oamenii au timp. Chiar de asta suntem diferiți.

Wendy făcea cărțile ca o zeiță, mângâind pachetul întreg de cărți fără să amestece – era o plăcere s-o privești.

Linus a luat o gură de băutură și a spus:

— Știți, din câte am văzut eu, la douăzeci de ani te prinzi că n-o să ajungi vedetă rock. *La partida asta, treiarii sunt de belea.* La douăzeci și cinci de ani, știi că n-o să fii dentist sau o meserie din asta respectată. Wendy l-a ciupit pe Linus de obraz. Iar la treizeci de ani, începe să se instaleze o întunecime – te întrebi dacă vei fi vreodată împlinit, ca să nu mai vorbim de avere sau de succes. *Pam, renunți sau ce faci? Trezește-te, fetițo.* La treizeci și cinci de ani știi, practic, ce-o să faci tot restul vieții; te resemnezi cu soarta ta. Doamne, ce mână de căcat am. Mă refeream la cărți.

— Hamilton, poșirca mea? *Groh?*

Măcar Pam își împlinise visul de a fi manechin. Hamilton – ce vis transformase el în realitate? A trântit sticla pe masă.

— Groh să fie la *tine* acolo, Pamela.

Jocul a alunecat în pălăvrăgeală, ceea ce ne doream de fapt cu toții. Dacă am fi jucat pe bune, i-am fi rămas demult datori lui Linus cu zece milioane de dolari. Linus câștiga întotdeauna. O fi învățat să

numere cărțile cât a stat la Las Vegas?

— Am citit despre studiul ăsta, a spus Wendy. Cercetătorii au aflat că, oricât de tare te-ai strădui, nu-ți poți schimba personalitatea – adică pe tine *însuși* – decât cel mult cu cinci la sută.

— Doamne, ce deprimant, a spus Pam.

— Căcat, a spus Hamilton. Nici vorbă.

M-a luat cu greutate de la informația lui Wendy. Vestea îmi amintise cât de nemulțumit eram de mine în acel moment. Nu-mi doream altceva decât să mă transform sută la sută.

După câteva minute, Linus a renunțat la tăcerea lui inexpressivă:

— Ce am observat eu, a zis el, e că mai nou, toată lumea acuză pe toată lumea *că joacă* un rol. Mă înțelegeți? Cum ar veni... ăă... de *nesinceritate*.

S-a uitat la lichiorul lui Kahlua. („Băutură de puștan”, cârcotise Hamilton.)

— Nimeni nu crede în identitățile pe care ni le-am creat. Am senzația că toată lumea de pe pământul ăsta e falsă – ca și cum oamenii au avut la un moment dat un miez adevărat, dar l-au scos și l-au înlocuit cu ceva mai de efect, dar găunos. Joacă-ți cartea, Wendy...

Un timp i-am dat înainte cu pocherul, simțindu-ne cu toții bizar după rafala prelungită de intuiții a lui Linus.

— Amin, părinte, a spus Hamilton. Trei valeți și v-am luat potul. Rich pușor, e rândul tău să faci cărțile. Sau nu ești tu Rich pușoru'? Dovedește-mi că tu ești *tu*, impostorule!

— Hamilton, vorbești aiurea, a lătrat Linus pe un ton atât de nou că ne-a luat prin surprindere. Vorbești în mici frânturi de la televizor. Niciodată nu ești sincer. Niciodată nu ești simpatic. Mai demult erai un pic mai simpatic. Nu cred c-ai avut în viața ta vreo discuție serioasă.

Încremeniserăm cu toții.

— Când erai tânăr, erai amuzant, dar acum nu mai ești tânăr și nici măcar plicticos nu ești. Ești cam sinistru, pur și simplu. Când ai avut ultima oară o discuție adevărată cu cineva, *oricine?*

Hamilton și-a scărpinat o mâncărinte de sub ghips.

— N-am nevoie de căcaturi din astea.

— Ei? Când ai avut discuția aia?

Hamilton s-a uitat la Pam, căutând sprijin, dar Pam își lăsase cărțile pe masă, ca să cerceteze luciul elegant de ceară de parchet al damei de caro.

— Păi... Hamilton fusese prins pe picior greșit. Am tot timpul discuții cu Pam. Nu-i așa, Pam?

Pam nu și-a luat ochii de la cărți.

— Eu nu particip la concursul ăsta de pișare, băieți.

— Mersi *mult*, iubito. Deci unde vrei să bați, Linus – vrei să zici că-s un impostor pentru că-mi place „conversația ușoară”? Ar trebui să te mai uiți și tu în oglindă din când în când. Mare bengos mai ești *tu*.

— Mă uit zilnic în oglindă, Hamilton. Vreau să spun că închizi ultima ușă care te-ar putea salva – bunătatea și onestitatea. Mai ai de trăit treizeci și cinci de ani; de-acum încolo, viața n-o mai ia decât la vale.

— Ce...?

Hamilton s-a ridicat și s-a întins după cârjele care stăteau sprijinite de un morman de încălțări și de o litieră pentru pisică dintr-un colț.

— Pe toți *dracii!* Nimeni n-are nevoie de așa ceva. (Hamilton era în faza de închiriat exclusiv casete video englezești, drept care își angliciza dicția.) Eu mă car din casa predicatorului și o iau ușor spre casă. Pam? Vii și tu sau stai aici ca să fii *adevărată* cu Isus și cu amicii ăștia ai noștri?

Pam l-a privit în ochi.

— Da. Mai stau puțin.

— Foarte bine, *iubi*. Eu o să-mi văd de drum.

Wendy l-a ajutat pe Hamilton cu cârjele. El a ieșit pe ușă afară în ploaie, de unde ne-a strigat tuturor „S-o luăm în mână” și a luat-o mormăind înapoi spre casa lui Pam unde s-a cufundat, probabil, în aburi de analgezice. Noi ne-am așezat la masă și am început să strângem în tăcere cărțile și jetoanele.

— O să uite că s-au întâmplat toate astea, a spus Pam. Nu e genul de om care să se schimbe.

A apucat cu buricele degetelor trei pahare deodată.

— Și îmi spune și mie cineva, vă rog, de ce sunt sexy tipii varză la creier? Habar n-am.

— Hei, Linus, am spus eu. Ce-a fost chestia *asta*?

— Pur și simplu nu știu, a spus el. Trebuia s-o spun. Mă tem. Mă tem că n-o să ne schimbăm niciodată. Mă tem că niciodată nu vom fi *în stare* să ne schimbăm. Tu n-ai niciodată temeri de-astea?

— Ba da, am spus eu.

A doua zi de dimineată, am uitat totul.

Când mă duceam la Hamilton, am dat nas în nas cu Megan. Era cu două prietene de treisprezece ani și cu un prieten și pufăiau cu toții din țigări, băiatul îmbrăcat în pantaloni largi, iar fetele trase la indigo, dichisite până aproape de uniformizarea biologică (așa cum fuseseră o dată și Karen, Wendy și Pam).

— Încotro ai plecat azi, Meg? am spus eu.

— Pe-afară.

— *Unde* anume afară?

— Facem fapte bune, tati. Facem cadouri de Paști nou-născuților cu mame drogate.

Prietenii ei au chicotit. Mi-am dat seama că, pentru prima oară, lui Megan îi era rușine să fie văzută cu mine. Am înțeles, dar

înțepătura m-a durut totuși.

— Să nu uiți de cina la bunici de diseară.

Și-a dat ochii peste cap, prietenii ei s-au uitat în altă parte, iar ea a zis:

— Sigur, *tati*.

Adolescenții, o pacoste. Când te gândești că la un moment dat îmi închipuiam că va fi atât de ușor să crești un adolescent; ca mulți părinți, credeam că am „acel ceva” ce va face din adolescentul meu un prieten și nu un dușman. N-am avut acest noroc.

Viitorul e mai extrem decât credeți

Carierele noastre în industria filmului au început într-o dimineață umedă de marți de la începutul anului 1993, când narcisele dormeau încă înăuntrul ierbii, iar norii picurau zoaie cenușii ca niște cârpe de vase stoarse. Pam, care pe atunci era machieuză și stilistă pentru înfloritoarea industrie locală de film și televiziune, ne invitase, pe Hamilton, pe Linus și pe mine, s-o vizităm pe platouri la un film de televiziune, care se înregistra puțin mai sus de Rabbit Lane – un film din ăla gen o-mamă-pierde-odrasla-și-recâștigă-odrasla în care am devenit experți în scurt timp.

În ianuarie, piața imobiliară era moartă; mi-am mai luat câteva zile libere, ca să joc cărți și să pierd vremea aiurea. Linus, care era consultant, putea să lucreze când avea chef. Am hotărât s-o luăm pe jos până la filmarea lui Pam, în timp ce Hamilton urma să vină cu mașina. Am luat-o pe scurtătură, pe terenul de golf și am încins o bătaie cu mingi de golf, în urma căreia Linus s-a afundat până la genunchi într-un șanț cu apă de culoarea cafelei espresso.

— O viață de desfrâu are părțile ei bune, a spus Linus, desprinzându-și o frunză de rogoz de pe fluierul piciorului, în timp ce o lipitoare i se aciuase pe gambă.

Am ajuns pe platourile de pe Southborough Drive jegosi din cap până-n picioare, arătând ca niște figuranți și simțindu-ne pe dinafară. Javelinul lui Hamilton a apărut hurducându-se pe banda suplimentară și, în scurt timp, ne împleticeam toți trei fără niciun sens pe lângă șirul de dubițe albe și camioane cu echipamente care împrejmuiește orice platou de filmare. Am găsit-o pe Pam.

— Mergeți la mașina de catering, să băgați ceva la ghiozdan. Așteptați-mă acolo.

— Unde sunt *starurile*? a întrebat Linus.

— Dar voi ce credeți, copii, a spus Pam, că o să vedeți fete aliniat ca la cor, care trag de niște bolovani uriași, din burete? Centurioni romani care să se plimbe în mașinuțe de golf? Vă spun eu care-i deviza oficială în lumea filmului: „Grăbește-te să aștepți”. Ne vedem în cinci minute.

Am mâncat paste reci, ne-am uitat cum erau fixate niște cabluri electrice groase și albe pe o ușă de intrare și ne-am plictisit strașnic.

— E o fâșâială, a spus Hamilton. Hai s-o tăiem.

Tocmai voiam s-o tăiem când Tina Lowry, care-mi fusese colegă de clasă, a strigat:

— Richard! Richard Doorland, *tu ești?* Sunt eu. *Tina*.

Ca majoritatea oamenilor din industria filmului și televiziunii, Tina avea pe față expresia aia gen sunt-pe-fugă-nu-prea-am-timp-de-vorbă. Un petic micuț de cer senin a permis soarelui să scapere pe exonometrul atârnat de gât.

— Tina. Ești pe-aici?

— Salutare, Richard, ce cauți pe platouri? Ești în echipă? Faci figurație?

— Nu. Pur și simplu stau în zonă. O prietenă de-a noastră, Pam, e machieuză aici. Tu faci regie sau de-astea?

— Încă nu. Sunt asistentă de producție aici – AP. Noi suntem drojdia lanțului trofic, dar merge treaba. O știi pe Pam?

— Am copilărit chiar la poalele dealului. Hamilton, tipul ăsta de aici – am arătat spre vrejul ud learcă din dreapta mea, e jucăria ei.

Ea s-a holbat la Hamilton.

— Înainte decupam poze cu ea din *Vogue* și chestii de-astea. Îmi doream așa de tare să *fiu* ea și acum muncesc cu ea. Ce ciudat. Și tu cu ce te mai ocupi, Richard?

— Adică chiar în clipa asta, aici?

— Nu, în viața ta, chestii de-astea.

Învătaşem că e mai ușor să zic „nimic” decât să pomenesc de imobiliare.

— Cu nimic. O iau ușurel.

Așteptam obișnuitul „Ooooh” forțat, semn de stinghereală. Tina m-a surprins.

— Ai nevoie de o slujbă?

— Ăă, cum să nu... poate... să fac ce?

— Îți găsim noi ceva. Stăm prost cu personalul și ne trebuie oameni. O să te ajut eu cu chestiile sindicale. Dă-mi un telefon.

S-a auzit un claxon.

— Trebuie să plec.

Ca majoritatea oamenilor de film, a dispărut într-un norișor de praf de desen animat.

Pentru prima oară după ceea ce mi se păruse a fi un deceniu, orașul era din nou un loc încântător. *Voilà!* Hamilton, Linus și cu mine am devenit căutători de locații și, timp de două săptămâni suprasaturate de țigări, am cutreierat orașul și zonele rurale în Javelinul lui Hamilton, răsturnând coșuri de gunoi, tractând puștani de firmă care făceau întrecere și „ținându-ne scai de indivizi năbădăioși”, sufletele alea agitate pe care Hamilton părea să le localizeze cu atâta ușurință:

— Înapoi! Chitiți să omoare, stâlpi de cârciumă cu creierele murate, brute abia venite de la sală – ce ușor le sare țandăra!

Găseam în câteva minute orice locație de care avea nevoie regizorul, mai ales datorită faptului că eu vândusem proprietăți în zonă sau crescusem acolo. Ne simțeam utili.

Scott, un tip de la producție din Los Angeles, ne-a spus că „se filmează tot aici pentru că Vancouver e unic: poți să-l transformi în orice oraș nord-american sau spațiu verde cu efort puțin și cu și mai puțină cheltuială, dar în același timp, orașul are propria atmosferă

aparte. Vedeți motelul ăla de acolo? Ala a fost Pittsburgh într-un film de televiziune”.

La fel ca noi, nici Scott nu avea studii de film. Ca toată lumea din industria locală, venise din alt domeniu. Matematicieni, avocați, asistenți de stomatologie, foști hippioți – toți oamenii ăștia care improvizau. Energia dădea dependență.

Viața a devenit foarte *cha-cha-cha*.

— Măi să fie, se umfla Hamilton în pene, așa-i că suntem tipii cei mai tari, mai cool, mai hip, mai bengoși, mai sexy, mai la modă și mai în miezul lucrurilor pe care-i cunoaștem?

— Da, Hamilton, răspundeam noi ca niște androizi. *Tu așa ești, categoric.*

Apoi s-a zvonit că Fox avea să filmeze la Vancouver episodul pilot al unui serial, unul dintre zecile care se filmau aici anual. S-au dat niște telefoane și, în scurt timp, Pam, Hamilton, Linus și cu mine ne-am pomenit lucrând la un nou serial în care conspirațiile, fie ele extraterestre, guvernamentale, paranormale sau clericale, afectau viața oamenilor obișnuiți. Incidentele astea aveau să fie rând pe rând investigate de către un detectiv bărbat, care credea în paranormal, și de către un detectiv femeie, care se cam îndoia. Era o formulă simplă, dar care ni se potrivea.

Episoadele-pilot pentru televiziune sunt groaznic de filmat. Ne-am bucurat de căutarea locațiilor cât de mult am putut, bătând fierul cât mai era cald și găsind variante dense, umede și perene de Florida, California, Wisconsin și Pennsylvania.

— E bine că la serialul ăsta nu se uită prea mulți botaniști, spunea Linus cu o frecvență enervantă. Sau meteorologi, că tot veni vorba.

Pentru că în Vancouver plouă mult, a plouat mult și în serial. Criticii au aplaudat atmosfera ploioasă de „noir” a serialului. De fiecare dată când era pomenit aspectul ăsta, Pam ciripea veselă: „Hi-hi-hi”.

După câteva săptămâni, Tina le-a făcut intrarea lui Hamilton și Linus în lumea efectelor speciale, la un studio din oraș care se numea Monster Machine. Ochii li s-au luminat; într-o săptămână, amândoi au plecat de la Fox ca să prindă slujbe la Monster Machine, intrând într-o lume de *flash pod*-uri, membre din latex, găleți cu sânge și ecrane albastre. Cunoștințele lor combinate de explozibile și instalații electrice erau imposibil de refuzat. Și eu? Eu am rămas pe platourile serialului meu dramatic cu paranormal, încă nu devenise hit, dar îmi plăcea energia lui și erau cele mai politicoase platouri pe care lucrasem până atunci.

În curând, Pam s-a lăsat de machiaj și li s-a alăturat lui Hamilton și Linus la firma de efecte speciale; ei trei și-au câștigat pe plan local faima de profesioniști în efecte speciale. Specialitățile lor erau manechinele de latex și exploziile convingătoare. Unindu-și talentele, contribuiau la producția de extraterestri, zombie, vampiri, cadavre împușcate de Mafie, oameni în toate stadiile de putrefacție, mumificare, groază și explozii. Călătoreau frecvent, mai ales în California, unde luau lecții de la maestri, și se întorceau în Canada cu pungi sigilate pline cu ochi din ceramică nemțești de contrabandă, înveliți în hârtie.

— Nu-i așa că-s *wunderbar*? chițăia Pam în mașina mea, când ne întorceam de la aeroport.

Pam era așa de fericită. Articolele din reviste gen „Ce s-o fi ales din...” au dispărut, fiind înlocuite de articole gen „Cea mai spectaculoasă revenire!”. Un fost manechin care s-a apucat de efecte speciale era o combinație irezistibilă pentru media. Și un bonus: „Mi-am învins problema cu drogurile!” Reportajele despre ea din reviste și de la televizor au înflorit.

O amintire puternică din perioada aceea de început în producția de televiziune e legată de corpuri: corpuri pe târgi, corpuri în cutii, bucăți de corpuri, corpuri însângerate, corpuri-marionetă, corpuri

de extraterestri, corpuri cu elemente artificiale integrate în ele, corpuri menite să dispară, corpuri ițindu-se din alte corpuri, corpuri abia întoarse de pe lumea cealaltă și corpuri programate să explodeze. Câteva corpuri din astea erau folosite chiar în serialul meu, dar vedeam „un belșug de corpuri” (expresia lui Linus) și când mă duceam în vizită la Monster Machine, unde se pricepeau să meșterească atât manechine de latex, cât și oameni adevărați, pe care-i făceau să sară în aer, să scuipe sânge, să se bâțâie sau să radieze lumină verde la comandă.

Le-am făcut o vizită într-o zi ploioasă, când deja lucrau acolo de un an, și i-am găsit pe amândoi burdușind febril centura unui tip cu explozibili și sânge fals – o ținută care trebuia purtată într-un thriller polițist care se filma pe atunci în oraș, unul din ăla în care toată lumea împușcă pe toată lumea la momentul culminant.

— Hei, Richard, a spus Linus. Uită-te la chestia asta. Umplem pernuțele astea de ravioli cu sânge și apoi le prindem de o încărcătură explozivă exterioară.

— Curat dezmaț sângeros, a adăugat Hamilton cu mândrie, înfășurând un cablu multicolor în jurul unui detonator FM și trântind un morman gelatinos pe o foaie de furnir. Mâncăm?

— Pateuri la discreție, a spus Linus.

Tocmai voiam să ieșim pe ușă când pagerul lui Hamilton a bipăit, iar Linus a simțit brusc nevoia să se pișe. Rămas singur, am luat-o hai-hui prin clădire și am văzut o ușă ușor crăpată. Am deschis-o, crezând că o să dau peste un studio. În loc de asta am dat peste ceea ce era probabil un fel de depozit pentru cadavre, o încăpere care nu semăna cu nimic din ce mi-ar fi putut trăsni mie prin cap – bărbați și femei, copii și extraterestri; întregi, tăiați în jumătate, înmuiați în sânge; brațe și picioare stivuite ca lemnele; sticle cu ochi și rafturi cu nasuri. Lumina era slabă, iar aerul era înăbușitor și prăfos. În mijlocul camerei zăcea un morman de cadavre deja folosite, care

păreau să-și fi îndeplinit datoria cinematografică și erau acum menite distrugerii selective – extratereștri din latex roz, moi și jilavi. M-am apropiat de morman, fascinat de rugul ăsta neaprinș.

M-am învățat prin cameră și un fir mi s-a agățat de pulover. Am auzit în spatele mele un *buf* și am văzut un manechin pe care probabil că n-ar fi trebuit să-l văd: un corp de femeie din plastic, aproape identic cu al lui Karen – osos, încordat, scheletic și îngălbenit, făcut din spumă poliuretanică, cu păr lung și castaniu din fibră acrilică, pieptănat cu cărare pe mijloc. Cadavrul căzut zăcea acum sprijinit de un perete, lângă o instalație electrică, de parcă ar fi fost uscat și congelat. Am auzit vocea lui Hamilton pe coridor:

— Măi Linus, unde-i Rich puișoru'?

A trecut pe lângă ușa, m-a văzut și a zâmbit, crezând că admiram atracția locului. A venit spre mine, s-a uitat la manechin, s-a uitat la mine și a spus:

— Aoleu. Scuze, Richard. Pe ăsta l-am folosit luna trecută într-un film – filmul ăla despre niște oameni care supraviețuiesc unui accident de avion, dar nu-i salvează nimeni.

— Mda.

— Trebuia să-l băgăm la cutie.

— Căcat, Hamilton. Chiar trebuia să-i faceți o bluză flaușată?

— Păi, chiar *pare* autentic.

Am oftat; nu voiseră să facă rău nimănui. M-am dus să cercetez cadavrul, cu ochii lui de sticlă ca de animal împăiat și părul de plastic, plin de praf. Un pește mi se agita și mi se zvârcolea în stomac și m-am uitat în altă parte. Pe tăcute, Hamilton a înghesuit corpul în mormanul de extratereștri. Am luat prânzul, după care eu am plecat spre Inglewood. Voiam s-o văd pe adevărata Karen, care se deosebea doar foarte puțin de copia de plastic pe care tocmai o văzusem.

Pe măsură ce treceau anii, am început să remarc că ideile din capul meu se schimbau și totodată să detectez noi senzații în inima mea – în sufletul meu? Adevărul era că munca noastră ne expunea încontinuu, cât era ziua de lungă, unei nesfârșite linii de asamblare de paranoia, convingeri extreme și simplificări spirituale. Natura rutinieră a acestor idei începuse să activeze părți din mine care până atunci rămăseseră neatinse. La fel ca majoritatea cunoscuților mei, nu mă preocupa ce avea să se întâmple cu „mine” după ce mor. Implicit, asta însemna o idee vagă că voi continua cumva să exist în altă formă și cu asta, basta. Dar apoi au ieșit la suprafață îndoieli noi: *Voi continua să exist? Și cum?*

Linus punea întrebări bune ori de câte ori cădeam într-una dintre stările mele meditative. Într-o zi, la filmare, m-a întrebat:

— Richard, dă-mi voie să te întreb o chestie – care-i diferența între viitor și viața de apoi?

— La asta te-ai gândit cât ai stat la Las Vegas? l-am întrebat eu.

— Poate. Dar răspunde-mi la întrebare.

— Diferența e că... Mă împotmolisem pe moment.

— Da?

— Diferența, am spus eu, e că lumea de apoi e chestie de infinitate; viitorul e doar o chestie de schimbări în lumea asta – modă, mașinării și arhitectură.

Lucram la un film de televiziune despre niște îngeri care vin pe Pământ ca să le ajute pe nevestele casnice. Mă dureau ochii de la soare chiar dacă purtam ochelari cu lentile fumurii.

— Deci, a întrebat Linus, după ce mori o să poți să te uiți în continuare la televizor sau să citești reviste și să vezi ce se întâmplă pe Pământ? Sau te duci într-un loc unde asta n-are nicio importanță?

— Nu știu ce să spun. M-ar cam sictiri să nu știu cum o să arate orașul în o sută de ani. Sau cum o să arate starurile mele preferate peste cincizeci de ani.

— Hm.

„Vedeta” filmului cu îngeri a trecut pe lângă noi și i-a cerut lui Linus niște cremă hidratantă pentru coate.

— Eu sunt de la efecte speciale, i-a replicat el. Pot să-ți dau un tub cu maglavais roșu ca sângele să te freci cu el.

„Vedeta” s-a îndepărtat ofuscată, fără să guste gluma.

Am început să mă gândesc la alte probleme – la conducători, la cine făcea jocurile în lume și cine *nu*. Cum li se întâmplă multora, expunerea repetată la situații paranormale a dus la apariția acelor senzații vagi și iritante că ni se ascundeau unele adevăruri. OZN-urile păreau ridicole, dar până la urmă exista pârțica aia din mine care spunea *poate*.

— Pune-ți așa problema, a spus Linus, după care s-a ridicat să aranjeze o aripă căzută, trebuie să iei toate bucățelele astea de nimic care ne sunt date – extraterestri, conspiratori, îngeri, guvern mare și tare – și trebuie să construiești din ele o imagine folositoare a vieții de apoi. Sau a viitorului. Oricum, e suficient? Toate filmele astea siropoase la care punem umărul – filme de televiziune cu piloți de vânătoare morți demult, care aterizează în lumea modernă; copii ciudați care scriu mesaje binare, sechestrați de guvern; canibalism; dispariții; studenți răpiți; oameni arși care se întorc din morți; tăietori de lemne care l-au văzut pe Dumnezeu; sânge verde; suflete neîntrupate ispitite să intre înapoi în corp...

I-a bipăit pagerul.

— *Manana*. Trebuie să plec.

Am rămas acolo, în soare. Mașina de catering făcea curățenie, cu zăngăneli și bufnituri. Lumina soarelui și căldura erau intense. Aveam senzația că mă aflu înăuntrul unei raze săgetate de o farfurie zburătoare – o rază care avea să mă înalțe în cer până în paradis, unde aveam să primesc în sfârșit răspunsuri.

Respinge orice idee

Când am aflat că Hamilton și Pam luau heroină, am presupus inițial că era o farsă, pentru că drogul devenise deja un clișeu local, după ce portul Vancouver se transformase recent într-un bufet de droguri asiatice ieftine. Ei doi închiriaseră o casuță din anii '50 la capătul Moyne Drive, la o aruncătură de băț de casa familiei lui Karen și de cea a lui Linus și Wendy. La o petrecere de sfârșit de filmări din martie am găsit două seringi, tampoane de vată murdare și așa mai departe în coșul de gunoi din baia lor – plus un garou din cauciuc pe tăblia dulapului. Nu era o farsă; fuseseră pur și simplu prea leneși sau prea duși ca să facă curat. M-am înfuriat pe ei pentru că erau atât de stupizi cu sănătatea lor și atât de periculos și de inutil de trendy.

Hamilton a intrat în dormitor când încă nu-mi trecuseră dracii din cauza descoperirii. I-am cerut socoteală fără să-mi pun vreo problemă.

— Lămurește-mă și pe mine, Hamilton. Erați la un chef și, printre chipsuri, careva a zis: „Hei, nu vreți să v-o trageți în venă?” La care voi ați spus: „Bine, bagă acul aci”. Cel puțin asta explică de ce tu și cu Pam ați fost așa blazați în ultima vreme – dar și bluzele cu mânecă lungă.

Hamilton era senin. A scos un mic oftat blând și mi-a înfruntat privirea până am lăsat ochii în jos.

— Acum, viața e așa de palpitantă, Richard. Și devine imediat o plictiseală. Pisica asta mișto are de gând să se bucure de cea de-a noua viață. Heroina nu e un sens, dar chiar îți dă senzația că viața e încă plină de opțiuni. Îmbătrânesc; devine din ce în ce mai greu să fii un individ unic.

— Viața e o *plictiseală*? Ce – mai nou ai devenit *adolescent*? „*Mă doare-n cur, frate.*” Deci, Hamilton, asta-i *passe* rău de tot. Heroină. Asta-i fumată de acum zece minute. O *plictiseală*? O epidemie de supradoze cu China White care cuprinsese tot orașul mă făcea să mă simt protector și moralist.

Hamilton și-a ținut buzele; îmi dădeam seama că în curând avea să se închidă total față de mine.

— Ciudat că tocmai tu faci pe fudulu', Rich, puișor. *Excusez-moi* dacă am comis vreo profanare de stil de viață.

— De când e viața o *plictiseală*, Hamilton? Merge bine treaba. Treaba n-a mers niciodată așa de bine.

A scos un *pffff* și mi-a aruncat o privire condescendentă, care m-a făcut să mă simt ca la opt ani, cum mă simțeam când îi ascundeam mamei țigările ca s-o fac să se lase de fumat. S-a așezat pe pat.

— Nu înțelegi, Richard? Ceea ce facem noi n-are miez.

— Eu...

— N-are niciun miez. Nu există. Noi toți – uită-te și tu la viețile noastre. O ducem acceptabil cu banii. Ne distrăm. Avem o relativă libertate. Dar altceva nu e.

Simțeam că primesc veștile proaste pe care încercasem să le evit atâta timp.

— Dar nu...

Mi-a tăiat-o.

— *Ssst*. Măcar eu și cu Pam acceptăm lucrurile așa cum sunt. Și așa vrea să ne lași să facem chestia asta. Ne facem treaba. Ne plătim impozitele. Nu uităm niciodată zilele de naștere ale altora. Așa că lasă-ne pur și simplu în pace.

S-a ridicat.

— Noapte bună, părinte. *Pa-pa*.

A ieșit plutind din cameră și am avut încă o dată senzația aia de scârbă care însoțește o prietenie recent șifonată. M-am gândit la toți

acești ultimi ani ai mei de abțință de la alcool – săptămâni în șir în care avusesem impresia că am un dovleac putred în loc de cap – totul pentru a combate îndoielile, ca să-mi treacă timpul mai repede, ca să aștept ceva care s-ar putea să nu se întâmple niciodată, o revelație că *există* cu adevărat un centru. M-am simțit foarte pierdut acolo, în dormitor. Am străbătut pe jos cei șase kilometri până acasă.

Acasă era un apartament mic, cumpărat recent, cu două dormitoare în nordul Vancouverului – o magherniță din anii '70 cu lambriu de cedru pe pereți și lucarne rotunde din plexiglas. Avea, după părerea lui Linus, un vag aer de „sex-în-jacuzzi, spermă-pe-tapiserie”. Îmi plăcea micul meu apartament mai ales pentru că era liniștit, răcoros și avea vedere către munții din spate; era primul loc în care stătusem vreodată și care îmi dădea senzația că e al meu. M-am bucurat că ajunseseam acasă.

A doua zi, pe la opt seara, s-a auzit soneria mea de la intrare: era Pam, terminată și palidă la față după ce făcuse pe asistenta de producție la un film de televiziune care se filma în zonă.

Mămica-fantomă se întoarce pe Pământ ca să-și ajute familia să se lupte cu întreprinzătorii din domeniul imobiliar.

S-a așezat pe canapea, sleită de oboseală, dar grațioasă ca o pasăre. M-a sâsâit și și-a încrucișat brațele. Se uita la podea.

— Ce e? am întrebat eu, încercând să par natural.

Tăcere.

— Iar se întâmplă, Richard.

— Ce anume?

— Știi tu. *Știu* că știi. Chestii. *Droguri*.

— De cât timp?

— Câteva luni. E sub control. Încă nu-s de-alea tari. Dar o ia în sus. Întotdeauna se întâmplă așa.

S-a dus lângă fereastră.

— Ești...

— *Ssst!*

A turnat un suc acidulat în pahar și a continuat.

— Am mai scăpat eu din asta, Richard, asta știm cu toții. Poate că reușesc și a doua oară. Sunt încă un pic superbă.

— Bine. Poți să-ți vezi de treabă când consumi? Adică nu te scoate din uz?

— *Au contraire*, ne face vioi.

— Vioi?

— Pari trist, Richard. Nu fi trist. Îmi faci un serviciu?

Pauză.

— Normal.

— Noi nu te-am judecat niciodată pe tine. Nu ne judeca nici tu *pe noi*. Ne place să te plăcem. Așa ar trebui să rămână lucrurile.

— *Pot să rămână așa.*

— *Ssst.*

Am vorbit o vreme, după care ne-am mutat în bucătărie, unde ea a băut un suc de portocale. Am continuat să vorbim, în mare parte învârtindu-ne în cerc. După asta, Pam a dat pe gât sucul și a sărit prin ploaie în mașina ei, întorcându-se la Hamilton fără prea multă convingere, ca într-o cursă cu mașini din Transilvania.

Pe vremea aia, Megan își trăia dramele adolescenței. În 1996, la șaisprezece ani, era încă o fetiță în atâtea feluri. Își citea cărțile *fantasy*, iar ochii i se luminau când vorbea despre magie. O consideram un copil deștept și stăpân pe sine, care ar fi putut obține note mai bune la școală, dacă ar fi făcut un minim efort. Se îmbrăca bizar, dar ce mare scofală. Își vopsea părul în negru-albăstrui (cu rădăcini maro-șoricu) și folosea exclusiv oja neagră pe unghii. Pielea ei era de un alb cadaveric. Avea piercinguri pe toată lungimea urechilor, în nas și Dumnezeu mai știe pe unde. Petrecea săptămâni

în șir izolată în spatele ușii încuiate a dormitorului ei, în timp ce un radiocasetofon pompa non-stop în buclă albume cu The Cure. Părea o revoltă destul de tipică.

Megan și Lois aveau o relație deosebit de animată. Lois îi considera pe prietenii lui Megan niște ratați – vinovați de revolta ei. Iar Megan nu se sătura niciodată s-o întărate pe Lois, ca de pildă când Megan și prietena ei Jenny Tyrell au înscenat o conversație telefonică pentru că știau că Lois trăgea cu urechea la celălalt telefon.

— Câte paie pentru cocaină crezi că poți să faci dintr-un pai galben de la Medonald's, Jenn?

— Știu și io? Trei?

— Nu. Cred că mai degrabă două jumătate. Am o grămadă aici, în camera mea. O să tai câteva cât stăm de vorbă – să-mi dau seama care-i cea mai potrivită lungime.

În acel moment, Lois a dat buzna în dormitorul lui Megan, doar ca s-o vadă cum jubilează.

Lois a izbucnit:

— Te crezi tare *deșteaptă*, nu-i așa? Cine-ți dă bani ca să-ți cumperi lucruri?

— Eu. Vând figurinele tale mici și urâte cu bufnițe una câte una la colecționari, *mamaie*.

Țipete.

Când un adolescent hotărăște să fie rău, ciclul e greu de întrerupt. Etapa prin care trecea Megan și-a continuat spirala la vale. Iar chestia cu drogurile mă speria. Nu cred că Megan făcea chiar tot ce insinua Lois, dar era totuși îngrijorător. Drogurile erau mult mai altfel decât în tinerețea mea. Iarba însemna pe vremuri câteva chicoteli, gol în stomac, câteva ore de buimăceală, apoi o migrenă. Drogurile moderne – molecule de acid necunoscute până atunci, dimetil triptamină, cocaină – erau cele mai negre temeri ale unui

părinte, în formă simplă și compactă.

La începutul anului 1997 a avut loc o mică criză. Megan și Lois au avut o partidă exagerată de urlete din cauza unei șosete negre de bumbac, care se strecurase în mașina de spălat printre rufe albe ale lui Lois. Megan a dispărut. În acea seară, Megan a fost găsită de un jogger, leșinată pe o bancă din Burnside Park.

Ofițerul de poliție a spus că băuse zdravăn.

— Lângă ea era o sticlă goală de rom. Am căutat în poșeta ei, ca să încercăm să găsim o adresă; am găsit o mare cantitate de iarbă și niște ciuperci.

Polițiștii au lăsat-o pe Megan să scape doar cu avertisment. După ce au plecat, Lois a spus:

— Nu poate rămâne aici. Gata. O iubesc, dar pentru mine e pierdută.

Am înțeles. A doua zi i-am propus lui Megan, năucă și mahmură cum era, să se mute în dormitorul meu liber, iar ea a acceptat bosumflată oferta. George, Lois și câinele erau plecați în ziua aceea, așa că în casă era liniște. Am luat la repezeală câteva postere și mărunțișuri, ca să-și personalizeze noul spațiu. Își și petrecea cea mai mare parte a timpului la mine acasă. Era exmatriculată de la liceul Sentinel atât de frecvent, încât devenise ceva obișnuit s-o văd prin casă în timpul săptămânii.

— De data asta ce-ai mai făcut?

— I-am spus profesorului de engleză să-și bage-n cur o sfoară.

Sau:

— De data asta ce-ai mai făcut?

— Am purtat un vâl din dantelă neagră la ora de sport.

— Doar atât?

— Mi-am aprins o țigară când am intrat. Am făcut cerculețe de fum.

Am înscris-o pe Megan la o școală specială din North Van; părea

să se descurce oarecum decent. Ne-am bucurat că face progrese până când am aflat adevăratul motiv pentru care continua să se ducă: școala era la câțiva pași de casa minunatului ei nou iubit, Skitter, pe care l-am întâlnit întâmplător când m-am dus la școală, să las niște acte. El și cu Megan erau plecați să ia prânzul (droguri) undeva în Lonsdale.

— Tu trebuie să fii deci babacu'. Hai?

Favoriți lungi. Tatuj de pușcăriaș. Ochi rotunzi și strălucitori uitându-se în sus dintr-un Sattelite Sebring din '71 tunat. O adevărată *pleașcă* de iubit.

— Da, eu sunt tatăl lui Megan. Doamne, ce bătrân mă simțeam. Tu fiind...?

— Skitter, moșule.

— Skitter, a urlat Megan, tai-o, da?

Stătea pe locul din dreapta și refuza să se uite la mine.

— *Calc-o.*

— Băi moșule, tre' să fug.

Și cu asta, mașina lui Skitter a ieșit pârțâindu-se din parcare.

Skitter era întruchiparea celor mai negre temeri ale oricăror părinți față de ceea ce ar trebui să fie partenerul ideal al fiicei lor. Locuia într-o magherniță cu acoperiș plin de mușchi din 1963, în întunecata Lynn Valley, pe un gazon netuns presărat cu arsuri de la benzină și piese auto lăsate de izbeliște. Aproape că se auzeau vaietele indignate ale vecinilor cauzate de casa lui Skitter. De câteva ori, Megan m-a sunat de pe mobilul lui:

— Nu înțelegi, tati. Skitter e *altfel*.

În viitor totul va costa bani

31 octombrie 1997 – vinerea Halloweenului a fost o zi a prevestirilor profunde și a coincidențelor fără sfârșit, dar fără un manual care să ne ajute să întrezărim vreun sens superior. A fost o zi în care lumea a devenit o uriașă fabrică de confecționat prevestiri și de produs noroace. Coincidențele, aveam să aflăm mai târziu, sunt cele mai bine plănuite lucruri din lume. Fiecare moment, aveam să aflăm mai târziu, e o coincidență.

Ziua mea vrăjită a început imediat după ce m-am trezit după un vis erotic, ca cele din adolescență, în acordurile melodiei mele preferate, *Bizarre Love Triangle*, care se auzea de la radioul cu ceas.

Mă bărbieream și m-am uitat pe geamul de la baie exact în momentul în care o rândunică a zburat direct spre mine, s-a lovit de geam și s-a prăbușit la pământ, aparent moartă. Și-a revenit în simțiri cu doar câteva clipe înainte ca pisica tărcată a vecinilor s-o înhațe. După câteva minute am observat că un păianjen își țesuse pânza de-a curmezișul chiuvetei mele din bucătărie. I-am dat o bucățică dintr-un hamburger, iar el a înhățat carnea cu picioarele lui ca de cocostârc.

Am format numărul Tinei ca să discutăm despre programul pe ziua respectivă, dar înainte ca telefonul ei să sune, Tina era deja pe fir. (*Foarte ciudată chestie, nu-i așa...?*) O ajutam pe Tina cu un thriller de televiziune la care lucra – unul cu o echipă de fotbal de la un liceu din Iowa care-și dezvoltă o minte unică ce poate fi folosită pentru a stimula forțele răului.

Pe trotuarul din fața casei mele am găsit o bancnotă de douăzeci de dolari. În mașină (care în dimineața aceea era acoperită cu urme proaspete de lăbuțe de raton) am deschis radioul și am aflat că la un

cvartal de casa mea avusese loc o crimă; după asta, la radio s-au dat următoarele trei cântece din topul preferințelor mele.

La un semafor, m-am uitat la contorul de parcurs pentru prima oară de lungi întregi și am văzut cum trece de la 29 la 30 000. Când mi-am ridicat privirea, la colț stăteau doi bărbați ciungi de la talidomidă, care se holbau la mine.

Când am ajuns la serviciu, am găsit cel mai bun loc de parcare. Când am ieșit din mașină, a trecut o femeie cu un cărucior cu gemeni urlători. Mi-a făcut cu ochiul, a zâmbit și a spus:

— Nu-i așa că-i mișto viața?

La capătul parării, niște muncitori turnau o placă de beton. M-au întrebat dacă vreau să-mi scrijelesc inițialele în beton și chiar asta am făcut. Exact când făceam asta, o cutie cu circuite electrice de pe un stâlp de telefon s-a deschis, scuipând afară o salvă de scânteii.

Coincidențele, prevestirile și noroacele au continuat să se țină lanț. Echipa noastră de filmare ieșise pe teren în luncile cultivate din Chilliwack, la nouăzeci de minute de mers cu mașina de noi. Pe drum, am asistat nu la unul, ci la două accidente spectaculoase de mașină, pe ambele sensuri ale autostrăzii. După câțiva kilometri, o pereche de șoimi a început să se rotească deasupra șoselei, pe urmele unui porumbel.

În timp ce conduceam, am câștigat douăzeci și cinci de dolari cu un bilet loto pe care trebuie să-l răzuiești, care zăcea pe bord de săptămâni întregi. Apoi am aflat că toți cei trei oameni din mașina mea se născuseră în aceeași zi.

Când mai aveam o milă până la locul de filmare, o vacă rătăcită s-a așezat prosteste pe mijlocul șoselei înguste. Am oprit și ne-am dat jos din mașină; am văzut un curcubeu, iar vaca a fugit. În clipa în care am ajuns la locul de filmare a început o furtună cu grindină. Mi-a sunat mobilul și era Megan, care mă sunase să-mi spună că mă iubește.

Următorul telefon a fost de la George, care suna de la Lions Gate, unde fusese transferată Karen cu o săptămână în urmă, din cauza unei probleme respiratorii minore. După toate aparențele, își revenise și avea să se întoarcă la Inglewood la un moment dat, săptămâna următoare.

Cât așteptam să se topească grindina, am făcut un concurs de aruncat pietre, ținta fiind un stâlp telefonic din celălalt capăt al câmpului – am nimerit stâlpul din prima încercare.

Ziua pur și simplu nu se lăsa deloc. Am fost luat de apele unui râu al providenței și miracolului. Vremea a devenit uscată și răcoroasă, cu o strălucire de vară târzie. Echipa spera să dăm gata treaba repede, ca să aibă timp să se împopoțoneze pentru o petrecere de Halloween care se ținea în nordul orașului în seara respectivă, acasă la Hillary Markham, o tipă de la recuzită care stătea lângă barajul Cleveland.

Coincidențele au continuat: am găsit un inel de aur în iarbă, la marginea câmpului. Unul dintre actori, care-l juca pe antrenor, era un fost prieten din școală, Scott, care mi-a spus că o fată pe care o cunoscusem în liceu murise de curând de cancer la stomac.

O minge nesigură de fotbal a aterizat în șanț și când m-am dus s-o iau, trei șerpi s-au încolăcit în jurul ei, apoi s-au făcut nevăzuți în stufăriș. În dreapta mingii creștea o plantă de marijuana cât un sequoia, pe care i-am oferit-o colegului meu de serviciu Barton, în loc de bani pentru combina lui, pe care voiam s-o cumpăr.

În buzunarul de la piept al hainei am găsit cheia de la casă pe care crezusem că am pierdut-o în urmă cu o lună. Am început să mă simt aproape beat de karmă. Filmarea a mers ca pe roate; am terminat cu aproape două ore înainte de termen. M-am întors în oraș cu Tina și cu alți doi membri ai echipei. Am trecut pe la studio și am împrumutat un costum argintiu de astronaut de pe Apollo, folosit în urmă cu câteva episoade. M-am dus acasă să mă schimb și

să mă relaxez înainte de petrecere.

După un pui de somn scurt, am început să mă îmbrac. Eram așa de binedispus – ce zi mișto! N-aveam de unde să știu că momentul când mi-am pus jacheta argintie în casa mea liniștită în după-amiaza aceea răcoroasă de octombrie avea să fie ultimul moment cu adevărat liniștit care avea să-mi mai fie dat vreodată – ultimul moment de o normalitate tăcută din viața mea.

Înainte să merg la petrecere am trecut pe la Linus. Își umpluse curtea de monștri înspăimântători și aranjase luminile astfel încât după ce copiii își terminau numărul cu ne-dați-sau-nu-ne-dați și mergeau pe alee, monștrii se aprindeau. Am stat să urmăresc festivitățile și câțiva copii cu ne-dați-ori-nu-ne-dați. Primii au fost doi copilași mici și drăgălași, cu tată lor. Unul din ei nu avea nici șase ani. Linus le-a dat câte un baton de ciocolată și, în timp ce se îndepărtau în fugă, a aprins monștrii, iar copiii au început să plângă de frică.

— Ce naiba, ești dus cu pluta? a urlat tatăl. Doamne, ăștia-s copii mici!

Un junghi al conștiinței; reflectoarele care luminau monștrii au fost oprite. (*Ups*/) Monștrii au fost dosiți.

Linus a lăsat vasul cu dulciuri în fața ușii și și-a pus costumul, o cutie de ambalat din carton, vopsită în negru. L-am întrebat ce reprezenta și mi-a spus că era Borg. Pur și simplu mă depășesc Trekkies⁷ ăștia.

Petrecerea de Halloween a început imediat cum s-a întunecat și a fost o distracție de pomină. Toată lumea a venit costumată într-un aspect al propriei conștiințe; o Femeie Fantastică, un vagabond, o pisică, un Hell's Angel. Costumele astea îmi aminteau de un desen animat pe care-l văzusem cu mulți ani în urmă, în care o camionetă

⁷ Fanii serialului de televiziune *Star Trek*.

a firmei de pălării Acme traversează un pod înalt. În timpul ăsta, dă drumul la sute de pălării care plutesc spre pământ și aterizează asupra personajelor, care devin brusc acea pălărie care le-a aterizat pe cap: pelerini, walkirii, toreadori, gangsteri și balerine. În seara aia, Wendy era de gardă la secția de urgență a spitalului. Mă întrebam care ar fi fost pălăria ei: coiful împlătoșat al Ioanei d'Arc? Boneta de asistentă a lui Florence Nightingale?

Costumul meu de astronaut a făcut ravagii. Nu cred că mi s-a mai întâmplat vreodată să se dea la mine atâția oameni, bărbați sau femei, ca în seara aceea – pielea lui argintie părea să radieze pur și simplu sex. Am început să mă gândesc la moduri în care aș fi putut extinde imaginea de astronaut în viața de zi cu zi. O tunsoare militărească? Un Corvette Stingray portocaliu?

Dar în seara aia, cei care au furat spectacolul cu costumele lor au fost Hamilton și Pam. Pam a intrat pe ușă îmbrăcată în două inimioare mari și roșii din carton – una în spate și una în față.

(„*Sunt un drops cu scorțișoară!*”) în spatele ei era Hamilton, care a intrat pe ușă cu mers de zombie, reducând adunarea la tăcere. Pam și Linus făcuseră o treabă remarcabilă, transformându-l într-un zombie în putrefacție, cu fâșii de carne atârându-i pe brațe și picioare, cu pielea o hartă măslinie cu leziuni în nuanțe de ocru și erupții scârboase de piure de cartofi lipicios. Bube negre, de ciumă, îi spuzeug corpul ca niște contururi de insule pe o hartă a Asiei de Sud-Est. După ce a așteptat o clipă ca ținuta sa să-și facă efectul până la capăt, Hamilton a ciripit vesel:

— Sunt o Scurgătoare!

— Ce...? am făcut cu toții.

— O Scurgătoare. Nu știți ce-i aia o Scurgătoare?

„Nu”-uri din toate părțile.

— O, trebuie să vă spun. O... stați un pic.

A dus mâna la ochi.

— Ups! Tocmai mi-a căzut ochiul.

Toată lumea a țipat cu o repulsie binevoitoare în timp ce Hamilton și-a storcit ochiul stâng și a ridicat la vedere un ochi de sticlă. Muzica a fost dată puțin mai încet. S-a prefăcut că-și pune ochiul la loc și a spus:

— Gata. Așa-i mai bine. Acum un cocteil, dacă nu vă e cu supărare. Domnu' Ficat e mai însetat decât de obicei.

A fost adusă o tavă cu martini. Hamilton a luat un pahar și a aruncat ochiul înăuntru.

Petrecerea s-a reluat, iar Pam și Hamilton ni s-au alăturat mie, lui Linus și Tinei Lowry.

— Nu-i corect, Hamilton, a spus Tina. Trebuie să ne spui ce-i o Scurgătoare.

— Cu plăcere, a spus Hamilton. Am descoperit prima oară Scurgătorile acum vreo cînșpe ani, cam așa – pe vremea când locuiam în blocul ăla din Gastown, optzeșunu? optzeșdoi?, niciodată nu țin minte. În orice caz, vecinii mei erau în mare parte un amestec de indivizi săraci cu pretenții artistice și de cetățeni de vârstă a treia, la pensie.

— Treci la Scurgători, Hamilton! a spus Tina.

— Bine. Gata, vine. Ei bine, uite ce se întâmpla: am stat acolo doi ani și în fiecare august, în timpul valului anual de caniculă, un cetățean de vârstă a treia de la un etaj mai de sus își plătea chiria, își închidea toate ușile și ferestrele, se uita la televizor și dădea prompt colțu'. Dar pentru că erau bătrâni sau nu aveau prieteni sau ce vreți voi, nimeni nu observa până luna următoare. Așa că...

— Nu știi dacă vreau să aud asta, a spus Tina.

— Așa că într-o dimineață veneam agale, întorcându-mă de la Gunther's Deli, de la un mic dejun cu colțunași, când în fața clădirii am văzut nu unul, ci *trei* camioane de pompieri, dar și mașini de poliție și două ambulanțe. Pompierii purtau măști de gaze care se

folosesc de obicei în caz de scurgeri toxice, aveau topoare și răngi și cărau grămezi de dărâmături pe care le azvârleau într-o dubiță specială.

— O, *Doamne*, a spus Tina, ținându-se de stomac.

— Exact, a spus Hamilton. Apartamentul 403. Doamna Kitchen. Oamenii din apartamentul de dedesubt au anunțat că ceva negru le pătase tavanul, chiar deasupra televizorului. Proprietarul s-a dus sus, să se intereseze. N-a răspuns nimeni, așa că a deschis ușa și l-a izbit în nas cea mai groaznică putoare din câte s-au pomenit în univers – căcat, pișat și vomă, dar de o mie de ori mai rău. Au venit pompierii și au trebuit să scoată absolut toate obiectele din apartament și să dea foc gunoaielor. Până și mobila de bucătărie și peretele din beton erau impregnate de miros. Și apartamentul de dedesubt a trebuit dezmembrat. Aici intervine Pamela a noastră.

Ne-am uitat la Pam, cu costumul ei de inimoară de scortîșoară. Ea a făcut o reverență. Hamilton a continuat:

— Poliția a adus experți în mirosuri de la universitate. Ne-au spus o chestie ciudată, că mirosurile sunt ca o luptă cu odgonul. Dacă un miros trage într-o direcție, întotdeauna va exista un alt miros care să tragă taman în direcția opusă. Și se pare că opusul mirosului morților e scortîșoara.

Hamilton a continuat, pe fondul unui cor de oh-uri.

— Săptămâni întregi după asta, clădirea trăsnea a dropsuri cu scortîșoară. Mirosul a dispărut după un timp, dar anul următor m-am întors din nord, de la serviciu, iar mirosul de scortîșoară era iar prezent. Am întrebat-o pe vecina mea Dawn dacă mai apăruse o Scurgătoare, iar ea mi-a zis: „Mda. Apartamentul 508. Domnul Huong”. Așa că data viitoare când simțiți miros de scortîșoară...

După câteva minute, Tina și câțiva tipi de la garderobă s-au cam cherschelit; eu beam apă minerală. Am devenit din ce în ce mai stupizi; m-am dus cu Suzy de la contabilitate să ne giugiulim ca

adolescenții în curtea din spate, între magazia cu unelte și recipientul pentru reciclat deșeuri. Ajunși acolo, am parcurs destul de rapid toate nivelurile de intimitate până când am ajuns într-un final doar noi înșine. Cerul era negru și plin de stele, cu un nor albastru-deschis în formă de os de pește japonez care mângâia luna. Așa că ne-am întins pe jos. Ne era frig, dar ce mai conta?

Am privit cerul în tăcere, ca și cum o briză blândă ne-ar fi adiat prin minte. Chiar atunci, când trecuse de miezul nopții, mi-a sunat pagerul și a gonit intimitatea dintre noi. Ne-am îmbrăcat și am intrat în casă. Am format numărul. Era Wendy, care mă suna de la spital ca să-mi spună că erau probleme cu Karen.

— Indicatorii au luat-o razna. Inima îi bate neregulat, iar activitatea cerebrală arată ca o seismogramă.

Nu-mi puteam imagina lumea fără Karen.

— Să vin în momentul ăsta?

— Nu. Culcă-te. Așteaptă până dimineată. Știu că sună crud, dar atunci o să aflăm mai multe. Nici Lois și nici George nu vin.

Am început să plâng.

— Vreți să vin să vă iau? a întrebat Wendy.

— Nu. Toată lumea e trotilată. Ai ratat o petrecere amuzantă.

— Să nu faci nimic radical, Richard.

Voia să spună *să nu beau*.

— O să fiu acolo mâine-dimineată, am spus eu. Trebuie să mă duc să stau singur.

— Mă găsești aici. Ai numărul meu de pager.

Dar de băut am băut – am înșfăcat o sticlă de trei sferturi aproape plină de J&B, am plecat de la petrecere și m-am dus la baraj, care era tăcut. Apa era oprită, nivelul apei fiind foarte scăzut înainte de ploile de toamnă. Barajul era alb ca aluminiul sub lumina lunii, curat, gras și puternic. L-am traversat, sorbind din sticlă și când am

ajuns la celălalt capăt mi-a venit ideea că aş putea să merg până pe Rabbit Lane pe cărările canionului şi, o dată ajuns acolo, să mă asez în cur pe verandă ori la Lois şi George, ori la Linus şi Wendy. Nu mai băusem de ani întregi; Scotch-ul a avut nevoie de doar câteva picături ca să mă transporte în acel altundeva unde voiam să ajung.

Am coborât împleticindu-mă o cărare abruptă, în timp ce lumea din jurul meu – copacii şi aerul – a tăcut ca şi cum ar fi aşteptat să sară pe mine strigând „Surpriză!”. Nori de un albastru-sidefiu îmi luminau pantofii, care se împiedicau de rădăcinile copacilor; striveam cu mâinile frunze delicate de toamnă. Gura mea încetoşa aerul cu rotocoale de abur care dispăreau pe loc, ca gândul gândului unui gând. Am văzut în minte fantomele vechilor trenuri cu lemne care treceau pe vremuri pe aici. Pământul se străduia încă – chiar şi acum, după nouăzeci de ani – să se vindece, orb la ținuturile sterile de suburbie de deasupra, la şosele, flori, maşini de spălat vase şi căsuţe pentru păsări. Copaci înalţi se iveau din străvechile cioturi măreţe din care creşteau.

După câteva duşi, am ajuns lângă crescătoria de peşti construită în anii '70 ca să ajute somonii de Pacific să-şi depună icrele. La fel ca barajul din susul râului, crescătoria era albă ca aluminiul în lumina lunii. Era un labirint de beton de formă dreptunghiulară, cu apă rece adâncă până la coapsă. Semăna cu nişte clădiri de birouri răsturnate într-o rână. Pui de somon se strecurau prin labirintul de beton ca nişte clienţi plictisiţi într-un parc de distracţii.

După încă o duşcă am trecut de crescătorie, singur, în timp ce lumina soarelui începuse să se se infiltreze pe cer în zori. Lipsit de apa scursă dinspre baraj, râul devenise un şirag perlat de iazuri negre. M-am bălăngănit pe pietrele de râu, rămas fără simţul echilibrului. Sticla de scotch s-a spart. Şi, când s-a spart, m-am uitat la un iaz din spatele unei pietre, un iaz mare şi adânc de râu. Am văzut acolo o mie de somoni care aşteptau să-şi depună icrele,

incapabili să înoate în susul râului, închiși laolaltă, grămada asta de somoni vineții a căror unică dorință, al căror unic *dor* era să se întoarcă acasă. Somonii ăștia cugetau în iazul încremenit – un creier voluptuos și foarte întunecat – fluturând la margini ca niște flori de măr negre. Peștii visau la sex și la moartea care vine după.

Whiskey-ul mi-a pus capac. Trebuia să vomit, așa că m-am întors și am borât peste un morman de pietre. Am ȑopăit din piatră-n piatră în josul râului, m-am împiedicat și am căzut, lovindu-mă cu capul de un bolovan. Năuc, m-am întins pe burtă, sprijinindu-mi capul și uitându-mă la apă. Cerul se lumina și mi-am masat ȑeasta.

M-am uitat la cerul de un albastru șters. Am văzut copaci de culoarea ochilor lui Karen. Un pescăruș a ȑipat, un bătlan a sărit în sus, iar apa se prelingea la vale. Mi-am amintit de un gând vechi: când eram mic, tata ȑinea întotdeauna să vizităm în familie balenele ucigașe de la acvariul din Stanley Park o dată pe an. Era felul lui de a ne spune că orașul nostru se afla lângă ocean și că trăiam unde trăiam numai prin bunăvoinȑa naturii. Pe atunci, acvariul nu era atât de aglomerat cum avea să devină mai târziu; puteai oricând să le ceri voie îngrijitorilor balenelor să pui mâna pe ele – petele de un alb strălucitor de pe piele, aripioarele dorsale negre tari ca oȑelul și dinȑii ca niște freze ascuȑite de fildeș ce împrejmuiiau limbi cărnoase, curate și rozalii mari cât tăblia unei mese, cu care înghiȑeau deodată găleȑi întregi de pești argintii. După un deceniu, când a venit rândul meu s-o duc pe Megan să vadă balenele, am descoperit că ea hotărâse deja că e o cruzime să închizi balenele la zoo – o pușcărie pentru animale. A început să urmărească avid orice informaȑie din ziare despre capturarea sau eliberarea balenelor, ceea ce îmi atingea o coardă sensibilă. Una dintre propriile mele frici solitare din copilărie fusese să mă întreb cum s-ar simȑi o balenă născută și crescută în captivitate și apoi eliberată în sălbăticie – în marea ei ancestrală – lumea ei limitată făcându-se fărâme instantaneu o dată

azvârlită în adâncurile de nepătruns, când ar fi văzut pești stranii și ar fi gustat ape noi, fără ca măcar să aibă conceptul de adâncime, fără să cunoască limbajul turmelor de balene pe care le-ar fi putut întâlni. Era frica mea în fața unei lumi care s-ar putea extinde brusc, violent și fără reguli sau legi: bule și alge, furtuni și cantități înspăimântătoare de apă albastră și întunecată care nu se mai sfârșesc. Vorbesc despre asta cu gândul la ceea ce s-a întâmplat apoi în viața mea și cu gândul la schimbările care au urmat.

O pasăre cânta pe cer. Am clipit și m-am oprit, apoi am plâns, pentru că știam că în aceeași clipă, la cinci kilometri de mine, într-o cameră de spital ca o criptă, Karen clipea și ea – că, după 6 619 zile de somn, tocmai se trezise.

PARTEA A DOUA

Gata cu urmașii imperiali

Imaginați-vă că, dintr-un motiv sau altul, ați început să vă pierdeți rapid memoria. Nu mai știți ce lună e, de pildă, sau ce fel de mașină conduceți, ce anotimp e, ce mâncare aveți în frigider sau numele florilor. Repede-repede, memoria voastră îngheață – un aisberg minuscul și perfect, cu toate amintirile înghețate, *zăvorâte*. Familiile voastre. Sexul vostru. Numele voastre – absolut tot se transformă într-un bloc de gheață mut. Sunteți eliberați de memorie: priviți acum lumea prin ochii unui embrion, fără să știți, doar văzând și doar auzind. Și brusc gheața se topește, memoria începe să vă revină. Gheața e pe un iaz – se topește, apa se încălzește și din amintirile voastre cresc nuferi și printre ele înoată pești. Voi sunteți voi.

Și iat-o deci pe Karen, care dormise timp de șaptesprezece ani, zece luni și șaptesprezece zile. Deasupra lui Karen stă o asistentă care-i schimbă tubul de gastrostomie. Asistenta asta schimbă tuburi de peste zece ani. Se uită în jos la Karen și nu simte nimic și se gândește la alte lucruri – repetiția de la cor din seara aceea, un palton de lână pe care l-a văzut într-o vitrină la Bay.

Asistenta își aduce aminte că, mai mult ca sigur, Karen va muri în scurt timp de pneumonie – nicio glorie. *Chiar așa?* Pare să fi recuperat destul de bine după boala care o adusese aici. Se oprește și se uită mai atent la Karen: săraca de ea – de data asta fusese cât pe ce să se ducă. Înapoi la Inglewood și apoi ce? Mai bine moartă decât în viață. Fără iubire, fără trecut, fără viitor, fără prezent, fără sex. Ceva jalnic. O jumătate de om. Și totuși chiar și acum, după aproape șaptesprezece ani, frumusețea e evidentă în osatura lui

Karen. Ratase atâtea în viață! Asistenta își desprinde privirea de fața lui Karen și continuă procedura de schimbare a tubului.

Apoi, asistenta aude o voce, blândă, răgușită, copilăroasă și directă, ca două pietre ponce care se freacă între ele:

— *Salut.*

Asistenta își ridică privirea. Karen mai hârâie o dată un *salut*. Asistenta vede ochii lui Karen – curați și verzi ca mușchiul, cu colțurile încrețite de crustele somnului. Vede gâtul golaș ca de curcan al lui Karen înclinându-se într-o parte pe pat. Karen e nemișcată, dar vorbește:

— *Mă gădilă.*

— Vai de mine! Vai de mine și de *mine!* spune asistenta, apoi se repede afară din cameră. Aleargă să aducă medicul de gardă – Wendy, doamna doctor Chernin.

Asistentă, apare gândul.

Karen se gândește: *Aia era o asistentă. Sunt la spital. Sunt... Stai așa: cine sunt? Sunt Karen... Unde sunt? Totuși, lui Karen îi trece repede amețeala; simte cum creierul începe să se tureze, apoi să dea rateuri, ca un Camaro cu un radiator țâfnos. Ultimul lucru pe care și-l aduce aminte Karen e că era cu Wendy și Pam la o petrecere de pe Eyremont Drive – o petrecere idioată, scăpată de sub control. Chiar înainte de asta fusese să schieze cu Richard. Făcuseră dragoste. Ținea minte că se hlizise cu fetele, că băuse un pahar și că se gândise să le povestească, poate, despre ea și Richard. Apoi nu mai ține minte nimic. De ce nimic? Karen își dă seama că, din moment ce e într-un spital, probabil că leșinase, și încă nasol. Ce-am luat – două Valiumuri? Vodcă? Sigur n-a fost doar asta... Doamne, ce mahmureală. Mami o să-mi scoată ochii. O, Doamne.*

Întuneric. Un întuneric care venea spre ea. Un vis? Își aduce aminte că se temuse de întuneric și că-și dorise să doarmă pentru totdeauna, ca să-l evite – o dorință stupidă, care degenerase rău.

Închide ochii ca să scape de soarele de dimineată care strălucea acum prin geam, apoi îi deschide și se uită în jos, la corpul ei. *O, Doamne – unde mi-e corpul? Nu-mi simt picioarele. Nu mă pot mișca. Sunt...*

Scoate un țipăt slab, apoi tușește și nu mai poate țipa. O altă asistentă intră în cameră, cu ochii mari, iar Karen reușește să îngaima și alte cuvinte:

— *Apă. Vă rog, apă.*

În timpul ăsta, acasă la Hillary Markham, unde se ținuse cheful, majoritatea invitaților plecaseră deja acasă. Plutind încă pe un cocteil de substanțe energizante, Hillary cercetează rămășițele comice ale petrecerii ei – resturi de costume, bucăți de dovleac și zeci de pahare de vin răsuflat, pătate de ruj și zeci de sticle de bere trezită. Teddy Liu și Tracy dorm pe canapea. Linus stă pe jos, în camera de oaspeți, lângă cele două pisici ale lui Hillary.

Hillary intră în dormitorul ei și vede câteva haine rămase încă pe pat, moment în care aude două bufnituri. Când intră în baie, îl găsește pe Hamilton pe podea, alb ca varul, cu gura larg căscată; Pam e în cadă, cu capul atârându-i într-o parte, cu părul revărsându-se peste marginea căzii. E la fel de albă ca Hamilton. Nici măcar n-are timp să intre în panică. *Ce-i de făcut? Ce-i de făcut? Teddy! Teddy Liu – paramedic!* Aleargă în living, țipă și-l trezește cu lovituri de picior pe Teddy, care adormise în costumul lui de pilot de curse. După un minut, Hamilton și Pam sunt deja conectați la perfuzii cu naloxon, un medicament antiopioid, și cu soluție de dextroză, care le pătrund în brațe. Sunt instalate aparate de respirat, apoi sunt trimiși de urgență la spitalul Lions Gate.

Aproape imediat, cei doi se trezesc din somnul mult prea adânc.

— Teddy, ești un cretin afurisit, urlă Hamilton. A fost cea mai tare transă din viața mea, ce pizda mă-sii. De ce dracu' oi fi venit tu s-o

belești?

- Latri în pustiu.
- Teddy, unde *sunteți*? geme Pam.
- Amândoi sunteți pe drum spre Lions Gate, a spus Teddy.
- O, căcat, spune Pam. Era o senzație așa de mișto.
- Linus, tu ești? întreabă Pam.
- Mda.
- Spune-le nenorociților ăstora să plimbe ursu'.

Asistenta lui Karen știe că între Karen și doctorița Wendy Chernin e o relație apropiată – de familie? Anunță la recepție ce s-a întâmplat cu Karen, apoi se repede la Urgență, unde doctorița Chernin e de gardă.

— Doamna doctor Chernin, găfâie ea, prietena dumneavoastră!

Preocupată de două târgi care sosesc zăngănind la Urgență, Wendy spune:

— Știu, *știu*.

Asistenta e derutată:

— Dar...

Wendy, paramedicii și cele două trupuri de pe târgi alunecă pe lângă ea, urmați de un bărbat ațos pe care asistenta îl recunoaște de la o petrecere de Crăciun ca fiind soțul doctoriței Chernin. Mai e și o adolescentă îmbrăcată toată în negru, poate în chip de vrăjitoare pentru Halloween, cu ochii înnegriți ca în vremurile imemorabile de glorie ale lui Alice Cooper.

Prima targă transportă o femeie blondă și senină, cu pielea într-o nuanță de alb-albăstriu sub un aparat de respirat; fața ei se pare cunoscută – din reviste? De la televizor? Nu era prima oară când asistenta vedea aici celebrități. Nicio scofală. Pe cealaltă targă zace un bărbat pe la vreo treizeci de ani, cu o boală de piele îngrozitoare. SIDA? Asistenta n-a mai văzut niciodată vreun pacient internat care

să arate așa de grav bolnav. Mai și țipă din toți bojocii, trimițându-i pe toți în mamele lor și cerând să i se mai dea heroină. Asistenta îl întreabă pe paramedic ce s-a întâmplat și primește un răspuns – un răspuns care, în 1997, e deja la ordinea zilei:

— China White. Supradoză la o petrecere de Halloween.

Asistenta realizează acum că tipul care pare bolnav e machiat.

Un costum oribil.

Targa e dusă înainte, iar tipul ațos, soțul doctoriței Chernin, i se adresează tinerei vrăjitoare:

— Megan, tu ce cauți *aici*? Cum naiba ai aflat de chestia *asta*?

— Eu am venit doar ca s-o ajut pe Jenny Tyrell să facă rost de o pastilă de a doua zi, spune Megan. M-a adus ea cu mașina. Și apoi v-am văzut pe voi intrând. Deci care-i treaba? Ce s-a întâmplat?

— Sunt troilați cu heroină, spune Linus.

— O, uau! Hei! Mătușă Wendy, Wendy, spune-mi repede, o să moară? Pe bune? China White asta...

— Vorbim mai târziu, Megan.

Wendy se întoarce și vorbește cu o infirmieră.

Linus încearcă să-și imagineze lumea fără Ham și Pam. I se face rău și îl arde stomacul. Își aduce aminte cum îl vizitase pe Jared în urmă cu aproape douăzeci de ani și se gândește la Karen care stătuse la Inglewood toți anii ăștia, cu ochii ei goi fixați pe moarte și pustiu. Bietul Richard, să fie nevoit să trăiască toată viața cu chestia asta. Spitalul e un loc unde viețile se sfârșesc. Asta e un loc care desființează speranța. O admiră tare mult pe Wendy pentru că are curajul să lucreze într-un astfel deloc, pentru că e specialistă în medicină de urgență.

Cât timp și-or fi tras-o în venă? Niște idioți. Dă-i în mă-sa. Pam și Ham intră zăngănind la Terapie Intensivă. Sunt injectați, pompați și controlați; li se pun alte perfuzii, li se administrează și mai mult naloxon. Wendy e frustrată pentru că nu există absolut nicio analiză

care se poate face în cazul supradozelor de heroină și care să-i spună exact cum stă. Nu merge cu tomografii, leucocite sau T4. Niciodată nu știe cu adevărat – *oare omul ăsta e pierdut?*

Capetele sunt mișcate dintr-o parte în alta – reacția „ochiului de păpușă” – pentru examinarea sistemului neurologic.

Trupurile care abia respiră sunt puse temporar în ventilator. N-au nimic și o să doarmă câteva ore. Ce-a fost mai rău a trecut, iar Wendy își face apariția. *O să treacă hopul*, își spune Wendy. Apoi se așază împreună cu Megan și Linus în hol, încercând să se relaxeze după posibila catastrofă. Gândul de a pierde încă doi prieteni de-o viață e mai înspăimântător decât și-ar fi putut imagina. De afară intră o adiere rece și tremură cu toții. Wendy are senzația că are un țurțure încastrat în șira spinării, de la bază până în creier. Garda i s-a terminat. Între timp, asistenta de pe etajul lui Karen se apropie de cei trei și spune:

— Doamnă doctor Chernin, *chiar* trebuie să vă spun...

— Da? Wendy încearcă să-și ascundă îngrijorarea. Am ieșit din tură. Ce-ți trebuie?

— Am zis că ar trebui să vă spun că prietena dumneavoastră a început să vorbească.

— Să vorbească? Ar trebui să fie scoasă din uz vreo câteva ore – și chiar mai bine. Le-am dat seda...

— Nu, nu. Nu prietenii *ăia*. Prietena *aia*... mai *veche* a dumneavoastră. Cea care e în comă. E sus, la 7-E. Karen.

Wendy se întoarce spre Linus și Megan, iar trupurile li se încordează; firișoarele de păr de pe ceafa li se zburlesc; brațele lor devin imponderabile. Au intrat pe un târâm hipnotic și înspăimântător.

— Trebuie s-o știți pe fata asta, spune asistenta, e în comă de cincisprezece ani deja. Karen.

— Șaptesprezece, spune repede Linus.

Lui Megan îi vine să vomite.

— Mi-a zis de două ori „salut”. Avea ochii limpezi și inteligenți. E cât se poate de conștientă, ce să mai.

Wendy schimbă priviri cu prietenii ei. Creierul lui Linus se golește de parcă s-ar scurge printr-o trapă din podea. Peste câteva clipe, cei trei aleargă pe coridorul aerisit și apoi rabdă un drum lung și încordat cu liftul. Nimeni nu vorbește și după câteva momente ajung în salonul lui Karen, care mișună acum de personal medical. Karen plânge. Cineva se pregătește să-i facă un sedativ, iar Wendy înșfacă acul și-l aruncă la gunoi.

— Nu. Nu *face* asta. Doamne. Tocmai de-aia a ajuns aici. Nu-i dați niciun *fel* de medicament. Nimic. Niciodată. Toată lumea afară... *Afară!*

Toată lumea iese din cameră, în afară de ea, Megan și Linus.

— Karen, spune Wendy. Eu sunt. Wendy. Sunt aici, iubito.

Karen își ridică ochii, iar isteria începe să-i treacă.

— Wendy? *Tu ești, Wendy?*

Wendy se apropie, îngenunchează și-și pune mâna stângă pe umărul lui Karen. Apoi îi șterge ochii cu cealaltă mână.

— Karen? Da, eu sunt, Wendy. Sunt aici, fetițe.

Wendy e medic de suficient demult timp ca să-și dea seama că trezirea lui Karen e un miracol. Încearcă să-și păstreze calmul, așa cum făcea de-o viață, dar acum nu mai e sigură că va reuși.

— Wendy, ce s-a întâmplat cu mine... corpul meu... nu pot să mă mișc. Nu-l văd deloc. Ce naiba s-a întâmplat?

— Ai dormit mult timp, Karen. Comă. Stai liniștită. O să-ți recapeți corpul. În curând.

Wendy speră că fața ei nu dă în vileag această ultimă minciună.

— O, Wendy. Mă bucur că ești...

Karen închide ochii. După câteva clipe, îi redeschide. Ochii ei lunecă într-o parte.

— Ăla e Linus?

Vocea lui Karen zgârie, ca o barbă țepoasă care se freacă de o hârtie. Linus se apropie și se așază lângă Wendy.

— Hei, salutare, Karen. Bine ai venit acasă. O sărută pe frunte. Karen zace acolo și se uită în ochii prietenilor ei. Sunt mai bătrâni. Mult mai bătrâni. Asta nu e în regulă.

— Corpul meu, spune Karen. Unde-i *corpul* meu? Începe iar să plângă. Sunt o uscătură nenorocită.

— Sst, face Wendy. Ai fost inconștientă mult timp. O să-ți *recapeți* corpul. Te asigur. Acum sunt doctor. Ne-a fost dor de tine, scumpo. Ne-a fost așa de dor de tine!

Karen se uită în jur, cu ochii aruncând săgeți. Îl întreabă pe Linus câți ani are ea acum.

— Ai treizeci și patru de ani, Karen.

— Treizeci și *patru*. O, Doamne.

— Stai liniștită, Karen, spune Linus, e nasol să ai douăzeci de ani. Crede-mă, ar trebui să te bucuri că ai scăpat de perioada asta.

— Linus, în ce *an* suntem?

— În 1997. Sâmbătă, întâi noiembrie 1997, ora 6:05 dimineața.

— O.O, *Doamne*. Vai de *mine*! Familia mea – ce face familia mea?

— Toată lumea e bine. Bine sănătoasă.

— Și Richard?

— Destul de bine. Se ține bine. Te-a vizitat o dată pe săptămână în toți anii ăștia.

Se concentrează pe Megan, care stă în picioare, lângă ușă.

— Și *tu*, tu care stai la ușă. Cred... cred că te cunosc.

— Nu, spune Megan.

E una dintre rarele ocazii din viața ei când se simte timidă.

— Vino încoace, spune Karen, pentru că adolescența asta are ceva despre care lui Karen i s-a spus – de către cine? Își amintește de Lună. Își amintește că stătuse de vorbă cu Richard pe Lună. Rahat.

Aiureli.

— Vino încoace. Te rog.

Supusă, Megan se apropie cu pas târșâit, aproape paralizată de speranță, anticipare, greață și teamă. Karen o măsoară calm pe Megan.

— Ești rudă cu mine, nu-i așa?

Megan dă din cap.

— Soră?

— Nu.

Karen înțelege acum cât de mult lipsise. Se concentrează asupra lui Megan ca și cum ar fi o ecuație algebrică dificilă. Sprâncenele i se încruntă.

— Cum te cheamă?

— Megan.

Karen gândește cu voce tare:

— La un moment dat, mama a avut o fetiță – a pierdut sarcina. Prin 1970? O chema Megan.

Megan se chircește. Se apropie de pat, sare pe șubrezenia lui metalică și se întinde lângă mama ei, așa cum făcuse prima oară când o văzuse. Vine cu fața chiar sub fața lui Karen și se uită una la alta, retină la retină, creier la creier. *Cine e ființa asta?* Karen primește acum calm acest scenariu. Știe că răspunsurile vor veni.

— Ești foarte frumoșică, să știi, îi spune lui Megan, la care Megan se smiorcăie, spunând:

— Ba *nu* sunt.

— Și în plus n-am mai văzut niciodată machiaj ca al tău. Vreun concert aseară? întrebă Karen.

— Mi-l fac tot timpul. Dacă vrei, îl șterg. Chiar îl șterg.

Începe să se frece la ochi cu palmele.

— Termină, cârâie Karen. Termină.

Megan tremură.

— Și eu ți-am șters ție machiajul la un moment dat, spune Megan. Prima oară când te-am văzut. Aveam șapte ani.

Karen amuțește. Se oprește, se uită la tavan, oftează și chibzuiește: *Asta sigur trebuie să-mi fie soră, dar zice că nu e. Și seamănă cu Richard.*

— Ce fac mami și tati?

Zăgazul cedează:

— Am... am fost un... un... un *mare jeg* cu ei. Sunt o persoană groaznică. Și tu te-ai trezit. Mami – adevărata mea mami.

Karen e incapabilă să-și miște gâtul, dar ochii ei sunt profund concentrați asupra adolescenței care hohotește, cuibărită în dreapta ei.

— Credeam că n-o să te mai trezești niciodată. Și acum te-ai trezit și-mi dau seama că am fost pur și simplu *îngrozitoare* cu *toată lumea*.

Megan își folosește propriile lacrimi ca să-și șteargă creionul și fardul de pleoape. Orbitalele ei arată jalnic.

— *Sssst*, șoptește Karen. Gata acuma. Gata. Sunt aici.

Karen meditează la izbucnirea asta. *Mami?*

— Megan, mi-ai spus cumva *mami?*

— Da. Pentru că *ești*. Adică mama mea.

Karen se simte sfârșită:

— Ce tot spu... O, *frățioare!*

Noaptea aia cu Richard pe vârful Grouse? E imposibil.

— Toți anii ăștia am vrut să vorbesc cu tine. Ți plăcea punk rockul? E iar la modă.

Acest ultim comentariu o distrage pe Karen. Brusc, Megan se lansează într-o digresiune, analizându-i pe The Buzzocks și pe Blondie. Între timp, Karen pune bucățile cap la cap. Observă absența unei oglinzi din cameră. Părul care îi cade pe față îi spune că a încărunțit. Chiar dacă e imobilizată la pat și are o minte de puștoaică de șaptesprezece ani, știe că aici *ea* va trebui să fie cea

matură.

În timp ce ea se gândește la asta, Wendy ia pulsuri și face chestii medicale. Afară, pe hol, angajații se foiesc în tăcere. Vestea se răspândește rapid. Jos, în hol, un prieten al unui pacient a sunat la sediul unui ziar local. Wendy a cerut personalului să se îndepărteze de cameră.

— Și, Wendy... ceva nu se leagă, spune Karen. Îmi dau seama. Wendy. Stai așa – ce *căutați* cu toții aici? Vreau să zic, e duminică dimineată. De unde *știați* că eu... că se va întâmpla chestia *asta*?

— Nu știam, spune Wendy, recunoscând coincidențele din acea dimineată. Habar n-am avut.

Megan se bagă în vorbă, ca și cum ar împărtăși o bârfa tare:

— Hamilton și Pammie au făcut supradoză cu heroină azi noapte. Sunt la Terapie Intensivă. Sunt deci *total* dragomani pe heroină în momentul ăsta. Linus a fost la o petrecere cu ei. Wendy i-a rezolvat acum o oră.

— *Mulțumesc*, Megan, spune Wendy.

Karen se gândește.

— Iau *heroină*? La treizeci și patru de ani? Sunt așa bătrâni. De vârsta *mea*.

— Heroina e la mare modă mai nou, spune Linus.

— Căh.

Toate lucrurile dramatice pe care Wendy și Linus plănuiseră la un moment dat să le spună când Karen se va redeștepta au dispărut – *puf*. În loc de asta, discută banalități.

— Măi Wendy, eu mai *fumez*?

— Nu mai, pisi.

Apoi, mai mult pentru sine decât pentru cei prezenți, Wendy spune:

— *Știi*, pur și simplu nu pricep coincidențele – Ham și Pam, Megan, Linus și apoi *tu*. Mai rămâne Richard, presupun. Mai mult

ca sigur o să aterizeze și el imediat.

Karen își privește brațul osos, descarnat, ca de prizonier de război – care pare neputincios.

— Căcat. *Uită-te* și tu la mine, Wendy. Trebuia să mă duc în Hawaii. Câtă catastrofă. Arăt ca un păianjen.

Karen e acum ciudat de obiectivă față de corpul ei – față de *sine*. Își ridică ochii spre Wendy. Apoi cascadează.

— Ei acum, Wendy, te-am văzut cum te uitală la căscatul meu. Nu te ambala. În curând o să adorm. Dar o să fie un somn *normal*, atâta tot. N-o să mă mai congelez în viața mea.

Clipește. De unde știe asta?

Wendy o mai întreabă o dată pe Karen cum se simte.

— Amețită – și mi-e și sete. Aveți limonadă aici? Mi-e foarte sete aici, în 1997. Am un tub în buric!

Pe coridor izbucnește un mic război, iar din cutia cuiva cu gustarea pentru prânz ies la iveală un pai și o sticlă de Gatorade.

— Limba mea, spune ea. Parc-ar fi o pungă de vată. Linus, poți să te duci tu după părinții mei? N-aș vrea să afle toată chestia la telefon. Poți să faci asta?

— Cum să nu.

— Bine. Dacă dorm când ajung ei, să nu mă treziți.

Se oprește.

— Sună sinistru. Spuneți-le și voi să aștepte. O să mă întorc.

Megan îi dă lui Karen un pupic pe obraz, apoi se întinde la loc lângă mama ei.

Acum, Wendy ia la rând toate semnele vitale ale lui Karen. Date fiind condițiile extraordinare, totul e cât se poate de normal.

Megan se sprijină ca un pui de indian de spatele lui Karen.

— Uite, am unghiile tale, spune Megan. Și părul. Mă rog, acum ai albit. O să-l vopsim amândouă. Prietena mea Jenny le are cu asta.

— De ce ești îmbrăcată toată în negru? întreabă Karen.

În momentul ăsta, Megan se simte imatură. Nu vrea să-i spună mamei ei că se crede Moartea în persoană – motivul pentru atâta întunecime.

— E o pasă. Acum s-a terminat.

Linus stă pe un scaun lângă pat, fericit. Linus crede că lumea e un loc crud și se gândește în mintea lui la deșerturile pe care le străbătuse, la șirul nesfârșit de orașele mizerabile și la răutatea lumii și totuși aici, din senin practic, îmbobocește o floare. Astfel de momente sunt atât de rare, rare ca rubinul scos din burta unui somon, de care-și amintește din copilărie. Rubinul ăla – fusese doar o bucățică de plastic de la un far de mașină, găsită în timp ce spinteca peștele în Pender Harbour, dar pentru Linus era un rubin.

Karen încearcă să rămână trează și să-și savureze conștiința regăsită. Se bucură că e înconjurată de prieteni și că fiica ei miraculoasă vorbește lângă ea. Personalul medical a fost alungat și între cei patru din cameră există o tensiune – o senzație comună de vertij, vertij pentru că asistaseră la o redeșteptare emoțională care semăna destul de mult cu topirea cascadei Niagara, când învelișul de gheață se desprindea de stânci în blocuri groase, mărețe. Cei din cameră se simțeau vrăjiți – *aleși*.

— O să trebuiască să te mutăm cât mai repede, Karen. Presa s-a schimbat destul de mult față de 1979 și n-avem chef să se repeadă ca vulturii la tine.

Wendy dă un telefon.

— *Da. Complet. Normal. Imediat. Da. Da. Treizeci de minute. Te rog să încerci. Mersi.*

Richard nu mai e beat. E un astronaut în veșminte de argint care urcă un mal nisipos, pământul gras, fărâmicios și umed ca mâncarea pentru câini la conservă. Ajunge sus, pe Capilano Road, apoi aleargă susținut printre drumuri și terenuri, numărând rămășițele

colorate de artificii și dovlecii în formă de craniu de la picioarele sale. Deasupra lui, soarele se înalță sub un cer de culoarea unei portocale dulci. Astringent. Richard traversează bulevardul Edgemont până la Delbrook, apoi coboară prin pasajul Westview. Un șofer de taxi care tocmai iese din tură încetinește și-l întreabă dacă are nevoie să-l ducă undeva și în curând e în fața spitalului, unde sunt parcate carurile televiziunilor locale. Costumul lui Richard a devenit în sine o nouă priveliște neobișnuită într-o zi deja ieșită din comun. Vede o echipă de reporteri de televiziune și jurnaliști care se scurg spre lifturi într-o grămadă mută. O asistentă care-l știe pe Richard de mai bine de un deceniu îl lasă să intre în lift.

— Hei, *el* cine e? întreabă cineva.

— E iubitul. Hei, tu – *iubitule* – ce poți să ne spui?

Richard iese din lift la etajul lui Karen. Asistentele îl recunosc neliniștite și-și țin răsuflarea în timp ce el străbate coridorul, argintiu, puternic și senin, respirând adânc, așa cum ar face un astronaut pe o planetă străină. Își aude respirația în piept. Intră în cameră și-i vede pe Wendy și pe Linus. Ei zâmbesc și ies politicoși din cameră. Richard o sărută pe Karen pe buze.

— Bună, Bibi, m-am întors, spune Karen.

— Bună, iubito, bine ai venit acasă, spune Richard. Mi-a fost tot timpul dor de tine.

Se lasă în genunchi în fața ei și o sărută iar.

Tăcere. Se privesc țintă în ochi, cu toată intensitatea de care sunt în stare doi oameni în focul primei iubiri.

— Nu mi-au dat voie să mă uit în oglindă, Richard. Știu că arăt ca un cur.

— Ești frumoasă.

— Lingușitorule. Deci adio Hawaii.

Megan se sprijină într-un cot lângă mama ei.

— Salutare, tati.

— Salutare, dulceată.

Se lasă o tăcere stânjenită.

— Ce țițeală, spune Megan. Haide. Sus. Sari și tu în căruță. Avem destul loc.

Richard își trage fermoarul și-și scoate partea de sus a costumului de astronaut, care se descuamează de pe corpul lui până la buric, ca o coajă metalică de banană. Se urcă în pat, iar Karen devine un sendviș uman, cu o vrăjitoare de-o parte și un astronaut de cealaltă. Karen are senzația că sunt cu toții într-o barcă cu vâsle, plutind, îndreptându-se către un loc nou. E un vis, dar totuși nu e. Richard se simte de parcă și-ar fi descoperit o venă de aur în inimă, o mână de sentimente pe care le credea de mult îngropate.

— Miroși a transpirație, Richard, spune Karen.

— Am venit până aici pe jos de la barajul Cleveland, spune Richard. O pauză, apoi: Poveste lungă.

— Acum suntem cu toții obosiți, nu-i așa, gașcă? spune Karen. Tragem un pui de somn?

Și *chiar* vor să doarmă, când își dau seama că sunt cu toții obosiți de-atâta mers, de speranță, de așteptare, de încrederea pierdută și apoi regăsită. Richard își ține brațul sub capul lui Karen.

— Mda, hai să dormim. A trecut atâta timp. Și suntem obosiți.

— Uitați-vă la noi, le șoptește Megan lui Karen și Richard cu o bucurie pe care o dată, cu mult timp în urmă, obișnuia s-o rezerve exclusiv animăluțelor, torturilor aniversare și montagnerusse-urilor. Suntem o familie adevărată. În sfârșit. Și pentru *totdeauna*. Și nu mai sunt Moartea, nu-i așa, tati?

Richard îi răspunde în șoaptă:

— Nu, dar n-ai fost niciodată.

Și toți trei ațipesc.

— Și ce-i cu costumele? întreabă Karen, atât de slab că aproape

nici nu se aude, înainte să adoarmă.

— Costume? *Care* costume? răspund la unison Megan și Richard, plutind alături de Karen în barca lor despre care știu că nu se va răsturna.

Viitorul și viața de apoi sunt două lucruri total diferite

Stereo.

La câteva etaje distanță, Hamilton și Pam intră acum în noi cicluri de gândire. Deși creierele lor sunt prea sleite ca să genereze imagini, reușesc totuși să audă cuvinte, sunete și muzică. Un cor. Zgomote care par să vină din rai: dulci, seducătoare și amănitoare. Cuvinte. Dacă cineva s-ar uita la corpurile tratate intensiv, n-ar avea cum să-și dea seama în veci de concertele din mințile lor. *Oranges and lemons, say the bells of Saint Clement...*

Și apoi, numai după ce muzica asta își atinge culmea, încep să apară imaginile – un *slide show*: o autostradă din Houston, total pustie în afară de câteva mașini parcate ici-colo; o ploaie de nămol căzând peste casele de suburbie din Tokio; savane africane în flăcări; fluvii indiene ca niște sosuri groase, purtând spre ocean, în vârtejurile lor, cadavre și mătăsurii; un panou cu ora și temperatura pe o reprezentanță Chrysler din Florida, pulsând 00:00/60°.

Între timp, o asistentă de gardă îi veghează pe cei doi pacienți. Ceva nu e în regulă. Pe lângă. Aiurea. Și apoi asistenta își dă seama: cei doi pacienți se detoxifică stereo. Capetele lor se răsucesc sau se pleacă solidar. Tresar împreună – un dans al morții exersat. Cheamă altă asistentă, care înregistrează acțiunea pe camera de filmat a fratelui ei, pe care voia să i-o înapoieze mai târziu, în după-amiaza aceea.

După un minut sau două, intensitatea spectacolului sincron dat de Hamilton și Pam începe să includă mișcări spasmodice de brațe și smucituri ale picioarelor. Semnele lor vitale saltă și fac zigzaguri, imitându-se reciproc.

Și apoi dansul ia sfârșit. Pacienții își continuă separat somnul, iar

videocaseta e păstrată pentru mai târziu.

N-ar fi trebuit să se întâmple așa ceva.

Lois cârmește Buickul de parcă ar fi un vas de agrement greoi. Cu mâna înmănușată, schimbă vitezele. Lângă ea, George hohotește necontrolat. Implicațiile vizitei la spital de azi sunt atât de adânci, încât cei doi se pomenesc incapabili să comunice altfel decât prin mormăieli scurte. (*Ți-ai pus centura? Da. Bine.*) Speranțele au ajuns dintr-un salt mult prea departe și cum să *nu* ajungă? În urmă cu numai două ore, poate că nu și-ar fi imaginat niciodată că vor trece prin asemenea stări extreme ca acum. Linus a sunat la ușă când abia trecuse de nouă. George, care pierdea vremea în bucătărie, își bea cafeaua, întrebându-se ce azalee să taie după-amiază; Lois era sus, în pat, pe jumătate adormită, gândindu-se în dorul lelii dacă să scoată sau nu decorațiunile de Crăciun. Și atunci intrase Linus. Crezuseră că era posibil să fi murit Karen – boala de plămâni. Când colo „Karen s-a trezit, domnule și doamnă McNeil, și vorbește normal și toate cele. A întrebat de dumneavoastră. Cred că vrea să vă duceți acolo”.

Lui George și Lois le fugise sângele din obraji, li se înnodaseră limbile, iar gura li s-a umplut cu un gust de sânge – fiecare pentru motivele lui. George pentru că primise singurul lucru pe care și-l dorise vreodată cu adevărat în viața lui și Lois pentru că o izbise vinovăția că o ignorase pe Karen în acești mulți ani – pentru că renunțase la orice speranță și pentru că-l mințise pe George că o vizita. Și Lois își amintește că ea fusese aceea care voise „s-o scoată din priză”; Lois e cea care chiar ieri le ceruse celor de la spital „fără bravadă – *de data asta, lăsați-o pur și simplu să se ducă*”.

Brusc, Lois trebuie să se vadă pe sine ca pe un cetățean al unei lumi pline de speranță și asta o sperie; îi dă amețeli. Și își dă seama că s-ar putea să se fi ales acum cu *două* fiice care o urăsc, în loc de

una singură. În capul ei se stârnește un potop, ca arborii ăia doborâți, mълul și bolovanii desprinși pe care-i văzuse o dată bolborosind în jos pe munte, în copilăria ei din Columbia Britanică.

După ce venise Linus cu vestea, George se prăbușise pe un scăunel, sub o bufniță din macrameu. Lois îi masase umerii și îi spusese lui Linus că o să se îmbrace decent și o să ajungă cât se poate de repede la spital. Un telefon dat lui Wendy confirmase trezirea lui Karen.

— Tati? George auzise cuvintele și se prăvălise în telefon. Tu ești, tati? Eu sunt. Karen.

George nu poate respira. Lois se teme de un infarct.

— Eu sunt. Sunt aici. Sunt zăpăcită. Mă mănâncă stomacul.

Lois îi smulge receptorul lui George.

— Karen?

— Mami?

— Eu... bună, scumpo.

— Ești bine?

— Nu prea pot să mă mișc. Veniți încoace. Mi-e foame.

— George, nu mai plânge. Karen? Plecăm spre tine chiar acum.

— Sunteți pe Rabbit Lane?

— Unde am fost dintotdeauna. Taci o dată, George. Vorbește cu Karen, pentru numele lui Dumnezeu.

— Bună.

— Bună, tati.

George izbucnise într-un potop de lacrimi. Lois îi smulsese receptorul:

— Stai acolo liniștită, Karen. Ajungem imediat.

Megan nu se vedea nicăieri. *E la Richard*. Lois își pusese un compleu cu bluză și pulover, perle și își acoperise cu fard șanțurile pe care timpul i le săpase pe chip. George își aruncase pe el singurul lui „costum bun” și simțise un mic șoc amintindu-și că *ăsta* era

costumul pe care-l cumpărase pentru înmormântarea lui Karen.

O Lois burdușită cu Valium ieșea din casă încântată că-și păstrase silueta și că părul îi strălucea. Timpul n-o afectase mai deloc.

E o sâmbătă rece și senină. Scot aburi pe gură. Mai toate frunzele au căzut, iar Lois coboară geamul și se gândește la Karen, pe măsură ce se apropie tot mai mult de spital.

Lois își păstrase întotdeauna pentru sine sentimentele față de fiica ei comatoasă. George o văzuse pe Lois vărsând lacrimi o singură dată. Se întâmplase într-o noapte, cam cu zece ani în urmă, când ea și George se uitau la televizor. Era un buletin de știri, un reportaj despre un individ nebun din Texas, care otrăvise un copac de importanță istorică. Cetățenii orașului încercau să salveze copacul, pompând apă în sol ca să curețe otrava, dar copacul era derutat. Copacul devenise incapabil să mai discearnă între anotimpuri. Pierduse noțiunea timpului și se scutura de frunze, după care înmugurea în toamnă și apoi în iarnă. Frunzele lui au fâlfâit și au căzut pe pământ o ultimă oară, iar în cele din urmă copacul a murit. Lois se pomenise că i se taie răsuflarea în timp ce urmărea povestea. Se dusesse în bucătărie, rămăsese în picioare lângă fundul de tăiat și încercase să-și adune gândurile, dar o podidiseră lacrimile și se prăbușise la pământ, într-o baltă de lacrimi. Bucătăria era întunecoasă, iar linoleumul rece, dar George intrase, spusese „Gata, dragă” și o luase în brațe. Stătuseră amândoi pe podeaua bucătăriei, cu televizorul mergând în fundal.

Un semafor.

Lois se gândește la Karen – la cât de mult din ea însăși văzuse în Karen, dar fără să-i spună vreodată. Karen, atât de deșteaptă. Atât de plină de viață. Lois își amintește cum se simțise imediat ce începuse coma – uscată și găunoasă ca ghivecele cu flori de plastic din garaj. Lois se gândește la sarcinile pe care le pierduse, mai ales

la Megan întâia, născută în 1979, care fusese avortată, luând cu ea o parte mică, dar esențială din Lois. Experiența o făcuse pe Lois să se simtă ca o mașină fără cheie de contact.

Și Lois se gândește la Richard – un mare neghiob la început, când se născuse Megan. Apoi căzuse în patima beției. Și își schimba cariera iar și iar. Niciun pic de stabilitate. Abia în ultima vreme ajunsese să-l considere pe Richard ca făcând cu adevărat parte din familie și el pare să-și fi revenit pe linia de plutire. Mai nou nu mai e așa bătut în cap. Încearcă să ia decizii mature. E rezonabil.

— Nu, George, spusese ea cu o lună în urmă, încă nu și-a aranjat toate ploile, dar e pe drumul cel bun. Sau cel puțin să sperăm că așa e.

Oameni de la televiziunile locale cu camere de filmat și lumini se îmbulzesc în holul spitalului și în parcare pentru vizitatori. Sunt care cu antene de satelit, reporteri de la știri care se machiază – un circ calm, dar hotărât. George și Lois cunosc cauza acestei scene și se reped instinctiv spre o intrare laterală pe care George o folosisese uneori, în anii ăștia. Se strecoară pe coridoare și dau peste o asistentă care se luminează de încântare când îi vede. Îi însoțește până la noua rezervă a lui Karen.

— E mare minune, spune asistenta. Niciodată n-am... ei, sunt sigură că *știți* ce vreau să spun.

În fața ușii rezervei roiesc tot felul de oameni. George și Lois o văd pe Wendy și pornesc direct spre ea. Wendy zâmbește:

— A ațipit un pic acum. Nu e comă. A ațipit doar. Richard și Megan sunt înăuntru și dorm cu ea, dar nu vă faceți probleme, îi face bine. Are nevoie să fie ținută în brațe. Am dat ordin ca nimeni, în afară de familie, să nu poată intra la ea. Ați văzut ce poteră e jos.

Karen se trezește din ațipeală fără zgomot. O aude pe Wendy

vorbind la un telefon lângă ușa. Îi vede și îi simte pe Richard și pe Megan de-o parte și de alta a ei, le simte răsuflarea, căldura. Cum de s-a întâmplat asta? De ce mă aflu acum aici? Șaptesprezece ani. Oo. Lumea s-o fi schimbat *mult*? S-o fi schimbat lumea sau m-am schimbat eu? Richard nu mai e dulce – acum e... un tip bine și păros, mult mai solid decât era... *aseară!* Acum e un bărbat. Mai masiv. Atrăgător, dar – un *bărbat*, nu un adolescent. Miroase altfel decât *aseară* – ba nu – la fel și totuși mai intens. Și Megan. O fiică? Un vis! *Dar aseară eram încă tânără și vie.* Megan miroase ca porumbul proaspăt și alb, abia desprins de pe știulete – un miros dulce de tinerețe. Karen se întreabă dacă Megan și Richard sunt prieteni. Lui Megan i-o plăcea de mami? Poate. Probabil că nu. Mami nu te lasă prea ușor s-o placi. De ce face chestia asta? *Mă doare stomacul*, se gândește ea. Și mă și mănâncă. *Crampe.* Foame. Un tub în stomacul meu. *Scârbos.* În anii ăștia mi-o fi venit ciclul? Dar acum? O să pot mânca hrană solidă? În momentul ăsta nu sunt nici măcar un bebeluș. *Sunt un fetus.* De ce am capul atât de limpede, atât de lucid?

Karen încearcă să miște un braț, iar efortul e un chin. O mănâncă nasul, dar are tendoanele prea neantrenate ca să poată întinde mâna și să se scarpine. Corpul ei e întreg, dar îngrozitor de șubred. O doare falca și se simte ca un copac retezat. *Sunt dusă rău. Corpul meu!* *Stai așa – e prea de tot. N-am voie să-mi bat capul acum cu așa ceva.* E imobilă, dar alertă, și e curioasă. Închide ochii, îi deschide și tot ceea ce vede îi pare greu de crezut. Nu vrea să discute cu niște străini. Vrea să fie duminică dimineată. Vrea să fie o zi ca oricare alta. Închipuți-vă numai – toți ceilalți oameni din lumea asta au fost treji timp de șaptesprezece ani!

Wendy iese din cameră; dincolo de ușa e zgomot; se întoarce cu un telefon – fără fir – și, când o vede pe Karen trează, o roagă să-i salute pe mama și pe tata, ceea ce pare ciudat, din moment ce abia îi

văzuse cu o seară în urmă. După ce Wendy termină cu telefonul, o întreabă:

— Wendy, mai zi-mi o dată în ce an suntem?

— 1997.

— O, vai de *mine*.

— Karen, vreau să-ți cer un serviciu. Wendy avea un ton prudent. Hamilton și Pam sunt foarte bolnavi, dar o să se facă bine destul de repede. Au nevoie de ceva care să le dea speranță.

— Nu mai au speranță?

— Într-un fel. Nu mai speră. E în mintea lor. Pot să-i aduc aici, lângă tine? O să-i ajute.

— Și chiar prizează?

Prizează – ce cuvânt demodat.

— Da. Oricât de jalnic ar suna. Drogurile s-au schimbat mai nou. O să afli totul în curând. Cum te simți?

— Extraordinar de trează. Au făcut supradoză?

— Mda.

— Adu-i încoace – vreau să am multă lume în jur. Dar doar oameni pe care-i cunosc.

— Mama ta n-o să fie prea încântată.

— Mă descurc eu cu ea.

Plescăie din buze.

— Îmi dai o gură de apă?

Wendy se repede și aduce un pahar. Karen îi observă verigheta.

— Mersi. De cât timp sunteți căsătoriți tu și Linus?

George și Lois împing ușa fără zgomot. Camera e slab luminată. Părinții sunt stupefiați când îi văd pe Megan și Richard lângă ea în pat – neortodox, dar până la urmă spitalele nu mai sunt acele citadele de cruzime reflexă și de singurătate de odinioară. Richard sforăie, iar Megan răsuflă cald. Și mai e și Karen. Are ochii deschiși

și zâmbitori.

— Bună, mami, bună tati, șoptește ea. *Sssst...* dorm copiii.

Maxilarul o doare.

— *Vocea ei! S-a întors!*

George hohotește în timp ce mângâie obrajii lui Karen, fără să-i pese că se dă în spectacol.

— Bună, tati.

George e copleșit de emoție, în timp ce Karen zâmbește și-și ridică vesel sprâncenele peste umerii lui George, către Lois. Karen face cu ochiul. Lui Karen îi e greu să fie sentimentală, pentru că în mintea ei a tras doar un pui mic de somn din 1979 până acum.

Chiar în acel moment, Richard se trezește.

— Bună, George. *Scuzați-mă.* Stai așa. *Ăăă.* Stați să mă dau eu la o parte și să cobor de-aici. Lois. Bună...

Richard se dă jos din pat greoi, cu partea de sus a costumului lui argintiu de astronaut târându-se în urma lui ca o coadă de castor. George îl îmbrățișează pe Richard. Între timp, Lois s-a ținut departe de pat. Își ține poșeta strâns la piept. Vine mai aproape, își încrucișează privirea cu cea a fiicei ei.

— Hei, *mami*, spune Karen.

Urmează un moment de tăcere.

— Bună, Karen. (Iar tăcere.) Bine ai revenit printre noi.

Lois o sărută scurt pe Karen.

George și Richard amuțesc. Karen vede că timpul n-a prea avut efect asupra mamei ei. Ceva păr cărunt aici, un rid dincolo – ținuta și vocea sunt atemporale.

— Arăți la fel de bine ca de obicei, mami, spune Karen.

— Mulțumesc, dragă.

Se împlinise aproape un an de când Lois n-o mai vizitase pe Karen. Îi e greu să nu remarce deteriorarea lui Karen.

— Acum poți să mănânci, scumpo? Ți-e foame?

Deja începuseră vechile șicane cu mâncarea.

— Am adus o statueta cu bufniță, ca să te înveselească.

— Mersi.

E ca și cum cei șaptesprezece ani nici n-ar fi existat.

Megan o atinge pe mama ei, o ține de gât și i-l mângâie cu mâinile. Părul cărunt al lui Karen e flasc și trist și a fost tăiat cu o foarfecă boantă; Megan și-l duce la nas, iar părul are un miros prăfos și dulceag. Toată viața, Megan se simțise o piață rea, simțise că oamenii din jurul ei aveau s-o sfârșească rău. Și Richard se simțise la fel ani întregi, deși niciunul din ei nu știa de celălalt. Megan se îmbrăca deja de foarte multă vreme în negru și umblase după o moarte timpurie; părea chiar foarte convenabil – drogurile, iubiții firoși și mașinile rapide. De ce i-ar fi simțit cineva lipsa? Poate că Richard – ups, *tati* – i-ar simți lipsa, dar pe de altă parte el sigur ar bea până s-ar scufunda în centrul Pământului, ca s-o uite. E nedreaptă. Omul *chiar* s-a lăsat de băutură pe bune. Dar până la urmă, n-a expediat-o el pe capul lui Lois și George? *Lois* – s-ar bucura că nu-i mai încurc ploile. George? George e de treabă, dar întotdeauna o plăcuse mai mult pe Karen.

În scurt timp, Megan îi însoțește pe Richard, Lois, George, Wendy și Linus în altă cameră. Coridoarele s-au golit. Roțile scârțâie. E liniște.

Grupul ajunge într-o altă încăpere, mai mare. Înăuntru sunt deja unchiul Hamilton și mătușa Pam, leșinați în paturi diferite, ca niște figuranți morți dintr-un film SF. *Niște ratați drogați*, gândește Megan, dar apoi își amintește singură că n-are chiar niciun drept să-i condamne pe tema asta. De unde-o fi venit puseul ăsta critic? Megan hotărăște că de-acum încolo o va ține pe calea cea dreaptă: n-o să mai ia niciodată niciun drog. Nici măcar aspirină. O să fie mama pe care Karen n-a avut-o niciodată. O s-o protejeze – să fie

mereu îngrijită, să fie întreagă. Și apoi, Megan își aduce aminte ce caută ea până la urmă *la* spital: noaptea trecută cu Skitter pe salteaua din pivnița lui Yale, un tovarăș de-al lui Skitter care vindea iarbă. Îi spusese lui Linus că pilula de a doua zi era pentru prietena ei, Jenny, dar nu era. Megan știe că e gravidă. Era mâna destinului.

Toată lumea minte

— *Îi vreau pe toți în aceeași cameră pentru că o să se stimuleze unii pe alții să se facă bine.*

Pam și Hamilton aud vocea lui Wendy și-și deschid ochii pâcloși spre niște perdele albe. Aud frânturi de voci străine în fundal. Gâtulejul lui Hamilton se curăță de un cocoloș de flegmă amestecată cu sânge; Wendy, care stă în picioare lângă el, lipsită de orice expresie, spune:

— Bine ai revenit în acțiune, puțoiule.

— Wendy? *Ooh. Ahh.* Mă simt ca o pungă de hârtie plină cu căcat de câine ars. Ce oră e?

— E ora la care trebuie să-ți schimbi viața, drogat ratat ce ești.

— Hamilton, ești *aici*? strigă Pam.

— Da, dragă, dacă nu cumva suntem morți. Cât e ceasul, Wendy? Unde *suntem*? Ce căutăm aici?

Să-și ridice capul e ca și cum ar ridica un roi de viespi.

— E duminică, *copii*. Și sunteți amândoi la spital. Sunteți aici pentru excizarea de urgență a mameloanelor supranumerare.

— Supra-ce?

— Vă scoatem cel de-al treilea sfârc.

— Ce? Aoleu! Nu vorbi așa, Wendy.

— Umor de spital. E stilul meu – o, și scutește-mă de mutra asta rănită – „*Vai, ce mirat sunt!*” Ai văzut moartea cu ochii, nenorocitul.

Se apropie, se uită în ochii lui Hamilton, apoi îl pălmuește cu blândețe.

— Au, *căcat*, Wendy, ce-ți veni să faci *asta*? Ai futut o transă extraordinară. Aseară am fost pe cai mari.

— *Ce-mi veni? Aseară*, erai ca și *mort*, jegosule.

Wendy se apropie de patul din stânga pe care stă Pam și îi atinge fruntea cu buzele.

— Amândoi ne-ați băgat în dambla. Sunteți prea bătrâni ca să vă drogați muci. N-am nevoie de prieteni dragomani vai de steaua lor. Și acestea fiind zise, vreau să vă ridicăți și să vă uitați prin cameră.

— Mă doare capul, eu... spune Pam.

— *Uitați-vă* și nu comentați, rataților.

Aționând două butoane, Wendy ridică tăbliile paturilor lui Pam și Hamilton, ceea ce le permite să-i vadă pe Richard și Karen în celălalt capăt al camerei; Richard o ține pe Karen de braț, pe care-l leagănă înainte și înapoi și amândoi se maimuțăresc. Karen poartă o cămașă pe care o adusese Lois – aceeași cămașă Levi's pe care o purta în liceu: bumbac aspru, papagali brodați.

George, Lois și Megan sunt proțâpiți pe scăunele, iar Lois pare furioasă, mai întâi pe Wendy și apoi pe Hamilton:

— Wendy, nu cred că ajută cu nimic să aduci doi... *toxicomani* în cameră. Sunt cea mai proastă influență posibilă, și *uită-te* și tu la Hamilton. Ce privești jalnică pentru cineva care se trezește după șaptesprezece ani. Sigur există ceva reguli în situații din astea.

— Lois, spune Wendy, a trebuit să trag o grămadă de sfori ca să-i aduc pe toți aici. Crezi că a fost *ușor*?

— Dar sunt atât de... *îh*.

— Repet, Lois, o să le facă *bine* să stea împreună. Toți au nevoie de sprijin.

— O, Doamne. Asta *e* o halucinație, spune Hamilton.

— Salut, Hamilton, spune Karen. Pe cine inviți la bal?

Pam, care nu era total bransată la scena din celălalt capăt al camerei, începe să vorbească și aude vocea – Karen s-a întors de la McDonald's.

— Karen? Ești *aici*!

— Bună, copii, spune Karen. Cum a fost la absolvire? N-am ajuns.

După cum știți.

— O, o – n-o să-ți vină să crezi; Hamilton a invitat-o pe Cindy Webber. I-a ales-o computerul. Eu am fost cu Raymond Merlis.

— Nu!

— Ba da, și...

— *Nu* mi-a ales-o computerul, intervine Hamilton.

— Ei, ciocu' mic. Nimeni nu voia să te ia.

— Raymond și l-a scos pe Keith cu ocazia asta? Keith era porecla pe care o dăduseră ele unicului fir de păr cârlionțat care creștea dintr-o aluniță de pe fața lui Raymond Merlis.

Instantaneu, Pam și Karen recad în identitățile lor mai vechi și mai tinere, ca niște păsări exotice ciripind într-un mangotier. Pam încearcă să se dea jos din pat și se împletește spre Karen, dar o doare tot corpul și nu reușește să se ridice în picioare. Genunchii i se îndoaie. Cărbunele activ granulat pe care-l primise mai devreme pare să se fi scufundat ca un rulment în colonul ei inferior. Între timp, lui Hamilton i s-a făcut greață și are senzația că stă pe un ponton, pe vreme rea. Vomită ciocolată de Halloween și martini-uri defuncte într-un vas de lângă pat, în timp ce mușchii i se contractă și simte un început de diaree care pârljește totul în cale.

— Ca să știi și tu, Karen, spune Pam, a venit și Keith cu noi.

— Wendy, latră Lois. E scandalos. Le e rău. Chiar mă simt obligată să protestez.

— Răul face parte din viață, Lois.

— *Mi scusa*, oameni buni...

Pam începe să transpire și să devină lipicioasă; anxietatea ei se intensifică. Hamilton e deja disperat după o doză. Pam încă nu, dar va fi în curând.

— Nu puteți spune că suntem plicticoși.

În fundal, Lois spune:

— Foarte bine atunci, doamnă *doctor* Chernin. O să-mi sun

avocatul. George? Sună-mi avocatul.

— Ține-ți gura, Lois, spune George.

Karen e trează de câteva zile și a avut rareori ocazia să stea singură cu gândurile ei. Primele două zile au fost așa un circ, încât a fost nevoită s-o roage pe Wendy să dea pe toată lumea afară din cameră, în afară de mama, tata, Richard și Megan.

Pam și Ham au plecat acum; e singură în cameră. Se uită în jos la corpul ei – oase marinate în lichid și doar vag sensibile la voința ei. A luat deja în greutate peste un kilogram și are senzația că e o glumă morbidă. Își duce mâna acolo unde fuseseră o dată sânii; atinge ceea ce acum e doar uscăciune și os; scoate un chițait și oftează.

Cercetează rezerva ei din spital, lumea ei, aproape identică cu camera unde stătuse în clasa a treia, când i se scosese apendicele. Unde *fusesse* timp de șaptesprezece ani? Ce altă lume vizitase? E furioasă pe ea însăși că nu-și aduce aminte. Coma ei fusese lipsită de vise, dar *știe* că se dusese *într-un* loc real. Nu în locul unde te duci când mori – în alt loc. Rememorează săptămâna care trecuse, săptămâna de dinainte de comă și ține minte că fusese urmărită de întuneric. Întuneric? *Ce?* Își aduce aminte câte ceva. Încercase *să păcălească* întunericul. Și în cele din urmă eșuase. *Căcat*.

Încearcă să-și ridice brațul, dar îi e la fel de greu ca și cum ar încerca să ridice un stâlp de telefon. Megan, „fiica ei surpriză”, o să vină în curând ca s-o ajute cu exercițiile de mobilitate. Megan, Lois și Richard s-au organizat în ture. Se pare că tendoanele ei trebuie să se frăgezească înainte să se refacă masa musculară. Se simte ca un fel dintr-un meniu.

De ce a fost ținută în viață? Nu vede rostul. Se bucură că e trează, dar nutrește o groază secretă când se gândește la banii și la efortul uman de care a fost, probabil, nevoie pentru ca ea să reziste atâta

timp.

Ce s-a întâmplat cu lumea? Ce s-a întâmplat cu oamenii din lumea ei?

E trează de foarte puțin timp, dar a văzut multe. Richard: e atât de schimbat, și totuși o ține încă în brațe la fel ca înainte – corpul reține amintiri cu mult după ce mintea le uită. Are fața atât de devastată. Băutură? Cum s-o fi ajuns *aici*? Iar Ham și Pam pe *heroină*? Ce glumă bună. E ca și cum, în 1979, Karen ar fi deschis o ușă și ar fi nimerit direct la un curs de sănătate, unde se pune un film despre pericolele trecute sub tăcere ale îmbătrânirii.

Wendy lucrează mult – prea mult, din câte se pare. Nu e prea îndrăgostită de Linus – și în mod evident de nimeni – și nici Linus nu e prea îndrăgostit de Wendy. Sufletul lui e plin de clei. Karen pare să fi înțeles imediat viețile tuturor; ceilalți o cred prea dusă – prea pe dinafară într-ale lumii moderne –, dar Karen vede tot.

Își aduce aminte de țelurile inocente și fără rost ale tinereții lor (*Hawaii! Schiat în prostie la Whistler!*) și vede că n-au fost urmate nicodată. Dar, în același timp, nu s-au conturat niciodată țeluri mai mari. Prietenii ei au devenit cine au devenit la plesneală. Visele lor sunt uitate sau nici n-au fost vreodată formulate.

Prietenii ei nu sunt deosebit de mulțumiți – în niciun caz de viețile lor. Pam dăduse ochii peste cap când Karen o întrebase dacă e mulțumită.

— Nu.

— Împlinită?

— Nu.

— Creativă?

— Un pic.

Monștrii pe care-i creează și emisiunile TV la care lucrează sunt supape pentru pierderea pe care o simt pe dinăuntru. Expresii ale micimii, pierderii și stricăciunii. N-a mai vrut să vadă alte fotografii prelucrate de-ale lor. Fotografiile sunt puse pe un raft, lângă florile

de la primar și de la diverse studiouri și firme de producție care vor să cumpere drepturile pentru povestea vieții ei.

Și, culmea, lumea însăși s-a schimbat. Karen trebuie să încerce să absoarbă șaptesprezece ani de schimbări globale. Asta poate aștepta. Și are senzația că o să înnebunească dacă-i mai spune cineva că Zidul Berlinului s-a prăbușit și că pe lume există SIDA.

După o săptămână, Wendy tot nu reușește să priceapă întoarcerea lui Karen printre cei vii și conservarea perfectă a *tuturor* capacităților ei cerebrale. Wendy cunoaște statisticile medicale. Pentru alții, trezirea lui Karen e potul de la loterie – premiul din căsuța numărul 3, două snowmobile. Dar pentru Wendy, Karen e un râu care curge invers, un trandafir care înfloarește sub lumina lunii – ceva transcendent, o epifanie.

Wendy se gândește la lungul drum al recuperării care o așteaptă pe Karen ca să fie din nou capabilă să execute acte simple, de rutină. Oase casante; ligamente atrofiate. Și totuși fața ei e deja pe deplin viaie și zâmbește la fel de senin ca întotdeauna. Brațele ei și-au recăpătat deja un dram de mobilitate – ciolane de barză care se întind după gumă și care strâng sticla cu apă. Separarea puterilor. Karen e o capsulă a timpului – o ființă dintr-o altă eră renăscută, o sămânță de lotus care a dormit zece mii de ani și din care înmugurește viața la fel de limpede și de adevărată ca și cum s-ar fi născut ieri.

Wendy se teme ca nu cumva Karen să fie potopită de prea multe informații sau de prea multe noutăți. Ca medic, poate impune anumite limite. Richard a tot adus volumele anuale ale enciclopediei World Book și i-a explicat lui Karen ce s-a întâmplat în anii de până în 1997. A ajuns deja la 1989: căderea Zidului Berlinului, quilt-ul

memorial SIDA⁸ – Karen trebuie să fie tare uimită de toate astea. Și mai e și cocaina crack. Donarea. Viața pe Marte. Închizătorile cu arici. Charles și Diana. Cosmeticele MAC. Închipuiți-vă cum e să afli atâtea lucruri deodată.

Karen și Pam și-au petrecut destule ore răsfoind împreună reviste de modă; Wendy strălucea de încântare când le vedea – îi aminteau atât de mult de vremurile bune! Reprize sănătoase de bârfa:

— O, Karen, și mâncarea e extraordinară mai nou. A devenit brusc bună cam prin 1988, spune Pam, stârnindu-i lui Karen pofta să încerce toate noile mode culinare – bucătăria tex-mex, cajun, vietnameză, thailandeză, *nouvelle*, japoneză, fusion și californiană – sushi pizza gourmet, hotdog cu tofu, fajita, ice tea-uri cu arome și *de toate* cu zero grăsimi.

Totuși, într-un ungher al minții lui Wendy persistă fenomenul coșmarurilor stereo induse de heroină ale lui Hamilton și Pam. Asistenta îi arătase lui Wendy caseta cu visele stereo, ca și stalagmitele paralele ale traseelor cerebrale. Deci acum Wendy are de rezolvat două mistere medicale în același timp. Mai bine nu face publice imaginile. Pam și Hamilton nici măcar nu au habar că există așa ceva. Mai bine îi face repede vânt lui Karen acasă – departe de indiscreția publică.

Lui Megan îi face plăcere să-și viziteze mama la spital, unde o ajută să-și flexeze brațele, picioarele și degetele. N-a fost niciodată în stare să-i ajute pe alții și se simte de parc-ar fi deschis ușa dormitorului către o casă nouă, imensă, plină de obiecte frumoase și de camere numai bune de explorat.

Megan e ușurată că Karen are un simț al umorului sănătos și, deși

⁸ Ansamblu de bucăți de pânză decorate astfel încât să amintească fiecare de o persoană moartă de SIDA. Primul astfel de proiect comemorativ a apărut în 1987, în San Francisco, la inițiativa lui Cleve Jones.

e mai bătrână, sunt practic de aceeași vârstă.

— Spune-mi, Megan, toate fetele astea tinere pe care le văd zilele astea la televizor se îmbracă puțin cam... ăă...

— Ca niște curve?

— Tu ai spus-o, nu eu.

— Lois a spus-o. Megan chicotește. Lois e din altă epocă, în care fetele trebuiau să fie preșuri de șters picioarele. Acum ne îmbrăcăm ca să fim puternice. Tu nu făceai la fel?

Karen își evaluează adolescența.

— Nu. Cred că ne simțeam egalele băieților, dar niciodată mai puternice decât ei.

— Cred că asta-i o schimbare. În curând o să te ducem la sală.

— Cred că sunt cam varză pentru așa ceva.

— Rahat, *mami*.

Megan adoră să spună „mami” cu exces de zel, căci fiecare pronunțare a cuvântului e o săgeată îndreptată către Lois.

Da, Karen se bucură să vadă că Megan e revoltată – și că-i răspunde lui Lois. Karen nu îndrăznise niciodată. În plus, Megan e furioasă – pe Richard, pe părinții ei și pe lume. Iar Karen e furioasă pe Richard pentru că fusese așa de pasiv în creșterea lui Megan. E o chestie de care va trebui să se ocupe pe viitor. Karen e mânioasă, pierdută, regăsită și zăpăcită. Lumea cea nouă se așterne în fața ochilor ei ca un cufăr cu comori deschis, ca un stol de păsări pe cerul Africii, ca o mie de televizoare care merg toate deodată.

Wendy se gândește la Karen. Evident, ține prima pagină a ziarelor peste tot în lume; o bizarerie medicală, un fapt divers, apă la moară pentru tabloide. Și totuși, singura fotografie pe care o are presa e vechea poză a lui Karen de la absolvire. Presa n-a reușit să facă rost de o poză nouă cu Karen; o astfel de poză a devenit lâna de aur a jurnalismului. Au existat încercări de a mitui rudele – însăși

Wendy fusese abordată de un fotograf francez, iar Linus de nemți. Ce *tupeu*. Și când te gândești că lui Karen nu-i plăcea să fie fotografiată nici măcar în cele mai bune momente – ar fi prea crud să fie expusă într-o astfel de stare fragilă, emaciată.

Prietenii și familia vor s-o protejeze pe Karen și inocența ei de lumea modernă, de schimbările care apăruseră după ce ea adormise. Inocența ei dă măsura blazării și depravării lor. Acum, lumea e dură. Lumea nu agreează simplitatea sau relaxarea.

Lumea vrea și fotografii cu Megan – fata care s-a întâlnit cu mama ei moartă. Zeci de fotografii cu Megan circulă liber, prin bunăvoința colegilor ei de școală. E „copila pierdută”, „Copila zămislită de un cadavru”.

Canalele americane de știri au fost deosebit de feroase cu cererile lor de interviuri plătite cu bani grei și difuzate pe scară largă.

— Poate mai târziu, Richard, dar nu acum.

Ceea ce Karen *nu* îi spune lui Richard este că simte cum o rafală de vești cenzurate până acum sunt pe cale să se lămurească. De unde? Ce? Un mesaj de dincolo – din locul în care fusese în toți aniiăștia. Trebuie să aștepte momentul potrivit, ca să le întrebuințeze corect.

Colaps total al corpului

La mai puțin de două săptămâni de la trezire, Karen e dusă acasă, pe Rabbit Lane. A mai luat în greutate un kilogram; Lois îi schimbă scutecele și-i controlează dejecțiile ca și cum Karen ar fi o împărăteasă chinezoaică, și deslușește sensuri în desenele excrementelor ei ca în frunzele de ceai de pe fundul unei cești.

— Mami, fă și tu chestia asta în altă parte, *te roog*.

— Doctorul Menger zice că săptămâna viitoare te putem pune pe hrană solidă.

— Aoleu.

— N-ai de ce să fii sarcastică, domnișoară.

Ajunsă acasă, Karen e în același timp ușurată și iritată de lipsa semnelor trecerii timpului, de aceleași bufnițe, mobile, bibelouri și covoare care decorează casa. Doar camera lui Megan, fosta ei cameră, prezintă semnele curgerii timpului: postere cu tinere staruri pop, gândite astfel încât să-i tulbure pe părinți, haine necunoscute și iritant de provocatoare împrăștiate ici și colo și o plăcuță pe ușă, făcută într-un atelier de tâmplărie: SPAȚIUL LUI MEGAN.

Richard petrece prea mult timp în camera cea nouă a lui Karen, fosta cameră de lucru a lui George, rămasă nefolosită. Noaptea doarme pe jos, lângă patul lui Karen și uneori în pat, cu Karen. Astfel, geografia vieților lor a redevenit ceea ce fusese în adolescență. În scurt timp, cei doi inventează un limbaj numai al lor, iar când nu sunt împreună încep să simtă un dor dulce. Conversațiile dintre ei regresează într-un dialect secret și amândoi sunt minunat de conștienți că s-au îndrăgostit.

— Arăt ca un copil dintr-un teledon, îi spune ea lui Richard. Corpul meu o fi interesant pentru alții, dar doar ca proiect științific.

Nu sunt sexy.

— Ei, *eu* unul sunt în limbă după *tine*, spune Richard.

— Ei, aș, Bibi, spune Karen.

— *Câh*, face Megan, care auzise fără să vrea schimbul de replici și începea să simtă junghiul geloziei. Lui Megan i se dă voie să fie serviabilă și chiar îi face plăcere, dar, prinsă între Lois și Richard, se simte așa cum își închipuie că se simte o actriță nominalizată pentru rol secundar când pierde Oscarul. Megan și Karen au multe discuții, dar nu sunt la fel de profunde sau de intime ca cele dintre ea și Richard. Cum să-și forțeze intrarea în inima lui Karen? Cu modă? Ce jalnic. A fost haios să-i vopsească părul lui Karen, iar noua coafură e cel puțin utilă. Dar asta a durat doar câteva ore. Trebuie să se străduiască mai mult. Mâncare? *Lois* a preluat deja controlul total atât asupra nutriției lui Karen, cât și asupra tratamentului. Lois e în extaz. Chiar cu câteva zile în urmă, când un coiot din canion s-a împerecheat cu bichonul ei, Lois a făcut față incidentului cu o stăpânire de sine aproape sprintară.

— Chemarea naturii.

Un oftat.

— Poftim, Karen – fresh de portocale – fără sâmburi.

Karen glumește cu Richard că dormitorul ei e o celulă de pușcărie, iar Lois e gardianul.

— E situația ideală pentru ea, Richard. Sunt cobaiul ei pentru experimente cu diete. N-am nicio șansă de scăpare.

Își mușcă articulațiile degetelor.

— Chestia asta trebuie să aibă ceva karmic. Sunt exact ca un nou-născut.

— O să te scoatem de-aici destul de repede.

— Cum să nu.

— Nu fi așa pesimistă.

Richard e mai fericit ca oricând, pendulând între Karen și munca lui la televiziune. Și Hamilton și Pam sunt cât de cât fericiți, pendulând între întâlniri la Toxicomanii Anonimi și vizite la spital. Trăiesc într-un dormitor înțesat de casete video nederulate, cutii de iaurt împuțite, sticle de medicamente goale, borcănele cu vitamine în culori cifrate, mâncare pe jumătate consumată, șervețele rujate, cuverturi pătate și reviste și cărți pe jumătate citite. Wendy le supraveghează recuperarea.

Uitându-se la viețile tuturor de la distanță, Richard vede tema recurentă din ele, cea pomenită în urmă cu nouă luni, într-o noapte ploioasă de pocher – o temă care-i face pe toți cei cinci prieteni ai lui să pară sortiți să se întoarcă întotdeauna în micul lor cartier liniștit. Și Karen a observat același lucru. Dar ceea ce *nu-i* spune totuși lui Richard este că, într-un fel ciudat, vechii ei prieteni nu sunt întru totul adulți – *arată* ca niște adulți, dar pe dinăuntru nu prea sunt. S-au oprit din creștere; le lipsește ceva. Și cu toții par să muncească prea mult. Toată *lumea* pare să muncească prea mult. Din câte-și amintește Karen, relaxarea și timpul liber erau înainte aspecte importante ale vieții, dar aceste calități par să lipsească cu desăvârșire din lumea pe care o vede acum atât în viața reală, cât și la televizor. Muncă muncă muncă muncă muncă muncă muncă.

Fii atentă la asta! Fii atentă la asta! Oamenii îi arată tot timpul lui Karen noi drăcovenii electronice. Discută despre mașinăriile lor ca și cum ar fi înzestrate cu un har magic – ca și cum mașinăriile astea ar trebui să compenseze eșecurile interioare ale posesorului lor. Într-adevăr, chestiile astea noi sunt miraculoase – e-mail, faxuri și telefoane fără fir – dar până la urmă... *mare scofală*.

— Dar *tu*, Hamilton, și tu ești mai nou, mai performant, mai rapid și mai bun? Adică datorită faxului tău?

— Karen, cine nu înnoată se îneacă. O să te obișnuiești cu ele.

— O, *crezi?*

— Nu se discută. Am pierdut. Mașinile au învins.

După ce viața s-a mai calmat într-o câtva, după ce efuziunile inițiale de uluială s-au dus, Richard așteaptă să rămână singur acasă cu Karen – o după-amiază rece, cu nori cenușii, care promitea zăpadă, dar n-avea chef să se țină de cuvânt.

— Karen, întreabă el cu blândețe, mai ții minte scrisoarea aia pe care mi-ai dat-o?

— Scrisoare?

— Da. Plicul. În seara aia, pe Groase. Trebuia să ți-o dau înapoi a doua zi, asta dacă nu se întâmpla ceva ceea ce evident că s-a întâmplat.

— Mda.

Cântărește asta în minte.

— Țin minte. N-ai pomenit de ea până acum. Credeam că n-ai deschis-o, că a fost uitată.

Richard scoate scrisoarea lui Karen din plicul unde stătuse aproape două decenii și de unde fusese scoasă din când în când pentru a i se confirma existența.

— Poftim.

I-o întinde lui Karen.

15 decembrie... șase zile până plecăm în Hawaii!

Notă: Sun-o pe Pammie pentru mărgelile pentru pieptănătura spic. Nu uita și să vorbești de șuvițe.

Bună, Bibi. Sunt eu, Karen.

Dacă citești chestia asta, ori ești a) cel mai mare porc din lume și te urăsc pentru că ți-ai băgat nasul în treaba asta sau b) s-au întâmplat lucruri foarte nasoale și acum e a doua zi. Sper să nu fie adevărată nicio variantă.

De ce scriu asta? Nu știu. Mă simt de parcă aș încheia o asigurare

înainte să mă sui într-un avion.

Săptămâna asta am avut viziunile astea. Poate că ți-am povestit despre ele. Mă rog. În mod normal, cele mai nebunești vise ale mele nu trec de, să zicem, călăritul pe cai sau o ceartă cu mami (pe care o câștig!), dar chestiile astea noi pe care le-am văzut-astea nu-s vise.

La televizor, când cineva vede fața spărgătorului de bănci, e împușcat sau luat ostatic, nu! Am senzația asta, că o să fiu luată ostatică – am văzut mai multe decât ar fi trebuit să văd. Nu știu cum o să se întâmple. Vocile astea – se ceartă – una dintre ele chiar seamănă cu a lui Jared – și în timp ce vocile astea se ceartă, eu pot să văd frânturi de (sună așa de prost) viitor!!

E întuneric aici – în viitor, vreau să zic. Nu e un loc bun. Toată lumea pare așa de bătrână, iar cartierul arată ca un căcat (scuzați limbajul!!!).

Scriu bilețelul ăsta pentru că mi-e frică. E o zahariseală. Sunt o proastă. Am chef să dorm o mie de ani – ca să nu mai trebuiască să fiu acolo să văd viitorul ăsta nou și ciudat.

Spune-le lui mami și lui tati că o să-mi fie dor de ei. Și spune găștii la revedere din partea mea. Și, Richard, crezi c-aș putea să-ți cer un serviciu? Poți să mă aștepti? O să mă întorc din locul ăsta unde mă duc, oricare o fi el. Nu știu când, dar o să mă întorc.

Nu cred că am inima curată, dar nici spurcată nu e. Nici nu mai țin minte de când n-am mai mințit măcar. Mă duc să fac cumpărături de Crăciun la Park Royal, cu Wendy și Pammie. În seara asta o să schiez cu tine. O să rup chestia asta mâine, când mi-o dai înapoi NEDESCHISĂ. Dumnezeu te vede.

xox
Karen

Proba asta sigură îi confirmă temerile.

— Eu am scris-o. Da. Nu-i așa?

— Păi...

— Și ce spun acolo e adevărat. Există. Da.

În tonul ei se simte o notă sfidătoare.

— Nu mă îndoiesc de tine, Karen, nicidecum.

Între ei se lasă tăcerea. Karen își face de lucru cu un joc de Tetris pe care i-l dăduse Megan, ca să-și îmbunătățească dexteritatea. Richard se uită la ochii ei, care se feresc. O întreabă calm:

— Ce e – cine sunt ăștia – *ei* – cum vrei să-i zici?

— Prefer să mă abțin, dacă nu te superi. Mă dor gleznele.

— *Știi* cine sunt?

Ea își ridică ochii:

— Știu; nu știu. Am încercat să fug și m-au prins. N-o să mă mai lase să scap iar.

— Cum adică „să scapi”? Și cine-s *ei*?

Karen și-ar dori să fie mai deschisă. În momentul ăla, Megan năvălește în cameră, izbindu-se în drum de un scaun.

— *Au*. Salutare, copii. Ești gata să faci niște exerciții, mami?

Karen e cât se poate de dornică să pună capăt discuției cu Richard.

— Sigur. Hai să-i dăm drumul.

Stomacul lui Richard trepidează; are senzația că e trimis pachet la război.

Mami.

Lois.

Buifnițe – nimic nu s-a schimbat. Sau poate că nu-i așa. Lois pare ușor înăsprită, probabil ca rezultat al trăsnăilor lui Megan.

Lois nu mai e chiar așa de înfumurată ca pe vremuri. Țoalele au rămas, dar s-a terminat cu dichiseala permanentă. George – tati – vine acasă devreme de la atelier. Se așază lângă patul lui Karen, cu ochii înlăcrimați.

Lui Karen îi plac oamenii din 1997 pentru că nu sunt niciodată

plictisitori – toate cuvintele astea noi ale lor – rezervele de bârfe, de evenimente actuale și de istorie.

— *Cum* e? o tot întreabă George și toți ceilalți. *Cum* e să te trezești?

Cum? Nicicum. Pe bune. S-a trezit și trecuseră șaptesprezece ani – și corpul ei nu mai era.

Dar răspunsurile ei sunt total neconvingătoare, ca să-i țină departe de gândurile mai întunecate care-i revin în memorie. Memoria ei obișnuită e în regulă. Niște tipi de la Universitate i-au dat niște teste psihologice de memorie. Memoria ei e la fel de intactă ca în ziua în care-și pierduse cunoștința. Își aduce aminte până și numărul paginii ultimei ei teme la algebră. Dar întunericul? Nu se grăbește.

Știe că oamenii vor mai mult de la ea. E necesară o anumită noblete – înțelepciune extremă prin suferință extremă. Oamenii calcă cu mare grijă în jurul ei.

— Oameni buni, nu-s făcută din spaghete nefierte. Doamne... veniți mai aproape, da? Vă promit că nu mă fac țândări.

Într-o după amiază, Wendy bea o cafea în Lonsdale cu Pam. Wendy a hotărât că trebuie să afle ce văzuse Pam în timpul visului stereo.

— Pam, ții minte când ai făcut supradoză, anul trecut de Halloween. Întotdeauna m-am întrebat ce vedeai tu în capul tău. Traseele creierului tău arătau ca spicele bătute de vânt. Ții minte?

— O, da. A fost o nebulă. Nu cred că de atunci m-am gândit prea mult la chestia asta.

Își mai pune zahăr în ceașcă.

— Parcă era o casetă video piratată cu catastrofe naturale și avea până și o temă muzicală. Mai ții minte când mergeam la cor? *Oranges and lemons, say the bells of Saint Clement...*

— Zi mai departe.

— Era o autostradă pustie. Texas. Asta e sută-n sută sigur. Și noroi. Un fel de muson – în Japonia. Și asta e foarte sigur. Erau câmpii în Africa – toate în flăcări. Și apoi chestia asta scârboasă – râurile astea din Bangladesh sau India – pline pur și simplu de cadavre și de zdrențe. Ultima chestie a fost un panou mare digital, cu ceas – Florida. Florida, categoric. Ora era 00:00 și afară erau 60 de grade.

Pam lasă jos ceașca.

— Nu-mi vine să cred că mi-am adus aminte toate astea. Dar așa e. *Eu* cu mintea mea ca un șervețel de șters pe mâini ud.

— Sună frumos, într-un fel foarte ciudat.

— Așa *era*. Și era *adevărat* – nu era vreun film. Asta e clar.

În aceeași după-amiază, mai târziu, Wendy inventează un pretext ca să facă o vizită la Monster Machine – să-i lase lui Hamilton niște cărți împrumutate de un car de ani.

— Ai timp de-o cafea rapidă?

— Ție-ți dau și *luna* de pe cer.

După câteva minute, în camera în care își beau cafeaua angajații, în timpul unui moment de acalmie susținut de o muzică plăsticoasă pe care Hamilton o descrie ca fiind „*Eleanor Rigby*”⁹ cântată la didjeridu¹⁰, Wendy aduce vorba despre supradoza de Halloween a lui Hamilton, iar el, exact ca Pam, își amintește totul limpede și totuși e surprins că nu s-a mai gândit la asta de atunci.

— Texas – o autostradă – liniște totală, ca într-un film SF. O, și muzica – un cor de copii care cântă *Oranges and Lemons*. Ce mai era – noroi. Mult noroi. Care se revărsa peste Tokio. Niște câmpii din Africa în flăcări. Cadavre într-un râu din India...

9 Melodie a formației Beatles de pe albumul *Revolver*, din 1966.

10 Instrument de suflat folosit de aborigenii din Australia.

Ochii lui Hamilton n-o privesc pe Wendy, ci rătăcesc încărcăți de amintiri.

— Și ora și temperatura din Florida. Districtul Dade? Ora zero și 60 de grade Celsius. Asta e.

Wendy e împietrită.

— Wendy – ce-ai pățit? Zici c-ai fi văzut cea mai recentă creație a noastră în materie de monștri. Hai să-ți arăt.

Intră bâjbâind în atelierul principal, plin de duhuri de uretan și fibră de sticlă. Hamilton o conduce pe Wendy la un tors fără cap, din a cărui ceafa se ițește un braț. Wendy dă din cap, dar mintea ei e în altă parte.

Echipele de reporteri de la știri și carele de televiziune plecaseră cu ceva timp în urmă, renunțând să mai spere la fotografii. Linus face câteva instantanee în alb-negru cu Karen și părul ei recent vopsit și coafat. Din selecția lui e aleasă o singură fotografie, care e copiată și oferită presei la liber. Nimeni din familie nu dă interviuri.

Corpul lui Karen, ascuns ziua de un hanorac de hochei cu emblema echipei Canucks, se întoarce treptat la viață – degetele, apoi mâinile și apoi antebrațele; gleznelor, labelor picioarelor și apoi genunchii. Richard, Megan și un fizioterapeut calificat supervizează zilnic, cu orele, flexatul, rotațiile și întinderile corpului lui Karen încă mărunț și jalnic, chiar dacă a început să se mai rotunjească. Richard o ajută pe Karen să reînvețe să se semneze și îl șochează cât de dificil e efortul ăsta pentru Karen. Semnătura ei rotundă, de fetiță, de odinioară e acum o mângăleală ascuțită de copil de grădiniță.

Lois are grijă să nu stea nemâncată; stomacul ei, practic dezobișnuit de hrană solidă timp de aproape două decenii, acceptă doar cantități minuscule de mâncare, dar Lois, întotdeauna gata să amestece știința cu mâncatul, se bucură să vadă cum cantitățile cresc

gram cu gram și cum corpul lui Karen se rotunjește.

Richard a cumpărat un scaun cu roțile norvegian extrem de scump, cu o curea ca de hamac care-i permite pasagerului, lui Karen adică, să străbată suprafețe accidentate cum ar fi cărările de pădure, așa că ei încep să hoinărească pe-afară. Sezonul turistic a trecut; nu-i mai tulbură decât un salut grăbit al vreunui vecin ieșit la plimbare; câinii care trec pe lângă ei o ling pe Karen pe față. Cureaua scaunului o face pe Karen să se simtă total dependentă și, în timp ce Richard încearcă să salte scaunul peste o bucată de drum pietros, ochii lui Karen lăcrimează; îi e dor de natură.

— Richard, fă și tu o pauză mică, spune ea. Își trage răsuflarea. Uită-te și tu la copaci. Așa de vii. Așa de puri. Așa de nevinovați și de puternici.

Lumina spuște frunzele tufelor; Karen tremură.

— Ce e, Kare?

— Uită-te și tu la corpul meu, Richard. Sunt – nu mai sunt *nimic*. Sunt un monstru – un monstru din ăla născocit de Hamilton și Linus. Sunt o adolescentă închisă într-un corp de babă. Nici măcar n-am apucat să trăiesc. Și dacă te plictisești să ai tot timpul grijă de mine?

Richard oprește scaunul și o ridică pe Karen din el, apoi o leagă în poală, în timp ce privește canionul, râul și pinii înalți de dedesubt. Karen se calmează și-și cere scuze.

— Pauză. N-a fost deloc mișto.

— Mișto. *Ce naiba*, Karen. Nu contează ce-i *mișto*. Să fii *mișto* e o chestie pentru puștii de optsprezece ani.

Își reanalizează afirmația, ținând cont de vârsta ei mentală, apoi o îmbrățișează strâns.

— Karen, îți aud vocea și parc-ar fi niște bijuterii care-mi zornăie în inimă.

Bate darabana în pieptul ei cu degetele; Karen adoră să fie atinsă și adoră izbucnirile sentimentale ale lui Richard.

Karen își lasă capul pe umărul lui Richard; încă se chinuie mult să-l ridice.

— Ești sentimental, spune ea.

I se pare ciudat că e în relații așa de intime cu un bărbat *mai bătrân*. Psihic, gustul ei înclină spre ceea ce ar alege o adolescentă: un student în anul întâi; un tip serios, din North Van, care joacă hochei în weekend. A trebuit să-și redefinească radical concepția despre ce e sexy. Și Richard, întins în fiecare noapte acolo, în pat, ținând-o în brațe și ghemuindu-se lângă ea. De câteva ori simțise cum i se scoală și cum se retrage cu o jenă mută, prefacându-se că doarme. Dar în somn chiar i se scoală și *chiar* se împinge în ea și între picioarele ei. Își dă seama că asta îi face plăcere – că-și dorește asta –, dar nu reușește să-și imagineze că o să mai facă dragoste vreodată. Nici măcar n-a fost în stare s-o întrebe pe Wendy despre latura medicală a tuturor problemelor, dar își dă seama că o să urmeze în curând.

Richard e îndrăgostit de Karen și ea de el, dar legătura lor trebuie să progreseze sau să piară. E furioasă la gândul că s-ar putea să nu mai fie niciodată cu Richard așa cum fuseseră atunci, pe munte.

Richard se pomenește dorind-o pe Karen și i se pare pervers. Și lui îi e jenă să ceară sfatul altcuiva. Karen l-a excitat în timpul nopții de atâtea ori că nici nu mai ține minte. Lois și George au fost înțelegători cu dormitul lor împreună. Înțeleg efectul terapeutic al contactului uman. Dar cât de departe poate merge? Ce-ar spune Karen dacă o întreabă? Cum i s-ar părea? *Perversul*.

— Mai ții minte seara aia, pe munte, Richard?

— Da.

— Și eu o țin minte.

Karen își întoarce urechea, ca să asculte râul.

- Eu am tras de tine s-o faci. Am fost insistentă.
- Nu m-a deranjat.
- Am crezut că poate o să zici că-s curvă sau de-astea.
- O, de *asta* mă cam îndoiesc.

— Ei, eu *chiar* așa am crezut. Ți-am evitat privirea după. În telescaun. Și la petrecerea de după – când eram în mașină. Mă simțeam prost. Și acum mă simt prost.

Un bătlan trece pe lângă ei ca o săgeată, iar Richard dă să o ridice pe Karen în scaun, dar Karen spune:

— Nu. Mai stai puțin. Trebuie să te întreb ceva.

— *Sigur*, spune Richard.

— Vreau să știu dacă – dacă am fost... Aici, vocea lui Karen se pițigăie, apoi devine o șoptă. Dacă am fost sau nu bună de ceva.

— O, Karen, iubito!

Se apleacă, îi sărută obrazul pământiu și-i mângâie gâtul, încă scheletic, ca niște oase răsfierate într-o oală.

— Bineînțeles că da. Aia e una dintre cele mai fericite amintiri ale mele.

Karen începe să respire sacadat. Richard începe să vorbească pe un ton egal, liniștitor, ca s-o relaxeze:

— Vezi cărările alea de acolo? spune el, arătând spre traseele din pădure unde copacii creșteau de-a lungul unor poienițe late cât șoseaua. Alea au fost drumuri forestiere, acum multă vreme. Linus mi-a spus că s-a uitat pe niște hărți vechi și a aflat că exact pe locul unde sunt acum casele noastre trecea un tren. Uneori mă gândesc cum fantomele trenurilor mi se scurg prin cap în fiecare noapte. Vreau să zic, acolo sus avem lumea noastră cu alei, peluze, cuptoare cu microunde și garaje. Aici jos, printre copaci... e eternitatea.

— Știi, Richard...

— Ce?

— În seara aia, pe Grouse...

— Da?

— E – ei, o să fie singura dată din viața mea. Nu cred că pot să trăiesc cu gândul ăsta.

— Nu înțeleg. Adică...

— Richard, taci și *tu* un pic. Ascultă ce *simt* eu.

Urmează un moment de tăcere, apoi *bum!* Adunându-și toate puterile, Karen se ridică din brațele lui Richard într-un mod menit să fie grațios, dar care ajunge în cele din urmă să pară umilitor. Se prăbușește pe pământul mocirlos. Richard e îngrozit că poate s-a frânt.

Slăbiciunea lui Karen nu se potrivește deloc cu asprimea peisajului. Încearcă să se îndepărteze, târându-se pe brațe, înaintând cu greu, ca un vierme, mânjindu-se de noroi pe față și pe mâneci, cu chipul îndârjit și hotărât. Încearcă să bea cerul cu gura; puloverul, bluza și blugii sunt umede și reci, iar degetele ei se încleștează și rup o ferigă. Richard o lasă pe Karen să se îndepărteze destul de mult, apoi vine lângă ea și se întinde alături de ea pe pământ. Karen tremură; îi dă haina lui și îi spune:

— Nu-i deloc adevărat.

Apoi o ridică și o duce acasă în brațe, lăsând căruciorul acolo. Poate să vină mai târziu după el. Dacă o să mai vină.

— Două brațe tari, spune Karen.

— Da, spune Richard și o sărută.

Visezi chiar dacă ești perfect treaz

Pentru Pam, dezintoxicarea n-a fost așa de chinuitoare ca pentru Hamilton – mai mult crampe, dureri menstruale veșnice, constipație și migrene cu amețeală. Astăzi, cei doi o duc pe Karen cu mașina într-un tur al orașului, ca să-i arate lucrurile noi și moderne. A ieșit soarele – rece și palid, slab și jos la orizont, peste Barnaby și Mount Baker; cu toții simt nevoia să poarte ochelari de soare. Karen e îngropată într-o haină de culoarea fildeșului de-a lui Pam, făcută din piele de oaie.

— *Tres șic, Kare, pisicuță dezintoxicată și sexy ce ești. Miau.*

Hamilton a legat-o pe Karen pe scaunul din față cu chingi suplimentare pentru picioare și piept, a verificat cu atenție gulerul medical al lui Karen și i-a promis lui Richard că o să conducă tot timpul sub limita de viteză. Observă starea de spirit a lui Karen din dimineța asta: frumoasă, vioaie și locvace. Are și un motiv întemeiat. Cu o noapte în urmă, Karen și Richard făcuseră amor stângaci, dar delicat, după care el o ceruse în căsătorie, iar ea acceptase. *Păi, Richard, am treizeci și patru de ani și pot număra pe două degete de câte ori am făcut-o.*

Karen făcuse deja multe plimbări cu mașina cu familia și prietenii și văzuse schimbările ce năvăliseră o dată cu progresul. Văzuse cum orașul Vancouver multiplică și se scaldă în containere întregi de bani străini. Turnuri de sticlă albastră prin care găștele canadiene zboară în formație de V, ambuteiaje de Range Roveruri, indicatoare auto în chineză și copii cu telefoane mobile. Lui Karen nu-i displace noul oraș și nu-i displac nici lucrurile mărunte ale vieții care sunt noi: oja albastră, produsele de igienă, pastele mai bune.

Karen și-ar dori să poată face cumpărături în magazinele

universale, dar o expediție recentă la mallul Park Royal crease un asemenea haos că hotărâseră să nu repete experiența. Pretextul expediției cu mașina de azi e să cumpere un exemplar din revista *Royalty*. Karen vrea să vadă poze cu prințesa Diana. Nu-i vine să creadă că ratase toată povestea – nunta, copiii, aventurile, divorțul și, în sfârșit, renașterea ei ca cetățean obișnuit – și apoi *sfârșitul*. Viața Diane e unul dintre puținele lucruri pentru care-i e ciudă că a lipsit.

— Pam, e ca în liceu, când aveam senzația că toată lumea se distrează, în afară de noi.

— Dar, Karen, eu nu țin minte să fi avut senzația asta.

Un oftat.

— Doamne, voi,ăștia frumoșii, mă scoateți din sărite.

Hamilton e morocănos în dimineața asta, Pam e într-ale ei, iar Karen e preocupată de ceea ce vede afară și de ceea ce e în mintea ei. Trei oameni care stau în aceeași mașină, dar care de fapt nu sunt împreună.

— Uite, spune Karen, un Datsun B-210 din ăla vechi. Cum avea Richard în școală.

— Nu prea mai vezi așa ceva acum, spune Hamilton.

— Acum și Vietnamul s-a apucat să facă mașini? întreabă Karen.

Jeepul ajunge la un semafor, iar lui Karen îi cad ochelarii de soare. Hamilton i-i pune la loc și merge mai departe.

— Măi Kare, întreabă el, cum ți se pare că ești aici în momentul ăsta? După atâta timp. Adică nu mă refer doar la chestiile noi și diferite, dar cum ți se pare *prezentul*?

— Ăă...

— E o întrebare prea enervantă? Vreau să zic că ai ieșit din comă de ceva timp. Probabil că te-ai obișnuit, nu? Dă-mi una dacă trag prea mult de tine.

— Nu. Adică da. Adică *stai un pic*, Ham – lasă-mă să mă gândesc.

Trec pe lângă o ceată de liceeni. Hainele lor îi par lui Karen străine, dar atrăgătoare. I-ar fi plăcut să poarte hainele astea noi.

— M-a întrebat și Pammie. I-am spus *imaginează-ți cum e să mergi un milion de mile... pe tocuri și s-a cam prins.*

— Măi Karen, nu face mișto de mine. Asta-i o abureală. Asta puteam să-ți spun și *eu*. Sunt și alte chestii. Știi foarte bine că sunt. Cum *pare*? Au trecut, șaptesprezece *ani*. Ciripește. Și dacă nu ciripești, în următoarea oră o să stau și-o să-ți povestesc cum a căzut Zidul Berlinului și cum e cu SIDA.

Numai Hamilton e în stare să-i vorbească așa. *Puști obraznic.* Întotdeauna a reușit să sară calul cu Karen. Îi e simpatic pentru asta.

— Ei *bine*, Hamilton. Ca între șmecheri. Foarte bine.

Jeepul e acum pe autostradă și se îndreaptă spre vest, către Horseshoe Bay. Ziua devine de un albastru-pal, limpede și rece. Oceanul care se vede departe, sub șosea, e de un albastru-plat și metalic.

— Bine. Știi ceva, Hamilton? Văd o anumită *asprime* la oamenii moderni. Se pare că momentele alea mici de prosteală care ne făceau ziua suportabilă au dispărut. Viața e așa de serioasă acum. Poate că pentru că acum am o gașcă mai bătrână.

Își ridică brațul sfrijit și-și mușcă degetul, iar gestul o costă un mare efort.

— Adică acumă nimeni nu mai are nici măcar *hobby-uri*. Cel puțin eu nu le văd. Muncesc și soții, și soțiile. Copiii sunt trimiși pachet la școli și jocuri video. În plus, nimeni nu mai pare capabil să suporte pur și simplu să stea *singur* – dar în același timp toată lumea e izolată. Oamenii muncesc mult mai mult, doar ca să se ducă după aia acasă și să stea pe internet și să-și trimită e-mailuri în loc să dea telefon, să scrie un bilețel sau să se viziteze unii pe alții. Muncesc, se uită la televizor și dorm. Văd lucrurile astea. Toată lumea se învâрте doar în jurul muncii: *muncă muncă muncă să ai să ai să ai... să fii*

primul... să fii dat afară de la serviciu... să intri online... să știi limbaje de programare... să câștigi contracte. Vreau să zic că *nu* așa mi-aș fi închipuit eu lumea dacă mă întrebai acum șaptesprezece ani. Oamenii sunt sleiți și furioși, ahtiați după bani și, în cel mai bun caz, indiferenți față de viitor.

Își trage răsuflarea.

— Deci mă întrebi cum mă simt *eu*! Mă simt leneșă. Și înceată. Și antică. Și mi-e frică de toate mașinăriile astea. N-ar trebui, dar îmi e. Nu sunt sigură că-mi place lumea nouă *până la capăt*.

Fălcile lui Hamilton se încleștează, iar Karen vede asta.

— Știu – ai vrea să spun cât de grozav e totul acum, dar nu pot. Mi-e foarte clar că viața de acum nu e ceea ce ar fi trebuit să fie.

Trec de ieșirea de la Cypress, de ieșirea de la Westmount și de ieșirea de la Caulfield. Pam tușește pe bancheta din spate, o tuse ca două hălci groase de carne izbite una de alta, iar Hamilton reacționează:

— Doamne, Pam – scuipă și tu alea într-o pungă și poate le prăjim pentru cină.

— Ha.

Iar munți și ocean.

— Cred că știu ce vrei să zici, spune Hamilton. Dacă privim lumea în ansamblu, trebuie să recunoaștem că aici unde trăim noi, viața e bună. Dar la un mod malefic, de „Zona crepusculară”, nici nu avem *alternativă*. Pe vremuri exista întotdeauna o lume paralelă, boemă și creativă în care să te bagi dacă viața *mainstream* nu era pe gustul tău – sau o viață de infractor sau chiar religia. Dar acum nu mai există decât *sistemul*. Toate celelalte opțiuni s-au evaporat. Pentru majoritatea oamenilor, dacă nu e sistemul, ce rămâne... *Moartea*? Nu rămâne nimic. Acum nu mai ai cum să scapi.

O fabrică de celuloză de pe fiordul din Howe Sound pătează cerul cu un luciu albicios, ca de cenușă.

— Dar ce zici de oamenii pe care-i știi – Richard, Wendy, Pam și cu mine? Întreabă Hamilton. Ce schimbări ai remarcat la noi toți?

— Adică prietenii și familia?

— Da.

Karen îi spune doar jumătatea suportabilă a poveștii.

— Chestia pe care am observat-o e că nimeni nu *s-a schimbat* cu adevărat în șaptesprezece ani; sunt pur și simplu versiuni amplificate de ei înșiși. Mami e la fel de... ăă... *autoritară* ca întotdeauna. Tați e drăguț, dar ciudat. Richard e tot serios și scumpel și se străduiește din greu. *Tu* ești tot un puști obraznic. Pam e frumoasă la modul liniștit. Linus e tot pe Marte. Wendy o fi ea doctoriță și toate cele, dar în capul ei predă încă eseuri și ia numai zece. Toată lumea a devenit, *mda* – mai cum *era*.

Mașina toarce, iar ei privesc munții și orașul.

— Țineți minte când am fost la Future Shop să luăm aparat de fotografiat? Întreabă Karen. Ceilalți dau din cap. Ați văzut ce categorii de produse aveau acolo? „Simulare”. „Productivitate”. „Jocuri”. Deci ce fel de lume *e* asta? Și spuneți-mi și mie, vă rog, ce *s-a întâmplat* cu *timpul*? Acum nimeni nu mai *are* timp. Care-i șpilul? Căcat. Acum m-am indispus.

Fereastra deschisă lasă să intre în Jeep izul industrial de bășină al fabricii de celuloză. Karen se retrage în spatele ochelarilor de soare. *Nu-i* spune lui Hamilton că se așteptase ca oamenii să fie maturi la treizeci și patru de ani. În loc de asta, par în cel mai bun caz izolați și fără un miez central, care să le dea un scop în viață.

Hamilton vorbește:

— Și ce zici de minunata ta fiică, Megan?

Karen zâmbește:

— Nu-i așa că-i cea mai tare, Ham? Așa de puternică. Așa de sigură pe ea. Gândește-te cum e să fii așa de *adunată* șaptesprezece ani. (Se oprește). Ei, într-un fel, și eu *am* șaptesprezece ani. Așa că

poate că și eu *pot* să fiu la fel de tare ca ea. Da.

— Cred că o să trebuiască să fii mai bătrână, spune Pam de pe bancheta din spate, căscând în același timp. Lumea se așteaptă să fii înțeleaptă, după atâta somn. Pentru majoritatea oamenilor, nu mai ai șaptesprezece ani – ai o mie.

E *adevărat*. Oamenii se poartă cu Karen de parcă ar fi în stare să simtă nu doar culoarea, mirosurile și sunetul, dar și altceva – ceva bogat și sublim, mult deasupra culorii. Are o senzație vagă că oamenii sunt un pic geloși pe chestia asta. O frustrează și că *știe* că a văzut niște lucruri, dar lucrurile astea sunt ferecate și inaccesibile.

Acum, Megan are grețuri matinale și se întreabă cât o să-și mai poată păstra secretul. Își evită aproape toți vechii prieteni și stă în apartamentul lui Richard, practic singură, din moment ce Richard stă aproape tot timpul cu Karen sau la serviciu. Îi place singurătatea; e prea tânără ca să înțeleagă apăsarea singurătății. Și-a aruncat majoritatea vechilor ei haine Goth și acum a adoptat un stil mai potolit, oarecum sportiv. În plus, s-a lăsat de școală și lucrează part-time cu Linus; ar vrea ca la un moment dat să lucreze acolo full-time, după ce o să dea copilul la creșă.

În lipsa unui grup de prieteni, Megan se vede în situația de a fi nevoită să discute cu adulții. Lui Megan nu-i vine să creadă că își dorește într-adevăr să stea de vorbă cu Lois. N-ar strica o ceartă sănătoasă, stimulativă. Karen („*Bio-mămică*”) e mișto, doar că-i un pic pe dinafară (*Mă rog, a ratat, ce-i drept, două decenii*). Dar între ele două persistă o oarecare stinghereală. Gelozie? Emoțional, au aceeași vârstă; amândouă au nevoie de atenție de la Richard, Lois și ceilalți. Și totuși, la un nivel mai profund, pur și simplu nu fac priză. Seamănă prea mult și fiecare reprezintă, într-un fel, concurență pentru cealaltă. Sunt prudente.

Nuci albe; îmbujorare; un zâmbet înainte să închidă ușa.

E o zi ploioasă. Karen și Wendy stau în bucătăria lui Wendy, punând la cale o mică petrecere care va avea loc în a doua zi de Crăciun – o petrecere în onoarea logodnei lui Karen și Richard. Ceremonia trebuie să fie mică – doar prietenii și rudele cele mai apropiate. Nu era voie cu însoțitori; fără necunoscuți. Nu e mare lucru de planificat, așa că pentru Karen și Wendy e amuzant să organizeze lucrurile. Viața lui Wendy e așa de stresantă; îi face plăcere să-și ia o pauză ca între fete. O rochie? Asta-i specialitatea lui Pam. Mâncare? Andive cu cremă de brânză, prosciutto și pepene.

— Ce s-a întâmplat cu mâncarea? spune Karen. Înainte, mâncarea se dădea la cutie sau la conservă. Acum sunt de toate, și totul e așa de proaspăt.

Ceștile lor de cafea se golesc. *Slavă Domnului că există îndulcitori artificiali.* La sfârșitul șuetei urmează o pauză, o pauză care sugerează că o schimbare în registrul conversațional a devenit posibilă.

— Wendy, întreabă Karen, uitându-se pe fereastră la niște monștri mai vechi de-ai lui Linus care stau lângă garaj, ai observat vreodată... Stai așa.

Din nou pauză.

— Ai observat vreodată că poate viețile noastre sunt—

— *Cum sunt?* Tonul lui Wendy mai că nu spune *Nu, te rog. Te rog să nu vorbești despre asta.*

— Păi, deci, știu că aveam o șansă la un milion să mă trezesc. Și nu pot să explic chestia asta, dar chiar și așa...

— Chiar și așa *ce?*

— Păi, din câte se pare, toți avem mai multe... nu chiar *coincidențe* – mai degrabă chestii sinistre în viețile noastre decât majoritatea oamenilor. Adică ce, *nu-i așa?*

Răspunsul lui Wendy e sec și terapeutic:

— Când ai început să ai senzația asta?

— În ziua când m-am trezit. Asta e un început bun: în ziua aia, cu toții ne-am pomenit la spital. Ce șanse erau să se întâmple *așa ceva*? Și remarc că până la urmă ne-am întors cu toții în același vechi cartier, ca niște scrisori fără destinatar cunoscut. Pun pariu că probabil n-am putea scăpa din Rabbit Lane nici dacă am vrea.

Wendy nu e sigură în ce direcție s-o apuce.

— Deci crezi că totul înseamnă ceva mai mult, nu? Ceva mare?

— Da.

Karen își mai toarnă cafea, nerăbdătoare să facă un astfel de gest banal cu noile ei brațe mai puternice. Lichidul tremură.

— Mai sunt și viziunile astea pe care le-am avut.

— Viziuni?

— Ascultă, Wendy. Vorbesc serios. Ești doctor. Ascultă.

Karen îi vorbește lui Wendy despre imaginile pe care le-a văzut, despre convingerea ei că n-a intrat accidental în comă în 1979. Apoi, Karen întreabă:

— N-ai văzut *niciodată* ceva ciudat, care să nu fie adevărat, dar care să nu fie nici vis?

Wendy intră într-un fel de transă.

— Am... Se oprește. L-am văzut pe Jared. Acum mulți ani. A venit și mi-a vorbit. Demult, când mă simțeam singură, înainte să ne căsătorim, eu și Linus. Mi-a spus că n-o să rămân singură pentru totdeauna. A spus că face tot ce poate. Era adevărat; era *acolo*. Am fost îndrăgostită de el în liceu. Știai asta, nu? Chiar și acum sunt îndrăgostită de Jared. În felul meu. Sigur, îl iubesc și pe Linus. O, sentimentele astea sunt *complexe*.

— Cu *toții* știam de tine și de Jared, spune Karen. Cea mai pe față îndrăgosteală din școală. Dar el era așa un mascul feroce, Wen – cum să zic, călărea tot ce purta sutien cum călărește un dog german canapeaua.

— Dar Jared *n-a fost* o simplă îndrăgosteală. L-am *iubit*. Niciodată nu m-am îndoit de asta. Niciodată.

Wendy își aduce aminte ce se întâmplase de fapt – cum dormise la sora mai mare a lui Jared, Laura, cum intrase în saună ca să caute săpun, cum deschisese ușa și dăduse peste Jared gol, cu ochii închiși, cu fundul sfârâind pe lemnul de cedru. Își aduce aminte de secunda aia trecătoare (o secundă și jumătate?) de dinainte ca Jared s-o vadă, de mirosul de aer sărat din plămâni ei și de pielea lui Jared topindu-se ca glazura de pe o prăjitură, cu boabele ca niște nuci albe, cu membrul tumefiat, și de stinghereala ei de după, când trântise ușa. Își amintește cum evitase privirea lui Jared săptămâni întregi după aceea, îmbujorându-se chiar și atunci când îl vedea de departe, pe coridoarele școlii. Apoi venise și acel 14 octombrie 1978, ziua când Jared se strecurase în spatele lui Wendy și șoptise: *Ne vedem după meci. Vino în parcare. Am un sac de bomboane pentru tine*. Apoi se întâmplase prăbușirea de pe terenul de fotbal, urmată de cele o mie de nopți de pasiune care aveau s-o ocolească pe Wendy. Și nu spusese nimănui, pentru că cine ar fi crezut-o? Pentru că ea e doar Wendy: conștiințioasă, asexuată, cerebrală și aproape catastrofală (în ochii tatălui ei), dacă între timp nu s-ar fi întâmplat Linus. Frumusețea romantică e pentru alții. Se întreabă dacă nu cumva a intrat la medicină doar ca să vadă corpuri goale de bărbați fără riscuri. Gândul ăsta o sperie.

— Mai vorbești cu el din când în când?

— Nu. A dispărut. Nu știu nici măcar dacă chiar a fost el. Probabil că a fost în capul meu. Muncesc prea mult. N-am suficient timp liber. Mai încerc și acum să vorbesc cu el uneori, dar nu s-a întors niciodată. Adevărat sau nu, mi-e dor de el.

— Pentru mine, abia a trecut un an de la Jared, spune Karen. Dar pentru *tine*, Jared e dus de aproape douăzeci de ani. Și sentimentul n-a dispărut niciodată?

— Niciodată.

Sună telefonul, dar Wendy nu răspunde. Între ele două se lasă tăcerea.

— Neoficial? spune Wendy. Mda, cred că toată chestia asta a ta cu viziunile înseamnă ceva. Dar cine să spună ce? Nu există nici tipar, nici direcție, nici legături.

— Hai pur și simplu să fim mereu pe fază, de acord?

— De acord.

...Și după America?

Cu zece zile înainte de Crăciun, Lois și George o abordează pe Karen, care stă la televizorul din living, uitându-se la o casetă cu *Pasărea spin*. Karen intuiește că urmează ceva complicat.

— Am vrea să dai interviul ăla la televizor, dragă.

Știam eu.

— Care dintre ele?

— Nu-mi place tonul ăsta, Karen. Ne gândim doar la ce-i mai bine pentru tine și Megan.

— Te rog, explică-mi cum vine *asta*.

Închide televizorul din telecomandă.

— Oferă o grămadă de bani, dragă, spune George. Sigur ți-ar prinde bine. Și lui Megan la fel.

— Ai putea s-o ții la facultate cu ei, adaugă Lois.

— O, vă *rroog*. Cred că până acum ar fi trebuit să ne lămurim cu toții că Megan n-are și probabil că n-o să aibă niciodată stofă pentru facultate.

Astfel începu o păruială de-o oră, în urma căreia Karen acceptă într-un final să dea un interviu la o televiziune prin cablu, în schimbul unei sume astronomice, interviu care avea să fie înregistrat în trei zile – cu condiția ca banii să fie puși într-un cont pentru Megan până împlinește ea douăzeci și unu de ani.

— Și n-aveți voie să-i spuneți câți bani sunt, pentru că o și văd cum o să piardă timpul până când i se dă pe mână ditamai teancul, ca să-l facă praf.

Aproape imediat se sună avocați, se negociază sume și oameni de pe ambele coaste americane descind în fața ușii lui Karen, pentru înregistrarea de joi. Pentru că prietenii lui Karen cunosc în amănunt

aproape toate aspectele producției de televiziune, supervizează aranjamentele de lumini și efectele de culoare și sunt despotici cu colegii lor de import, în încercarea de a o proteja pe Karen. Pam o dăscălește pe Karen în privința posturii (când se poate), a comportamentului, respirației, ritmului, machiajului și dichiselii. Competența lor o uluiește pe Karen; pentru prima oară, înțelege că prietenii ei au aptitudini reale. Richard și Hamilton „blindează” pomul de Crăciun, în timp ce Linus stă în picioare, pierdut în propria-i lume, rearanjând mental mobila, pentru un efect vizual optim.

Prietenii mei știu să facă o situație proastă să pară bună, se gândește Karen.

— N-ai de ce să te stresezi, Kare, spune Pam în timp ce-i aplică un fond de ten Christian Dior 425. Televiziunea n-are legătură cu informația. Are legătură cu emoția. Sigur, oamenii o să audă ce spui, dar mai întâi o să se holbeze la pielea și la coafura ta.

— Atunci sunt într-un mare căcat.

— Aiurea. Ai piele și osatură bună și probabil că oamenii s-ar simți trișați dacă n-ai arăta un pic mai ciudățel. Ce ruj vrei?

— Chiar trebuie să fac chestia asta, Pam?

— Ce, machiajul? Doamne, *da*. La televizor, până și cei mai sănătoși oameni arată ca niște cadavre fără el. Cu cât se uită mai puțin la pielea ta, cu atât mai bine vor auzi ce spui.

Asta i se pare rezonabil lui Karen. Se liniștește, o lasă pe Pam să-și facă treaba și se uită pe geamul din față cum o știristă care, în mod surprinzător, seamănă cu Lois stă la pieptănat și dictează observații unor trepăduși. Lois, care stă în picioare pe peluză, o privește fascinată.

Karen își aduce aminte de discuția cu Richard, care nu înțelegea exact de ce ea, care detesta fotografiile chiar și în momentele ei cele mai bune, acceptase să ia parte la o procedură atât de intruzivă. *Mă*

rog, n-o să compenseze pentru cele două decenii de absență de lângă Megan, dar e o chestie practică prin care pot s-o ajut. Mă face să mă simt maternă. În plus, și Megan vrea să fie interviuată.

După câteva minute, Lois, vizibil încântată, spune:

— Karen, ea e Gloria.

Intră Gloria, îmbrăcată într-un costum roșu și etalând niște dinți ca boabele de porumb de lapte, atât de perfecți, încât parcă ar avea trei șiruri de dinți, nu două. Un șervețel de hârtie alb pentru machiaj îi iese de sub guler.

— Mă bucur așa demult că te cunosc, Karen. Ești relaxată?

Mâna femeii aproape că-i zdrobește lui Karen degetele. Înainte să apuce să răspundă, Gloria spune:

— Asta e *minunat*. Probabil că e mai bine să nu stăm prea mult de vorbă acum. Iese un show mai tare dacă te cunosc și eu o dată cu lumea întreagă. Paula zice că a făcut un pre-interviu minunat cu tine.

Un zâmbet. *Clic, clic, clic*, fac ochii Gloriei. O asistentă întreabă dacă a sunat Paula. Da, Paula a sunat. Gloria iese din cameră, dar vocea i se mai aude încă.

— Bufnițele astea sunt absolut adorabile!

Karen o aude pe Lois înroșindu-se de plăcere.

Tehnicienii – care nici dacă s-ar fi străduit n-ar fi reușit să arate și mai plictisiți – fixează cabluri, manevrează exponometre, montează reflectoare și brânșează o conexiune satelit dintr-unul dintre cele trei care. Karen are senzația că e într-un film în care savanții descoperă niște forme de viață extraterestre într-o casă de suburbie. Auzul o părăsește; brusc, e surdă. Întoarce capul și-i vede pe Richard și pe Linus la masa din sufragerie, pălăvrăgind cu Megan. Wendy e în curtea din spate, jucându-se cu pisica unor vecini. George s-a ascuns în holul de la intrare.

Și brusc se pierde într-o explozie de lumină albă. Pleoapele i se

închid, brațele i se zgâlțâie, iar fața îi secretă apă.

— Doamne! spune Pam. Ea, Richard și Linus se apropie; fața lui Karen curge ca un râu.

— Karen. Richard o bate ușor pe umăr. Karen!

Acum își aduce aminte unde fusese. Fusese sus, printre stele și coborâse apoi pe Pământul sclipitor și albastru, prin vârtejurile de nori de deasupra Atlanticului, zburând și prăvălindu-se, alăturându-se păsărilor și simțindu-se ca o culoare vie. Apoi fusese trasă din nou în sus – o mână, o strânsoare pe umeri, acolo unde ar fi trebuit să fie aripile. Fusese trasă în sus, spre stele. Ajunsă acolo, se întorsese și văzuse Luna, apoi mâna o lăsase acolo – într-un crater. Era îmbrăcată gros, dar ăla era spațiul cosmic și de ce ar fi contat?

— Îmi aduc aminte, spune Karen. Da, îmi aduc aminte.

În mintea ei, intră în crater și scurmă cu piciorul în praf, care cade cu o șesime din gravitația Pământului.

— Și o să se întâmple. O să se întâmple aici.

Clipește și auzul îi revine.

— Karen, mă sperii de mă cac pe mine, spune Pam. Ce s-a întâmplat? Te simți bine?

Ochii i se deschid.

— O să se întâmple aici.

— Ce? Ce o să se întâmple aici, scumpo?

Karen se trezește brusc.

— O, Pam – ce-am...? Am luat-o pe pustii.

— Din perspectiva unei cosmeticiene, e puțin spus că ai luat-o pe pustii, Kare.

Pam îi reface fața lui Karen – cleioasă de sudoare și fond de ten.

— Se repară?

— Bineînțeles. Relaxează-te. Richard, poți să-i aduci lui Karen un pahar cu apă?

Richard aleargă la bucătărie și se întoarce cu un pahar. Când i-l întinde, Karen spune mulțumesc, dar refuză să-l privească în ochi. După câteva clipe, se uită în dreapta și vede că atât Richard, cât și Wendy par îngrijorați. Un tehnician strigă, întrebând dacă toată lumea e gata pentru filmare; așa că începe filmarea.

Acum vă prezentăm o fată sau, mai bine zis, o tânără care în ultimele câteva luni a fost în centrul atenției tuturor. Într-o seară rece de decembrie a anului 1979, Karen Ann McNeil, o adolescentă frumoasă și populară din Vancouver, Canada, se afla la o petrecere. Acolo a băut două cocteiluri slabe cu vodcă și a luat două Valiumuri – pastile pe care le lua ca să-și liniștească metabolismul după o cură de slăbire drastică de două luni. Ce preț a plătit ea pentru această nebunie tinerească? Karen și-a petrecut următorii șaptesprezece ani în comă, timp în care nu a dat deloc semne de activitate cerebrală superioară și nici altfel de semnale promițătoare. Apoi, ca prin farmec, după o infecție bronșică suferită în această toamnă, Karen s-a trezit în dimineața zilei de întâi noiembrie. Creierul ei funcționa normal, la fel și memoria. Își amintea până și temele pentru acasă primite în săptămâna de dinainte de a intra în comă.

Și în ce fel de lume s-a trezit Karen? O lume radical diferită – o lume fără Zidul Berlinului și o lume în care există SIDA, computere și andive. S-a mai trezit și într-o lume în care are o fiică, Megan, născută la nouă luni după ce Karen a intrat în comă.

Am întâlnit-o pe Karen recent, la locuința ei dintr-o suburbie muntoasă din Vancouver. Mi s-a părut sclipitoare și, trebuie să recunosc, am fost puțin șocată de cum arată. Când a ieșit din comă, Karen cântărea treizeci și șapte de kilograme. În momentul interviului ajunsese la patruzeci și două, dar după cei

șaptesprezece ani a rămas cu un corp marcat de o capacitate musculară atrofiată. Din fericire, mintea și chipul ei sunt la fel de vioaie cum au fost în acea noapte fatidică de dembrie, în urmă cu șaptesprezece ani...

— Ce ne poți spune despre corpul tău? Cum te simți acum, că e – pauză – așa de *diferit* față de cum era în 1979?

Gloria încercase să stoarcă lacrimi și e iritată de lipsa unui gheizer. Interpretează greșit pauzele perplexe ale lui Karen la intruziunile ei grosolane care vânează emoția.

— Ți-e *dor* de corpul tău?

— Mă simt *bine* cu corpul meu, Gloria. Pe zi ce trece își revine la normal. Există oameni pe lume care o duc mult mai rău. Merge.

Interviul nu merge bine deloc. Karen își dă seama că Gloria vrea să arate lumii o femeie doborâtă, întoarsă-de-la-hotarul-morții, dornică să înalțe ode lumii noi și transformate. Karen însă nu pare deloc mulțumită și deloc încântată de viața modernă. Și n-are de gând să plângă.

— Care-i cea mai mare schimbare pe care ai observat-o până acum în lume? Care ți se pare cea mai profundă transformare?

În spatele lui Karen stă pomul de Crăciun, vesel și scânteietor. E singură în cameră cu oamenii de la televiziune, cu Pam pe post de machieuză și cu Richard ca sprijin emoțional. Ceilalți au fost rugați să plece, ca să nu se simtă presată când dă răspunsuri.

— Știi care e schimbarea asta, Gloria? spune Karen. Cât de stăpâni pe ei par toți oamenii mai nou. Toată lumea pare gata de atac tot timpul. Oamenii par stăpâni pe ei chiar și când cumpără gumă de mestecat sau când plimbă câinele.

— Deci îți place chestia asta.

— Și asta nu e tot. Dacă iei aceiași oameni stăpâni pe ei și le pui câteva întrebări-cheie, îți dai seama brusc că lumea îi disperă – că

stăpânirea lor de sine e o mască.

— Ce fel de întrebări?

— Cum credeți că o să arate viața peste zece ani? Vă zbateți ca să găsiți un soi de sens? Bătrânețea vă sperie?

— Hm. Suntem o cultură care caută sensuri. Da.

Gloriei nu-i place direcția asta. Fața ei adoptă o nouă poziție. Brusc, Gloria zâmbește.

— Karen, acum ai o fiică, pe Megan. Privire piezișă complice. Vrem să știm – cum e să te trezești și să descoperi că ai un copil de șaptesprezece ani?

— Cum e? E o plăcere. Și o surpriză. Gândește-te că te trezești într-o dimineață și din senin e o adolescentă acolo care spune: „Bună, mami”. Mă simt ca o soră, într-un fel. Mă întreb dacă aș fi în liceu, oare m-aș împrieteni cu cineva ca Megan?

— Și?

— Nu cred. E prea stăpână pe ea ca să se ia după gloată. Ea ar fi nonconformistă, iar eu mi-aș dori pur și simplu să stau de vorbă cu ea și să văd ce are în cap.

— Și tatăl lui Megan – te mai vezi cu el?

— Categorical. Suntem logodiți.

Karen îi zâmbește lui Richard peste umărul Gloriei. Gloria răspunde cu un zâmbet adecvat, apoi spune: „Stop!”. Gloria își desprinde microfonul și se repede către o ușă lângă care trepădușii s-au făcut mici.

— De ce dracu' nu știam chestia asta? Cine a făcut documentarea – Anthea? Dați-mi-o imediat la telefon. Nu, e la 213, nu la 310. O să trebuiască să mai filmăm o dată introducerea. O să ne lase vremea?

Urmează zece minute de panică, apoi Gloria se întoarce.

— *Vitează și...*

— *Clic.*

— *Merge...*

Gloria se transformă instantaneu în „Gloria”, ca un aparat băgat în priză.

— Deci, Karen, acum ești logodită?

— Da, sunt.

— O să am ocazia să-l cunosc... *pe el*?

— Nu cred. El e mult mai retras decât mine.

— Cum îl cheamă?

— Richard.

— Deci Richard te-a așteptat atâta amar de ani? Dragostea vieții tale a așteptat zeci de ani?

Karen ezită. Încep să i se înceteșeze ochii – *fir-ar să fie!* A căzut în capcana de lacrimi a Gloriei.

— Da – își trage nasul – m-a așteptat.

Acum, ochii îi șiroiesc. Gloria dă drumul unui oftat de ușurare și știe că o să iasă dinamită pură.

— Gloria, strigă un tehnician, am pierdut sunetul la faza asta. Trebuie să mai tragem o dublă.

Gloria mormăie o înjurătură, iar procesul se reia la un mod șocant de mașinal:

— Deci, Karen, acum ești logodită?

Clic, clic, clic, bate Gloria din ochi.

— Da.

— O să am ocazia să-l cunosc... *pe el*?

— Nu.

— Cum îl cheamă?

— E confidențial.

— Foarte bine. Deci prietenul tău te-a așteptat atâta amar de ani? Dragostea vieții tale te-a așteptat atâtea zeci de ani?

Karen ezită.

— Mda. M-a așteptat.

Nicio lacrimă. Gloria turbează.

Câți dintre noi avem o iubire atât de adevărată încât durează o eternitate? O asemenea puritate și limpezime a dorinței încât rămâne atât de puternică, orice ne-ar rezerva lumea? A fost Karen Ann McNeil, femeia care s-a întors după atâta vreme, femeia pe care oamenii din viața ei n-au renunțat niciodată s-o aștepte.

— Dar prietenii tăi, Karen? Ce simți când vezi că toți au îmbătrânit peste noapte cu șaptesprezece ani? Te mai întâlnești cu ei?

— Ei sunt viața mea, pe bune. Ei și familia mea. Dacă n-ar fi ei aici, nu cred c-aș suporta lumea.

Karen e scârbită de platitudinile pe care le debitează. Are senzația că vorbește ca o concurentă la Miss America scăpată din cabina antifonată, care a primit treizeci de secunde ca să răspundă la întrebări care, în mare măsură, definesc direcțiile de viitor ale vieții ei.

Gloria pare iritată. *Ne trebuie mai mult dramatism.* O femeie pe care o cheamă Randy se apropie; stă de vorbă în șoaptă cu Gloria, aplecate asupra notițelor din poala roșie și scrobită a Gloriei. Pam pudrează fața lui Karen.

— Cum merge, Kare?

— Mă simt bătută în cap. Și sunt nervoși că au pierdut scena cu plânsul.

Karen meditează la ce i-a ieșit lui Pam pe gură cu o zi în urmă – cum în momentul ăsta lumea se așteaptă ca ea să aibă o mie de ani, nu doar treizeci și patru. Știe că aici vrea să ajungă Gloria.

— Karen... Gloria se întoarce. Hai să mai facem doar câteva întrebări. Trebuie să fie foarte obositor pentru tine.

— Îmi face plăcere. Când o intervievezi pe Megan?

— După tine, spune Gloria. Și după-aia facem cu amândouă

împreună. E o mare dezordine, dar le punem noi pe toate cap la cap în post-producție.

Fața Gloriei pare aspră, deloc dispusă să consume vreun dram de energie binevoitoare până nu se aud semnalele de producție. Clacheta tăcăne și ea devine iarăși „Gloria”.

— Karen, Gloria își ia mutra serioasă, își priponește bărbia în mâini și se uită intens la Karen, lumea e curioasă – și *știi* că e o întrebare simplă, dar trebuie să ți-o pun – cum *e* să fii un Reep Van Winkle modern? Să dormi aproape douăzeci de ani. O-la-la. Cum e în capul tău? Cum e să fii *tu* în momentul ăsta?

— Știi cum mă simt? Mă simt inutilă în lumea asta modernă. Nu pot să fac nimic altceva decât să zac. Mă simt de parc-aș fi singura persoană din lume care se mai relaxează. Și apoi mă gândesc la toate lucrurile urâte care o să se întâmple și-mi pare rău de lume pentru că e aproape terminată.

— *Stop!*

Asistenții vin într-o fugă.

— Karen, ce *naiba* a fost asta?

Karen clipește și se uită pe fereastră la cer, care se ia la întrecere cu luminile camerelor ca să atragă atenția.

— Nu știi exact. Pur și simplu mi-a ieșit.

Richard se strecoară de după colț și-i face semn lui Wendy să vină la el. Îi spune ce s-a întâmplat.

— Karen, spune Gloria, hai să mai încercăm o dată chestia asta. Poate putem aduce vorba despre... ăă... chestiile urâte cu altă întrebare. De acord?

— Sigur. E emisiunea ta.

— *Merge...*

— Karen, Gloria se uită iar intens la Karen și repetă, cuvânt cu cuvânt, lumea e curioasă – și *știi* că e o întrebare simplă, dar trebuie să ți-o pun – cum *e* să fii un Reep Van Winkle modern? Să dormi

aproape douăzeci de ani. E ceva. Cum e în capul tău? Cum e să fii *tu* în momentul ăsta?

— Mă simt inutilă, ca orzul stricat pe găște. Stau toată ziua și tai frunză la câini, în timp ce toți ceilalți aleargă în toate părțile ca niște personaje de desen animat lovite de streche.

Urmează o tăcere semiresemnată. Gloria întreabă:

— Și altceva?

— Da, dacă tot m-ai întrebat. În curând vine sfârșitul lumii.

— *Stop!*

— Karen... Scuză-mă o clipă.

Gloria se repede afară. Jason, un asistent, se apropie ca să joace rolul polițistului bun. E genul care merge încet; ochii lui au văzut ceva. Nu exclude posibilitatea și vede un potențial miracol acolo unde alții văd un nonsens.

— Karen, spune el, făcând semn echipei să continue să filmeze, când spui că lumea e terminată, ce vrei *să spui*, mai exact?

— Ce-am spus. Eu...

Urmează o pauză, apoi se aude o voce, vocea lui Karen cea care a fost plecată toți anii ăștia.

— La trei zile după Crăciun. Atunci se întunecă lumea. Nu se poate face nimic și nu există scăpare. În 1979 am văzut cum o să fie. Din greșeală, au rămas deschise niște uși și am apucat să arunc o privire. N-am vrut să fiu băgăcioasă. Pur și simplu am văzut la momentul potrivit. Am crezut că o să scap dormind – nu eram sigură pe ce dată o să se întâmple. Voiam să dorm pentru totdeauna. Nu e același lucru ca moartea, dar e singura cale, pentru noi, ca să scăpăm de timp. Asta e diferența dintre noi și toate celelalte ființe din lume – noi avem *timp*. Și putem alege.

Jason tace. Camera înregistrează în continuare. Richard, Pam și Wendy privesc. În liniștea care s-a lăsat, o aud pe Gloria spunând:

— Și eu ce să fac dacă ea se tot retrage și scoate pe gură gogoși!

N-o fi știind ce înseamnă „să mai tragi o dublă”?

— Gloria, a stat în comă aproape douăzeci de ani. Oamenii vor să fie ciudată.

— Nu-mi vine să cred că am pierdut scena cu lacrimile.

— Ne poți da vreun detaliu, Karen? Locuri? Nume? E o bombă sau...?

— E somn. Aproape toată lumea adoarme și apoi se duce. Nu doare deloc. Unde stai?

— La New York.

— O să te duci. Gloria se duce. Toată lumea de aici se duce.

— Și asta nu te întristează?

— Încă nu s-a întâmplat. N-o să știu sigur până nu se termină.

— Dar cum rămâne cu tine și cu familia și prietenii tăi? Nu-ți faci griji pentru ei?

— Nu pot să-i ajut în niciun fel. Toată chestia asta a fost hotărâtă demult, demult de tot. Și nu știu *exact* cine o să trăiască și cine nu. Așa că n-am cum să le spun oamenilor, zău că nu.

— Dar tu?

— Eu? Eu sunt lăsată să trăiesc. Asta știu sigur.

Din câte se pare, Karen nu mai are nimic de spus pe acest subiect. Jason are o expresie meditativă.

— Mulțumesc că mi-ai spus asta.

— De ce să nu spun?

Apoi, Karen se trezește, deși e încă adormită. Tresare.

— Ce...? Iar am luat-o pe arătură. Am visat că ți-am spus că lumea o să se debranșeze.

— A fost un vis?

— Nu. Nu chiar. Nu cred.

Visele tale despre război te sperie

Karen simte ușurare și derută. Știe că vorbele ei i-au iritat pe americani și i-au încurcat – poate chiar i-au speriat un pic – pe prietenii ei.

Știe că e în centrul unui soi de transformare în masă – mai mare decât simpla ei redeșteptare. Dar cât de mare o să fie schimbarea asta? Miracolele au întotdeauna limite. Când e să ți se împlinească dorințele, ți se împlinesc doar *trei* dorințe – nu patru sau cinci sau zece. Care o să fie limitele de data asta?

Karen se simte blocată în cel mai mare *deja vu* din lume. Purtarea ei pare prestabilită, seamănă cu o regină care toată ziua nu face decât să taie panglici, să jurizeze expoziții florale și să supervizeze dineuri de stat – numai activități prestabilite. Și, undeva între cointerviul ei cu Megan și momentul în care echipa de reporteri le filmase pe amândouă șontăcând pe Rabbit Lane, a hotărât că o să încerce să facă pe proasta în legătură cu afirmațiile făcute în fața camerei despre o apocalipsă iminentă. Deja simte că Richard și Wendy văd în comentariile ei posibile dovezi ale unui început de nebunie. O, *Doamne*.

Îi e dor să alerge, îi e dor de părul ei și îi e dor să fie normală, să se piardă în mulțime. A hotărât că, pentru ea, cea mai bună cale de a înainta prin viață este să creadă că până și cele mai mici acțiuni și gesturi ale ei sunt întâmplătoare, încărcate și miraculoase. Așa își amintea că i se părea viața la șaisprezece ani și e o cale pe care e hotărâtă s-o reconstituie.

Vită sud/pui nord.

În seara înregistrării TV, Karen se duse la culcare aproape

imediat, evitând astfel orice discuție despre ce îi spusese Gloriei și apoi lui Jason. Încă doarme a doua zi, când Richard pleacă la serviciu. În timpul zilei, când el sună acasă, nu răspunde nimeni – cumpărături de Crăciun. O sună pe Wendy la birou și își dau întâlnire la Park Royal la o cafea, unde o muzică de Crăciun găunoasă, de mall, asigură fondul discuției lor buimace. Wendy amestecă zahărul din cafeaua ei de treizeci de ori și spune:

— Cred că memoria și procesele cognitive ale lui Karen nu sunt așa de limpezi cum am sperat, Richard. Ți-e frică să te duci în sud?

Richard, nevoit să facă un drum până la Los Angeles, spune că da. Pleacă pe 27 și se întoarce pe 28.

— Nu poți să te duci altădată?

— Nu. Și așa suntem în întârziere. În plus, e așa de ridicol. Dacă rămân acasă, n-o să fac decât să dau apă la moară fanteziei, fobiei sau ce-o fi prin care trece Karen.

Mușcă dintr-o brioadă.

— Chiar e o fantezie, nu?

— Cine poate ști? Știi tipii bărboși care stau la colțul străzii cu pancarte pe care scrie SFÂRȘITUL SE APROPIE; întotdeauna rămâne o mică parte din tine care se întreabă *și dacă totuși?* Da, te bagă-n sperieți. Ai apucat să discuți chestia asta cu ea?

— Nu. A fost o nebunie. O să vorbesc în seara asta. Sărbătorile dau totul peste cap. Dar o întrebare, Wendy: tu te-ai duce în locul meu?

— Probabil că da.

Mai târziu, în aceeași seară, Richard și Karen au prima lor ceartă adevărată, care pigmentează toată săptămâna următoare.

— Douăzeci și opt *nu* e o zi bună, Richard.

— Karen, nu poți să spui pur și simplu: „Aoleu, o să se întâmple ceva îngrozitor”. Trebuie să-mi spui *de ce*. Trebuie să-mi spui ce știi. Și de ce.

Karen oftează.

— Deci n-ai încredere în mine?

— Karen, faptul că te cred sau nu n-are *nicio* legătură cu iubirea și încrederea mea în tine. Karen, pune-te și tu în locul meu.

— Cum îți explici ce ne-a spus Wendy despre Pam și Hamilton la spital – halucinațiile lor simultane?

— Nu pot.

— Bilețelul ăla pe care ți l-am dat demult, înainte de comă, nu înseamnă nimic?

— Normal că înseamnă.

— Faptul că apar la televizor pe douăzeci și șapte nu te convinge? Nu poți să stai aici, ca sprijin moral?

— Aduce ghinion. O să mă uit de acolo. O să mă uit cu tine la telefon, pe speaker.

— Deci o să te duci totuși?

— Mă duc – dacă nu cumva poți să fii mult mai explicită în legătură cu ce și unde o să se întâmple. Chestia cu somnul nu ajunge.

— Richard, *vreau* să reușesc să-ți spun. Nu sunt așa vacă să-ți ascund o chestie dinadins. Aud vocile astea în fundal. Singura dată când au devenit clare a fost pe înregistrare, cu Gloria.

Richard o privește cât de calm poate, temându-se că ar putea fi ceva în neregulă cu Karen după trezirea ei miraculoasă.

— Durează doar o zi, Karen. Un flecușteț de o noapte; am promis la birou că fac chestia asta acum câteva luni. N-au cum să găsească pe altcineva în locul meu în timpul vacanței de Crăciun.

— Ce faci tu acolo așa important?

În momentul ăsta, Richard are senzația că se ceartă cu o adolescentă.

— Trebuie să discut decorurile și bugetele cu echipa de acolo. Trebuie făcută și asta și trebuie făcută în persoană.

— Mă rog.

— Te rog să nu mă iei pe mine cu „mă rog”.

— Mă rog.

În ciuda tensiunilor, se încheie un armistițiu, iar Crăciunul și petrecerea de logodnă continuă conform planurilor. E o zi a cadourilor mărunte și a surprizelor blânde. Megan a umplut o cameră cu podoabe făcute de mâna ei, din hârtie glasă și inimioare argintii. Ferestrele sunt puțin aburite, iar aerul e încărcat de mirosul lichiorului de ouă. Pam și Wendy hohotesc fără rușine în timpul toasturilor și până și bătrânului Hamilton cel ursuz i se pune un nod în gât, în timp ce Linus pare îngrijorat în privința integrității structurale a tortului de beza.

Un singur moment într-adevăr bizar are loc la jumătatea evenimentului. Invitații aud un *crac! crac!* dinspre fereastra livingului, în care lovește un struț cu un cioc caraghios. Toată lumea pare să fi căzut într-un vis adânc și cald. Apoi apare un al doilea struț, care începe să bată cu ciocul în fereastra livingului, în timp ce adunarea izbucnește în hohote de râs; apoi urmează debandada. Karen e încântată:

— O, Richard, asta chiar că e cireașa de pe tort. Ai organizat chestia asta special pentru mine? Ce *drăguț* e.

Domnul Lennox, care locuiește chiar după colț, apare alergând, cu un colac de sfoară. Bărbatul – mărunțel și mustăcios – nu mai termină cu scuzele:

— Au scăpat din garaj. Trebuia să-i duc la Abbotsford, dar totul e închis pentru sărbători.

— Cine are nevoie de o pereche de struți cu mecle de fraieri? întreabă Megan.

— Vai, Megan, ei sunt friptura viitorului. Slabă ca tofu și gustoasă ca vita. Ei sunt economiile mele pentru pensie. Poți să ții tu, te rog, de sfoara asta?

Urmează un rodeo cu struți, presărat cu ovații. Bietul domn Lennox e îngrozit că investiția lui ar putea fi vătămată.

— O, Doamne, să nu cumva să-i lăsați să intre în pădure. Le-ar fi fatal. O să-și rupă picioarele sau o să-i mănânce coioții. Așa de proști sunt.

La sfârșitul după-amiezii, cerul s-a făcut deja negru și rece, iar nucleul dur al grupului de prieteni stă lângă foc și mănâncă briose cu afine.

Mai târziu se aude soneria. Linus se duce să deschidă. E Skitter, dar Linus nu-l cunoaște după față.

— Megan e pe-aici?

— Megan, a venit prietenul tău.

Megan și Jenny se strecoară fără niciun zgomot până la ușa de la intrare, apoi în haine, apoi afară din casă. Richard, care stă lângă pomul de Crăciun și se uită la CD-uri, nu aude nimic. După câteva minute, Linus întreabă:

— Cine-i gagiul cu motocicletă?

— Ha?

— Tipul cu care tocmai a plecat Megan. Tipul cu cicatricea.

— Tipul cu cicatricea?

Lui Richard îi pică fisa. *Căcat.*

Pe drumul de la Los Angeles spre casă, căpitanul îi dă voie lui Richard să arunce o privire pe geamul din față al carlingii, după câteva minute de la decolare. Richard vede ceea ce vede Dumnezeu: un cer pestriț ca chicotitul unui prunc, vulcani întinzându-se de-a lungul coastei, arcul blând al Pământului la orizont. Întors la locul lui, în timp ce frunzărește alene un *Newsweek* vechi de două săptămâni și recitește un articol despre Karen, Richard recapitulează mintal săptămâna care trecuse, pomenindu-se că-l trec fiorii. O picătură de sudoare rece i se târăște ca un limax de pe frunte în ochi.

Călătoria lui Richard cu avionul continuă – o călătorie rece: companiile aeriene fac economie încălzind cabinele mai prost decât pe vremuri. Servirea cinei începe și se termină. Soarele, care a coborât mult la orizont, e palid și incolor – un apus de decembrie; până și lumina soarelui pare întunecoasă.

Richard se gândește la seara trecută în camera lui de hotel, când se uitase la Karen la televizor, cu toată familia la telefon, pe speaker. Fusesse o emisiune mică și consistentă, iar Gloria reușise să se ridice la un nivel previzibil de simplism siropos.

După aceea, el și Karen stătuseră aproape o oră la telefon, cerându-și scuze reciproc, șoptind vorbe dulci și simțindu-se aproape în felul acela special pe care doar telefonul îl oferă. *Cred că toată chestia asta cu întunericul e doar în capul meu, Richard. Nu-mi pierd mințile și sunt sigură că toate vocile astea și mai știu eu ce o să dispară în curând.*

Apoi, Richard căzuse într-un somn fără vise.

Și în această dimineață se dusesse cu mașina la Culver City, dar după zece minute de lucru începuse să intre în panică. Se dusesse la baie, se spălase pe față, respirase cu furie, apoi se repezise instinctiv cu mașina închiriată până la aeroport, prinzând următorul zbor către coastă, plătind prețul integral pentru Business Class, înnebunit să se vadă în aer, cu roțile desprinse de sol.

Pe pistă, în timp ce aștepta decolarea, se uitase pe geamul din dreptul locului său cu numărul 2F la fix ca să vadă un lucrător de la bagaje, într-o salopetă albastră, rugându-se la picioarele unui alt lucrător de la bagaje, care era în mod evident mort. Șoferul unui camion cu combustibil țipa într-un mobil, iar un angajat al companiei aeriene își aruncase sacoul peste capul mortului. Sosise o ambulanță, cadavrul fusese acoperit cu un cearșaf, stewardesa zăvorăse ușa, iar avionul decolase.

Acum, aflat la opt kilometri deasupra Oregonului, Richard încă

încearcă să-și explice impulsivitatea și emoțiile lui încâlcite, încearcă să folosească telefonul din avion, dar nu funcționează.

— Bună ziua, vă vorbește căpitanul. Vom avea o întârziere din cauza condițiilor de la sol din Vancouver. Controlorii de trafic de acolo ne-au cerut să rămânem în aer timp de aproximativ jumătate de oră, până când se rezolvă problemele de acolo. Sper că veți înțelege situația și că veți avea în continuare un zbor plăcut. Ca mulțumire față de înțelegerea dumneavoastră, însoțitoarele de zbor vor servi bere și vin din partea casei.

Urmează mormăieli și aplauze în timp ce avionul zboară deasupra orașului Seattle, apoi urmează autostrada 1-5 până la frontiera canadiană. Traficul de dedesubt pare mai blocat decât oricând. Reducerile de sărbători.

Ajuns în apropiere de Vancouver, avionul înconjoară orașul, apoi se ridică deasupra munților și descrie opturi leneșe deasupra pajiștilor și lacurilor înghețate și imaculate pe care le lasă în urmă, ca într-un tur aerian al unei lumi abia create. E anunțată o nouă întârziere, apoi, în sfârșit, după două ore de învârtelă fără rost, avionul aterizează, dar chiar înainte de asta luminile de semnalizare de pe pistă se sting.

Națiune sau colonie de furnici?

Pe aeroportul din Vancouver, cursa lui Richard e singurul avion care se mișcă pe pistă. Căpitanul anunță o nouă întârziere, iar pasagerii mai petrec o oră în aeronavă – o problemă cu personalul de la sol, dar nu sunt motive de panică, chiar dacă pasagerii văd foarte clar că jumătate de clădire e în întuneric și nu se zărește nici măcar un membru al personalului de la sol.

Pasagerii devin tot mai înnebuniți după descoperirea unui comis-voiajor legat cu centura și mort pe locul 67C, apoi a unui adolescent mort pe locul 18E. Frica se intensifică. Pasagerii văd foarte clar că nu există nicio activitate pe aeroport – nu sunt mașini sau cărucioare de bagaje și nici vreo altă mișcare. Luminile terminalului pâlpâie, apoi se sting pe încă un segment întreg și în sfârșit, însoțitoarele de zbor deschid ușa, iar pasagerii își dau drumul în jos pe un tobogan gonflabil galben de salvare. Ca să ajungă în aeroport, intră pe o ușă de siguranță cu o docilitate calmă și disciplinată. La descoperirea unei stewardese moarte, sprijinită de o ușă de acces, docilitatea degenerază rapid în anarhie. Afară plouă, iar în clădire e frig. Nu se vede aproape nimeni prin preajmă – la coada de la vize nu e deloc personal, în afară de o femeie care stă într-un colț, cu o mască albă de hârtie pe față, care le face semn să meargă mai departe. Aeroportul e presărat cu cadavre. Pasagerii se năpustesc spre zumzetul slab al benzii pentru bagaje, care pufăie și moare, pentru ca niciodată să nu mai scuipe afară gențile pasagerilor.

S-a întâmplat ceva îngrozitor de rău. Richard e zăpăcit. Viitorul lui Karen s-a adevărit. Un colț de adrenalină i se înfige în ceafa.

La vamă nu e nimeni. Telefoanele nu merg și afară nu așteaptă niciun taxi – doar una sau două mașini care gonesc nebunește pe

banda principală. Richard aude o voce care-l strigă pe nume – e domnul Dunphy, ba nu, *căpitanul Dunphy*, un vecin din West Van.

— Richard? Tu ești, Richard Doorland?

— Aăă. Salutare, căpitane Dunphy. Bună. Ce naiba se întâmplă aici?

— *Doamne*. N-o să-ți vină să crezi. Ai fost în cursa de la Los Angeles?

— Da, dar...

— Au fost discuții aprinse dacă să vă lase să aterizați sau să vă lase să rămâneți fără combustibil tot zburând peste munți. (Richard e năucit). Operatorii din turn au crezut că avioanele aduc și mai mulți oameni infectați, dar s-a dovedit că *toată* lumea dădea colțu'. În momentul când ați ajuns pe pistă, au stins luminile și s-au dus acasă. Hai s-o tăiem. Străbat în grabă un labirint de coridoare metalice, rampe și culoare cu ACCESUL INTERZIS, pentru care căpitanul Dunphy are o cartelă magnetică. La capătul drumului, ajung pe platforma pistei, unde ploaia a încetat pe moment, iar norii întunecă cerul ca niște farfurii murdare rămase de la cină. Dintr-un bagaj galben căzut din cala unui 737 care s-a desfăcut, Richard ia o haină de iarnă mare. Căpitanul Dunphy înșfacă un cărucior electric pentru bagaje.

— Unde mergem? întreabă Richard.

— La debarcaderul de la capătul pistei. Vine frate-meu Jerry din West Van cu iahtul lui să mă ia. L-am sunat de pe mobil – tocmai am sosit din Taipei. Căcarea lumii ce coșmar a fost. Am avut trei morți la bord și pasagerii au început să facă ca toți dracii între Honolulu și Vancouver. Țipau, se văicăreau... *Doamne*. A trebuit să batem în cuie ușa carlingii.

Cei doi scrutează orizontul, sperând să vadă o barcă sau o lumină.

— În toți anii ăștia de când zbor, n-am crezut că e posibil așa ceva.

Mă bucur pur și simplu că am reușit să ajung acasă. Când am aterizat, toți pasagerii au luat-o pur și simplu la fugă. Nici măcar n-au așteptat bagajele. Nici măcar nu știu unde au putut să se ducă. Aveau rude care-i așteptau? Nici atunci nu erau taxiuri.

— Ce-i asta, ciumă? întreabă Richard, în timp ce deapănă în minte scenariu din filmele SF ale anilor '70. Cine moare? Bătrânii? Sugarii? Vreo categorie anume?

— Nu e nicio regulă. *Toată lumea*. A doborât avioane peste tot. Toate marile orașe sunt cu curu-n sus. Și Vancouver la fel. Azi, la prânz, oamenii au început să cadă ca muștele. N-are sens să încerci să treci cu mașina prin centru. E o parcare înțesată de oameni disperăți și isterizați. Oamenii care iau chestia asta – ce-o fi – simt nevoia asta puternică de a dormi, așa că se întind oriunde s-ar afla – în mașini, pe podelele magazinelor, în birouri. După un minut sunt morți.

Drumul pe pistă durează mult mai mult decât se aștepta Richard. La nord, înspre oraș, Richard vede dărele de fum ale mai multor incendii și petice de oraș unde rețeaua electrică a cedat. Opresc lângă apa măloasă de la capătul pistei. Sar din căruciorul pentru bagaje și stau în ploaie, în timp ce căpitanul Dunphy aprinde o lanternă. Văd o barcă apropiindu-se de ei din depărtare și în curând îi aud motorul în vântul de decembrie. Căpitanul Dunphy aprinde și stinge lanterna, ca să-i facă semn fratelui lui; barca ancorează pieziș lângă țărmul pe care apa murdară clipocește slab. Căpitanul Dunphy vede expresia bănuitoare a lui Jerry și spune:

— E cu mine, Jerry. E Richard, vecinul meu.

— Urcați-vă. În curând se întunecă. Doamne, orașul e un haos. Peste tot e haos. Molima asta se întinde tot mai repede.

Se urcă pe vas, care se smulge de lângă mal ca un cuțit desprins de un magnet. În timp ce barca se lovește de micile creste de spumă albă, pasagerii se holbează la orașul febril. Richard încearcă să sune

acasă, la Karen, de pe mobilul lui Jerry, dar ceva nu merge.

În timp ce se apropie de partea de vest a Vancouverului, binoclul le arată că podul Lions Gate e plin de mașini. Pe munte ard focuri – dârele lor cenușii amintind mai degrabă de rugurile din frunze de toamnă decât de niște case în flăcări.

Barca se apropie de țărm și ancorează la un doc particular, la aproape doi kilometri vest de Park Royal Mall, care arde. Pe mal, doamna Dunphy așteaptă într-un Volvo. Fac slalom pe serpentinele și curbele în ac de păr din Vancouverul de vest. Văd mașini parcate la marginea drumului, cu șoferi morți la volan. Un microbuz se oprește la un semafor și văd în treacăt patru copii care se uită pe geamul din spate, cu chipuri mute, de cretă, năuce de spaimă.

La intersecția dintre Cross Creek și Flighland, doi bărbați încearcă să-i oprească, dar doamna Dunphy apasă accelerația și urcă dealul în goană, spre casă. Se trage un foc de armă, care sparge parbrizul din spate.

Pe Rabbit Lane, lumina încă merge, dar mașinile lui Lois și George nu sunt la locul lor. Karen stă pe podea lângă televizorul lipsit de imagine, străbătut de o furtună de purici. Stă cu genunchii sub bărbie, dar ochii îi sunt departe, foarte departe. Tremură nebunește. Antebrațele ei aduc aminte de o găină jumulită.

— Karen? Karen, draga mea? spune Richard, dar nu primește răspuns.

O ia în brațe și dă să se ridice, când Karen începe să vorbească.

— Se întâmplă, spune ea. E aici. Ce-am văzut eu atunci...

— Știu, scumpo.

— Am încercat să fug de asta demult de tot.

— Karen, știu, dar trebuie să-mi spui. Se întâmplă ceva important în toată lumea. Și tu știi ce e. Spune-mi, te rog.

Karen își închide strâns ochii și nu răspunde. Richard e exasperat:

— Doamne Isuse *Christoase*, Karen, poți să-mi spui și mie ce se

întâmplă? Vorbește!

— Lumea adoarme, spune ea. Dar eu nu. De tine nu știu.

— Cine ți-a spus?

— Vocile – s-au auzit clar azi după-masă. În sfârșit, le-am auzit.

El. Jared. *Ceva*. Nu știu.

Richard o duce în brațe pe canapea, îi învelește corpul în păături și aprinde șemineul cu gaz, care face destulă căldură. Apoi o leagănă pe Karen în poală, iar ea se liniștește. Richard își adună gândurile.

— Acum spune-mi, Karen, ce ne așteaptă? De ce noi? De ce aici? De ce tu și eu și...?

— Richard, am un creier de puștoaică de șaptesprezece ani. Nu e întotdeauna ușor.

— Mai rămâne cineva în viață?

— Nu știu. Știi doar de noi, cei de pe lângă casă.

— Ce-ar trebui să facem?

— Ți-am spus că nu știu. Acuma termină.

Richard bate în canapea.

— Jared! *Jared!* Mă auzi?

— Nu mă mai speria cu bocăneli de-astea. Oricum, el sau ce-o fi nu te poate auzi, Richard. Are treabă.

— Câtă logică. Trebuia să-mi dau seama.

— *Nu* e nici momentul, nici locul potrivit pentru sarcasme, Richard.

— Mai nou se cheamă ironie.

— Mă rog.

Oțel nurcă vită muzică

Respiră adânc; carnea de vită împachetată în plastic e rece pe obraji ei.

Norocoșii, se gândește Lois, o să adoarmă în somn – o somnolență fericită, urmată de o vizită permanentă pe tărâmul viselor – *raiul*— dealurile reci și senine care binecuvântaseră lumea tinereții ei.

Lois era la magazinul Super-Valu din Park Royal, călcând hotărâtă, cu pași mari, printre culoarele mărețe cu mâncare măreață, toate luminate măreț, când începuse somnul. Se delecta cu valurile de admirație cu care o gratulau angajații și de clienții care o recunoscuseră din emisiunea din seara precedentă.

— Ești atât de *puternică*, spusese o femeie.

— O sfântă, adăugase alta.

Obrajii lui Lois ardeau de plăcere.

Lois fusese prima clientă care remarcase un adormit – o femeie tânără, într-un trening albastru, care adormise sub lăzile cu conopidă și broccoli. Lois se aplecase ca s-o bată ușor pe umăr; o buclă de păr alunecase de pe fața femeii, scoțându-i la iveală masca mortuară senină.

Fuseseră chemați paramedicii și abia ce o transportaseră pe tânără în biroul din spate, că se auzise un strigăt din mallul de lângă Super-Valu vestind o nouă moarte. Un zumzet nervos începuse să se răspândească printre clienți.

— Mare *ciudățenie*, nu? a spus femeia aflată la rând în fața lui Lois. În pungi de plastic, vă rog. Vreau să zic, nu te întâlnești prea des cu așa ceva și apoi...

Ochii lui Lois s-au dilatat; în spatele tejghelei, casiera căska, lăsându-se în genunchi și ațipind în fața lor.

— Alo!

Casiera de la casa vecină s-a apropiat.

— Susan? *Susan*?

Casiera și-a ridicat privirea spre Lois.

— Nu, a spus Lois, nu se poate.

Femeia a înșfăcat stația și a chemat de urgență șefii la casele de marcat. Încă un client a adormit pe podeaua albă și rece din sectorul alimentelor congelate. Când vestea s-a răspândit, s-a dezlănțuit un haos discret. Clienții și-au abandonat cărucioarele și s-au repezit spre ieșiri. În boxe s-a auzit o voce care anunța că, din cauza unor probleme tehnice, magazinul se va închide pe ziua respectivă.

Lois s-a uitat cum intrau clienții în panică. Bărbatul din spatele ei și-a strecurat căruciorul plin prin spatele vânzătoarei și a ieșit din magazin fără să plătească. Ca și alți cumpărători, Lois a ieșit din zona caselor de marcat și a rămas în picioare, tăcută, pe unul dintre coridoare, ca să urmărească desfășurarea evenimentelor. Încă doi cumpărători au tras pe dreapta; micuțul punct de prim ajutor al mallului și-a pierdut capacitatea de a face față unei situații critice. Dintr-un cotlon obscur, o sirenă de pe vremea URSS-ului, care dormitase până atunci, s-a trezit speriată și irascibilă.

La capătul culoarului, Lois a văzut-o pe vecina ei, Elaine Buchanan, care îngrămădea hălci de carne și pui într-un cărucior. S-a apropiat ca să spună:

— Elaine...

— Lois. Dacă ești deșteaptă, fă și tu la fel. Nu știu ce se întâmplă aici, dar ne depășește cu mult.

Elaine s-a clătinat ușor, în timp ce așeza o porție de hamburgeri Family-Pak în compartimentul de pe fundul căruciorului.

— Și cu asta am terminat – mă car de-aici. Eu zic să faci și tu la fel.

— Dar, Elaine, – de unde să știm că nu e o chestie pur locală?

— Lois, ascultă sirenele.

Lois avea senzația ciudată că se întorsese în anii '60, când magazinele alimentare organizau întreceri la care câștigătorul putea păstra toată mâncarea pe care reușea s-o îngrămădească într-un cărucior în șaiszeci de secunde. Întotdeauna își dorise să câștige un asemenea premiu.

Mulți clienți adoptaseră strategia lui Elaine; Lois stătea și se uita cum lumea ei o ia razna, cum clienții șterpelesc de pe rafturi cât de iute puteau dărâma piramidele de conserve. S-a auzit un urlet, un strigăt și zgomot de cărucioare răsturnate și de borcane sparte. Apoi luminile obișnuite au cedat și s-au declanșat cele de urgență. Lois vedea siluete cuprinse de panică, ca nălucile sufletelor de pe lumea cealaltă, care se strecurau pe intrarea din față, pe unde lumina leneșă a zilei se furișă în clădire. Încă un trup s-a prăbușit la pământ.

Luminile s-au reaprins, iar magazinul era aproape gol de clienți; câțiva zăceau la vedere, adormiți pe podea. Arată destul de împăcați, s-a gândit Lois. S-a aplecat ca să se uite la fețele lor și le-a urat noapte bună. S-a îndreptat spre ieșirea din magazin și nimeni n-a oprit-o, nici nu i-a făcut semn să meargă înainte. Alarmerle stridente continuau să pâlpaie din cotloane obscure. Când s-a întors, Lois a văzut că magazinul era aproape părăsit. Luminile s-au stins din nou, iar Lois a înconjurat în liniște magazinul scăldat în portocaliul pal al luminilor de urgență. În apropiere, Elaine zăcea adormită pe podea, cu un cărucior plin cu carne de vită drept piatră de mormânt.

Super-Valu era imperiul ei. Azi era 28 – data pentru care fiica ei prorocise în mod stupid un soi de sfârșit. Karen. *Cine e copila asta a mea? Ce-am făcut eu în viață ca s-o merit? Ce-am făcut eu de am ajuns aici, la prăbușirea lumii?* Lois a scotocit printre amintirile cu copilăria lui Karen, dar n-a găsit niciun eveniment anume care s-o conducă la

concluzia că fiica ei era deosebită – aleasă pentru un destin straniu.

Lois s-a gândit la Karen și la copiii care crescuseră atât de sălbatici în pădure. Și-a adus aminte ce spusese agentul imobiliar în 1966, când cumpăraseră casa din Rabbit Lane. George îl întrebase dacă exista vreun club al comunității, unde să se poată duce copiii. Agentul imobiliar râsese și arătase spre pădure.

— Asta vă ajunge.

Lois era convinsă că acolo copiii făceau lucruri spurcate, abjecte. Se drogau. Și-o trăgeau. Beau.

Cască și se uită în jos, la sectorul cu carne congelată. Așa de răcoros și de reconfortant. O mănâncă în creștet și își aduce aminte de fotografiile cu Elizabeth Taylor cu o țeastă cheală și plină de cicatrice după operația pe creier. *Cred că am înghițit cât am putut din lumea asta. Sunt frântă. Mi-e somn. Nu vreau decât să mă duc acasă.* Își ridică picioarele și se cațără peste carne. Respiră adânc; carnea de vită împachetată în plastic e rece pe obraji ei. Închide ochii și se duce acasă.

Linus și Pam sunt la filmare, la câțiva kilometri în sus pe munte, într-un buncăr mare, acoperit cu stuc, o combinație de clinică medicală/stomatologică și bârlogul unui barou al drogurilor sud-american. E un cartier de case construite la începutul anilor '90, concepute exclusiv pentru a obține maximum de spațiu locuibil și pentru a ignora lumea exterioară, cu excepția unei priveriști de carte poștală asupra orașului, pe ferestrele din față. Priveliștea impunea curățarea cartierului de copaci. Chiar și în vremurile cele mai bune, o plimbare cu mașina pe străzile sale nepopulate, încadrate de cutii albe, inexpresive, îți dădea fiori; într-o zi sumbră, plină de sânge, e de-a dreptul sinistă.

Treaba pe ziua respectivă era un film cu polițistul-și-partenerul-lui, care includea arme și trădări și în care mai toți actorii se

transformau la sfârșit în ceea ce Linus numea „stropitoare de gazon”. Filmarea merge lent, iar vedeta, mahmură după un chiolhan de sărbători, își uită replicile, se izbește de pereți, improvizând gaguri vizuale idioate și provocând probleme de continuitate a căror rezolvare durează câte o oră de fiecare, în timp ce Linus și Pam îl reînzestreză pe erou cu sânge, machiaj, coafură, cămăși și pantaloni noi. Pe măsură ce trece ziua și numărul de treburi se multiplică, mințile lucrătorilor de pe platou încep să rățăască și să fie atente la priveliștea orașului.

Stop.

Pam se plimbă prin living, retușând victimele schimbului de focuri, care își vor petrece aproape toată ziua zăcând în poziții ciudat de contorsionate pe mobilă și pe podea, prefăcându-se morți. Zâmbește și e binevoitoare, dar se gândește la apariția lui Karen de seara trecută. Părea așa de... grețos de siropoasă. Nu semăna deloc cu Karen. Megan părea o adolescentă ca toate celelalte. O, dacă publicul ar fi știut adevărul! Iar Lois părea Belinda Q. Nevasta casnică. *Ei, asta-i televiziunea – asta face televiziunea.*

După prânz, echipa și actorii sunt cu toții mai binedispuși. În timp ce-i aranjează la loc pe actorii care se prefăceau morți, Linus spune:

— Pam, uită-te spre oraș, arde ceva.

Pam își ridică ochii și de undeva din oraș se înalță o dâră de fum, ascuțită la bază și ridicându-se într-un triunghi instabil, ca o tornadă de marțipan.

— Un incendiu la o clădire de birouri?

— Habar n-am.

Filmarea continuă. Crezând că dușmanii săi fuseseră uciși de CIA, starul deschide liniștit ușa propriei case poate pentru prima oară în viața lui, doar ca să se pomenească atacat cu focuri de mitralieră din care scapă (normal). După asta, face stânga-mprejur și

vede gorile înarmate, îmbrăcate în pulovere negre, pe care le împuşcă prompt mortal, într-o succesiune rapidă de cadre. Doar starul supravieţuieşte.

— Ştii, Linus, mi-aş dori ca filmele să fie turnate în ordine cronologică.

— Cadavrul numărul trei trebuie stropit.

Pam se apropie de cadavrul numărul trei, ca să împrăspăteze sângele.

— Hopa sus, traficantule de droguri, spune Pam, dar actorul face pe mortul. Şmechere, spune Pam, apoi se întoarce la marginea platoului şi remarcă printr-un geam lateral că între timp au apărut mai multe dâre de fum deasupra oraşului. Îi dă un ghiont lui Linus.

— Uită-te.

Scenele în care e nevoie de cadavre s-au terminat. Pam îi ajută să-şi dezbrace ţoalele soioase.

— Hei, şmechere, scena s-a terminat.

Şmecherul nu se mişcă.

— O, Doamne, actorii ăştia – nu vă ajunge niciodată câtă atenţie primiţi? Hai, Gareth, trebuie să te pregăteşti pentru următoarea scenă.

Gareth tot nu mişcă. Cu mâinile în şolduri, Pam se uită pe fereastră la oraşul acoperit acum cu zeci de dâre de fum – coloane care ascund cerul. Tremură şi se lasă în genunchi. Simte adevărul în oase.

— Gareth? Gareth? Căcat. Dorrie? Chemaţi-o pe Dorrie!

Dorrie, asistenta de producţie, se apropie.

— E mort.

— Ce e?

Vine şi Don, regizorul.

— Chemaţi salvarea.

— Mort? Nimeni nu *moare* la filmări.

— Don, cum poți fi atât de nesimțit într-un astfel de moment?

Lângă dubița de catering se iscă tăvăno; una dintre chelnerițe, o femeie dolofană, cam la patruzeci de ani, a fost găsită moartă la picioarele mesei cu bufetul pentru prânz. Cineva apare în fugă, ca să anunțe:

— A murit Sandra. Sunați la urgență. Repede, care de-aici ați mâncat de prânz?

Un freamăt străbate echipa: *intoxicație alimentară*.

— Nu. Nu se poate. Prietena lui Gareth i-a pregătit un prânz macrobiotic. El nu mănâncă niciodată de-astea de catering.

— Vrei să zici, păi dacă *nu* e intoxicație alimentară...

— La Urgență e mort. Nici în State nu pot să sun.

— Toate telefoanele sunt moarte, Don.

— *Căcat*.

Actorii și echipa se evaporă deja de pe platouri. Pam și Linus îl șterg pe Gareth de machiaj și de sânge fals. Afară, văd că orașul a luat deja foc – prea multe incendii ca să le mai poată număra. Ies pe balcon.

— Karen, spune Linus.

— Știu.

— Ar trebui să mergem acasă.

În casă, regizorul țipă la cei care mai rămăseseră. Don iese pe verandă, se încruntă la Pam și Linus, se uită la oraș, apoi țipă fără o țintă anume.

— Hai s-o tăiem, spune Pam.

Și totuși, până la urmă, Pam și Linus rămân mai mult decât ceilalți. Datoria.

— Părinții mei sunt în vizită la niște rude în Fraser Valley, la o oră de mers și asta în condiții ideale, spune Linus. Pam, uită-te și tu cu binoclul ăsta – nu e pic de trafic pe nicăieri.

Pam se uită.

— Părinții mei, spune ea, lăsând încet în jos binoclul, sunt în Bellingham, cu părinții lui Richard, fac cumpărături: sunt reduceri după Crăciun.

— Hamilton?

— Acasă. Wendy?

— Face gardă dublă la spital.

Se uită în jur, iar ochii li se întâlnesc: frică.

Trupul lui Gareth zace încă pe podea când cerul începe să se întunece. Câțiva oameni din echipă, care nu reușiseră să ajungă nicăieri din cauza traficului infernal și incapabili să se gândească unde altundeva să se ducă, se întorseseră în casă. Împreună, îl învelesc pe Gareth într-o prelată și-l duc într-o magazie răcoroasă din grădină, unde animalele nu pot intra. Și, după câteva minute, când Linus și Pam ies de pe alee cu mașina, luminile cartierului se sting, iar ei coboară dealul sub un cer cenușiu ca funinginea.

„Ziua” lui Wendy trecuse deja de pragul de treizeci și șase de ore când primul adormit fusese adus mort la spital, chiar la începutul orei prânzului – o casnică din nordul Vancouverului pe care un vecin o găsisese dormind pe treptele de la intrarea în casă, cu lesa collie-ului ei în mână, în timp ce câinele scheuna. Wendy examina cadavrul când pe ușa fuseseră aduși încă doi adormiți – o fetiță de opt ani care adormise într-un leagăn și soțul unei femei în vârstă, care adormise lângă ea în mașină, în timp ce se duceau la magazinul cu mâncare pentru animale. Femeia bănuia că făcuse, probabil, un atac cerebral.

Apoi, coarda normalității plesnise. În următoarele câteva ore, Wendy ajutase la înregistrarea a încă aproximativ o sută de adormiți, cei mai mulți aduși la spital de prieteni sau rude, ambulanțele fiind suprasolicitate. Și pentru fiecare cadavru adus la spital, existau undeva sute, dacă nu chiar mii care nu reușiseră să

ajungă.

Mai târziu, la radio s-a transmis un apel în care se spunea că spitalele nu mai puteau primi pacienți. Nu se știa nimic despre această nouă boală și nici nu exista vreun tratament disponibil.

Iar acum, angajații spitalului sunt peste măsură de derutați și speriați, dar continuă să lucreze. Wendy atinge pragul de treizeci și patru de ore, cade din picioare și simte nevoia să doarmă, dar în același timp trebuie să se ducă acasă – să vadă ce face Linus – *Linus* – dar și să... dar și să... *ce*? Telefoanele sunt moarte, la fel și mobilele.

Se întâmplă ceva de care Karen *știe*. Are legătură și cu visele stereo ale lui Pam și Hamilton. Răspunsul nu e la spital. Răspunsul e acasă, în Rabbit Lane.

Sărind peste barierele de morți, se simte aproape la fel de obosită ca adormiții din ziua aceea. Îi înțelege pe adormiți și totala lor lipsă de frică în clipa în care ameteșc și se întind oriunde îi pălește nevoia. Wendy se simte la fel, dar știe că deocamdată are nevoie doar de somn, nu de moarte.

Linus o dusesese ieri la serviciu, mașina ei fiind în service. Își dă seama că singurul mijloc de transport disponibil în momentul ăsta e mersul pe jos: *Taxiurile au dispărut; nu știi să fur o mașină*. O să-i ia câteva ore dacă merge pe jos, dar refuză să facă autostopul – chiar și în Lonsdale, orice urmă de decență civică pare să se fi evaporat. Urcă pe întuneric până pe autostrada Trans-Canada, unde mașinile merg cu viteze pe care le credea imposibil de atins. Observă două accidente – ori adormiți, ori exces de viteză – dar niciun vehicul de intervenție la fața locului. Nimeni nu pare să încetinească, nici măcar ca să caște gura în voie la accident, comportament care i se pare lui Wendy foarte atipic pentru oameni. Se gândește la asta când, din senin, benzinăria Esso de lângă pasajul Westview explodează ca un avion la o demonstrație aviatică – corpuri ca niște păpuși de ventriloc scuiate în aer ca într-un desen animat sau într-

un film de acțiune și aventuri.

Traficul încetinește și îngheață, pentru a nu se mai relua niciodată. *Toată lumea se duce acasă? Acasă o să fim în siguranță? Sau poate că acasă e doar ceva familiar. Ce se așteaptă să găsească la celălalt capăt, care să-i facă să se simtă protejați? Ce-i va face puternici?*

Wendy se apropie de benzinărie, unde trupurile arse zac pe dâmbul acoperit de iarbă de dedesubt: toți șase morți de-a binelea, niciun supraviețuitor. În locul unde erau odată pompele de benzină rămân fragmente dintr-un microbuz VW, printre resturi de puști și carabine. Ce poate face Wendy? E așa de obosită că abia poate gândi, darămite să mai și acționeze.

Wendy culege o pungă de M&M din iarba de lângă benzinărie și hotărăște să-și continue drumul; aici, nimeni nu poate fi salvat. Și ce alte soluții ar avea? În mod pervers, doar instalația electrică pare să fi rămas intactă: felinarele și vitrinele luminează Westview Mall, căzut pradă jafurilor. Trupuri adormite și moarte zac pe asfalt ca niște manechine folosite la testarea mașinilor, stropite cu sticle de băutură sparte și cu cioburi de vitrine. Câți oameni au murit? Câți oameni vor muri? De ce se întâmplă asta? Eu oi fi infectată? Linus e bine? Unde au fost cu toții și o să ajungă acasă cu bine?

Wendy se uită spre autostrada Trans-Canada, unde mulți oameni rămași în drum, la fel ca ea, fără mașină, merg agale pe marginea autostrăzii, târându-se la lumina farurilor oprite în spatele lor. Un bărbat între două vârste, îmbrăcat într-o haină galbenă de ploaie, doarme sub pasaj. Un lanț de mașini accidentate s-a prăvălit de pe podul Mosquito Creek în râpă.

Wendy hotărăște să rămână la suprafață, pe străzi liniștite de suburbie, ocolind mica centură comercială din Edgemont Village, unde armata păzește un Super-Valu. Chiar și acolo vede un soldat mort, adormit într-un separeu la Starbucks.

Pe una dintre străzile mai mici găsește o bicicletă de oraș, care

zace răsturnată din cine știe ce motive. Se uită în jur – nu-i nimeni în preajmă – apoi o ia și pedalează spre baraj, unde traversează și ajunge acasă prin pădurea întunecoasă, pe care o știe ca pe propriul buzunar.

Trecutul e o idee proastă

Megan stă aplecată peste un strat de flori, vomitând tiparul care i se zvârcolește în stomac; a devenit din ce în ce mai greu să-și ascundă sarcina. Vede capace de bere și mucuri de țigară în pământul florilor. *Câh*. Skitter nu e vecinul ideal: fierătanii mizerabile și unsuroase ruginesc în garaj; gazonul e un cimitir de vechituri plin de buruieni.

Își simte stomacul contractându-se, de parcă tiparul ar fi dispărut și înăuntrul ei flutură acum din aripi o mică pasăre – viața asta nouă. Se întreabă ce personalitate va avea acest nou-născut. O să fie oare condamnat la ratangeală din cauza ADN-ului lui Skitter? Megan nu i-a spus lui Skitter că e gravidă și nici n-are chef s-o facă. Dacă-i spune, copilul n-o să mai fie doar al ei; o să fie nevoită să-l împartă. Și nu vrea. Fusesse cât pe-aici să pomenească de copil săptămâna trecută, când veniseră americanii să filmeze emisiunea, dar dăduse înapoi.

Emisiunea TV: lui Megan nu-i vine să creadă cât de varză arăta în ea, dar i se pare că ieșise mai degrabă bine decât prost. Se bucură că ea și Karen par mai degrabă prietene decât o unitate mamă-fiică. Și se mai bucură și că nu-i dăduseră lui Lois prea mult spațiu de emisie. *Ha!*

Când intră pe ușa subsolului lui Skitter, își surprinde propria reflecție într-un ciob de oglindă sprijinit de perete. Seara trecută, fața ei părea grasă, iar Karen, atât de emaciată în viața reală, părea slabă doar atât cât trebuie. Deci e adevărat că o cameră de filmat îngrașă cu cinci kilograme. Mai degrabă cu zece.

Întoarsă în bucătărie, Megan găsește o cană curată, pregătește o cafea instant și deschide radioul pe un post local de rock, moment în

care aude în fundal sirenele care acoperă muzica. Se uită în jos la brațele ei, în lumina apoasă de amiază. A devenit mai puternică. Mănâncă doar mâncare bună. Face sport. Nu se mai droghează și se simte penibil în casa lui Skitter – ca și cum s-ar fi întors cu de-a sila în clasa a șaptea. A fost o prostie din partea ei să aterizeze aici. Îi aude vag pe Skitter și pe Jenny, care și-o pun în dormitor.

Prima gură de cafea îi arde limba și Megan își face de lucru alene, topind câteva grăunțe de cafea nedizolvate de la suprafață. Citește o vreme reviste pentru motocicliști, iar timpul zboară. Îi vine să vomite și se duce din nou la stratul de flori. Acolo, după un râgâit uscat, își înalță capul și vede o pereche de picioare îmbrăcate în pantaloni ecosez ițindu-se de după colțul casei vecine. Se apropie, ca să cerceteze. E un bărbat mai în vârstă – șaizeci de ani? Pare să fi făcut un infarct. Sună la ușa omului, dar nu răspunde nimeni, așa că se întoarce acasă la Skitter, ca să cheme salvarea. Telefonul e mort.

La radio se dă un cântec – *Blue Monday* – o văicăreală ritmică de anii '80. Apoi, semnalul radio se pierde. Megan se duce să schimbe postul, dar toate posturile par străine. Muzica a dispărut. Au rămas doar voci: are loc o criză, dar autoritățile nu pot să dea mai multe amănunte. Ideea de bază e că oamenii cad ca muștele în tot orașul – panica blochează orașul și cauzează violențe fără precedent. Megan se uită pe fereastră: păsărele fâlfâind din aripi în brazi; un strop de ploaie. Cu siguranță, *aici* nu se poate întâmpla nicio criză. O fi o *glumă*?

Postul de radio a hotărât să renunțe la orice fel de muzică; alte posturi au făcut la fel. Crainicii de peste tot le spun oamenilor să nu intre în panică sau să nu folosească telefoanele sau lumina electrică decât dacă sunt într-o situație critică. Megan hotărăște că e o veste suficient de importantă ca să-i anunțe pe Skitter și pe Jenny, așa că bate la ușa dormitorului și nu primește răspuns. Bate mai tare, la care Skitter urlă:

— *Duuamne*. Am treabă. Fă pași, în pula mea.

Megan mai bate o dată. Skitter deschide ușa la pereți și spune:

— *Ce e?*

Jenny e în spatele lui, cu un aer sfidător, aprinzându-și o țigară și expunându-și sânii.

— E o situație de criză.

— Pentru *asta* m-ai sculat tu pe mine?

— O urgență. O ciumă. Oamenii mor. Ca în filme.

— *Dispari* și să știi că asta-i o glumă de căcat.

Skitter încuie ușa, iar Megan mai bate o dată; Skitter vine înapoi și mai zbiară o dată la ea să plece. În momentul ăsta, prietenii lui Skitter care repară mașini, Randy și Scott, se năpustesc pe ușa de la intrare, palizi amândoi.

— Salut, Megan. Skitter e aici?

— *Mda*.

— Skitter, urlă Randy, orașul e cu curu-n sus, frate. Știrile sunt pe bune.

— Randy, eu...

Skitter se uită la cele trei fețe de pe pragul lui. Își azvârle un prosop în jurul brâului.

— Bine. Dă drumu' la televizor.

— Skitter, se smiorcăie Jenny, vino înapoi.

— Nu acum, belea minoră. E timpul să acționăm.

— Mare porc mai ești, Skitter, spune Megan. Nu crezi nimic dacă nu-ți spune un *tip*.

În scurt timp, toată lumea e adunată în living și se uită la televizor. Imaginile CNN pe care le văd le captează total atenția: filmări din elicopter cu cartiere centrale fumegânde – Atlanta? Los Angeles? New York? Toate orașele au luat-o razna; toate podurile și tunelurile importante sunt încâlcite iremediabil, iar drumurile blocate la tot pasul de accidente seamănă cu conținutul tolbei de

Halloween a unui copil deșertat pe asfalt. Un elicopter al unei televiziuni locale arată autostrăzile și podurile din Vancouver, devenite impracticabile. Ca niște sinistrați, pietonii se târăsc spre case îndepărtate de suburbie, nevoiți să sară precauți din când în când peste cadavre. Jafurile sunt puține – oamenii sunt prea speriați de contaminare ca să mai fure.

Cei cinci oameni din livingul lui Skitter se holbează pe fereastră la vegetația din curte. Să fie un vis urât comun? Randy și Scott o iau din loc spre casele lor. Skitter se joacă cu mustața și rânjește:

- Mă duc să admir nițel vitrinele. Megan, Jenny. Veniți și voi?
- Du-mă acasă, spune Megan.
- Ce – la *taică-tău*?
- În Rabbit Lane, prostea.

După câteva minute, când intră pe străzile mai late din suburbie, începe balamucul. Nu se mai stă la semafor; mașinile intră pe peluze; mașinile cu adormiți sunt împinse pe marginea drumului de vehicule mai puternice. Un patron de băcănie de cartier stă în fața magazinului cu o carabină cu țeava retezată, o armă pe care Megan o recunoaște după viața petrecută în fața televizorului.

Jenny se bâțâie pe scaunul din dreapta al mașinii, înjurând și nevenindu-i să creadă. Peste tot sunt adormiți – în mașini, pe trotuare, în parări.

- O, e prea aiurea. Skitter, vreau acasă.
- Imediat. Mai întâi vreau să fac niște cumpărături.

Toată lumea merge *acasă*, își spune Megan în sinea ei și se întreabă ce se va întâmpla cu oamenii ăștia o dată *ajunși* acasă. O să aștepte să moară? O să stea liniștiți? Își dă seama că nu-i o strategie avantajoasă să stai acasă. Acasă nu poți să faci nimic. Și totuși, ce alt loc mai există?

Mașina oprește în fața unui Shopper's Drug Mart din Lynn Valley, a cărui parcare a devenit acum o cursă cu mașini care se

izbesc și scrâșnesc. Toate mașinile au geamurile închise și mulți șoferi își croiesc pur și simplu drum prin decor, încercând să scape. E pană de curent. Skitter sare din mașină, cu buzunarele hainei doldora de arme de foc. Megan și Jenny văd cum un ofițer al poliției călare de la intrarea în mall îi cere lui Skitter să plece. Skitter îl omoară pe loc, împușcându-l în cap, iar cele două fete țipă și ies din mașină. *Skitter s-a țicnit.*

Megan fuge spre ofițer și-i ține în poală capul șiroind. Mai aude o bubuitură dinăuntrul magazinului și vede câțiva vagabonzi care ies afară în fugă, ținând strâns în mâini obiecte care par furate: baxuri uriașe de țigări și cutii cu aparatură.

— Jenny!

Megan se întoarce, dar Jenny a adormit deja pe o bancă din apropiere, cu gura deschisă, cu un ziar uitat fluturându-i sub limbă.

O a doua bubuitură săgetează aerul. Megan fuge în celălalt capăt la parcarii, în fața mașinii, și încearcă să se adune. În scurt timp, Skitter iese din Drug Mart cu niște cutii de medicamente care se dau numai pe rețetă. Se uită în jur, cel mai probabil după ceva rivali înarmați și nu după Megan, iar când ajunge la mașină, azvârle cutiile pe bancheta din spate și apoi – și apoi – *nimic*.

Megan se apropie, ca să vadă mai bine; Skitter a adormit la volan. Megan e prea zăpăcită ca să se teamă pentru viața ei.

— O, Doamne, o, *Doamne!*

Magazinele par golite de oameni, iar parcareea s-a liniștit până a ajuns aproape pustie. Traficul de pe șoseaua de deasupra e plin de vitezomani, claxoane, bușituri și scrâșnete.

Cum să ajung acasă?

Cerul se întuneacă. Își aude propria răsuflare. A trecut doar o săptămână de la cea mai scurtă zi a anului și se simte. Când se uită la Skitter, moartea lui o sperie prea tare ca să-l caute în buzunare după cheile mașinii. Se furișează în mall, luminat acum doar de

becurile de urgență. Ia dintr-un magazin de articole sportive o bicicletă și dintr-o drogherie niște pastile de tuse, două lanterne de nouă volți și gumă Bubblicious. Un cocker spaniel rătăcit latră în spatele ei și o sperie. Afară se întoarce la mașina lui Skitter, ia două pistoale, apoi pornește dibuind spre casă, prin nebunia de pe autostradă.

Cei trei kilometri dintre Lynn Valley și Westview sunt mult mai demenți decât și-ar fi putut imagina. Nu se mișcă nimic, în afară de motociclete și nebuni cu mașina care o iau pe benzile de urgență și peste baraje, doborând tot ce le stă în cale. În trei rânduri, niște bărbați încearcă să-i țină calea, ca să-i ia bicicleta; în trei rânduri, Megan îi împușcă în sau pe lângă picioare și cu fiecare *trosc* i se face tot mai rău. Își dă seama că ultimii kilometri de autostradă până la ieșirea spre Rabbit Lane vor fi de netrecut. În timp ce-și făcea planul, un motociclist oprește în fața ei – o Yamaha mare și agresivă. Motociclistul pune piedica, sare jos, îi face cu ochiul lui Megan și adoarme cu fața în jos, pe asfalt.

Megan sare imediat pe motocicletă și accelerează pe Delbrook Road, prin Edgemont și apoi peste barajul Cleveland. S-a întunecat deja de-a binelea. Iese în Glenmore pe un drum secundar, apoi zboară pe Stevens Street până pe Rabbit Lane. A ajuns acasă.

Pipizdapa măpă-sipii de zi degeaba.

Hamilton se trezește cu o migrenă zdrobitoare și cu o mahnireală tumultuoasă; își simte creierul ca un vagon plin cu extraterestri muribunzi, îngropați în pământ deșertic – o imagine rămasă dintr-un episod mai vechi din serialul lui Richard. Cu puțin înainte de prânz, se ridică șontăcând după apă, se lovește într-un scaun la un deget de la picior, injură, simte că-i bubuie capul și se cuibărește repede în harababura de cearșafuri și plăpumi care alcătuiesc bârlogul lui până-și revine. La un moment dat, după-

amiaza, sună telefonul; nu răspunde. Pe la trei, își ia un pahar de suc de portocale și ziarul de dimineață și încearcă să citească ziarul în pat, dar e încă amețit. Renunță, stinge lumina și o așteaptă pe Pam, care trebuie să se întoarcă pe la șase.

Wendy s-a rătăcit în pădure. E obosită. Credea că știe poteca bună spre casă; acum nu i-a mai rămas decât vuietul înăbușit al barajului dinspre nord după care să se ghideze. Nu e nici lună, nici lumină dinspre oraș – norii sunt prea groși. Bicicleta e dusă demult, cu roțile îndoite după ce agățase o rădăcină. Aude din când în când explozii sau bubuituri dinspre oraș.

Cărarea cotește; copacii căzuți în timpul furtunilor din anul trecut îi zăpăcesc amintirile despre traseu. Din senin apare un pârau acolo unde trebuia să fie pământ și ferigi acolo unde trebuia să fie piatră. Wendy cade în genunchi – e mai mult decât obosită. Nici nu mai poate ține socoteala orelor de când e trează. Prin minte îi zboară un gând pe jumătate formulat: o să-și facă un cuib din ferigi, ca să-i țină de cald până în zori. E un vis prostesc de copil. Știe asta.

Se taie la genunchi într-un ciot. Întinde mâna să acopere tăietura când vede cu coada ochiului o ceață de lumină galben-pal care coboară plutind dinspre vârfurile copacilor, o formă și o nuanță de verde și auriu, care alunecă hotărât în jos, tot mai jos, tot mai jos. Întoarce capul ca să urmărească plutirea descendentă constantă a luminii – constantă și lină ca a unui lift de sticlă. Se oprește.

— Bună, Wendy.

E Jared, care stă în picioare în fața ei, imposibil de tânăr, neschimbat din ziua aceea însorită când aruncase mingea de fotbal unei Wendy uimite, care mânca singură de prânz în tribune.

— Jared? Dragul meu? Tu ești?

Lumina care e Jared își duce degetul la buze și-i face lui Wendy semn să tacă. Îi întinde mâna, iar Wendy îi strânge luminozitatea –

nu e o senzație fizică de atingere și totuși i se face brusc cald. Asta-i tot ce-și dorise vreodată.

— Jared, mi-a fost așa de dor de tine, spune ea. Eu am... noi toți am... începe să plângă încet. Te-am iubit și mi-e dor de tine și lumea n-a mai fost la fel de când ai plecat. Și acum m-am rătăcit și mi-e frică și toată lumea pare să se închidă și să moară. Acum sunt doctor – am fost azi la spital. O, Wendy, nu mai fi așa *emotivă*.

Jared își sărută degetele, trimite sărutul către Wendy, zâmbește și face un gest ca și cum s-ar masturba. Dă din cap, ca să arate că Wendy ar trebui să-l urmeze. Părul lui lung și cârlionțat nu se scutură când mișcă din cap. Wendy îl urmează, luminată de nuanța blândă de sulf a corpului lui. Picioarele ei lipăie în bălți de noroi, iar obraji îi ard, biciuiți de crengile ude ale rugilor de mure. Cotesc pe cărări necunoscute și ajung la o porțiune dreaptă pe care Wendy o recunoaște. Jared se oprește. Mișcă din sprâncene așa cum făcea în urmă cu două decenii, ca să arate că pleacă.

— Pleci? Nu. Jared, *nu*. Nu pleca. Te rog, rămâi cu mine. Vorbește. Mi-e așa de dor de tine. Tu ai fost tot ce mi-am dorit vreodată. Fără tine, lumea e schiloadă.

Dar Jared își trage cu blândețe mâna și se dă trei pași înapoi. Zâmbește și se topește în pământ, ca un țăruiș înfipt într-o gaură. Wendy rămâne în urmă. Ia o pietricică din locul unde dispăruse de pe cărare capul lui Jared și o strânge atât de tare în palmă încât pielea îi sângerează. Ani întregi, Wendy crezuse că lumea e bună și întreagă – că se poate mulțumi cu roadele muncii ei și cu ceea ce-i dăduse viața. Acum știe că nu fusese niciodată așa.

Ajunge pe strada neluminată și-și vede propria casă neluminată, dar hotărăște să nu intre. Vede lumină de lumânări peste drum, la Karen, așa că se duce într-acolo. Intră și se uită în jur, la fețele cunoscute, luminate de flăcări.

— Mă duc să mă culc, le spunea ea. Nu sunt obosită – nu la

modul *ăla* – sunt doar extenuată.

Se ghemuiește pe canapea. Linus o acoperă cu o pătură de mohair, iar Wendy tresare la atingerea lui.

— Regina a murit.

— Zi mai departe, spune Richard.

— Cei doi prinți poartă ochelari de soare cu lentile fumurii, continuă Karen. Trupul reginei e coborât în mormânt. Doar câteva persoane privesc de după gardul palatului. Afară e întuneric – și plouă. Mormântul e tot o mocirlă.

Apoi Karen amuțește.

— Karen, chiar trebuie să stai cu punga aia de hârtie pe cap?

— Nu e o pungă de hârtie, Richard, ci sunt *trei* pungi. Nu-mi vād viziunile ca lumea dacă-mi cade lumină pe față. Chiar și lumina de lumânare. E un adevăr paranormal bine-cunoscut.

— Arăți de râsul lumii cu ea în cap.

— Da, o adevărată campioană la pungă triplă, Richard.

— Richard, spune Hamilton, ține-ți și tu gura, te rog. Las-o pe Karen să vorbească.

— Hamilton, renunță măcar o secundă la rolul tău de mascul alfa și las-o în pace pe Karen.

— Măi Wendy scuză-mă că sunt așa de preocupat de ceea ce e, în mod evident, o situație de mare căcat. Credeam că dormi.

— N-o să dorm cât durează situația asta, oricât aş fi de obosită.

— Are dreptate, Wen, spune Pam, asta e o situație *extrem* de nasoală.

— Toată lumea *gura*. Dacă vreți să vă spun ce vād, atunci gura mică. Puteți să vă abțineți cu toții doar două minute?

Karen încearcă să le descrie colapsul lumii prietenilor ei, care-și maschează teama cu chicoteli funebre – un strat protector de ironie.

— Bine. Stați așa să vād... Pam, te-am auzit cumva căscând sau

doar mi s-a părut?

— Să casc? sare Pam. Nu! Io obosită? Deloc.

Cu toții sunt speriați de moarte de căscat, confort fizic și orice i-ar putea face să se simtă relaxați și somnoroși. Cafeaua lor e tare.

— Karen, spune Hamilton, ai cumva o listă cu cine scapă și cine nu?

— Te ții de glume, Hamilton. N-am nicio listă. Și nu știu de unde primesc informații.

— Hm. Cred că Domnul Ficat simte nevoia să bea ceva.

— Putem continua? întreabă Richard.

— Richard, scoate-mi, te rog, pungile de hârtie de pe cap. Nu știu dacă e momentul potrivit să intru în transă. Terminați cu ideea că am un panou uriaș în cap, din care se revarsă întruna informații pe care nu vi le spun și vouă. Nu e așa. Vă dau date când pot și eu.

Camera amuțește.

— Simt nevoia să fac o pauză. Linus, poți să dai iar drumul la generator? Hai să vedem ce-i cu radioul și să ne uităm iar la caseta aia de la CNN.

Linus activează generatorul Honda, iar casa lui Karen de pe Rabbit Lane e din nou iluminată electric. Radioul cârâie numai știri previzibile. Orice activitate umană a fost oprită – spitale, baraje, armata, magazinele. Toate mașinăriile s-au oprit. Se uită încă o dată la casetele video pe care le înregistrase Karen de pe CNN mai devreme în după-amiaza aceea, înainte să se întrerupă curentul. Caseta merge, iar Pam și Hamilton pălesc iar văzând cum se derulează pe ecran imaginile la care asistaseră sincron anul trecut, de Halloween: Dallas, India, Florida... Habar n-au cum să le ia.

În acea noapte, somnul îi ocolește. În copaci zbârnâie elicoptere; un avion militar bombardează muntele, apoi se prăbușește undeva lângă Park Royal. Se aduc jos pături și plăpumi, se întetește focul și toată lumea se aciuează acolo. Acordul de a nu lăsa frica să se vadă

e mut. Dar cu toată frica, Richard e stârnit de fantasticele schimbări de peste zi. Cu toții sunt la fel. Richard își aduce aminte cum în urmă cu câțiva ani, pe podul Port Mann, văzuse pe celălalt sens un accident în lanț cu cinci mașini – aceeași combinație de senzații de unicitate și încântare. Își aduce aminte că într-a treia fusese singurul din clasă care nu luase gripă.

Înainte să dea stingerea, Linus cere ajutoare ca să ia probe de apă, pe care să le verifice la un contor Geiger. Se văd umbrele vecinilor care umblă prin ploaie, iar cloncănitul struților se aude pe toată strada.

Karen ține minte momentul exact al zilei când a început Marea Schimbare. Stătea singură în camera cu televizorul, așteptând buletinul de prânz pe CNN. Se simțea oarecum furioasă, agitată și plictisită, dar și vag ridicolă pentru că-i spusese lui Richard să nu plece în California.

— Karen, nu-ți mai face atâta sânge rău pe chestia asta, spusese Richard în timpul uneia dintre numeroasele certuri pe tema respectivă. N-o să se întâmple nimic. Dacă *nu* mă duc la Los Angeles, atunci nu fac decât să-ți întăresc paranoia.

— *Ha?* Karen își adusesese aminte că oamenii moderni au uneori obiceiul de a se lansa într-un jargon bizar plin de sforăieli și baliverne emoționale. Richard, eu nu-ți spun decât ce am văzut și am auzit.

— Te rog, Karen, nu complica și mai tare lucrurile. *Te rog.*

Așa că Richard plecase la Los Angeles. Lois ieșise la cumpărături, iar George era la atelierul auto; Megan era în oraș cu Jenny; și toată lumea din gașcă ieșise afară, în lume în singura zi în care știa precis că n-ar fi trebuit să iasă.

Înghetată, își pusese trei pulovere și o pereche de șosete gri pe care le lua Richard la serviciu; în acea dimineață o dureau picioarele și îi era greu să le miște. Se uita apatică la CNN și încerca să

deșurubeze capacul unui termos de cafea, moment în care ecranul televizorului se acoperise de fulgi de zăpadă, apoi pâlpâise într-un alb strălucitor. Își ridicase ochii și lăsase termosul din mână. Alte lumini din camera cu televizorul și din bucătărie pâlpâiseră intens, apoi se stinseseră, în timp ce întreaga casă trosnea și se legăna ca o barcă prost ancorată.

— *Tu ești*, spusese Karen. *Tu*. Ai ajuns, în sfârșit.

— Da.

În dreapta ei, ușa de sticlă dinspre patio se zgâlțâise în timp ce privea cum zăvorul se deschide – *clac*. Cu un scârțâit uscat și înțepenit, sticla alunecase pe suportul de pe podea, iar ploaia suflase înăuntru un mănunchi de frunze moarte. Karen începuse să se târască prin cameră ca o omidă, cu o carpetă agățată de picioarele ei amorțite și insensibile, ca niște saci de cartofi legați la brâu. Aerul tăios și umed și ploaia îi biciuiau fața în timp ce se apropia de ușa glisantă. *O, Doamne, sticla e așa de grea. Pleacă. Începu un joc de-a odgonul între ea și greutatea ușii.*

— *Arată-te*, spusese Karen, iar mâinile ei slabe și fusiforme o dureau în timp ce împingea de ușă s-o închidă, chinuitor de încet. *De ce-ai făcut asta? De ce mi-ai luat tinerețea? Pleacă. Știi că ești aici. Ar trebui să-ți ajungă.*

Plângea, fața îi era udă, iar mâinile, roșii și avea senzația că tendoanele i se jupuiau în fâșii de pe oase. Cu o ultimă smucitură, ușa se închisese, iar ea se prăbușise extenuată pe margaretele antice ale linoleumului. *Gata*. Apoi de afară se auzise un trosnet, un *iâh* ca de jucător de fotbal placat, iar ușa glisantă de sticlă se spulberase într-o pânză de păianjen dantelată, într-un milion de cioburi minuscule într-o fracțiune de secundă – și totuși doar câteva cioburi minuscule zornăiau pe mijloc, lăsând vântul să șuiere prin mica spărtură rămasă. Karen țiپase, apoi amuțise, se întinsese la loc pe jos, cu privirea în tavan și așteptase inevitabilele vești proaste. Luase

o pernă rece și moale care căzuse de pe canapea și o folosisese ca să-și calmeze ochii, ținând-o pe față. În fundal, televizorul își reluase bolboroseala; Karen găsisese butonul telecomenzii și începuse să înregistreze o casetă.

Am avut așa de puțin timp ca să mă bucur de lumea asta și în curând o să se sfârșească, se gândește ea. Nu vreau să trăiesc în ceea ce va deveni lumea asta. Vreau tare mult să-mi părăsesc corpul. Vreau tare mult să părăsesc viața asta rapid și curat, ca și cum aș cădea într-un puț de mină. Vreau să urc un munte – orice munte – și să las lumea asta în urmă, iar când ajung în vârf să mă transform într-o bucată de soare. Corpul meu e slăbit și sfrijit. Mi-e dor să țin lucruri în mână. Mi-e dor să-mi mișc degetele de la picioare și mi-e dor să-mi vină ciclul. N-am ținut-o niciodată pe Megan în brațe, cât a fost mică.

Pe vremuri, schiam, se gândește ea. Cerul era așa de rece că te durea, dar mie mi-era cald și alunecam în jos pe zăpadă ca o dansatoare. Săream și făceam piruete. Și până acum nu m-am plâns niciodată – nici măcar o dată. Dar voiam să mă mai bucur puțin de lume – puțin doar.

Aude deasupra un elicopter și bubuituri dinspre centru. *Se întâmplă repede, nu-i așa?*

Închide ochii și vede lucruri – imagini cu sânge și pământ amestecate ca miezul unei prăjituri Black Forest; Mari Canioane de turnuri de birouri mute. Case, sicrie, prunci, mașini, măhuri și capace de sticlă, arzând toate și scurgându-se în mare și dizolvându-se ca bomboanele. Există un motiv pentru asta, e convinsă. Vede un magazin cu de toate din Texas și un monitor alb-negru al unei camere de filmat arată doi copii întinși pe podea, într-o baltă de băuturi. Vede o explozie de gaze ce atacă sistemul nervos în Tooele, Utah, o fantomă galbenă care se înalță să bântuie continentul. Vede cubicule – un birou din Sao Paulo, Brazilia, cu bilețele adezive

galbene căzând pe mochetă ca frunzele dintr-un copac.

Asta e momentul pe care-l așteptase și de care se temuse. A sosit.

Gata cu progresul

A doua zi, Richard și Megan străbat cu mașina muntele îmbibat de ploaie, trecând pe lângă zece mii de ranch-uri, unele arse sau în flăcări, pe lângă suflete oropsite care se împleticesc în decor, trăgând cu pistoalele către orizont, cu fețe sălbatice și sfârșite.

Mai sunt puține mașini pe drum. Multe case au ușile larg deschise, iar animalele de oraș – câinii, ratonii și sconșii – s-au grăbit să intre înăuntru. O mașină e parcată în mijlocul peluzei; doi câini morți se odihnesc la capătul unei alei.

Toți oamenii pe care i-am cunoscut vreodată, se gândesc Richard și Megan, fata cea mai atrăgătoare din liceu; staruri de cinema preferate; prieteni vechi; paznici de faruri și tehnicieni de laborator. S-au dus.

Pe Bellevue Avenue, găsesc apartamentul părinților lui Richard liniștitor de indiferent la transformarea lumii. Înăuntru, ceasurile ticăie încă; două cești de cafea stau nespălate pe scurgător; pe un calendar se poate citi:

- 2.30 dentist
- Ulei de măsline
- Supă de pui
- Sparanghel
- Bellingham cu familia Sinclair.

Aud oceanul dincolo de ferestrele din față. Sus, în dormitorul mare, mirosul părinților lui Richard e puternic. Patul lor are aerul unei pietre funerare.

Părinții.

Ei fuseseră motoarele și cârma vieții de suburbie. Părinții lui Pam și ai lui Richard nu se vor mai întoarce niciodată din State, așa cum

nici tatăl lui Hamilton nu se va mai întoarce din Kauai sau mama lui din Toronto. Părinții lui Linus și cei ai lui Wendy sunt la aproape o sută de kilometri, ceea ce e ca și cum ar fi la un milion de kilometri. Părinții lui Karen n-au ajuns acasă, iar Karen a lăsat să se înțeleagă că n-ar trebui să-i aștepte nimeni.

Megan stă pe patul bunicilor ei și se smiorcăie, apoi se pocnește singură.

— Ce-ți veni, Meg?

— Pentru că sunt prea slabă ca să plâng ca o ființă umană.

— Draga mea...

Richard înconjoară umărul lui Megan cu brațul și o lasă să hohotească; o să poată face și el același lucru mai târziu. După ce lui Megan îi seacă lacrimile, Richard spune:

— Hai acum să luăm niște lucruri. Unele le îngropăm, altele le păstrăm.

Megan se ridică și începe să scotocească fără tragere de inimă. O pereche de papuci de casă; un colier de perle; o pipă; fotografia înrămate. Megan apucă strâns o pernă, ca să țină minte mirosul buncii ei.

Ies pe verandă și se uită peste apă spre oraș. Cerul e înnorat și afumat, pătat de lemn ars și plăcuțe de frână pârlite. Megan intră în casă și se întoarce curând cu unul dintre cerceii clips cu diamant ai mamei lui Richard.

— Uite, spune ea.

Megan ia diamantul și-l pune în palma lui Richard. El se uită la cioburile de lumină albă care scânteiază dinăuntru și-și aduce aminte de o zi de demult, când fusese cu Megan la Ambleside Beach, o zi luminoasă. Se uitase lung la soare și la lumina de pe apă și se gândise că noi toți avem pe dinăuntru o lumină – o lumină mai intensă decât cea a soarelui, o lumină dinăuntru minții. Uitase de asta și acum își aduce aminte, acolo, pe balcon.

Drumurile sunt pustii și tăcute când Linus, Wendy, Hamilton și Pam urcă dealul pe Eyremont Drive. Când ajung în vârf, orașul se așterne în fața lor, ca o tablă lucioasă și degradată de cositor, cu focuri arzând ca niște perle de acetilenă căzute dintr-o salbă ruptă. Din pământ se ridică fuioare de fum, priponite parcă de dezastru; în port, o peltea unsuroasă s-a scurs în valuri și arde cu o flacără de un turcoaz tropical.

— A luat foc oceanul spune Hamilton. Ca o mare de whiskey în flăcări.

Linus surprinde imaginea pe aparatul său Hi-8.

Până acum, nimeni nu dă semne de jale; cu toții sunt încă sub efectele șocului. *Ce anume ar trebui să facă un cetățean?* se întreabă ei. *Ce scop sau sens poate avea situația asta ciudată?*

— O dată eram în tren, spune Pam, în Anglia, și mă întorceam la Londra de la casa de țară a cuiva, de lângă Manchester. (Își aprinde o țigară.) Era dimineată, eram varză de mahmură și trebuia să mă întorc la Londra. La ora unșpe, trenul a oprit – era Ziua Comemorării¹¹ – și toate mașinăriile s-au oprit și toate zgomotele și vocile s-au oprit, iar lumea a amuțit. S-a păstrat un minut de tăcere și toată lumea a închis ochii. O țară întreagă a închis ochii. Am avut senzația că lumea s-a oprit. Mi-am zis în sinea mea: *Deci așa arată sfârșitul lumii. Deci așa e când se oprește timpul*, mi-am zis. Cam așa simt și acum.

Briza își schimbă direcția.

— Ce-i cu mirosul ăsta? întreabă Hamilton.

Deja se simte mirosul – acel *miros*.

— Aoleu, spune Hamilton, *scurgători*.

Pam țipă și aruncă în el cu camera video.

¹¹ Remembrance Day, data de 11 noiembrie, Ziua Armistițiului în Commonwealth și SUA, când se comemorează sacrificiul soldaților și civililor din Primul Război Mondial.

După ce se întoarce de la apartamentul bunicilor, Megan simte nevoia să facă ceva productiv. Se duce la familia Lennox, la câteva case distanță, să hrănească struții. Cloncănitul înfometat al pasărilor devine tot mai puternic când trece peste iarba udă și pe ușa de la intrare a Lennoxilor, împodobită cu o coroniță veselă. În spălătorie găsește saci de porumb îngrămădiți peste mașina de spălat și uscător. Megan nu poate vedea păsările mari prin jumătatea de sus a ușii olandeze care dă spre garaj și apoi, dintr-o parte a garajului se ivesc două fețe stupide și furioase, cu ochi uimiți. Cloncăne și bolborosesc, făcând-o să zâmbească. Sunt lihniți; despică repede un sac, deschide ușa și-l târăște în garaj. În timp ce struții înfulecă, Megan umple o găleată cu apă pentru bazinul cu peștișori aurii din spate. La întoarcere, cei doi struți o ciupesc pe Megan de mâini, dornici și ei de apă. Megan e încântată de animalele astea frenetice și caraghioase și se așază pe pragul garajului, ca să se bucure de ele.

Garajul e mizerabil, se gândește ea. Bietele dobitoace n-au mai ieșit la lumină de zile întregi. Intră în garaj și se duce la ușă, întrebându-se dacă ar putea s-o crape numai puțin, pentru ca lumina și aerul să intre pe la bază. *Bang!* Struții se năpustesc afară pe ușă și intră în casă, răsturnând mese și scaune, cloncănind și suierând prin living, după care se îndreaptă spre ușa de la intrare, pe care Megan uitase s-o închidă. *Ei, căcat*, se gândește ea, *încă un rodeo*.

Se repede afară, pe gazon, unde cele două păsări țopăie fericite, fâlfâindu-și aripioarele lor stupide. Struții dispar în pădure la fel de definitiv ca și cum ar fi căzut într-un râu, cu niște greutateți legate de picioarele lor noduroase.

În noaptea aceea, bâzâitul constant al generatorului de energie al lui Linus oferă cu ritmurile sale exacte o senzație falsă de stabilitate.

Karen își pune punga de hârtie pe cap și-și reia viziunile cu

evenimentele din toată lumea:

— Schelete care stau pe scaune de plastic, în fața unui restaurant Movenpick din Zürich.

— Schelete? Deja?

— Nu. E în viitor. O, văd un computer Apple făcut fărâme pe podeaua unei reprezentanțe din Yokohama a Sumi... Sumi... Sumimoto Bank. Toate chestiile astea sunt la nimereală. Văd... rochița-rândunicii care crește dintr-o conductă de canalizare din Ecuador și se încolăcește pe un femur uman. Văd... cinci schiori îmbrăcați în culori vii care au adormit și au înghețat pe schiuri, pe pârtiile de la Chamonix; un vagon de tren din Missouri a deraiat, iar milioane de tichete de loterie din alea care se răzuiesc s-au împrăștiat într-un pârau ieșit din matcă. În Viena, două adolescente intră într-o patiserie și-și umplu buzunarele cu ciocolată. Și acum... acum... *gata*. Au adormit.

— Nu poți să te concentrezi pe oile noastre, Kare? întreabă Wendy. Ce-mi spui de tata?

— Dă-mi mâna. Wendy o apucă pe Karen de mână. Doarme. Pe patul lui. Habar n-a avut ce s-a întâmplat. Ațipise și a adormit în timp ce dormea. Ți se pare coerent?

— Da.

Și ceilalți vor să știe ce-i cu familiile lor și se îmbulzesc spre Karen. Tatăl lui Hamilton adormise pe plajă și fusese luat de flux. În Toronto, mama lui adormise într-o galerie cu magazine din centru. Părinții lui Richard adormiseră la coadă, când încercau să treacă granița. Părinții lui Pam ieșiseră din mașină și trecuseră granița pe jos, dar nu apucaseră să facă nici măcar un kilometru pe teritoriu canadian înainte să adoarmă. Părinții lui Linus muriseră într-un accident de mașină pe autostradă, lângă Langley.

După un moment de tăcere, Richard întreabă:

— Dar Lois și George?

— Adormiți. Mami în Park Royal și tati la atelier.

— Ah.

Generatorul pufăie, bolborosește, se oprește și pornește din nou. Luminile pâlpâie. Acum se simt vulnerabili, iar senzația aceea tinerească de infinitate care-i purtase până în acest moment din viațile lor nu mai e.

— Richard, te rog să-mi scoți pungile de pe cap. Vreau să ieșim cu toții la o plimbare.

— Dar ploaia...

— Așa, și? Adu niște lanterne și haine de ploaie.

După câteva minute, toți șapte ies în stradă, unde o ploaie de proporții uluitoare transformă cerul într-o mare.

— Uitați-vă, spune Pam, fiecare picătură e cât un pahar cu apă.

Nimeni nu mai ține minte de când n-a mai plouat atât de tare.

Apa le răpăie pe cap; apa îi asurzește. Defilează în jos pe stradă, fără lumină, cu Karen în scaunul ei cu roțile, murată și tristă, până când ajung la capăt.

— Karen, spune Richard, poți să ne spui și nouă ce se întâmplă, de ce suntem aici?

— Richard... în ciuda apei care i se revarsă în torente pe glugă, îl privește calm în ochi. Lumea n-a fost niciodată sortită să se sfârșească ca într-un film hollywoodian – știi tu – un lanț de explozii și starurile care fac sex printre flăcări, dinți, sânge și borș. Toate astea sunt niște căcaturi.

— Deci ce vrei să spui, mai exact?

— Spun *sst!* șoptește Karen în timp ce stau în picioare, uzi până la piele, pe trotuarul de la capătul Rabbit Lane, unde începe pădurea. Ascultați: în Florida e o femeie mai în vârstă. E în bucătărie și aude cum clincăne clopoței ei de vânt. Pe scaunele de bucătărie e mâncarea cumpărată ieri, dar care n-a mai ajuns în dulapuri. Afară e răcoare, iar ea e îmbrăcată într-o cămașă de noapte. Iese pe ușa

bucătăriei și coboară pe un ponton din apropiere, unde un vânt cald îi trece pe deasupra capului, pătrunzând în materialul cu care e îmbrăcată. Stă jos și se uită la cer, cu stelele și sateliții lui, și se gândește la familia și la nepoții ei. Zâmbește și fredonează un cântec, un cântec pe care nepoții ei îl cântaseră și răscântaseră toată săptămâna. *Bobo and the Jets?* Nu – *Benny and the Jets*. Brusc i se face somn. Se întinde pe ponton, închide ochii și adoarme. Și cu asta basta. Ea e ultima persoană. Acum, lumea s-a sfârșit. Începe vremea noastră.

PARTEA A TREIA

Distracția e o prostie

Aici Jared, după un an...

...încuiați-vă fiicele în casă. Și revistele obscene. Și canapeaua, pentru numele lui Dumnezeu, pentru că nu se știe niciodată, poate că o să mă duc și o s-o călăresc ca un dog german. Ham – *ham*. Dacă-i ascultați pe prietenii mei, ați zice că-s cel mai mare pervers din lume. Cum să nu. Dar ia vă rog să vă uitați la *ei* acum – după un an: ce mai saci cu balegă inutili, prăbușiți în jurul șemineului lui Karen și uitându-se la șiruri nesfârșite de casete video, cu podeaua astupată de cutii de șervețele și cutii de margarină care dau pe dinafară de diamante și smaralde, inele și lingouri de aur – o parodie de belșug.

Și ce fac ei între casete? Se ceartă pe bani și aruncă monede de aur Krugerrand, rubine și bancnote de o mie de dolari de la unul la altul; alteori fac avioane de hârtie din tablouri originale de Andy Warhol și Roy Lichtenstein și le aruncă în foc.

Într-o pauză neobișnuit de lungă între casete video, eu, Jared, mă furișez pe lângă casă și opresc generatorul de energie Honda pe care-l meșterise Linus. Lumina se stinge și declanșează un cor de oftaturi în trib. E momentul pe care-l aleg ca să apar la fereastră – pe gazon – o minge de lumină albă. Wendy mă vede prima și mă strigă pe nume.

— Jared?

— Ce-i acolo, Wendy? întreabă Megan.

— E Jared. Uitați-vă, s-a întors.

Toți ochii privesc fascinați în timp ce eu dansez o gavotă pe gazon, în vechiul meu echipament de fotbalist, maro cu alb.

Strălucesc în tăcere ca o creatură din adâncul mării, ca o lună pală, și mă scurg la câteva picioare deasupra pământului, apoi mă reped printr-un geam nesfărâmat al ușii de sticlă dinspre patio ca și cum ar trebui să prind o minge pasată stângaci. Mă plimb prin cameră de parc-aș sta pe o bandă rulantă dintr-un aeroport și ies prin peretele exterior. Hamilton se duce glonț la copertina pentru mașini, dar nu sunt acolo.

Wendy aprinde lumânări și după câteva momente intru în cameră dinspre tavan, oprindu-mă cu picioarele deasupra șemineului, unde mă prezint:

— Salutare, copii. Eu sunt, Jared. Supertare! Mă bucur foarte mult să vă văd pe toți.

— Jared? spune Karen.

— Bună, Karen. Salutare la toată lumea.

— Jared, ce faci? *Unde ești? Ești bine?* întreabă Richard.

— Sunt o fantomă și presupun că nu mai pot de bine, Richard. Sunt beat de viață. Aici e Hotel California. Da, nenică.

— Ce *cauți* aici? întreabă Megan, recunoscându-mă după vechea mea poză din albumul școlar.

— Am venit să vă ajut, zic eu în timp ce încep să mă dizolv prin podea.

— Stai! țipă Wendy. Nu pleca!

Am trecut pe jumătate prin podea:

— *Frate*, ce mișto se simte podeaua asta.

— Poți să simți podeaua? întreabă Linus.

— Cum e raiul? întreabă Richard.

— Ce se întâmplă când mori? întreabă Pam.

— Fă o minune, șmechere, spune Hamilton.

Doar capul mi-a rămas deasupra podelei.

— Uf! Ar trebui să încercați și voi chestia asta la un moment dat. N-aș da podeaua asta pe Cheryl Anderson nici de-al naibii.

— Jared! strigă alarmată Karen.

— Voi, spun eu, sunteți păsări care s-au născut fără aripi; sunteți albine care polenizează flori rupte. Nu vă pișați pe voi. O să mă întorc curând. Hai să ne facem mângă.

A doua zi, Richard începe să-și piardă răbdarea cu Hamilton și Pam, făcându-și de lucru în timp ce ei doi ies din microbuz, amețiți și stupizi.

— După tine, Barbara Hutton¹².

— Nici nu mă gândesc, domnule Hefner. *Dumneavoastră* primul.

— Amicii îmi spun Hef.

— Auziți, ciudaților, putem să ne mișcăm mai repede?

În fața lor se întinde o piațetă largă, acoperită cu smoală ștersă și presărată cu schelete, mașini parcate în unghiuri nefirești și cărucioare de cumpărături ruginite. Dincolo de toate astea e supermarketul Save-On, păraginit. Ușile sale de sticlă sunt ca niște gingii fără dinți.

— Oo. Mamzel Fârlifâs are nevoie de un păhărel.

— Hamilton – vreau să zic *Hef*- hai să intrăm și să ieșim cât putem de repede.

— Bine, bine, Richard. Nu face căcălică în scutecel.

— Richard, spune Karen, eu rămân în mașină. Intrați voi trei. Simt nevoia să stau la soare.

— Ai nevoie de ceva anume, Kare?

— Da, dischete demachiante... niște balsam de păr... niște lemn-dulce, dac-o mai fi bun.

— S-a făcut.

Karen stă singură pe scaunul din față al microbuzului, uitându-se

¹² Barbara Hutton (1912-1979), newyorkeză bogată, moștenitoare a lanțului de magazine Woolworth, poreclită de presă „sărmana fată bogată” din cauza vieții sale tumultuoase.

pe CD-uri și delectându-se cu valul anormal de căldură care încălzește rămășițele orașului. Eu, Jared, capăt formă.

— Salut, Karen.

— Jared! Unde ești?

— Aici.

Se răsuțește și mă vede cum stau în picioare, lângă ușă, pe un cărucior de cumpărături ruginit și răsturnat într-o rână. Sunt greu de văzut ziua – ca flăcările de gaz pe fundalul unui cer senin.

— Jared, care-i treaba? Am un milion de întrebări pentru tine.

— Dă-i drumul, Karen. Arăți bine. Cum te simți?

— Ca dracu'. Dar brațele încep să fie destul de fortoase. Picioarele au cam luat-o la vale acum. Se deteriorează. Abia pot să merg prin casă. Dar tu – fantomele au dureri? Adică suferi?

— Nu ca tine.

— Nu. Îmi închipui că nu.

Schimbă registrul:

— Deci scui pă adevărul, Jared, pentru că sunt foc și pară pe tine sau pe cine mi-a făcut chestia asta. Mă congelezi șaptesprezece ani și mă lași cu un corp de marionetă. Și cine a făcut bucați ușa dinspre patio anul trecut, când totul a început să se ducă dracului?

— Să-ți spun drept, *eu* am fost la ușă.

— Tu?

— Scuze, Kare. Era prima oară când mă întorceam aici. Voiam să-ți țin un discurs. Am hotărât să mă abțin... mi-era prea jenă că distrusesem ușa. A fost ca în noaptea aia când am intrat în ușa de la patio a părinților lui Brian Alwin, în clasa a zecea. *Asta e*. În schimb m-am dus și am ajutat-o pe Wendy. Se rătăcise în pădure, când venea înapoi dinspre baraj.

— M-ai speriat de m-am căcat pe mine.

— N-o să se mai întâmple. Acum controlez bine chestia – prezența mea astrală, vreau să zic.

Fac un dublu flip și aterizez pe căruciorul de cumpărături ruginit.

— *Este că-s sexy?*

— *O-la-la. Căcat, Jared, zi-mi și mie ce sens are, mai exact, tot ce s-a întâmplat? Și de ce am intrat eu în comă? Nu pot explica nimic. Așa că poate poți tu. Toată lumea se poartă de parc-aș avea eu răspunsurile, dar nu le spun ca să le fac în ciudă. Mă scoate din sărite.*

— Păi, Karen, tu – cum să zic – ai deschis fără să vrei anumite uși. Luai toate pilulele alea de slăbit și te înfometai. Creierul tău a făcut tumbe; ai văzut chestii; ai întrezărit niște crâmpieie din ce avea să se întâmple.

— Pentru *asta* mi-am pierdut tinerețea? Și, că tot veni vorba, cum se face că numai eu am fost aleasă responsabilă cu coma? *Ha?* Am cerut eu? Cine a hotărât?

— Nu te ambala, Kare. Dacă ții minte biletul pe care i l-ai dat lui Richard, tu ziceai că vrei să dormi „o mie de ani” și să eviți viitorul. *Tu* ai ales *asta*, nu eu sau altcineva. Putea să fie și mai rău. Adică puteai să mori. Puteai să intri în moarte cerebrală.

— Atunci de ce m-am trezit acum, în loc să mai dorm încă nouă sute optzeci și trei de ani?

— Te-ai trezit din comă pentru că poți să vezi prezentul prin ochii trecutului. Fără tine, n-ar fi rămas nimeni care să vadă ce a ajuns lumea în contrast cu așteptările tale. Era nevoie de mărturia ta. De testamentul tău.

— Jared, niciun lucru nu iese *vreodată* așa cum ar trebui. Uită-te și tu la mine.

Karen se uită la picioarele ei și se strâmbă.

— O, Doamne. E așa ciudat. *Nu* așa îmi închipuiam eu că o să fie viața. Stai un pic, Jared – cum se face că ești tu aici și nu altcineva? Vreau să-i văd pe părinții mei.

— N-am cum să fac schimb, Kare. *Eu sunt* Mortul tău Oficial.

Sunt singura persoană din viața voastră care a murit când erăți tineri. Pe chestia asta apar în capul vostru ca, hm, *cel mai mort*.

— *Cel mai mort?* Ce bazaconie.

— Karen, lasă asta. Spune-mi – trebuie să-ți pun întrebarea asta: care *e* cea mai importantă chestie pe care ai observat-o – cea mai importantă diferență între lumea pe care ai părăsit-o și lumea în care te-ai trezit?

Karen expiră zgomotos, ca și cum i se face masaj și tensiunea din corpul ei se topește.

— O lipsă.

— O lipsă?

— Da. O lipsă de convingeri – de credințe, de înțelepciune sau chiar și de răutatea cea de toate zilele. Nu tu suferință; nu tu nimic. Oamenii – oamenii pe care-i știam – când m-am întors nu făceau decât să, mă rog, *să existe*. Era așa de trist. Nu m-a lăsat inima să le spun.

— Ce-i rău în asta – adică doar să exiști?

— Nu știu exact, Jared. Animalele și plantele există și noi le invidiem pentru asta. Dar la oameni pur și simplu nu arată bine. Nu mi-a plăcut când am ieșit din comă și nici acum nu-mi place – nici măcar acum, că am rămas așa puțini.

— Și?

— Doamne, Jared, n-ai milă deloc. Știu. Facem o chestie, tu-mi spui *mie* cu cine te-ai culcat și eu îți răspund la mai multe întrebări.

— Știu și io, Karen...

— Stacey Klaasen?

— Bine, da.

— Jennifer Banks?

— Da.

— Sora mai mică a lui Jennifer Banks?

— Vinovat.

— Știam eu că v-ați pus-o.

— Nu mă-nnebuni, Sherlock.

— Annabel Freed?

— Da.

— Dee-Ann Walsh.

— Mda.

— Doamne, Jared – trebuia să venim și să te stropim cu furtunul, ca pe o nură în călduri. Cu cine *nu* ți-ai pus-o?

— Cu Pam.

— Asta-mi închipuiam și singură.

— Wendy.

— Șșștiam asta.

— Voiam să mă întâlnesc cu ea după meciul de fotbal. Era în cărți. Și acum trebuie să-mi răspunzi tu mie la întrebări.

— S-a făcut.

— Vorbeai despre ce era diferit la oameni când te-ai trezit. Bagă.

— Bine, gata. Să vedem. Lasă-mă o secundă.

Se scarpină în bărbie, în timp ce din Save-On se aude un țipăt de animal.

— Știu – țin minte că la început, când abia mă trezisem, oamenii tot încercau să mă dea gata cu cât de *eficientă* a devenit lumea. E ciudat să te lauzi cu așa ceva, nu? Adică ce sens are să fii eficient dacă duci deja o viață eficient de goală?

Am îndemnat-o să continue.

— Ca de exemplu?

Karen își trage o pătură pe ea, vorbind în timp ce se mișcă.

— În 1979 mă gândeam că în viitor, lumea o să... *evolueze*. M-am gândit că o să facem ca lumea să fie mai curată, mai sigură și mai deșteaptă și că oamenii o să devină mai deștepți, mai înțelepți și mai buni după toate schimbările alea.

— Și...?

— Oamenii n-au evoluat. Adică lumea a devenit mai rapidă și mai deșteaptă și chiar mai curată, într-un anume fel. Cum ar fi mașinile – mașinile nu mai puteau. Dar oamenii au rămas la fel. De fapt chiar au – *stai așa* – care-i opusul lui a progrese?

— În cazul ăsta, *regresat*.

— Oamenii au *regresat*. Măi Jared – cum se face că acum știi atâtea cuvinte?

— Cum să-ți explic eu mai bine... viața de apoi are un anumit element care seamănă cu o oră de engleză și n-ai voie să chiulești. În orice caz, lasă asta. Discutai despre regres.

— Da. Megan – fiica mea – ea nici măcar nu credea în viitor înainte să vină sfârșitul lumii. Credea că viitorul e moarte, ticăloșie și fărădelege. Și atunci când viitorul *chiar* s-a sfârșit, a trecut ușor peste asta. A avut o fiică, Jane, care s-a născut oarbă și retardată mintal – probabil din cauza porcăriilor care sunt mai nou în aer – și a presupus pur și simplu că așa trebuie să fie viața. De fapt, nimeni nu credea în viitor: Richard, Wendy – e ca și cum așteptau sfârșitul.

— Cum? Corpul meu pâlpâie temporar în nuanțe de oranj, de nerăbdare.

— Droguri. Pam și Ham luau heroină – *iau* și acum – sau ce s-a mai păstrat proaspăt după un an, pentru că ideea că mai au patruzeci de ani de trăit a fost și mai e încă prea insuportabilă pentru ei. Wendy s-a refugiat într-o rutină chinuitoare. Se pare că Linus a fost plecat ani întregi, încercând să priceapă sensul vieții și nu l-a găsit, așa că s-a chircit în sine și a devenit prăfuit și un pic cam țâfnos. Megan a născut copilul orb și cu probleme psihice, așa că a devenit acum nițel autistă. Iar *Richard*— Richard a băut și și-a pus toate speranțele în *mine*. El crede că eu nu știu, dar știu. Nu trebuie să uiți, Jared, că eu nu trebuia să mă trezesc niciodată. Richard ar fi putut să-și petreacă toată viața cu ochii-n stele după mine și n-ar fi fost nevoie să dea piept cu viața reală.

— Toate observațiile sunt exacte. Dar nițel cam aspre, nu ți se pare?

— Jared, pune-ți mintea la contribuție – *uită-te* la mine. Sunt un monstru. Sunt ca o femeie din aia dintr-un OZN din ălea de le încropeau Linus sau Hamilton pentru filmele de televiziune.

Am renunțat la corpul meu ca să aflu că lumea modernă devenea oarecum goală și fără noimă? O afacere de rahat.

— Bine, dar răspunde-mi la următoarea chestiune: ai mai fi crezut în nulitatea lumii dacă ai fi avansat încet în lume, acceptându-i principiile cu lingurița, așa cum au făcut prietenii tăi?

Ea oftează.

— Nu. Probabil că nu. Acum ești mulțumit? Poți să-mi dai corpul înapoi?

Karen apucă țigările lui Pam de pe bord, își aprinde una, apoi tușește.

— Fumezi? întreb eu.

— Măi Gigi Mușchi... Da, m-am reapucat de fumat începând din clipa asta. Oo. Mi se învâрте capul. Hei, cum e Dumnezeu?

— Hai, Karen, nu fi flusturatică. Nu ți se potrivește. Nu ești la ora de științe sociale.

— *Ups* – câtă neglijență și prostie. Dar *tu* ce faci? Vreau să zic, ești mort. Nu vreau să fiu flusturatică. Chiar sunt curioasă. Cine n-ar fi?

— Nu-ți face tu griji pentru mine. N-am nicio treabă. Dar *eu* îmi fac griji pentru tine și pentru restul găștii, totuși.

— Pentru noi? Lasă-ne pe *noi*. Suntem niște fraieri. Cine și-ar bate capul cu noi? Du-te și găsește niște tipi realizați și bate-ți capul cu ei.

— Nu vorbi așa, Karen. Pur și simplu nu-i adevărat. Pur și simplu *nu e*.

Karen se holbează la mine de parc-aș fi făcut o glumă fâsăită.

— Acum trebuie să plec – intru în Save-On.

— Ei, *eu* nu merg nicăieri cu bețele astea ale mele de picioare.

Parc-aș fi o pasăre din aia de sticlă care-și înmoaie ciocul într-un pahar cu apă. Apropo, dacă te duci să te vezi cu ceilalți, Hamilton și Pam o să te scoată din sărite. Toată ziua și-o trag în venă și se uită la biografia video cu ducesa de Windsor, Studio 54 și starurile de la Hollywood. Se afundă înapoi în timp. Vorbesc numai aiureli.

— Mă descurc.

— Măi Jared, n-ai răspuns la o grămadă din întrebările mele. Nu pleca. Spune-mi repede, care-i șpilul? Ce se întâmplă acum? Încă zece ani așa? Douăzeci? Treizeci?

— Nu pot să-ți dau un răspuns, Karen. Știi cum merge treaba.

— Deci *știi* ceva, totuși.

— Vino încoace, Karen – deschide ușa.

Karen deschide ușa.

— Scoate-ți picioarele afară, îi ordon eu, iar ea face cum i-am spus. Așa...

Mă apropii de Karen și îngenunchez în fața ei. Îi sărut ambele gambe, apoi mă ridic.

— Ridică-te, spun eu, iar Karen, nesigură și cu mișcări de mânz, coboară în parcare. Aleargă, zic eu.

Și ea aleargă – în jurul mașinii și apoi în jurul parcării, chiuind de bucurie. Picioarele ei sunt din nou întregi.

— Te iubesc, Jared, spune ea, la care eu răspund, cu vorbe pe care nu le poate auzi pentru că e deja atât de departe:

— Și eu te iubesc.

În supermarketul întunecos, zeci de animale, păsări și insecte au luat clădirea în stăpânire. Podeaua e împrăscată cu excremente de toate felurile și cu grămăjoare de pene, fire de blană, oase și pământ. Veverițele și ratonii au ros raionul de cereale până la blană, în timp ce oferta raionului de carne a fost prădată de animale sălbatice. După un an, mirosul de putred se estompează, mascat de mirosul șampoanelor și cosmeticelor căzute pe podea într-un mic cutremur, cu șase luni în urmă. Păsări fojgăie pe tavan, iar dedesubt, lanternele lui Richard, Hamilton și Pam mătură podeaua magazinului cu străfulgerările lor. Cei trei execută un menuet grațios pe deasupra mizeriei și localizează farmacia din mijlocul magazinului. O Scurgătoare în uniformă albă stă la teighea – un schelet cu fâșii de carne conservată.

— Doamne, sunt *sătul* de chestiile astea, spune Hamilton, înfașurând cadavrul într-o uniformă disponibilă. Eu, Hef, ultimul playboy internațional celebru, n-am timp de putreziciuni. Agnelli¹³, Niarchos¹⁴, prințul de Wales – s-au dus cu toții. Eu singur trebuie să duc mai departe glorioasa lor tradiție. *Voulez-vous un mașină Cadillac?* Trăiesc exclusiv pentru cluburi de noapte, pileală și plimbări cu Concorde.

— Hamilton, ține-ți gura-n durerea mea, spune Richard. Ai adus sula și ciocanul?

— *Presto.*

¹³ Gianni Agnelli (1921-2003), industriaș italian, acționar principal al companiei Fiat.

¹⁴ Stavros Niarchos (1909-1996), celebru armator grec, rival al lui Aristoteles Onassis

— Mersi.

Richard și Pam împing și forțează un dulap încuiat, ce conține comori farmaceutice inestimabile. După ceva eforturi experte, ușa zboară la perete, ceea ce face ca niște tuburi de plastic să cadă grămadă pe podea.

— Dă-mi una, tăticule!

— Dă-mi rucsacul și termină, Hef, spune Richard, în timp ce o umbră îi trece-n fugă peste picioare. Alarmă, veverițe.

— O, ia uitați-vă! Uitați-vă – e așa scumpică, spune Pam. Putem s-o invităm la cină la Babe Paley¹⁵ acasă, în Bermude.

— În Jamaica, dragă. Cine vine?

— Twiggy. Sex Pistols. Jackson Pollock. Linda Evangelista.

— Voi doi mă băgați în boală cu fanteziile voastre nenorocite, spune Richard.

— Dacă e o crimă să ai fantezii, mă declar vinovat.

Hamilton trage o pufăială zdravănă pe nas, pe care o regretă imediat.

Richard îl ignoră.

— Ai-ai-ai. O, uite – *ura!* – două mii de Vicodin. Ceva tipă și o ia la fugă prin magazin, pe Culoarul 3. O, *frate*, locul ăsta e cercul groazei. Hai să facem plinul și să ne tirăm. Hamilton, du-te și adu un cărucior pentru marfa.

— Recepționat.

Hamilton găsește un cărucior de cumpărături abandonat la raionul cu felicitări. Căruciorul scârțâie și se hârșâie de podeaua soioasă. Richard și Pam îngrămădesc medicamentele în cărucior.

— O, Doamne. Karen vrea niște dischete demachiante și niște balsam de păr. Unde sunt?

15 Barbara Cushing Mortimer Paley (1915-1978), membră a înaltei societăți newyorkeze, celebră pentru eleganța ei.

— Pe următorul culoar.

Cei trei înaintează încet prin scheletul împutit și plin de pânze de păianjen al magazinului și cu cât se îndepărtează mai mult de intrare, cu atât e mai întunecos. Trec pe lângă două Scurgători, dar desigur, după atâta timp, o astfel de priveliște e ceva obișnuit pentru ei. Se mișcă încet-încet până când nimeresc brusc peste trei ratoni care șuieră și încearcă să scape, răsturnând un morman de șervețele umede înalt cât vârful Matterhorn.

— Ei, căcat...

— Mi se pare mie sau ne strigă Karen de afară?

Poc-poc.

Luminile din tavan se aprind pâlpâind, arzând mai intens decât lumina soarelui – o lumină bruscă și deci cu atât mai chinuitoare, care iluminează magazinul și declanșează țipete panicate dinspre faună, dezvăluind amploarea distrugerii.

Prietenii mei urlă și se uită în sus, unde mă văd pe mine, Jared, printre grinzi.

— Eu sunt, le spun eu, m-am întors la voi ca să vă aduc lumină.

— Bulangiuile, zbiară Hamilton, era să ne orbească lumina!

— Copăcel, copii. Încercam să dau un spectacol de lumini pentru voi. S-a cam fâșâit. Ne vedem mai târziu, pe după-amiază.

— Spectacol de lumini? spune Pam.

— Tehnic, are șaisprezece ani, Pam, adaugă Hamilton.

— A, da, meditează ea, e mai tânăr decât Karen.

Wendy rătăcește nesigură prin pădurea tot mai veștedă din spatele casei ei, înarmată cu o carabină de calibru 12, în caz că ar putea fi atacată de câini sălbatici. Are părul spălat și aranjat într-un stil considerat atrăgător după standardele anului 1997 și, în fond, și ale anului 1978, iar sub trenziul ei gros și bej atârână un set obraznic de lenjerie cu volănașe, luat de dimineață de la un magazin

deșucheat de pe Marine Drive. Mă strigă:

— Jared? *Jared?*

Se teme că n-o să-i aud strigătul – sau că n-o să răspund – dar răspund.

— Hei, Wendy.

Apar la o azvârlitură de băț de ea, plutind în aer, auriu și ușor, strecurându-mă printre șirurile înalte și tot mai rare de pini și cucută de pe panta asta abruptă de canion. Ajung și mă proțăpesc în fața ei.

— Ai venit.

— Căcat, cum să nu vin? Ce mai faci, Wendy? Noi doi n-am mai apucat să ne întâlnim, nu?

Între noi doi se lasă tăcerea. O las pe ea să o rupă.

— Mi-a fost dor de tine. M-ai ajutat în noaptea aia oribilă de anul trecut, când totul se făcea praf – și dup-aia ai... plecat. De ce?

— Știam că mă voi întoarce.

Se apropie încet de mine.

— Cum e să fii mort, Jared? Nu vreau să fiu insensibilă, dar sunt îngrozită și mai sunt și doctor. La școală și mai târziu, la spital, m-am uitat la fiecare cadavru în parte și mi-am pus aceeași întrebare: *Moarte – și apoi ce?* Și-apoi lumea s-a stins și n-am văzut decât – și asta văd și *acum* – cadavre. Numai asta vedem noi aici – cadavre. Avem o „zonă curată” în preajma caselor, dar în rest totul e un mare cimitir al săracilor.

— Moartea nu e moarte, Wendy – beznă veșnică – dacă asta vrei să spui. Dar nu-i treaba mea să-ți spun mai mult decât atât. E o chestie importantă. Trebuie să-mi țin gura.

— Dar raiul?

— Bine, sigur că da. Atâta lucru pot să-ți zic.

Stă în picioare, aproape în fața mea, și spune:

— Ți-a fost frică la spital? Te-am vizitat de atâtea ori. Ți-am adus

atâtea prăjituri făcute cu mâna mea. Erai dulce. Și ochii tăi erau departe. Niciodată nu ți-ai pierdut frumusețea – chiar și la sfârșit, când mă gândesc că poate-ți pierduseși speranța.

— Eram prea tânăr ca să-mi fie cu adevărat frică de moarte. Dar cancerul a fost Marea mea Experiență, așa că nu-i port pică.

— Căcat.

— Bine, ai dreptate. Mă căcam pe mine de frică. Ce-aș fi putut să fac? Toată lumea se tot pogora asupra mea și-și tot lua nutrițe curajoase și-mi dădea briose și ursuleți de pluș. Oricât de speriat ai fi, trebuie să răspunzi cu o nutriță la fel de curajoasă. E, cum ar veni, o *lege*.

— Jared, te-ai... știi tu, *gândit* vreodată la mine?

Își ține brațele încrucișate protector.

— Da. Știi că m-am gândit. Am ratat întâlnirea – n-am apucat să-ți arăt acadeaua mea.

— Erai îndrăgostit de Cheryl Anderson?

— Ce... Cheryl Anderson?

— Nu te da așa surprins. Avea o gură mare.

— Hm. Ne plăcea mult. Dar n-a fost dragoste, nu. Eram mare sportiv, așa că toată lumea credea că trebuie să fiu o mașină de făcut sex – așa că asta am devenit. A fost mișto. Acum e altfel, total altfel.

— Cum?

— Nu mai sunt întrupat. Dar tot pot – știi tu, să fac treaba. În felul meu.

Ea începe să se smiorcăie:

— Jared, poți să mă iei cu tine, te rog? *Te rog?* Ia-mă în brațe și du-mă spre soare. Sunt așa de singură. Și nu pot să mă sinucid, deși mă gândesc tot timpul la asta. Acum, lumea nu mai are niciun sens. Pur și simplu se dezintegrează și devine haotică și otrăvită. Uită-te la copacii din jurul nostru. Pământii. Probabil niște radiații de la un reactor nord-coreean defect. Sau chinezesc. Sau ucrainean. Sau...

Pur și simplu ia-mă de aici, fir-ar să fie! Ești o fantomă, Jared.
Dovedește-o.

— Nu pot să te iau de aici, Wen. Dar pot să te scap de singurătate.

— Nu vreau asta. Vreau să *plec*.

— Gândește-te și tu, Wendy, spun eu, o lume fără singurătate.

Orice încercare ar deveni suportabilă, nu-i așa?

Reflectează la asta. E deșteaptă și înțelege adevărul.

— Da. Își trage nasul. Ai dreptate. Câștigi o insignă. Dar de ce trebuie să *ajungem* însingurați? E așa de groaznic. E așa de... stai un pic...

Wendy își recapătă într-o oarecare măsură calmul. Își șterge ochii, iar tonul ei devine liniștit.

— N-o să mă iei de aici, nu?

— Nu. Te-aș lua dacă aș putea, dar nu pot. Știi asta, Wendy.

Se așază pe un ciot căzut ca să-și recapete suflul, iar mintea îi aleargă așa de repede că mai are un pic și cedează. Inspiră de câteva ori adânc, se liniștește, apoi se uită peste ferigi și mușchi la mine, un băiat de șaisprezece ani mort. În timp ce face asta, trenziul i se deschide puțin, scoțând la iveală lenjeria de dedesubt. Chicotește și-și scoate de tot haina, dezvăluindu-și corpul îndesat și alb.

— Ta-na! Ei, Jared, bun venit la noua Wendy. Nu-i așa că ținuta asta mă face adorabilă? *Ha?*

— Ești parte din lume, Wendy, la fel ca margaretele, ghețarii, faliile seismice și ratele sălbatice. Menirea ta e să exiști. Trebuie să mă crezi. Ești adorabilă... și ești sexy! Arăți așa de bine!

— *Tu* m-ai putea iubi, Jared?

— În ce fel?

— În orice fel, numai să nu mai fiu singură.

Are pielea de găină și sfârcurile tari.

— O, frate, *pot să...*

— Sunt aici.

Așa că mă lepăd de greutatea echipamentului meu spectral de fotbalist – crampoane, apărătoare și bluză – dar îmi las apărătoarele de umeri.

— Umerii, spune ea.

Mă apropii de ea:

— Taci o dată, Wendy. Trebuie să simți cum intru prin tine.

— *Ssst...* gura, Jared.

— O, căca-m-aș, ce *mișto* e. Frate, e chiar mai bine decât cu podeaua lui Karen.

Wendy chicotește, iar vocea îi seacă.

— O, Wendy, în ultima vreme nu prea mai am ocazia să fac așa ceva. O!

Stau acolo, în corpul ei, în timp ce un stol de ciori croncăne în coroanele copacilor, apoi trec prin ea și am senzația că primesc răspunsuri la întrebări pe care le-am pus acum multă vreme – aceeași senzație că sunt suspendat într-un moment al adevărului. Mă uit înapoi, iar ea e împietrită de plăcere, palidă și cu ochii la cer. Simțurile ei sunt încă blocate într-o altă dimensiune.

Îmi pun la loc Țoalele de fotbalist și plutesc în fața ei, veghind-o câteva minute, în timp ce mintea și corpul ei se dezgheață. Se uită la mine și întreabă:

— Mai bine de atât nu se poate, nu?

— Nu.

— Mă tot gândesc la asta din 1978.

— Ai fost minunată.

— Acum o să pleci, nu-i așa?

— Nu te părăsesc, dar *chiar* trebuie s-o tai. Și în plus...

— *Ssst*. Lasă-mă să ghicesc – acum sunt gravidă, nu-i așa?

— Mda. Cum ți-ai dat seama?

— Am eu talentul ăsta. Întotdeauna îmi dau seama când o femeie e gravidă.

Ezită, visătoare.

— Mersi, Jared.

Eu mă înalț plutind spre bolta copacilor și spre cer.

— La revedere, Wendy.

Megan o ține pe Jane în spate ca pe un pui de indian în timp ce înaintează încet cu motocicleta prin suburbia fantomatică, mereu cu ochii-n patru după copaci căzuți, câini furioși sau izbucniri meteo capricioase.

Mă uit în mintea lui Megan și ceea ce văd mă fascinează. Fiind adolescentă, Megan avea personalitatea cea mai puțin formată din grup când lumea se stinsese și e totodată cea mai puțin afectată de tot ce s-a întâmplat. Trece peste un schelet uscat de pe Stevens Drive de parcă n-ar fi decât o creangă căzută la pământ; își aprinde o țigară și aruncă chibritul aprins în cea mai apropiată casă, fără să se oprească măcar s-o vadă cum arde.

E o zi însorită, iar atmosfera e limpede – una dintre puținele zile în care lumea nu miroase a cauciuc ars de la interminabilele emanații puturoase care traversează Pacificul dinspre China.

În timp ce coboară pe Stevens spre Rabbit Lane, Megan simte un junghi de însingurare atât de real și de puternic, încât nu-l pot compara decât cu o tornadă sau cu un fulger. Își dă seama că în tot anul care trecuse nu se dusese niciodată să vadă casa lui Jane Tyrell. Nu știe ce va găsi acolo, dar știe că trebuie să se ducă.

Părul lui Megan e lung acum și-i flutură pe lângă cap ca niște aripi de pasăre în timp ce oprește pe alea casei lui Jane Tyrell. Gazonul de aici, ca toate celelalte gazoane, s-a transformat într-o pajiște crescută de-a valma; ornamentele de Crăciun s-au veștejit după un an de paragină; țiglă a început să se ciobească; mașinile de pe alee sunt acoperite de praf, iar cauciucurile s-au dezumflat – un indiciu destul de clar că vor fi Scurgători în casă și chiar sunt –

domnul și doamna Tyrell, senini și mumificați pe podeaua livingului, înconjurați de albume foto de familie, rochia de mireasă a doamnei Tyrell, o sticlă de vin și două pahare. Nicio duhoare.

— Salutare! Domnule și doamnă Tyrell... Megan le aruncă părinților o privire afectuoasă. Am venit să mă uit prin lucrurile lui Jenny. Ea e la mall, în Lynn Valley. Pot să mă duc sus? Mersi. O, *ia uite*, Janie – camera lui Jenny e o cocină, ca de obicei.

Megan o eliberează din curele pe Jane, care gângurește, și o așază pe patul lui Jenny. Camera nu s-a schimbat prea mult; ușa era închisă, așa că e puțin praf. Peste tot sunt împrăștiate haine și accesorii de machiaj. E o fotografie cu Megan, Jenny și fosta gașcă din echipa de hochei pe iarbă; clăpări; câteva afișe cu Alanis Morrisette pe perete; și un jurnal pe birou – Megan habar n-avea că Jenny avea jurnal.

— Vino încoace, Jane, o să stăm aici puțin.

Ochii i se umezesc; inima îi bate nebunește.

28 septembrie 1997

Cine se crede Megan? Doar pentru că se vede cu un tip mai mare, se crede Madam Buricu' Pământului. Îl cheamă Skitter și doar nu-i mare lucru de capul lui sau chestii de-astea. Are picioare drăguțe și mușchi, dar e mare mitocan și se îmbracă ca un metalist dragoman. Vă rog, luați-l de pe mine.

Azi am bătut Hillside cu 5 la 3 la hochei pe iarbă și am băgat un gol. Suntem cei mai tari!

— *Vacă* mai ești, Jenny. Ai fost geloasă din start și *știi* foarte bine. Ai încercat să-ți bagi nasul în tot ce făceam eu cu Skitter. Skitter te poreclise „Pește-ventuză”. Mi-era milă de tine.

13 octombrie 1997

Skitter i-a dat papucii lui Megan, dar ea încearcă s-o dea că ea

l-a părăsit pe el. Ei, AȘ. Mai nou e așa de într-ale ei că normal că a trimis-o la plimbare. Cred că e din cauza școlii de ratați la care merge – școala aia pentru ratați din North Van. O să-ncerc să mă gândesc cum să-l sun pe Skitter fără să par curvă. Poate-l sun să-l întreb de unde-mi iau niște hașiș. Mai am numărul lui.

— Acum chiar că-i prea de tot. *Prea*, prea de tot. Eu l-am părăsit pe *el*, mersi. Pentru că era un curvar nenorocit și calic și ajunsesem să-i cumpăr tot ce voia și mi-am dat seama că nu face decât să se folosească de femei – chiar și țigările i le plătesc niște fete de liceu.

Megan se pomenește că-i e un dor groaznic de Jenny.

2 noiembrie 1997

Uau! Mama lui Megan a ieșit din comă. Uau!!! Așa e de când o știu eu pe Megan, adică de când mă știu, ceea ce e o grămadă de timp. A apărut în ziare, la televizor și peste tot, dar familia lui Megan nu lasă pe nimeni să facă poze, așa că arată încontinuu poza aia sinistră din liceu pe care-o ține tatăl lui Megan în birou. Presupun că asta înseamnă că Megan o să fie și mai puțin băgată-n seamă de familia ei. Ha ha. Acum o să-nvețe și ea ce înseamnă să fii lăsat pe dinafară, ca mine. Am încercat să sun, dar a fost ocupat toată ziua.

Mai târziu m-am dus cu Skitter la un prieten de-al lui, dar nu era acasă, așa că el a forțat ușa și ne-am frecat 3 ore și a fost foarte sexy să stai în casa altuia.

— Jenny, n-ai *pic* de bun gust. Iei trezirea mamei și-o învârți pân-o faci o chestie despre *tine*. Tu n-ai avut nicio legătură cu asta, cât despre Skitter și casele altora, omul era mare pervers și se strofoca rău ca să și-o tragă în locuri mișto cum ar fi vestiarul de la Le Chateau, ceea ce, trebuie să recunosc, era excitant.

16 decembrie 1997

Eu și Megan suntem iar prietene și, ca să mi-o arate, m-a invitat la o petrecere la Lois acasă și am avut ocazia s-o văd pentru prima oară de aproape pe KAREN. Arăta așa sinistru – ca o anorexică pe moarte și e scârbos să te gândești că și-o trage cu Richard. Căh pe toată linia. Poate că Richard o să aștepte câteva luni până pune niște carne pe ea. S-a uitat la mine de parcă mi-ar ști secretele sau de-astea. E pur și simplu sinistru rău de tot.

Am dat înapoi majoritatea cadourilor mele de Crăciun. Nu vreau să par nerecunoscătoare, dar banii chiar mi-ar prinde bine ca să cumpăr trusa aia de scule de care tot vorbește Skitter. Săptămâna viitoare e ziua lui.

— N-o să mă cobor eu la nivelul comentariilor tale despre mama mea sfântă răspunzând la jegurile tale adolescente. Cât despre Skitter, hei, se pare că începi să-i faci jocul cu „dacă-nu-mi-cumperi-ceva-te-părăsesc”. Fraiero.

27 decembrie 1997

I-am cumpărat lui Skitter trusa de scule, dar a fost așa de scumpă, că era să dea damblalele peste mine și dup-aia a trebuit să mă duc să fac cincispe minute de hiperventilație într-un loc cu sendvișuri de la metrou și dup-aia am mâncat prea mult.

„Ventuza” a fost la TV cu maică-sa și cu Lois și arătau mult mai bine ca în realitate, iar Megan părea așa o mironosiță, că dacă te uitai la ea n-ai fi zis că i-a rezolvat pe Warren și Brent în ACEEAȘI SEARĂ anul trecut, la petrecerea din Burnside Park.

— Până aici, Jenny – nu mai ești prietena mea. A fost una dintre cele mai tari zile din viața mea și a doua zi vii și umbli cu mine de parcă n-ai fi băgat toate căcaturile astea în jurnalul tău! Se oprește și ia o gură de aer. Mi-e dor de tine.

Un perete lucește în auriu, apoi, dintr-o oglindă, apar eu.

— O, face Megan. *Tu* ești.

— Ce primire călduroasă, Megan. Primești în fiecare zi o grămadă de vizite de pe lumea cealaltă?

— Pleacă. Probabil că nici măcar nu ești o fantomă adevărată. Probabil că ești o chestie inferioară de la fundul lanțului trofic, cum sunt spiridușii sau piticii.

— Eu? Spiriduș? Nu cred.

— Pleacă. Du-te să faci „bau” la oameni.

— Ce ți-am făcut eu *ție* de ai așa boală pe mine?

— Dacă ești așa mare fantomă, de ce nu mă iei din mormanul ăsta de lături de lume ca să mă duci într-un loc mai bun?

— Pentru că nu pot să fac asta personal.

— Exact cum bănuiam. Ești un spiriduș. Du-te să licărești în altă parte. Nu mă bate la cap, ratat transparent ce ești.

— Ho, frate! Ce-i cu atitudinea asta furioasă? Nu vrei să vezi un miracol, ceva?

— Am văzut miracole cât să-mi ajungă toată viața, mersi.

Schimb subiectul:

— Copilașul tău e drăgălaș. Cât are?

— Șase luni.

— De ce ai botezat-o Jane?

— Jane mi s-a părut un nume de om care nu duce niciodată o viață pocită. Fetele pe care le cheamă Jane sunt întotdeauna calme, stăpâne pe ele și pe fază.

— Frumoși ochi.

— Sunt ochii lui Skitter – ochi nebuni. Sunt orbi. Hamilton a zis că să te uiți în ochii lui Janie e ca atunci când te uiți la o lună plină și dup-aia îți dai seama că mai are doar o zi până să fie cu adevărat plină. Asta era înainte să ne prindem că e oarbă.

— Hamilton zice chestii din astea de când era la grădiniță. Îl știam pe el și pe tatăl tău de-o viață.

— Măcar tu ai avut niște prieteni. Eu nu mai am acum nici măcar *unul* singur. Mi-e dor de Jenny rău de tot.

Îmi întinde un teanc cu CD-uri de-ale lui Jenny și spune:

— Vrei o colecție de CD-uri? Multe dance-mixuri.

— Nu, mersi.

— Pleacă.

— Ce-i cu tine, Megan?

— Am zis să *pleci*.

— Ești singură?

— Nu!

— Poți să-mi spui dacă ești. Ți-e dor de Jenny?

— De otreapa aia perfidă?

— Da, de otreapa aia perfidă.

Megan tace o vreme, iar eu îi las tot timpul de care are nevoie.

— Mi-e dor de ea. Mă simt singură. Vreau să schimbăm subiectul.

— În ce?

— Habar n-am. Alege tu.

— Mi se pare corect. Dă-mi voie să-ți pun o mică întrebare: spune-mi cum e să trăiești în lume, așa cum e acum?

— Asta-i o întrebare mică?

— Ei, e o întrebare *bună*. Fă o încercare.

— Voi, spiridușii, nu vă lăsați niciodată. Bine. Stai să mă gândesc.

Închide jurnalul lui Jenny și se lasă pe spate, sprijinindu-se de perete, cu Jane pe pat lângă ea.

— *Lumea în momentul ăsta* – mamă, Jared, o ținem numa-ntr-o petrecere. Caterincă. Oo. Mă distrez așa de bine că mă doare.

Se preface că are crampe.

— Ce zici, agariciule? În fiecare zi e duminică. Niciodată nu se întâmplă nimic. Ne uităm la casete video. Citim câteva cărți. Gătim mâncare scoasă din cutii sau conserve. Mâncare proaspătă ioc. Telefonul nu sună niciodată. Nu se întâmplă niciodată nimic.

Correspondență n-avem. Cerul pute – când a murit toată lumea, au lăsat reactoarele și fabricile în funcțiune. E incredibil că mai suntem aici.

— Te-ai mirat când lumea s-a sfârșit?

Megan își trage corpul pe pat, într-o poziție mai confortabilă.

— Da. Nu. *Nu* – n-am fost. A fost ca și cum toată *lumea* a intrat în comă. Cu asta sunt obișnuită. Nu spun asta ca să-ți fie ție milă de mine. Pur și simplu asta e adevărul. Își aprinde o țigară de-a lui Jenny, veche de un an. Încă mai are gust proaspăt de mentă. Tu ai fumat vreodată?

— Eu? Nu. Eram mare sportiv.

— Ești cât de cât drăguț. Ai făcut-o vreodată cu cineva?

— Pe ici, pe colo. De ce te interesează?

— Pe-aici e cam criză de tipi drăguți.

Mă apropii și o văd mai clar pe Megan: piele rozalie, arșă de vânt, albul ochilor limpede ca clinchetul de clopoțel.

— Ți se întâmplă vreodată... spun eu, lăsând fraza neterminată.

— Stai așa, spune Megan. Te dai la mine?

— Eu? Ce?

M-a prins.

— Asta faci! Nu-mi vine să cred, se dau morții la mine.

Jane scâncește. Megan îi dă un biberon cu lapte praf și un iepuraș mic de pluș din rucsac.

— Ascultă, Nene Fantomă...

— Jared.

— Mă rog. Nu e nici momentul, nici locul potrivit. Sunt flatată, dar nu. Prefer carnea adevărată.

— Pricep când mi se face o aluzie.

Megan închide jurnalul lui Jenny cu un pocnet, apoi se uită la mine.

— Deci cum de am fost abandonați aici? De ce noi?

— Există un motiv.

— Și *anume*?

— O, Doamne. Nu pot să-ți spun în momentul ăsta.

— Faci de-ale lui Karen. Spiriduș idiot.

— O, maturizează-te și tu.

— *Tu*, care ai șaispe ani, îmi spui *mie* să mă maturizez. Ha. Deci zi-mi o chestie – a mai rămas cineva pe-aici, în afară de noi? Karen a zis că nu, dar nu-s așa de sigură.

— Karen are acces doar la câteva informații, dar cele pe care le are sunt întotdeauna adevărate.

— Am avut dreptate! Linus a tot încercat să radio-cârpăcească o legătură cu niște locuri ciudate gen platforme petroliere din Oceanul Indian și oameni de știință de la Polul Sud. Acum îmi datorează o găleată de monede Krugerrand.

— O găleată cu aur?

— E o glumă, zău așa. E atâta aur că e stupid. Îl aruncăm de pe poduri. Ne încăierăm pe bani. Bani sunt terminați.

— Presupun că da.

— Hei, Jared, cum e raiul?

— Raiul? Raiul e cum e lumea în tot ce are mai bun. Totul e natural – fără clădiri. E construit din stele, rădăcini, noroi, carne, șerpi și păsări. E construit din nori, pietre, râuri și lavă. Dar *nu* e o clădire. E mai măreț decât lumea materială.

— Ca să vezi. E ceva de capul lui. Acolo oamenii se simt singuri?

— Nu.

— Atunci chiar că e raiul.

Rămânem tăcuți o clipă, eu în picioare, aproape de ea.

— Îmi pare rău că nu pot să-ți accept oferta, masculule feroce. Doar nu primesc așa multe.

— Știu. Mă pocnesc peste frunte. Trebuie să plec. Mi-a făcut plăcere să stau de vorbă cu tine.

— Nu. Nu pleca – tu ești nou.

— Uite, spun eu. Întinde-mi-o pe Jane.

— De ce?

— O să vezi.

Brățele ei sunt ca o capcană pentru șobolani, gata să țâșnească înapoi în caz că fac vreo ciudățenie, ceea ce nu se întâmplă. Răsuflu ușor în amândoi ochii lui Jane, apoi ating cu limba locul dintre ochii ei. Eu sunt primul lucru pe care-l vede.

— Copilul tău e întreg. E mai mult decât întreagă – e genială; va fi înțeleaptă. Iar *tu* ești acum sluga ei.

Mută, Megan se uită cum mă împuținez până la neființă, apoi dispar.

Infinitul e artificial

Există lucruri de care mi-e dor. Îmi plăcea cum făcea mama mea friptură de porc și îmi plăcea să mă trezesc de dimineață superdevreme și să fiu primul care vede soarele, făcând jogging prin cartier îmbrăcat doar în chiloți flaușați, știind că restul lumii doarme. Odată, în vara anului 1978, mi-am făcut alergarea zilnică gol și, dacă m-o fi văzut cineva, n-a sunat la poliție. Chiar mai mult decât sexul, alergarea aia solitară rămâne cea mai puternică amintire corporală de pe Pământ – aerul și soarele și tălpile mele aterizând pe Rabbit Lane. Ce mai era? O, era o bufniță care trăia în copacul din spatele casei. Avea cuibul fix în fața geamului meu și în fiecare noapte, spre asfințit, ieșea afară și-și flutura aripile lungi și moi – ca urechile unui ogar afgan. Avea obiceiul să zboare în curtea lui Karen, de pe dealul de sub casa mea, ca să prindă șoareci. Mă uitam la doamna McNeil cum îi dădea resturi de carne și ea nu mă vedea niciodată, dar știu sigur că doamna McNeil se uita la mine cam pe față în după-amiaza aia de vară, înainte să intru în clasa a unsprezecea, când tundeam iarba din spatele casei, în costumul meu de baie roșu. Baborniță nerușinată! Mi s-a sculat și sunt *sigur* că ea a observat.

Regrete? N-am niciun regret legat de viață. N-am trăit destul ca să-mi bat joc de ea. Dar la drept vorbind nici nu prea am avut în minte vreo imagine despre maturitate. Dacă aș fi ajuns atât de departe, probabil că aș fi făcut-o de oaie, ca și restul găștii.

I-am urmărit pe prietenii mei cam tot anul care a trecut – din momentul în care s-a trezit Karen. Karen nu-și aduce aminte, dar a stat cu mine o mare parte din perioada cât a fost în comă.

Primește informațiile „suplimentare” în același fel ca mine – în

izbucniri și crâmpie care n-au niciun sens pe moment, pline de bucăți înnebunitor de goale.

Chichițele tehnice ale vizitelor mele sunt stricte. Aparițiile mele curente trebuie neapărat să fie scurte – mi se dă doar o perioadă de timp X ca să-mi vizitez vechea gașcă și în intervalurile astea scurte am obiective specifice de îndeplinit.

Obiective – termenul ăsta sună de parc-aș fi șef de echipă la McDonald's sau pe-acolo. Dar știți cum e, în fiecare secundă a vieților noastre îndeplinim un obiectiv sau altul. În fiecare secundă a vieților noastre trecem o linie de sosire sau alta, înconjurați de vuietul uralelor din rai, în timp ce ne croim drum înainte. Actele noastre cele mai neînsemnate – traversatul străzii, curățatul unui măr, onorul manual dat lui Miss Ianuarie – sunt ca și cum am rupe panglica olimpică, în aplauze furtunoase. Universul *vrea* ca noi să câștigăm. Universul veghează să câștigăm chiar și atunci când pierdem. Mi-aș dori să fi putut alerga gol pe străzi în fiecare clipă a vieții mele.

Dar cred mă ia gura pe dinainte. Acum trebuie să mă duc să-l văd pe Linus, în cel mai înalt punct al suburbiei de munte de unde se poate vedea departe, peste capetele arcuite ale Pământului, toată America și până la Peninsula Olympică. Cerul e limpede ca o lentilă. La răsărit se înalță Mount Baker, la o sută de mile depărtare – un Fuji american: tare ca plumbul, alb ca lumina.

Linus se gândește la mine și se gândește la timp – la moarte, infinit, supraviețuire și la întrebările alea la care căutase să răspundă demult, când era atât de tânăr. El a fost singurul dintre noi care a pus vreodată întrebări mai profunde decât unde urma să se țină petrecerea din seara respectivă. Întotdeauna i-am respectat opinia.

Stă pe capota caldă a Humvee-ului lui, parcat în capătul aleii din platoul unde se turnase filmul în urmă cu un an. Dubițele și rulotele de la filmare sunt încă parcate pe stradă. Orașul mut, spuzit cu

arsuri, plăgi și bube, se desfășoară sub el.

În liniștea asta se aude un muget ca de val și apoi un *bang* catastrofal. O imagine îi străfulgeră prin minte: bețivul de taică-său bătând cu pumnul în masa pusă pentru cină. Pământul bubuie, iar la răsărit, Mount Baker erupe cu o coloană de lavă care izbucnește în nori de cenușă ca niște căpățâni de varză, *a la* Nagasaki. O undă de șoc străbate pământul și-l aruncă pe Linus pe jos, cu o nouă bubuitură. Geamurile caselor alăturate se sfărâmă.

— O, *frate*...

Spectacolul e superb, voluptuos și *trist*. Trist pentru că atât de puțini oameni îl vor vedea sau vor auzi măcar vreodată de el. Linus nu e convins nici măcar că o erupție vulcanică mai poate fi considerată știre. „Știrile” nu mai există, iar Mount Baker ar fi putut la fel de bine să erupă și pe Jupiter. E momentul în care eu îmi fac apariția.

— Salut, Linus.

— Jared – *hei!* – deci uită-te și tu! Deci... o, frate, zici că sunt cretin, dar uită-te și tu la vulcanul ăla.

— Știu. E mișto. Așa de frumos că aproape doare.

Mount Baker se oprește din împrôscat lavă, dar continuă să slobozească fuioare incredibile de cenușă și abur care se topesc acum nespus de lent în vânturile de est, către Alberta, Idaho, Montana și Dakote. Linus nu se poate hotărî dacă să se uite la erupție sau să vorbească cu mine.

— Jared! Frate, mi-a fost așa de dor de tine.

Linus încearcă să mă îmbrățișeze, dar se pomenește îmbrățișându-se singur peste piept.

— Jared, stai să mă uit la tine.

Planez deasupra pământului, strălucitor și radios ca întotdeauna.

— Arăți atât de tânăr, Jared. Așa de tânăr, ca un cățeluș.

— Și tu ai fost o dată tânăr ca un cățeluș.

— Asta a fost demult.

— Da.

Linus continuă să mă măsoare.

— Ai pierdut atâtea lucruri care s-au întâmplat în lume după ce ai murit tu. Ai văzut câte ceva?

— Suficient, probabil. Am fost nițel cam ocupat.

— Ți-am aruncat cenușa în ocean. Tatăl tău a închiriat o barcă cu pânze. Era o zi senină, ca azi. Ne-am rugat pe barcă.

— Eram acolo.

— Mda. A fost frumos. Părinții tăi erau așa de treabă. Linus scrutează iar dâra de fum. Știi, nu ne-am obișnuit niciodată cu moartea ta. Mai ales Richard. Și apoi a intrat Karen în comă și cred că asta i-a nenorocit viața lui Richard. Bănuiesc că trebuie să existe o legătură între tine și Karen. Vreau să zic, iată-te acum.

— Iată-mă.

— Poți să-mi spui care-i legătura asta? Deci între tine și Karen și faptul că restul lumii s-a dus.

— Mare necioplit! Bine, Linus – o să-ți spun chestii cât de curând, dar nu chiar acum, bine?

— Frăție, tu și Karen. De ce trebuie să fie totul atât de misterios? Eu unul am încercat să mă prind cum stă treaba în anul ăsta care a trecut și n-am reușit să descâlcesc tot.

— N-ai avea cum să-ți dai seama cum e. Apropo, cum *a fost* pentru tine anul ăsta care a trecut?

— Înfricoșător. Singuratic. Și tăcut! Cum nu se poate de tăcut. Tot aștept să apară oameni de după un colț sau să văd un avion zburând sau o mașină în mișcare. Dar nu se întâmplă niciodată, încă nu m-am obișnuit cu asta.

— Din câte-mi dau eu seama, voi toți faceți față situației cu calm.

— Hai să mulțumim drogurilor pentru *asta*, mersi. Și casetelor video. Și alcoolului și mărfurilor conservate. Pe undeva ai senzația

că lumea a rămas la fel. La început am crezut că o să avem cu toții senzația că așteptăm să murim. În loc de asta, avem pur și simplu senzația că așteptăm – *ce*, nu știu. Te așteptăm pe *tine*! Mi-e dor de atâtea lucruri din vechea lume – cum lumina orașul norii de dedesubt, făcându-i pe toți de un albastru sidefat lichid. Mi-e dor de mirosul de sushi. Și de electricitate. Frigidere. Cumpărături. Idei noi. O – acum sunt și însurat, cu Wendy. Și lucrăm în televiziune.

— Da, știu toate chestiile astea.

— Uneori ne simțeam cu toții ca-ntr-o piesă macabră de Neil Simon. Hamilton a încercat să găsească un titlu și niște teme muzicale asortate. Cel mai bun titlu al lui a fost *Cinci ratați*.

— Hamilton – băiatul spiritual, ca întotdeauna.

— E așa dus cu pluta!

— Total descreierat.

— Mă omoară. Mai are un pic și mă omoară. Linus trage aer în piept și se uită la vulcan. Oftează, apoi continuă: Jared, spune-mi o chestie. S-a terminat timpul?

— Ha? Adică cum?

— M-am gândit așa demult la chestia asta. Când spun timp, mă refer la istorie sau... Cred că numai omul confundă timpul cu istoria.

— Asta categoric.

— Nu, ascultă. Alte animale n-au timp – fac parte din Univers, pur și simplu. Dar oamenii – noi avem *timp* și *istorie*. Și dacă lumea ar fi mers înainte? Încearcă să-ți imaginezi un câștigător al Premiului Nobel din 3056 sau timbre poștale cu spatule pe ele, pentru că n-am mai avut ce pune pe timbre. Imaginează-ți-o pe câștigătoarea de la Miss Univers în anul 22 788. Nu poți. Creierul tău nu poate. Și acum nu mai sunt oameni. Fără oameni, Universul e pur și simplu Universul. Timpul nu contează.

— Linus, ai colindat pe continent ani întregi, ca să cauți tot felul

de răspunsuri, nu-i așa?

— Da. Mai ales în Las Vegas. Era o hazna, dar mi-a dat spațiu ca să mă gândesc. Și nu-mi răspunzi la întrebare, Jared.

— Urmează. Ai ajuns la vreo concluzie în Las Vegas?

— Nu. Nu chiar. Credeam că o să-l văd pe Dumnezeu, că o să ajung la o epifanie sau să levitez sau *ceva* acolo. Dar n-am reușit deloc. M-am rugat atât de mult să se întâmple asta. Cred că poate nu m-oi fi abandonat eu suficient – cred că ăsta-i cuvântul: *abandonat*. Voiam încă să stau cu câte un picior în ambele lumi. Și apoi anul ăsta care a trecut am așteptat încă aceleași momente cosmice mărețe și tot nu s-a întâmplat nimic – dacă nu punem la socoteală că ești tu aici, dar, în loc să pară o chestie cosmică, e pur și simplu ca și cum am chiuli de la sport și am veni aici să tragem o pipă. Venirea ta pare adecvată, pe undeva; mi-aș dori să fiu mai copleșit. Mi-aș dori să stai tot timpul aici. Suntem așa de groaznic de singuri.

Un nou murmur gădilă pământul și vedem șuvoaie de lavă prelingându-se în jos pe Mount Baker. Linus vrea să turuie, așa că-l las:

— Jared, *știi* că Dumnezeu poate veni oricând în orice formă. *Știi* că trebuie să fim mereu pe fază. Și *știi* că pentru Dumnezeu, totuna e dacă-i zi sau noapte. Și *știi* că Dumnezeu nu se schimbă niciodată. Dar n-am vrut niciodată altceva decât un *indiciu*. Când murim, Jared?

— Ei! Linus, nu-i chiar așa ușor. Nu am un răspuns chiar așa precis.

— Nimeni nu pare să dea cu răspunsurile adevărate în noi. Urmează o pauză ciudat de stânjenitoare, iar eu încerc să schimb tonul:

— Uită-te la Mount Baker, zic eu. Mai ții minte weekendul ăla de schi acolo, când am bușit transmisia la Cortina lui Cordon Streith?

— Am păstrat măciulia de la schimbătorul de viteze ca suvenir. Acum, lava pârlăvirește viroagele, trecând prin ghețarii muntelui, iar aburul se înalță cât un satelit de sus. Linus e liniștit, iar vocea îi devine blândă:

— Presupun că așa li s-a părut continentul pionierilor demult, când au venit aici prima oară. Un tărâm neatins de timp sau istorie. Probabil că au avut senzația că intră în eternitate cu capul înainte, dornici să-l ciopârțească, să-l cioplească și să-l transforme din rai în pământ. Nu crezi?

— Mda. Pionierii credeau în ceva. *Știau* că pământul e sfânt. Lumea Nouă a fost ultimul lucru de pe pământ care putea fi oferit omenirii: două continente care se întind până la polii Pământului, continente curate, verzi și albastru-lăptoase ca în prima zi. Lumea Nouă a fost construită pentru ca omenirea să se supună.

— Dar noi nu ne-am supus, spune Linus.

— Nu, nu ne-am supus.

— Dar timpul, Jared – timpul s-a sfârșit? Nu mi-ai spus. Linus știe că a mirosit el ceva, dar eu nu pot să-i dau un răspuns.

— Încă nu.

— *Încă o dată*, nimeni n-are răspunsul complet. Unde-s ceilalți acum – oamenii care au adormit? *Noi* ce-ar trebui să facem acum?

— Linus, frățioare, nu încerc să te aburesc. Totul se întâmplă cu motiv.

— Tot timpul misterele astea, spune Linus. Nu cred că oamenii ar fi trebuit să știe atâtea despre lume. Atâta timp și atâta expunere la toate aspectele posibile ale vieții, iar înțelepciunea intră așa de rar în ecuație. Abia apucăm să ne lămurim cine suntem și-apoi ne acrim și ne izolăm pe măsură ce îmbătrânim.

— Stai o clipă, Linus.

Mă apropiu de el și-i pun mâinile pe cap, făcându-i corpul să se zgâlțâie ca un pat de motel.

— Gata, zic.

Linus înțepenește, se înmoaie, apoi cade grămadă pe asfalt; i-am arătat un crâmpei de rai.

— Acum o să fii orb o vreme, îi spun eu. Cam vreo săptămână.

Linus tace, apoi mormăie:

— Am văzut tot ceea ce mi-am dorit vreodată să văd.

— La revedere, Linus.

Cu aceste cuvinte mă retrag sus în cer, mic, tot mai mic, până mă fac licăr de lumină, ca o stea care strălucește ziua.

— Ei, *Hef*, recunosc că scaunele astea sunt comode, dar e *mult* mai comod să fii târât prin hrubele din Fez într-o lectică purtată de patru negri de doi metri de-ai lui Doris Duke¹⁶.

— Iubi, vulpița mea sexoasă, mă faci gelos.

— Sst, *Hef*, trebuie să dau un telefon transatlantic la Peppermint Lounge¹⁷. *Pardonnez-moi, est-ce que je peut parler avec Monsieur Halston?*

— Sigur, sună-l pe Halston. Săptămâna trecută am luat prânzul cu prințesa Eugenie, Joe Namath¹⁸ și Oleg Cassini¹⁹. Homar Thermidor, cireșe flambate și crepes Suzette. Ha!

— Mă obosești, *Hef*. Te rog să pleci.

Hamilton și Pam lenevesc pe scaunele din față ale unui Mercedes

16 Moștenitoare a unei averi imense, Doris Duke (1912-1993) este celebră pentru actele sale de filantropie și mecenat.

17 Club faimos din Manhattan, care a funcționat în perioada 1961-1965, frecventat de celebritățile epocii. Clubul a fost redeschis în 1980.

18 Jucător de fotbal american (n. 1943).

19 Designer de modă (1913-2006) printre ai cărui admiratori s-a numărat și Jacqueline Kennedy.

450 SE nevândut din showroomul prăfuit al unei reprezentanțe de pe Marine Drive. Ușile mașinii sunt închise, cauciucurile sunt dezumflate, iar pe scaunul dintre ei doi tronează o comoară de mărunțișuri legate de dependența lor de droguri, dar și cartușe de țigări și sticle de tequila stinghere și nedesfăcute. Apar în fața geamului din față, planând pe mijlocul parbrizului. Strălucesc.

Pam se cutremură.

— Hm, *dragule*, cred că ar trebui să te uiți pe geam.

Hamilton cântărește mai multe măsuri de praf și spune:

— Am treabă, iubi. Ascund proviziile mele de cocaină pură în bocancii de schi de piele ai lui Gianni Agnelli.

— Băi tembelule, uită-te! strig eu; Hamilton se întoarce, iar eu fac făndări vitrina showroomului și plutesc deasupra cioburilor prin aerul neîngrădit acum, către mașina lor.

— Pipizdapa măpă-sipii, spune Pam.

— O, frate, e *Jared*.

Cobor pe podeaua reprezentanței, apoi traversez showroomul și intru în motor, astfel încât corpul mi-e pe jumătate în mașină.

— Salutare, Pam. Salutare, Hamilton.

— Hm, *salutare*, Jared, spune Pam.

Cei doi se simt ușor stupid, înconjurați de atâta marfă de contrabandă. Pam chicotește.

— Jared, *amice*. Prea seamănă cu *Ce vrăji a mai făcut nevasta mea*.

— Nu, Hamilton, e viața reală. Ce căutați voi în mașina asta?

— Voiam să-i mirosim interiorul. Ne e dor de mirosul de lucruri noi, spune Pam, hlizindu-se iar. Nu mai există nimic nou. Totul e tot mai vechi și mai ponosit. La un moment dat n-o să mai rămână nimic în lume care să miroasă a nou. Așa că profităm de orice noutate ne pică-n mână. Se uită la bordul mașinii: Mai vechi, mai vechi, mai vechi.

Se pierde într-un cântec de copil.

— Vechi, vechi, vechi, adaugă Hamilton. Totul e *vechi*. Am face moarte de om pentru un ziar nou, pentru un gazon proaspăt tuns sau pentru un strat proaspăt de vopsea pe ceva. Apropo, a fost tare spectacolul de lumini de dimineață, de la Save-On. Parcă ai fi ridicat o piatră și tot ce era sub ea s-a repezit să scurme în rahatul de dedesubt.

Sunt în transă și nu reacționează rațional.

— Ia spuneți-mi, pe unde ați mai fost azi? întreb eu.

— Dacă vii încoace, o să vezi.

Hamilton și Pam alunecă afară din mașină și mergem la camioneta lor, în afara clădirii. Bena e plină de pietre prețioase, monede de aur, tacâmuri, bijuterii și alte comori.

— Am dat spargere la seifurile băncii Toronto Dominion din Park Royal, spune Hamilton.

— Nu-s chiar așa comoristice cum te-ai aștepta, adaugă Pam. Am găsit chestii gen șuvițe de păr, scrisori de amor, trofeuri de pescar, panglici albastre, chei, jartiere – chestii fără valoare. Chestii pe care te-ai aștepta să le găsești abandonate după un târg de vechituri.

— O, uite o ciudățenie, spune Hamilton, ridicând un mulaj din ipsos al unui falus mare. La bază e trecută în tuș o dată, 4 noiembrie 1979, fără alte informații.

— Trebuie să fi fost o zi bună pentru cineva, spun eu în timp ce Pam începe să-și toarne diamante dintr-o mână într-alta, iar câte unul clincăne din când în când pe asfalt, țăcănind ca diafragma unui aparat foto. Aruncă diamantele în mormanul din mijloc, unul câte unul.

— Diamant în formă de pară, colorat, brilliant, marchiz, rombic – micuțele mele prietene credincioase. Se uită în direcția mea: Ești *pe bune*, Jared, nu-i așa – nu e doar de la droguri?

— Sunt pe bune. Sunt ca o lucrare la biologie care s-a întors să te bântuie.

— O, *uau*, spune Hamilton.

— O, *uau*? Mă întorc din morți și nu găsești altceva de spus decât „O, *uau*”?

— Jared, spune Hamilton, las-o mai moale. Din câte țin eu minte, *tu* ai fost ăla care ai invitat paispe oameni să-și facă pilaf creierii în Winnebago-ul alor tăi în seara când a murit Elvis.

— Simplul fapt că demaști ipocrizia nu face din tine o persoană morală, zic eu.

— Ha? face Pam.

— O, nu fi așa grea de cap, Pamela, spune Hamilton. El n-a *avut* niciodată simțul umorului. Vedetele sportive n-au așa ceva. Ascultă ce spune Jared...

— Nu mă lua tu pe mine cu greutatea de cap, Heffy-Weffy. Eu am fost aia care a spart seiful azi.

— Dă în mine, *dă* în mine...

— O, *Doamne*. Vreți un miracol ca să ziceți „o, *uau* ” pe bune?

— Ne băgăm, durule, spune Hamilton.

— Foarte bine.

Mă apropii de ei și-i bat ușor pe cap pe amândoi.

— Ne-ai atins pe cap? ăsta-i miracol? Jared, eu...

Pam se oprește, își atinge obraji și își privește corpul. Hamilton își duce mâinile la urechi, apoi cade în genunchi.

— Nu. Nu. Vai de *mine*. E – e pe bune, nu, Jared? întreabă Pam.

— E pe bune.

Amândoi amuțesc; Hamilton se târăște pe asfalt și-și lasă capul pe pământ, cercetând praful.

Pam izbucnește în lacrimi, îl ia pe Hamilton de umeri și încearcă să-l ridice. Hamilton pare pierdut și regăsit în același timp.

— Asta e ce cred eu că e? întreabă el.

— Da.

— Vrei să spui că suntem *curați*?

— Da, sunteți curați. Ați scăpat de dependență. Fără sevraj. Fără chin. Nimic.

Cei doi se dezlipesc, apoi vin la mine și încearcă să mă atingă, dar, așa cum pățise și Linus mai devreme, sfârșesc prin a se lovi unul pe altul cu brațele. Apoi se ridică și fac întinderi și genuflexiuni, aleargă prin parcare, se învârtesc și se uită la cerul de celofan.

— Chiar *e* un miracol. Pot să gândesc! Sunt limpede! Așa de limpede! N-am mai fost așa limpede de – *când mă știu*. Cele șase neveste ale lui Henric VIII. Șirul lui Fibonacci! Cum se face un sos de smântână omogen, fără cocoloașe...

— E așa de curat! Îi ține isonul Hamilton. Am capul limpede ca un lac pe dinăuntru! Hidrogen, heliu, litiu, beriliu, bor, carbon; august 1969 – moderatorul american de talk show Merv Griffin își lansează emisiunea nocturnă la CBS, la concurență directă cu Johnny Carson. Printre invitații din seara lansării se numără Woody Allen și Heddy Lamarr, dar atletul Joe Namath, programat și el, le trage clapa.

— O, Hamilton, uită-te la lume!

— E...

— Da...

Cei doi amuțesc; corpurile lor se înmoaie ca și cum și-ar fi dat seama de trădarea unui prieten. Se așază pe oblonul din spate al mașinii, aruncă diamantele de sub fund și zac fără vlagă.

— Măi, *măi* – ia uită-te la noi, spune Pam.

— Curați, spune Hamilton. Și n-am chef să mă droghez. Tu?

— Nici eu, răspunde Pam. Îmi place să fiu din nou în propria-mi piele.

Un pescăruș țipă deasupra lor, iar ei privesc în sus.

— Au rămas încă păsări, spune Pam.

— Dar oameni nu.

— Oameni nu. Lumea s-a sfârșit, nu-i așa, Jared?

— Cam de tot.

— Ești de-adevăratelea, nu-i așa?

— Mda.

Tăcerea se lasă acolo unde altădată ar fi zumzăit și claxonat traficul.

— Atunci asta-i viața, nu-i așa? Adică asta-i *tot*.

— Practic, da.

Hamilton și Pam se țin de mână.

— Acum ce facem, Jared? spune Pam. Așa o să fie pentru totdeauna – liniște? E așa liniște aici. Singurătate. Tu ești fantoma. *Tu ești specialistul.*

— Aveți creierul proaspăt și plăpând ca al puilor de pasăre. Mergeți acasă. Bucurați-vă de limpezimea voastră. Zbenguiți-vă într-o cadă cu apă fierbinte. Sunteți importanți; ați fost meniți să existați. Ne mai vedem.

Și cu asta dispar.

Totul e nou-nouț

Când eram mici, Richard a fost cel mai bun prieten al meu, deși cu timpul ne-am îndepărtat. A fost unul dintre oamenii de care mi-a fost cel mai dor când am murit, așa că-s nițel cam tulburat când mă gândesc c-o să-l revăd. Dar am limite stricte care spun cât am voie să dezvălui față de cei vii, așa că nu pot fi atât de siropos față de Richard – sau față de ceilalți – pe cât mi-aș dori.

Richard patrulează pe Rabbit Lane cu o carabină, așa că lunec în jos pe deal ca să-i ies în cale.

— Salutare, Jared, mersi că i-ai vindecat picioarele lui Karen. A fost minunat.

— Măcar atâta lucru să fac și eu.

— Am venit acasă și am tras la țintă pe peluza din față cu un cuțit de friptură vreo oră. În momentul ăsta e amețită de viață. Mișto și șmecheria cu sistemul de iluminat de la Save-On.

— Mă lingusești fără pic de rușine. Încotro te duci?

— Voiam să mă plimb înainte să apună soarele, ca să văd ca lumea Mount Baker. Iar vremea – azi e așa de frumos. E sfârșit de decembrie și parc-ar fi iunie. Dar de fapt în trei minute s-ar putea stârni un viscol. Vremea e aberantă acum.

— Așa auzisem și eu.

Merg alături de Richard.

— Mai trăiai când a erupt Mount St. Helen, Jared?

— Nu. L-am ratat.

— Așa e. A fost colosal. Ai ratat și muzica New Wave și rockul alternativ. Ca să nu mai zic de rap. Grunge. Hip-hop. Oamenii se îmbrăcau cam stupid. Totuși, mașinile ajunseseră destul de bune.

— N-am ratat chiar de tot chestiile pământene, Richard. Fii atent

aici – pot să dansez Moonwalk.

— Pe naiba. Pe-asta trebuie s-o văd.

— Fii atent la mine...

Alunec pe stradă într-un Moonwalk în timp ce Richard râde gutural.

— Greșesc pe undeva? întreb eu.

— Dimpotrivă. E perfect.

— Mersi. Aș vrea să te văd *pe tine* cum faci.

— O, *nu*, te rog.

Plutesc din nou lângă el.

— Deci vezi, sunt oarecum la zi.

Ne continuăm plimbarea.

— Să n-am ambiție. Cartierul e un mare haloimis, nu ți se pare?

— Nu cred că te poți obișnui vreodată cu liniștea, Jared. Mai demult, înainte de ciumă sau ce-o fi fost, cartierul arăta aproape exact la fel cum era în anul în care ai murit tu. Dar acum...

Examinăm copacii uscați, vița-de-vie invadatoare, câte un ciot de cărbune din loc în loc, acolo unde altădată se înălțau case, o pasăre odihnindu-se pe coasta unui schelet. Asfaltul se surpă, iar mașinile sunt oprite în cele mai ciudate locuri.

Trecem pe lângă scheletul unui câine, înălbit de soare și de ploile acide.

— Pinball, odihnească-se în pace. Dobermanul Williamșilor. A încercat s-o atace pe Wendy, dar Flamilton l-a împușcat la timp. Îi era pur și simplu foame. Bietul de el.

— Trist.

— Deci ia spune-mi, Jared. Cum a fost în 1979, când erai pe moarte? Cum a fost? Întotdeauna m-am întrebat. Vreau să zic, ți-a fost frică spre sfârșit, când mureai la spital? Păreai așa de calm – chiar și la sfârșit, când mașinăriile alea pompau haleală în și din tine.

— Frică? Mă căcam pe mine de frică. Nu voiam să plec. Voiam să văd viitorul – viețile cunoscuților mei. Voiam să văd progresul – mașinile electrice, controlul poluării, noul album Talking Fleads... Apoi mi-a căzut părul și am știut că trecusem granița. După asta m-am ținut tare, pentru că părinții mei se făceau praf.

Richard e cufundat în gânduri.

— Te gândești mult la moarte? întreb eu.

— Mai tot timpul. Cum aș putea să *nu* mă gândesc? Uită-te și tu la locul ăsta.

— Și ce părere ai?

— Nu mă îngrijorează moartea. Mă gândesc că pur și simplu o să mă întâlnesc cu tot restul lumii, acolo unde s-or fi dus ei. Dar dacă eram în liceu, în locul *tău*, nu cred c-aș fi reușit să mă țin așa tare ca tine în fața morții. Aș fi țipat și-aș fi urlat și-aș fi cerșit mai mult timp, chiar și pe epava asta defectă de planetă unde trăim acum.

— Îți place aici?

— Nu, dar trăiesc.

— Îți ajunge să trăiești?

— Atâta am.

— Richard, spune-mi adevărul – și trebuie să-mi spui adevărul, pentru că, hm, sunt o ființă cerească.

— Bagă, frățioare.

— Te-ai folosit și de Karen, și de mine ca scuză să nu-ți continui propria viață? Ai renunțat la viață?

Richard pare jignit, dar apoi face un gest de abandon de genul „ei, de ce nu?”.

— Sigur. Am cam renunțat, Jared. Dar am fost un cetățean responsabil. Am scos gunoiul afară în fiecare seară de marți. Am votat. Am avut o slujbă.

— Te simțai cumva gol pe dinăuntru?

— Un pic. Recunosc. Răspunsul meu te mulțumește?

— Măi, frate. Trebuie să te întreb. Trebuie să știu cine ești.

— Dar am pus punct când s-a trezit Karen.

— Mi se pare corect.

— Chiar trebuie să vorbim despre asta, Jared? Hai să vorbim despre vechiul cartier. Oamenii. Prietenii.

— Azi i-am vizitat pe toți ceilalți. Tu ești ultimul. Am păstrat la urmă cireșa de pe tort, întâiul meu prieten.

— Sunt onorat, *macho man*.

Ne continuăm plimbarea, o tăiem prin St. James Place și ne apropiem de fosta mea casă, o clădire paralelipipedică cu etaj, un pic șubredă, într-un albastru-deschis. Peretele din dreapta are urme de cenușă de când arseese casa vecină.

— Incendiul a fost acum trei săptămâni, spune Richard. Un fulger.

Stăm în picioare, la capătul aleii mele.

— Asta-i casa ta. Vrei să intrăm, Jared?

— Se poate? Am vrut să intru, dar nu aveam pe nimeni cu mine. M-ar stresa să intru singur.

— Tu? O fantomă? Te stresează cadavrele?

— Da. Deci la chestia asta sunt pământău.

— Te obișnuiești cu ele. Hamilton le spune Scurgători.

Vechiul meu gazon e înalt până la genunchi; toate tufele ornamentale s-au îngălbenit și s-au ofilit. Iedera a supraviețuit, înghițind ușa de la intrare, care e deschisă. Se deschide încet când Richard o încearcă. O boare de aer cald iese afară, ca și o duhoare grețosă, ca de amoniac, care-l face pe Richard să se strâmbe la mine:

— Mai vrei să-i dăm înaintea cu chestia asta, Jared?

— Te rog.

Înăuntru, timpul a încremenit.

— O, *mamă*, Richard. E aproape la fel ca ultima oară când am fost

aici – în ultima zi când m-au lăsat la domiciliu. N-aveam voie să mănânc carne, dar tati mi-a tăiat curcanul în bucățele cât boabele de mazăre și a zis că s-o ia dracu' de treabă. Am vomitat cina și ceva sânge și-apoi a trebuit să vină paramedicii. Părinții și sora mea erau speriați ca dracu'. A fost o scenă tare urâtă.

Richard stă în antreu și așteaptă în timp ce eu plutesc prin casă. Un televizor nou aici, un cuptor cu microunde dincolo, câțiva magneți pentru frigider, dar altfel, casa a rămas exact ca atunci când am părăsit-o. Mă apropii de scară, dar Richard se uită la mine.

— Ești sigur că rezisti la asta, Jared?

— N-am nimic. Atâta timp cât ești cu mine. Hai sus.

Merge în urma mea și intrăm în fostul meu dormitor, devenit acum cameră de cusut. Apoi mă uit în vechea baie, în camera surorii mele și în sfârșit în camera părinților mei.

— Lasă-mă pe mine să intru primul, spune Richard.

Îi spun că nu e nevoie, dar nu vrea s-audă. Împinge ușa maronie, aruncă o privire înăuntru, apoi iese afară în vârful picioarelor.

— Scurgători. Ar cam trebui să-ți spun că e cam nasol acolo.

— Trebuie să văd.

Intru, cu Richard în urma mea, și văd rămășițele părinților mei mumificate pe saltea, printre cearșafuri.

— Îmi pare rău, frate, spune Richard.

— Nu-i nimic. E în firea lucrurilor.

Străbat camere – fotografiile mele sunt pe pereți, nu le-au mai dat jos – și văd mulajul mâinii pe care-l făcusem la grădiniță.

— Unde sunt părinții tăi, Richard?

— În Camry-ul lor, la punctul de frontieră Douglas. Vara trecută am făcut cu Linus o expediție de-o zi până acolo și le-am găsit mașina. Voiam să le îngropăm rămășițele, dar pur și simplu nu s-a, ăă, *putut*.

Mă mai uit prin cameră.

— Afară se întunecă, spune Richard. Trebuie să plec acum – să văd Mount Baker. Vrei să vii?

— Vreau să mai stau un pic aici, cu ai mei. Aș vrea să-ți pot lăsa ceva, spun eu, un dar – un mic miracol pe care ți-l pot oferi, îți dorești sau ai nevoie de ceva anume?

De pe alee, Richard spune:

— Nu. Sună aiurea, dar am tot ce-mi trebuie. Ești sigur că vrei să stai aici?

— Sunt sigur. La revedere, Richard. Mersi că ai venit cu mine, să-i văd pe ai mei.

— N-ai pentru ce. Eu îți mulțumesc pentru că i-ai vindecat picioarele lui Karen. Când te mai întorci?

— Peste două săptămâni.

— Ne vedem atunci, frățioare.

— Pa, omule.

O idee va câștiga

N-am fost niciodată un bun „vorbitor” când eram tânăr și trăiam. De regulă, un zâmbet și un ridicat din umeri mă scoteau la liman în majoritatea situațiilor sociale. Iar ca să cunosc fete nu aveam nevoie decât să mă holbez la ele până-și lăsau ochii în jos și să fiu atent să nu clipesc. Nu dădeam greș niciodată. Dar acum am darul clarității și al direcției.

Cum e claritatea?

Încercați să vă aduceți aminte de senzația aia ciudată din cap când primeați la matematică probleme prea greu de rezolvat: zumzăitul slab din urechi, o greutate pe ambele laturi ale țestei și senzația că creierul vi se zvârcolește în craniu ca un pește pe uscat. Asta e senzația opusă clarității. Și totuși pentru mulți oameni din epoca mea, asta devenea, pe măsură ce îmbătrâneau, senzația dominantă în viețile lor. Era ca și cum traiul de zi cu zi din secolul douăzeci devenise o ecuație algebrică imposibil de rezolvat. De-asta bea Richard. De-asta își petreceau foștii mei prieteni viața trotilați cu orice, de la sirop de tuse la metadonă. Orice, doar-doar să bată în retragere bâzâitul ăla greoi.

Au trecut două săptămâni de la ultima mea vizită. Cerul e limpede, dar miroase a fum și o cenușă fină cade dintr-o sursă imposibil de identificat. În bucătăria casei, Wendy și Pam joacă amândouă Solitaire pe computere alimentate de generatorul Honda. Au părul murdar. Linus, care e încă parțial orb, nu poate repara pompa de apă – și au vocile hârâite din cauza vremii instabile și a răcelilor, care par să apară chiar și în lipsa unei populații care să le transmită. Sunt înfășurate în gecii de fâș împodobite cu sute de broșe Bvlgari cu pietre prețioase.

— A zis cumva Richard că o să repare boilerul și apa până după amiază? întreabă Pam, iar Wendy îi spune că nu. O, *câh*. Am părul încâlcit ca un ghem de câlți. Eu îmi iau o apă minerală. Vrei și tu?

Wendy refuză și iese agale în patio, unde stă Linus, înfășat ca într-un sanatoriu elvețian pentru tuberculoși.

— Măi Linus, ești sigur că ți-ai pus pe tine destule halate flaușate? Parc-ai fi Buggs Bunny în Palm Springs.

— Ti-*hii*.

Linus se reface încă după o răceală zdravănă cu care se căptușise în cele trei zile cât îi luase să orbecăie înapoi spre casă de pe munte, unde îi arătasem poze cu raiul.

— *Brrr*. E frig afară, spune Wendy. Dar cerul arată frumos.

— Îmi dau seama după vocea ta, spune Linus, că-mi ascunzi ceva. Stai așa – lasă-mă să ghicesc. Da, ai verificat contorul Geiger, nu-i așa?

— Da. Țăcăne ca niște clopoței de lemn.

— Ce surpriză.

Rămân tăcuți o clipă, apoi Wendy spune:

— Jane începe să refuze mâncarea. Și nici eu nu mă simt prea bine.

— Pari bine, spune Linus. Diseară se întoarce Jared. O să ne spună el ce să facem.

Îl aud pe Hamilton din living cum înjură frigul, aruncând un exemplar din Pagini Aurii în șemineu, pentru un puseu firav de căldură.

— O, uite! spune Wendy. Acolo, sus, un vultur pleșuv e încă viu. Zboară.

— Te cred pe cuvânt. Știi, cu orbirea asta...

— Deci e așa de mare – capul mare și alb, ciocul galben. E așa de mare că văd culorile de aici.

— O să supraviețuiesc. Acum o să intru în casă.

Găsește cu greu încuietoarea.

În living, Linus trece bâjbâind pe lângă Hamilton, întrebându-l:

— Ce citești?

— Îmi scot creierul meu cel nou și proaspăt ca menta la noi tururi de probă. *Industry and Empire* de Eric Hobsbawm – despre Revoluția Industrială engleză. Și *One More Time* de Carol Burnett. Gagica haioasă de la televizor și din filme își rememorează începuturile. Bestsellerul național care a încălzit milioane de inimi.

— Ei, aici e chiar *frig*. Ar trebui să găsim o casă mai mică, care să fie mai ușor de încălzit.

— Nu. Poate că ar trebui să ne-apucăm să aruncăm bucăți din casa asta pe foc și când se termină casa asta să căutăm altă casă mare.

În acel moment, dormitorul lui Megan explodează într-un hit din topul patruzeci al anului 1997.

— Drăcia dracului.

Hamilton țâșnește în picioare, apoi tropăie pe coridor spre ușa lui Megan.

— Dă naibii casetofonul ăla mai încet, Megan. Nu putem gândi aici.

Megan nu răspunde, așa că Hamilton împinge ușa și le găsește pe Megan și pe Jane așezate pe pat, unde-și instalaseră tabăra în ultimele două săptămâni – un decor format din borcane cu mâncare pentru bebeluși pe jumătate goale, chiștoace, CD-uri și baterii. Hamilton dă muzica încet. Hamilton se uită urât la Jane, care îi răspunde holbându-se și ea la el. Hamilton are senzația stranie că Jane e mult mai conștientă de lume decât oricare dintre ei.

— Vii în seara asta la cină? întreabă Hamilton. E o cină de duminică. Una bună.

— Poate. De unde știi că e duminică?

— Din agenda electronică a lui Wendy.

— Așa e.

Wendy oprește casetofonul și o ia pe Jane în brațe. Se uită amândouă pe geam spre alee, unde Richard și-a parcat mașina și cară în casă cutii cu hrană conservată.

— O, ce deliciu, spune Megan, iar mâncare la conservă. Nu, pardon – văd și câteva cutii acolo. Ce noroc pe noi – așa o varietate.

Richard o vede pe Megan și, brusc, lui Megan i se face milă de Richard, singurul om care încercase din răsputeri să păstreze decența și confortul în tot anul ăsta nebun și vai de mama lui. Strigă pe geam:

— Tati, vrei să te ajut cu alea?

Richard lasă ultima cutie jos, pe podeaua garajului. Când dă să intre în casă, o vede pe Karen lângă micul bazin care se transformase în decursul unui an într-un uriaș proiect științific despre alge.

— Te simți bine acolo? întreabă el.

— N-am nimic. M-am dus un pic să alerg. Acum trag pur și simplu aer în piept. S-a încălzit acum câteva minute.

Richard intră înăuntru, iar Karen își reia veghea asupra curții căzute în paragină. Cerul devine portocaliu, iar ea e tristă, pentru că vocile au plecat. Nu mai poate vedea viitorul sau încerca măcar să-și explice inexplicabilul. E o simplă muritoare și încă o muritoare plăpândă. *Dar cu toții ne-am primit speranțele înapoi*, își spune ea. *Jared va ști ce avem de făcut.*

De undeva din casă se aude fâsâit de hârtie. E Linus, care se întoarce pe bâjbâite din patio, cărând un sac de cărbune de grătar.

— S-a încălzit brusc, strigă el, zic s-o punem de-un grătar.

În câteva minute, grătarul rotund e montat, cărbunii sunt aprinși, tăciunii scânteiază, iar moralul crește.

Cerul din ce în ce mai întunecat devine o copie xerox caldă și moartă, iar vânturile bat cu putere, de parc-ar ieși dintr-un uscător

de păr. Și totuși nu se aude niciun zgomot – un râu cald curgând peste piele; zgomotul amplificat al Lunii. E vară în toiul iernii.

Vechii mei prieteni stau în curtea din spate, prăjind bezele și ținându-se de glume. Știu că cele două săptămâni ale mele s-au terminat și că trebuie să mă întorc curând.

Richard îi cere lui Linus, care începe să-și recapete vederea, să numere câte degete îi arată. Karen fuge de colo-colo, servind băuturi și etalându-și noile picioare (Shirley Maclaine în *Irma cea dulce*). Hamilton și Pam stau liniștiți, cu mușchii faciali destinși, scăpați de laba-gâștei. Ascultă vocile celorlalți cu placiditatea copiilor mici. Wendy îl ajută pe Linus să-și ghideze bastonul până în apropierea flăcărilor; nu spune nimic despre sarcina ei cu mine, păstrând pentru ea detaliile întâlnirii noastre. Megan, care stă pe un scaun pliant gălbejit, zâmbește în timp ce micuța Jane gângurește și plescăie cu o încântare continuă față de darul vederii, căci de la întâlnirea cu mine nu mai plânsese nici măcar o dată. Richard, înarmat cu un trident înfipt în bezele, se bucură pur și simplu să-și vadă prietenii atât de veseli.

— Simt miros de piele arsă, spune Linus. Cărbune.

— Foarte drăguț, nu-i așa? adaugă Pam. Hei, rege Neptun, pune-ți furca pe foc.

Așa cum mă uit eu în jos la ei din cer, grătarul lor e singura pată de lumină de pe Pământ pe o rază de sute de kilometri, dacă nu punem la socoteală lava care șiroiește în jos pe Mount Baker și un mic incendiu de pădure de la nord de Seattle. Mă transform într-o stea pe cer și cresc până când Megan mă vede și spune:

— Uitați-vă. Pun pariu că ăsta-i Jared.

După câteva secunde apar pe marginea patioului, iar Megan zâmbește, spunând: „Jane, salută-l pe Jared”, ceea ce o face pe Jane să ciripească.

— Poți mânca, Jared? întreabă Karen. Bezele – un pic cam stătute,

dar devin pufoase când se prăjesc.

— Ei, Kare, mâncare n-am voie, mersi.

— Poate un dans?

Plutind, dă roată curții, cu rochia înfoindu-se și cu ochii arzători, căci acum e îndrăgostită de lume.

— Ce zici de niște limonadă? întreabă Hamilton. Mmm, delicioasă. E făcută din praf, normal, dar are totuși iz de lămâie.

— Mersi încă o dată, dar nu, Ham.

Dau la o parte un bol cu chipsuri și mă așez pe o buturugă pe care tatăl lui Karen o folosea pe vremuri pe post de butuc de tăiat. Linus, pe jumătate orb, înalță paharul aproximativ în direcția mea și spune:

— Un toast pentru Jared.

Ceilalți i se alătură într-un nor de „trăiască!”.

— Omul nostru cu miracolele.

Roșesc. Wendy, care s-a dichisit la greu pentru ocazie, se pisicește visătoare:

— Buuuună, Jared.

— Salut, Wendy, arăți bine.

Urmează un răgaz ca pe vremuri, când făceam focuri de tabără pe plaja Ambleside, flăcări de foc de tabără cu tăciuni hipnotici, care te reduc la tăcere.

— Copii – trebuie să vorbesc cu voi toți, spun eu, primind în schimb șapte expresii zâmbitoare – opt, acum că Jane, ca și Linus, poate vedea. Vă rog să mă ascultați.

Focul trosnește, iar insectele se aruncă în el cu porniri de kamikaze.

— Mi-e greu. Asta-i o chestie grea. Totul e legat de voi.

— De noi? întreabă Karen.

— Mda. De voi toți. Și doar pentru că mă pot exprima mai limpede decât când eram în viață, asta nu înseamnă că mi-e mai

ușor s-o fac. Lăsați-mă ușurel. Am venit aici ca să vă vorbesc despre transformarea voastră și a vieților voastre. Despre alegeri și despre schimbarea a ceea ce sunteți.

Super putere

— V-ați întrebat cu toții de ce-ați rămas doar voi opt ca să vedeți sfârșitul lumii. Motivul e că ați primit cu toții un mare dar, care e însă derutant.

— Derutant? *Ete na*, spune Karen.

— Dar? Hamilton nu mă crede.

— Îhî. Cu toții ați putut vedea cum ar fi viețile voastre în absența lumii.

Tăcere, timp în care toată lumea își mușcă buzele.

— E ca în filmul ăla de Crăciun, spune Pam. Ala de-l dădeau de prea multe ori în fiecare decembrie și pe la a optâslea difuzare te cam sictirea. Știi tu: cum ar fi lumea fără tine.

— Cam așa ceva, Pam, spun eu, doar că pe de-a-ndoaselea. V-am vegheat încă de când s-a trezit Karen, ca să văd cât de diferiți ați fi fără *lume*.

— *De ce* noi, Jared? întreabă Linus. Adică de ce nu un negustor de orez sifilitic și între două vârste din Lahore, India cu hm... hm... o colecție de veverițe împăiate. Ezită. Sau o fetiță nigeriana de cinci ani care comunică cu lumea hm... hm... numai prin intermediul unei păpuși Bărbie colorate în verde pe care a găsit-o pe alea din spatele Ambasadei Finlandei. *De ce noi?*

— De ce voi? Oamenii nu și-au pus niciodată întrebarea personajului lui Jimmy Stewart din *O viață minunată*.

— *Așa* te vreau, spune Pam.

— Pur și simplu mergeți înainte, îi sfătuiesc eu.

Richard își drege glasul.

— Ne-ai spionat? acuză Megan – puștii ăștia moderni – sunt așa de paranoici.

— Nu. Doar v-am urmărit. Și mi-a păsat. Și mi-am făcut griji. Și am intrat în panică.

— Cu ce-am greșit așa rău în viață de a trebuit să suportăm anul care a trecut? spune Linus. Măcar Jimmy Stewart avea o criză existențială. Viețile noastre curgeau destul de lin, ca să-ți spun drept.

— Chiar așa? întreb eu. Adică așa să fi fost *cu adevărat*?

— Măi Jared, spune Hamilton, doar nici tu nu vindeai prăjiturile ca să strângi fonduri pentru cercetase cât ai stat pe-aici. Cine ești *tu* ca să ne veghezi pe noi și să ne spui cum ar trebui sau n-ar trebui să ne trăim viețile?

— În primul și-n primul rând, Hamster, sunt o fantomă, ceea ce-mi dă câteva credite în plus. Nu, n-am apucat să stau pe pământ vreo câteva zeci de ani în plus, dar am apucat să văd – o, *Dumnezeule* mare, Hamilton, ce-ai vrea, să am aripi și aură?

— În prim...

Karen intervine:

— Băieții cu testosteronu', vă potoliți? *Sst!*

— Jared, spune Wendy, am senzația că ar fi trebuit să facem altceva prin zonă în anul ăsta – și că am picat un soi de test.

— Da, adaugă Richard. Și, dac-am fi făcut ce trebuia, Jared, atunci ce? Ce-am fi câștigat – o excursie la Roma cu Sabena Airlines? Provizii de Rice-a-Roni pentru un an? Poate că n-ai observat, dar Pământul e un mare morman de cenușă mai nou. N-am avea mare lucru de schimbat nici dac-am vrea. Ar trebui să creăm o nouă rasă de oameni? O nouă civilizație? Să construim o nouă arcă a lui Noe? Să lăsăm ceva în urmă? Noi nu știm nici măcar ce-o să mai găsim de mâncare într-un an-doi. Pești-exotici? Să ne mâncăm unii pe alții?

— Jared, mai nou sunt radiații aici, adaugă Wendy. Și vremea nu mai e vreme. Nu putem face planuri pe cinci ani dacă nu putem face planuri nici măcar pe-o săptămână.

— Wendy, porți în pântec copilul nostru, spun eu... *ups*. Ce fel de viață crezi că va avea el?

— El? răspunde Wendy. Deja știi sexul? Dacă ești la curent cu viitorul, Jared, ar fi trebuit să te fi gândit la asta mai înainte.

— Stați, stați, stați, stați, spune Linus. Voi doi v-ați *tras-o*? Oftatul lui Wendy e o confirmare. Nenorocitul! îmi strigă el, aruncând cu un scaun de grădină spre locul unde-și imaginează vag că aș pluti eu. Unul dintre picioarele scaunului răstoarnă mormanul de cărbuni pentru grătar, iar tăciunii cad pe pământ, cât pe-aici să-l atingă pe Richard.

— Tâmpitule! strigă Richard. Puteai să mă nenorocești.

Linus îl ignoră pe Richard și se întoarce spre mine.

— Nu poți să ți-o ții în pantaloni nici când ești mort, brută fără creier ce ești. Se întoarce spre Wendy. Foarte bine. Unde ați făcut-o? *Cum* ați făcut-o? Acum îmi dau eu seama de ce-ai fost așa plecată cu sorcova în ultima vreme.

— În canion. Acum două săptămâni. N-a fost chiar sex-sex, spune Wendy. A fost o chestie de la suflet la suflet. Nici măcar nu mi-am scos hainele.

— Nu mă lua pe mine cu de la suflet la suflet.

— *Linus*, zic eu, calmează-te. Pur și simplu am ajutat-o să nu se mai simtă singură.

— Mda. Cum să nu.

Wendy și cu mine oftăm.

— Linus, vrei să te las și pe *tine* gravid? Nu e imposibil. Se aranjează.

Richard adună tăciunii aprinși într-o grămăjoară, cu o cărămidă răătăcită. Linus e derutat. Vrea să fie furios, dar acum nu mai știe sigur către ce să-și canalizeze furia.

— Nu-i așa rău cum crezi tu, Linus, spune Karen.

Linus se îmbufnează, iar grupul amuțește și se uită la mine. În

mod surprinzător, Richard e cel care rupe tăcerea, spunând:

— Jared are dreptate să-și facă griji pentru noi. Lasă jos tridentul cu bezelele. Chiar *nu* părem să avem nicio valoare adevărată, nicio certitudine. Întotdeauna ne-am manevrat valorile ca să ne servească scopurilor imediate. N-avem nimic mare în viață.

Hamilton intervine.

— De ani buni nu m-am simțit așa bine ca în ultimele săptămâni, iar tu te-apuci să-mi tai macaroana. Chiar trebuie să ne analizăm lipsurile așa de detaliat?

— Da, cred că trebuie, spune Richard. Jared a venit aici ca să ne ceară să ne privim pe noi înșine, Hamilton. Adică, *uită-te* la noi: în loc să urmărim un scop mai înalt, am fost întotdeauna mai interesați să ne dezvoltăm „personalitățile” și să fim „liberi”.

— Richard? întreabă Karen.

— Karen, lasă-mă să spun ce am pe suflet. M-am gândit la asta încă de la prima apariție a lui Jared. Cred că întotdeauna ne-am dorit ceva nobil sau sfânt în viață, dar numai în propriii noștri termeni. Eternele noastre nemulțumiri, știți voi: *Internetul e plicticos. Nu-i nimic la televizor. Caseta asta video e o porcărie. Politica e o prostie. Vreau să fiu din nou inocent. Trebuie să-mi exprim eul lăuntric. Care sunt convingerile noastre? Dacă am fi avut convingeri, oare am fi avut măcar curajul să le urmărim?*

Bezelele se încing, apoi se scurg prin grătar peste tăciuni. Foile de carbon de deasupra, de consistența hârtiei, sunt spulberate de vânt ca niște coconi negri folosiți.

— Așa e, spune Linus, și toți ochii se întorc spre el. Îl las să vorbească, pentru că spune ceea ce trebuie. Viețile noastre au rămas statice – chiar și după ce am pierdut tot ce-aveam pe lume – *căcat*, chiar lumea *însăși*. Nu vi se pare o porcărie? După tot ce-am văzut și după câte ni s-au întâmplat, noi ne uităm la casete video, mâncăm *junk food*, luăm hapuri și aruncăm chestii în aer.

— Bine, Helen Keller²⁰, spune ce-ai de spus. Și dacă ai de gând să fii și mai deprimant, o să rearanjez mobila și n-o să-ți spun cum.

— Hamilton, spune Richard, ia spune-mi – ne-am adunat noi vreodată și ne-am dorit să ne alegem cu înțelepciune sau credință de pe urma prăbușirii lumii? Nu. Noi am preferat să ne dăm cu fundu' de pământ pentru că o Scurgătoare sau alta a uitat să returneze casetele cu *Nașul III* la Blockbuster Video în ziua Adormirii și acum nu le mai putem vedea. Am avut noi smerenia să ne adunăm și să vorbim cu toții din suflet? Cum am dovedit noi vreodată că avem vieți interioare?

— Normal că avem vieți interioare, se oțărăște Karen. Eu am. Cum să *nu* avem?

— N-am spus asta, Karen. Am spus că n-am *dovedit* niciodată că am avea vieți interioare. Gesturi mărinimoase, dovezi de contemplație, devoțiune, sacrificiu. Toate lucrurile alea care ar arăta că avem o lume lăuntrică. În loc de asta, noi organizăm un campionat de demolări în parcare la Eaton, vandalizăm Virgin Superstore și dăm foc la Home Depot.

— Nu cumva *suntem* cam moralști? se înfige Wendy în Richard, cu brațele strâns încolăcite în jurul micului Zigot junior din burta ei.

— Ca s-o spunem pe-a dreaptă, Richard, zic eu, campionatul de demolări mi s-a părut foarte distractiv. Și mi-a plăcut cum ați scris cu spray nume pe mașinile voastre. Mi-am zis că „Ratatomobilul” tău o să câștige în cele din urmă.

— Și eu la fel. Am...

Megan îl ignoră pe Richard și se uită la mine:

— Jared, nu mai vorbi despre mașini. Ce-ar trebui să facem

20 Helen Adams Keller (1880-1968), scriitoare și activistă americană, prima persoană surdă și oarbă care a absolvit o instituție de învățământ superior.

acum? Cum ne putem schimba? Când ai venit, ai spus că o să ne înveți lucruri care ne vor ajuta să ne schimbăm. Așa că spune.

Prietenii mei se liniștesc – tac.

— Bine, copii, cred că ați vrea să vă spun că lumea e un loc moral. Chiar este. Dar aveți dreptate să vă gândiți la sufletele voastre – părțile voastre cele mai bune – sunt disperate să fugă din corpurile voastre și să-și ia adio de la voi. În curând va trebui să duceți o altfel de viață; o viață diferită. Alegerea va deveni evidentă când va fi cazul. Nu-i prea târziu să aduceți lumea înapoi.

Urmează o rafală de întrebări:

— Dar nu ne-ai spus cum...

— Ce trebuie să facem...

— Și acum ce urmează?

— Când...

— Ho cu tata. Acum câteva păruieli, Wendy a întrebat ce-ar fi trebuit să faceți voi aici în ultimul an. Răspunsul este că ar fi trebuit să vă păruiați douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru în tot timpul ăsta – și să vă întrebați de un milion de ori de ce a devenit lumea așa cum e acum. Dacă ați fi făcut asta, v-ați fi întors în vechea lume și ați fi fost mai deștepți și mai înțelepți. Dar n-ați făcut-o – v-ați ținut de incendieri, jafuri, cocteiluri, casete video și campionate de demolări – așa că trecem acum la Planul B.

Grătarul șuieră.

— O să mă întorc când se opresc fulgerele. Ne întâlnim la barajul Cleveland în șapte zile – la apus.

— Care fulgere? întreabă Hamilton.

Un fulger trosnește; cerul se aprinde.

— *Alea*, prostovane.

Aici mesajul vostru

Când trăiam pe Pământ, observam tot timpul cum fenomenele de pe cerul nopții aveau o foarte mare capacitate de a schimba dispoziția oamenilor. Într-o noapte de toamnă din anii '70, eram la un meci de fotbal al echipei BC Lions. Chiar după apus și chiar deasupra tribunelor cu locuri ieftine din capătul de est, o lună plină, chihlimbarie și plină de vinișoare și-a făcut vânt în sus și a părut să planeze deasupra marginii stadionului. În momentul acela, crainicul a spus: „Doamnelor și domnilor, să aplaudăm cum se cuvine... *luna*” și toată lumea a înnebunit, iar restul meciului s-a ținut într-o atmosferă de Super Bowl.

Cam în aceeași perioadă eram într-un turneu de fotbal și a trebuit să zbor cu echipa în Manitoba cu o cursă de noapte. Undeva aproape de Saskatchewan m-am uitat pe geamul avionului și am văzut aurora boreală radiind și tremurând la nord – am avut senzația că-l văzusem pe Dumnezeu cântând o dată cu radioul la un semafor. Am câștigat turneul. Cum pana mea să nu-l câștigăm?

Și apoi, într-o seară, puțin înainte să mă-mbolnăvesc de leucemie, un crai nou s-a cocoțat pe cer în sud, deasupra Vancouverului; planeta Venus, albă și fierbinte, se vedea și ea și m-am uitat cum cele două corpuri se apropie tot mai mult până când Venus a părut să atingă partea neluminată a lunii. Chiar înainte ca Venus să dispară, lumina a părut să cadă direct pe suprafața Lunii. Și la scurt timp după, cum spuneam, am făcut leucemie. Deci iată.

Amintesc de fenomenele de pe cer ca să explic mai ușor fulgerul și tunetul și efectele lor profunde asupra sufletului. Prietenii mei au suportat până acum șase zile de furtuni continue, iar vechiul meu cartier și pădurea din jur izbucnesc în flăcări de pe urma

nenumeratelor trăsnete. Prietenii mei aleargă înnebuniți după aer proaspăt și adăpost, după ce-au îngrămădit puținul pe care au reușit să-l salveze în microbuze cu care gonesc pe iarba carbonizată a pampasului de pe terenul de golf din apropiere.

Sub ei, focul din cartierele în pantă arde ca un milion de brichete Bic ridicate în întuneric la un fel de concert Fleetwood Mac la scară uriașă, cosmică. Pe povârnișul ăsta de munte n-a mai rămas nimic altceva decât fundațiile caselor, rădăcinile de sub pământ ale copacilor și un labirint sinuos de străzi care pleacă de nicăieri și nu ajung niciunde.

În curând, după ce urcă trei kilometri pe deal, gașca ajunge la o clădire de piatră, înconjurată de inele de cenușă. Din interiorul ei solid privesc cum fulgerele continuă neabătut, ca și cum s-ar uita la un accident de mașină care nu se termină niciodată, sfâșiind, măcinând, rumegând și arzând zile și zile-n șir, morbid și monoton.

Noaptea e rece; șemineul e plin ochi cu mobilă în flăcări și totuși camera se încălzește doar o idee. Cina a constatat în câteva cutii cu supă de pui și câteva conserve de fasole verde găsite în bucătărie. Fețele de masă și prosoapele țin loc de cearșafuri când un frig arctic nefiresc se pogoară asupra lor înainte de ivirea zorilor. Se strâng unii în alții ca gaițele albastre de ianuarie care-și fac cuib pe-o buturugă și tot se trezesc înghețați. Dar pentru prima oară de șapte zile, cerul e mut. Văd peste canionul Capilano munții cu creste acoperite de zăpadă ai copilăriei noastre, din care n-a mai rămas decât cenușă neagră și piatră.

Își petrec a doua zi făcând cu mașina opturi leneșe prin încălceala străzilor din vechiul cartier, văzând doar cioturi carbonizate, mobilă de grădină topită și sfere metalice care fuseseră o dată mașini sport. Prietenii mei plâng și încearcă fără succes să recupereze câte ceva. Wendy găsește scheletele celor doi struți și-i dă lui Linus femururile.

— Mai e un pic până la asfințit, spune Karen. Hai la baraj.

Microbuzele lor cotesc pe străzile negre, afumate pe dinăuntru de mirosul măruntelor suveniruri salvate – o pereche de încălțări Adidas; o figurină cu Snoopy; o fotografie înrămată a lui Liam Gallagher; o cutie de margarină Becel plină cu smaralde și costumul de astronaut din azbest al lui Richard.

Ajunși la barajul Cleveland, parchează în capătul de vest și o iau pe jos spre centru, așa cum ne-am înțeles, iar eu plutesc invizibil deasupra canalului deversor. Lacul de acumulare din spatele barajului mai are puțin și se revarsă, iar algele din apă i-au dat un luciu nepământean de verde-trifoi. Drumul până la baraj e neted și strălucitor în urma unei furtuni ciudate și pare pavat cu diamante.

Toată lumea o urmează pe Karen la baraj în tăcere. Pentru prima oară de săptămâni întregi, aude voci.

— Mai e puțin până la apus, spune Karen. Îngenuncheați.

— Eu nu îngenunchez, spune Hamilton.

— Atunci *n-ai decât*, spune Richard, iar ceilalți îl ignoră pe Hamilton și îngenunchează.

Hamilton rămâne în picioare cu brațele încrucișate, uitându-se la ceilalți și simțindu-se ca Noel Coward²¹ la o serată mondenă dată de niște mocofani, apoi își amintește de ultimul lui an de nebunie cu Pam, drogurile, delirul, renașterea sa ca ultimul playboy internațional celebru – Petula Clark²², Brășia, Le Cote Basque²³, Jackson Pollock, Lynda Bird Johnson²⁴ și martini-uri – idei și imagini ale unui viitor curat, sofisticat și plauzibil, demult dispărut. *Acum*

21 Sir Noel Pierce Coward (1899-1973), compozitor, dramaturg, regizor și actor englez, celebru pentru stilul personal sofisticat.

22 Cântăreață britanică (n. 1932).

23 Celebru restaurant de lux newyorkez.

24 Fiica președintelui Lyndon B. Johnson.

am capul limpede, își spune el. Am venele limpezi, dar lumea e spurcată.

Pam îl privește cu coada ochiului. *Bietul Hamilton* – Hamilton, care s-a simțit întotdeauna nesofisticat, pentru că a crescut atât de departe de centrele *glamour*-lui metropolitan. Dar Pam cunoaște găunoșenia din miezul acestei lumi și e conștientă că, prin ea, a aflat asta și Hamilton. Rememorează anul nebun care trecuse, mereu pe droguri, apoi miracolul curățirii. Se uită la scheletul orașului prin pădurea calcinată. Dacă asta-i lumea, atunci spălați-vă pe cap cu ea. *Am urât Milano. Am urât podiumurile. Mi-am urât fața, pentru că m-a dus unde m-a dus. Insectele n-au decât să se bată pe rămășițe.*

— Hamilton, vino încoace, strigă ea.

Hamilton clatină din cap.

— Nu pot.

— Ai îngenuncheat la slujba de înmormântare a lui Jared, nu? (Hamilton dă din cap.) Atunci poți foarte bine să îngenunchezi și aici, ce naiba.

Hamilton vine, îngenunchează lângă Pamela și își ridică ochii spre cer.

Linus lovește femururile de struț între ele, iar zgomotul răpăie în voie de-a lungul canalului deversor până în canionul de dedesubt. Jane scâncește, apoi tace.

În acest loc deci, pe barajul ăsta, pentru prima dată de la începutul anului lor solitar, grupul își îndreaptă gândurile asupra Marelui Necunoscut. Asta-i momentul în care eu îmi fac apariția. Linus pocnește femururile unul de altul: *clac, clac.*

— M-am întors.

Apar în fața lor, planând ușor deasupra canalului deversor.

— Jared!

— Ce ne facem, Jared? se vaită Megan.

— Copii, măi, nu intrați în panică. Credeți c-ați fost lăsați de izbeliște – că șansa izbăvirii s-a dus, dar nu-i adevărat. Timpul nu

mai *e*; lumea nu mai *e*. Mai aveți o singură variantă. Ați dat-o în bară anul ăsta, dar puteți îndrepta lucrurile. Cum spuneam, există un plan B.

Nu mai respira

Vreau să-i înghesui pe prietenii mei în inima mea, de parcă ei m-ar putea ajuta să astup o fisură supărătoare. *Cum de a reușit viața să ajungă în punctul ăsta?* se minunează ei. Nu sunt idioți; știu că totul s-a sfârșit. Sunt niște parașutiști goi care așteaptă să li se dea brânci din avion. Așa e nașterea.

Un vânt cald și plin de funingine suflă pe fața barajului, învârtelind confetti negre și moarte plutind prin mine, apoi scânteind. Sunt un perete de lumină.

— Copii! Simțiți *aerul*, spun eu. Pe piele. E ca o glazură de zahăr. Așa de dulce. Și simțiți vântul încărcat în plămâni – chiar *pare* sfârșitul lumii, nu-i așa? Haide – mișcați-vă fundurile. *Strângeți rândurile!* Și, dacă tot faceți o treabă, uitați-vă la toată apa aia care curge pe canalul deversor – parc-ar fi jeleuri de lămâie topite. Și ascultați cum vuieste apa – ca o pumă într-o cușcă neîncuiată. O! Și mai țineți minte seara aia, la petrecerea Lindei Jermyn? Când am găsit televizorul ăla pe alee și l-am adus aici și l-am aruncat în apă?

Prietenii mei se ridică în picioare și fac cerc în jurul meu, în timp ce eu planez deasupra agitației.

— Eroare, Jare, spune Hamilton. *Eu* am fost de fapt ăla cu aruncatul. Dacă-mi amintesc corect, tu și cu Richard stăteați pe bară și vă smiorcăiați.

— Ai *vrea* tu, Hamilton, spune Richard. *Eu* i-am aburit pe băieții de la poliția călare cum că ai fi aruncat o lebadă de gheață pe jumătate topită. Deci te văzuseră că aruncaseși *ceva*. Jared și Pam borau în rododendronii de lângă parcare.

— De la poșirca aia a ta de casă, Jared, spune Pam. Parcă ar fi fost ciumă lichidă. În viața mea nu mi-a fost mai rău. Chiar mai rău

decât după metadonă. Și ție ți-era așa de *rău* în seara aia, Jared – așa de rău că nici măcar n-ai fost în stare să te dai la mine.

Ping!

În acest moment, un fenomen de pe cer captează atenția și admirația prietenilor mei – o rețea de stele căzătoare vizibile acum printr-o despicătură a cerului – un plafon de stele căzătoare cu model în cruce așa cum se văzuse ultima oară pe Pământ în 1703, în sudul continentului african.

— Uitați-vă la cer, spune Linus. Parc-am fi în *Ziua trifidelor*²⁵.

— Totul e un spectacol de artificii pentru puști de șaispe ani, nu-i așa? spune Richard.

Chiar după toată zarva și bubuiala din ultima săptămână, prietenii mei primesc spectacolul cu uimire și exclamații. Micuța Jane întinde mâna spre cer de parc-ar fi o persoană înțeleaptă și generoasă, nu doar lumină. Jane, cel mai nou geniu al planetei, numără stelele, cu creierul deja evoluat dincolo de niște simple numere.

Un aer cald și ușor puturos, ca aerul împins înainte de un vagon de metrou, dulce și aventuros, șuieră deasupra noastră.

— Și iată-ne aici, după atâția ani, spun eu, la sfârșitul lumii și la sfârșitul timpului.

— A dracului ironie, spune Hamilton.

— Ei, haide, Hamilton, spun eu, scoate și tu *puțină* dramă din chestia asta. Adică ați observat cu *toții* cât de diferit pare „timpul” aici, la sfârșitul lumii – cât de ciudat e să trăiești fără ceasuri sau anotimpuri sau ritmuri sau program de lucru. Și mai aveți și dreptate cu *toții* – timpul e o idee absolut umană – fără oameni,

25 Roman cu subiect postapocaliptic al scriitorului englez de science-fiction John Wndham, publicat în 1951 și ecranizat în 1962 în regia lui Steve Sekely.

timpul dispare. Infinitul devine totuna cu zero.

— Aoleu, face Hamilton.

— De ce chiar înainte să se întâmple toate astea, spun eu, arătând spre praful negru de suburbie puternic luminat, nimeni dintre cunoscuții noștri nu mai avea nicio clipă de timp liber? Tot timpul era irosit pe încercarea de a fi productiv, de a avansa în carieră și de a fi eficient pe toate planurile. Fiecare pas înainte făcut de „progres” crea propriul său efect accelerat de deformare, care făcea ca viețile pe care le duceam noi aici să pară chiar și mai mărunte, mai scurte și mai înnebunite. Și acum... timpul nu mai e deloc.

— Hei... face Wendy.

— Ce e? întreb eu.

— Nimic. Voiam doar să-l împiedic pe Hamilton să scoată o poantă cinică de-a lui.

— Stai liniștită, Wendy, spun eu. E plăcut să-ți amintești de vremurile de demult și să fii între prieteni vechi. Vreau să zic, am fost cu toții atât de *norocoși* că am trăit când și unde am trăit. N-am avut parte de Vietnam. Copilăria s-a lungit la infinit. Benzina, mașinile și chipsurile erau ieftine și din belșug. Dacă voiam să sărim în avion și să zburăm în orice colț al lumii, nimic nu ne oprea. Căcat – dacă voiam, puteam să ne plimbăm pe Marine Drive îmbrăcați în mascote San Diego Chicken și să cărăm după noi un cap de cauciuc însângerat cu mecla lui Richard Nixon – n-ar fi fost nicio problemă. Și am fost cu toții la școală. Și n-am fost la pârnaie. *Uau.*

Stelele capătă brusc o nuanță rozalie la trecerea unui damf slab de reziduuri chimice de la o fabrică de vopsele din Yokohama care sărise demult în aer.

— Țin minte că alergam prin cartier îmbrăcat doar într-un suspensor. Țin minte că puteam să citesc revista *Life* și-mi puteam forma propria părere despre politică. Țin minte că eram într-o mașină, că aveam în cap harta Americii de Nord și știam că m-aș fi

putut duce oriunde, dacă aş fi vrut. Tot timpul şi toată liniştea aia, libertatea şi abundenţa. *Extraordinar*. Nucleul acela dulce şi facil de libertate pe care-l împărtăşeam cu toţii – era o idee frumoasă. Era, în felul său modest, scopul întregii istorii a umanităţii – războaiele, geniul, nebunia, frumuseţea şi suferinţa – toate erau menite să atingă noi puncte senine, unde să stăm, să ne uităm, să gândim, să evoluăm şi să înţelegem tot mai departe şi mai departe şi, ei bine, *mai departe*. Progresul e real. Destinul e real. *Voi sunteţi reali*.

Rozul trece mai departe.

— Şi deci de-aia ne-am adunat cu toţii aici în această seară – în această zi – care-o fi ea. Joi – de azi în şase săptămâni – 1954 – acum trei zile – un milion î.Chr. Tot aia e. Adică *ştiu* că vă întrebaţi ce anume era greşit până la urmă în modul în care trăiaţi voi – care era criza voastră jimmystewartiană – şi ştiu că vă întrebaţi de ce a trebuit să trăiţi acest ultim an aşa cum l-aţi trăit. Ziceţi că vieţile noastre nu erau în criză, dar în inimile voastre ştiţi că erau. Eu eram aici, sus, şi vă ascultam.

— Ai tras cu urechea la noi? întreabă Megan, mereu vigilentă.

Richard i-o retează:

— Megan, las-o baltă, da?

Apa din spatele barajului e de un verde strălucitor de vopsea Day-Glo. Pare electrică. Radioactivă.

— Deci, într-adevăr, aşa trăiam cu toţii, la capătul extrem al celui mai îndepărtat punct. Oamenii din alte locuri – cei care nu aveau stilul nostru de viaţă de băiat-din-balon – se uitau la noi şi la libertăţile noastre pentru care luptaseră alţii, iar oamenii ăştia aşteptau de la noi, cu privilegiile noastre, să ducem omenirea la următorul nivel... moduri noi, mai inteligente, inovatoare de a gândi, de a trăi şi de a exista. Se uitau la noi şi sperau că o să ne dăm seama ce ne aşteaptă... *pe viitor*.

Wendy strănută în trei rafale ca de pistol.

— Noroc, îi spun eu. Noroc tuturor.

Lumina de pe cer e așa de vie că parcă am fi în miezul zilei.

— Căci n-am avut noi toți norocul de-a putea alege în viață – și nu l-am ignorat noi complet, ca pe niște cadouri de Crăciun nedorite, ascunse în debara? La ce s-a redus viața în cele din urmă?

...Casete video cu *Smokey și Bandit*²⁶. În loc de inspirație și elan intelectual am avut... Lorazepam. Și extenuare. Și Johnny Walker. Și tăcere. Și – deci, *copii, uitați-vă* și voi la situație. Și n-aș vrea să spun că eu am fost mai breaz. Niciodată n-am văzut mai departe de propria mea sculă.

— N-o mai lungi, spune Richard. Știe că suntem aproape de un răspuns.

— În anul ăsta care a trecut, dacă ați fi încercat, ați fi înțeles chiar și mai clar cât de inutil e să încerci să schimbi lumea fără eforturile tuturor celorlalți. Ați văzut și ați mirosit și ați băut urmele a șase miliarde de dezastre care pot fi îndreptate doar de șase miliarde de oameni.

Acum o mie de ani nu s-ar fi întâmplat așa. Dacă oamenii ar fi dispărut brusc acum o mie de ani, planeta s-ar fi vindecat peste noapte, fără sechele. Poate cu câteva cocoloașe pe locul piramidelor. Acum o sută de ani – sau chiar și acum cincizeci de ani – lumea s-ar fi vindecat bine mersi în absența oamenilor. Dar acum nu. Am trecut de punctul ăsta. Acum singurul lucru care ține planeta pe linia de plutire e liberul-arbitru al omului, transpus în efort. Și nimic altceva. De-aia părea lumea atât de mare în ultimii ani, iar timpul atât de întors pe dos. Pentru că Pământul e acum numai și numai al nostru.

— Pionierii – ei au cucerit lumea, spune domol Linus.

— Așa e, Linus. Lumea Nouă nu mai e nouă deja. Lumea Nouă –

26 *Smokey and the Bandit* (1977), film celebru al anilor '70, cu Burt Reynolds în rolul principal.

Americile – nu mai e. Oamenii nu mai dețin supremația asupra naturii. S-a ajuns și mai departe. Oamenii sunt acum totuna cu lumea. Viitorul și ceea ce ni se întâmplă după ce murim – toate acestea se îmbină. Moartea nu mai e o porțiță de salvare, așa cum era o dată.

— Ei, fir-aș *eu* al dracului, spune Hamilton.

— Destinul vostru e acum destul de măreț ca să corespundă capacității voastre sleite de venerație. E suficient de puternic acum ca să vă ridicați la înălțimea datoriei de a fi indivizi.

Meteorii dispar, iar cerul alb și vibrant se întunecă de parcă ar fi fost scos din priză.

— Jared, stai o secundă – stai, stai, *stai*, spune Richard. Mergi prea repede. Mai demult ai spus că ne putem întoarce în lume. Ce-ai vrut să spui – lumea cum era înainte – toate acestea?

— Exactamente, Richard. Puteți să vă întoarceți în lume exact așa cum era – înapoi în dimineața de întâi noiembrie 1997. Nu va fi existat niciun Somn, iar viețile voastre vor continua, cel puțin la început, exact ca înainte.

— Aiurea, spune Wendy.

— Nu vă iau la mișto.

— Jared, o să uităm tot anul ăsta care a trecut? Somnul? întreabă Linus. O să pierd imaginile cu raiul pe care mi le-ai arătat?

— O să țineți minte absolut tot, Linus, spun eu. Tot ce s-a pierdut și tot ce s-a câștigat.

— Jane, spune Megan. Și cu Jane cum rămâne?

— Jane va fi întreagă.

— Copilul meu – *al nostru*... găfâie Wendy.

— O să se nască, spun eu. Hamilton și Pam, voi veți fi curați.

Toți, în afară de Karen, se uită uluiți la mine. Karen s-a retras din grup, mușcându-și degetul, trăgând aer în piept, cu ochii și cu brațele și picioarele cât mai adunate – ca și cum ar vrea să devină o linie subțire, așa de subțire încât să fie invizibilă. Ceilalți nu observă

asta; sunt prea uluiți de cuvintele mele.

— Ai zis la început că viețile noastre vor fi la fel, spune Wendy. Am senzația că aici e vorba de un târg. Trebuie să ne schimbăm într-un fel. Trebuie să fie un clenci. Cum se vor *schimba* viețile noastre. Care e planul B?

— Uite care-i planul B: De-acum o să fiți diferiți. Comportamentul o să vi se schimbe. Gândirea trebuie să vi se schimbe. Iar oamenii vor vedea la voi schimbările astea și vor veni să cunoască lumea în noua voastră abordare.

— *Cum?* întreabă Richard. Cum ne schimbăm?

— Spune-mi o chestie, Richard: înainte, în vechea lume, nu simțeai adesea că singurul mod de a te schimba *cu adevărat* la modul radical după care tânjeai ar fi fost să mori și s-o iei apoi din nou de la zero? Nu aveai senzația că toate simbolurile și ideile pe care le-ai tot înghițit de când te-ai născut se uzaseră ca niște pantofi vechi? Nu tânjeai după schimbare, dar nu știai cum să ajungi la ea? Și, chiar dacă știai cum se face, ai fi avut curajul să mergi până la capăt? Nu ți-ai dorit să primești alte cărți?

— Ba da. Normal. Dar asta nu-i valabil pentru toată lumea?

— Nu. Nu întotdeauna. Sentimentul ăsta e specific pentru vremurile în care am trăit noi.

— Bine...

— Și, Richard, n-ai avut întotdeauna senzația că trăiești la nesfârșit foarte aproape de un mare adevăr? Ei bine, senzația asta e reală. Chiar *e* un adevăr. Există.

— *Aha!*

— Da. Ei bine, acum o să fie ca și cum ați muri și v-ați reîncarna, doar că rămâneți tot în corpurile voastre. E valabil pentru voi toți. Și în noile voastre vieți o să trebuiască să trăiți exclusiv pentru senzația asta – cea a adevărului iminent. Și o să trebuiască să vă agitați pentru el, să furați pentru el, să cerșiți pentru el – și niciodată n-o să

încetați cu întrebările despre el, douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, câte zile veți avea.

Ăsta-i planul B.

Câte zile veți avea, trebuie să vă petreceți fiecare clipă conștientă făcându-i pe ceilalți să realizeze nevoia asta – nevoia de a sonda, de a scormoni, de a examina și de a localiza cuvintele care ne duc dincolo de noi înșine.

Scrijeliți. Simțiți. Săpați. Credeți. *Întrebați.*

Puneți întrebări, ba nu, *urlați* în gura mare întrebări – în timp ce îngenuncheați în fața ușilor electrice de la Safeway, cerându-le celorlalți cetățeni să pună întrebări cot la cot cu voi – în timp ce mestecați manuale vechi și scuipați cuvinte pe trotuarele din centru – lângă Planet Hollywood, în fața bursei și în față la Gap.

Scrijeliți întrebări pe geamul fotocopiatoarelor. Zgâriați incertitudini pe piese vechi de mașină și aruncați-le de pe poduri, pentru ca oamenii viitorului care o să scormonească în nămol să pună și ei la îndoială lumea. Ciopliți ochi în anvelopele de mașină și pe pielea încălțărilor, pentru ca fiecare urmă pe care o lăsați să vorbească despre gândire, îndoială și înțelegere. Inventati molecule care să se cristalizeze în semne de întrebare. Faceți coduri de bare care să imprime legende, nu prețuri. Nu aveți voie să aruncați nici măcar un gunoi dacă nu poartă marca unei întrebări – un apel către oameni să se îndrepte către un loc mai bun.

Se face liniște. Zgomotul alb al apei e acum indetectabil. Cerul s-a înneninat, iar stelele reapar timid, punct cu punct.

— Ce să întrebăm? spune Wendy.

— Întrebați orice care poate zgudui convingerile tâmpite și încremenite. Întrebați: *Când am devenit oameni și am încetat să fim ce om fi fost înainte?* Întrebați: *Care a fost schimbarea ce a făcut din noi oameni?* Întrebați: *De ce oamenilor nu prea le pasă de strămoșii lor mai vechi de treigenerații?* Întrebați: *De ce nu suntem capabili să ne imaginăm*

cu adevărat viitorul mai departe de, să zicem, o sută de ani de-acum încolo? Întrebați: Cum putem începe să ne imaginăm viitorul ca pe ceva enorm care se întinde în fața noastră și care ne include și pe noi? Întrebați: După ce am devenit oameni, ce anume din ceea ce facem sau creăm acum ne va transforma în ceea ce suntem meniți să devenim?

Asta trebuie să faceți, chiar dacă asta ar însemna să lătrați la colț de stradă, iar fiecare lătrat trebuie să fie tot mai sonor. Trebuie să depuneți mărturie. Nu aveți de ales.

Ce e destinul?! Există vreo diferență între destinul personal și destinul colectiv? „Am știut dintotdeauna că o să devin star de cinema.” „Am știut dintotdeauna că mi-era scris să devin ucigaș.” Destinul e oare artificial? Să fie oare specific numai omului? De unde a venit destinul?

O să fiți veșnic chinuiți de dorul de casă, mergând printr-o gară friguroasă până la capăt, șoptind idei ciudate despre existență în urechile copiilor. Viețile voastre vor fi îmbibate de urgență, ca și cum ați salva oameni îngropați de vii sau ați prinde cu lasoul cai în pericol de înec. O să fiți luați drept nebuni. E foarte posibil să sfârșiți cu spume la gură într-o clinică pentru drogați din centrul Canadei, scriind cu markerul idei pe coapsele subțiate de atâta colindat țara pe jos. Vă veți simți întotdeauna ochii ca și cum v-ați fi uitat prea mult la soare, în timp ce trupurile voastre se vor uita la lună, ca și cum ar vrea să-i aline. Nu există suficiente cuvinte pentru „transformare”. O să le inventați voi.

— O să înnebunim! strigă Hamilton.

— Nu. Veți deveni din ce în ce mai limpezi.

— Nu, o să ajungem nebuni de legat, ce mă-sa.

— N-ai știut asta dintotdeauna, Hamilton? Dincolo de tot cinismul ăsta al tău de atâția ani, n-ai știut întotdeauna că într-o bună zi o să ajungi să ai de tras? N-ai știut?

Hamilton și ceilalți își imaginează noile lor vieți.

— Și o să vă pese vouă de ce gândesc oamenii? De parcă lor le-ar

păsa! Și *voi* știți adevărul – sau măcar vă veți îndrepta întotdeauna spre el. Nu contează cât de proști sau nebuni sau marginali deveniți. Alt sens nu există. Asta e.

Hamilton închide ochii, iar din cer cad fire de praf de mică, care-i fac chipul să strălucească.

— În vechile voastre vieți nu aveți pentru ce trăi. Acum aveți. Nu aveți nimic de pierdut, dar aveți tot de câștigat. Mergeți și curățați pământul pentru o nouă cultură – aduceți-vă topoarele, coasele și armele. Știu că aveți calificările necesare – explozibile, medicină, cunoștințe media și capacitatea de a trece neobservați.

Dacă nu veți petrece fiecare clipă conștientă a vieții voastre regândind radical natura lumii – dacă nu urziți în fiecare clipă planuri ca să fierbeți scheletul vechii ordini – atunci se cheamă că veți irosi o zi.

Apa care curge sub noi în canalul deversor s-a oprit, dar nimeni nu bagă de seamă. Ajung față în față cu prietenii mei, unul câte unul.

— Pam, te așteaptă o muncă grea. De-acum încolo, fiecare clipă din viața ta va însemna muncă și nu vreau să aud scuze. E ca și cum ar trebui să scoți din pământ un copac uriaș și să-i descâlcești rădăcinile care au fost legate în noduri complicate de niște forțe subterane obscure. Poți să faci asta? Ești în stare?

— Da.

— Hamilton – nu te mai poți preface că ești un copil închis într-un corp care îmbătrânește. Nu mai poți evita greutatea și responsabilitatea de a fi adult. Poți să faci asta? Ești în stare?

— Da.

— Wendy, gata cu scuzele: fără medicamente, fără somn, fără băutură, fără extenuare, fără repetiție sau izolare sau încercări de a face timpul să dispară. Te așteaptă o cursă lungă. Poți să faci asta? Ești în stare?

— Da. Dar cum rămâne cu copilul?

— Poate că nu veți reuși să schimbați singuri lumea, dar copilul nostru *va reuși* – ca și Jane. Voi le veți fi profesori, apoi vor fi ei profesorii *voștri*.

— Linus, o dată ce te vei întoarce, lumea *nu* se va sfârși în timpul vieții tale. Forma asta de automăgulire s-a dus. Dar excesul de libertate n-o să te mai tragă-n jos. Ești gata să te schimbi – să te alături – să devii parte din ce urmează?

— Da.

— Megan – dacă e nevoie, va trebui să te lepezi și să distrugi vestigiile istoriei – să ucizi trecutul dacă stă în calea adevărului. În mare parte, trecutul nu poate decât să țină-n loc ceea ce trebuie făcut. Pe umerii tăi apasă o încărcătură extraordinară de istorie. Dar, în atât de multe feluri, n-o să aibă nicio valoare pentru tine. Prea multe lucruri sunt prea noi. Trebuie stabilite reguli din mers. Ești gata ca, împreună cu Jane – să schimbi – să te alături – să devii parte din ce Urmează?

— Da.

— Richard: accepți să lucrezi sub acoperire? Accepți să distrugi informații? Să tai fire? Să retezi legături? Accepți să demontezi și să zdrobești, într-un mod eficient, matur și profesionist, tot ceea ce a încetat să-și pună întrebări? Accepți să te tunzi? Accepți să te infiltrezi în sisteme? Ți-a fost ușor să consideri că dinozaurii și glaciațiunile sunt preistorice. Îți va fi la fel de ușor să consideri că noua noastră epocă e postistorică?

— Da.

Nimeni nu observă că nu i-am vorbit lui Karen.

— Jared, mă interpelează Richard.

— Da, Richard?

— Dar dacă nu vrem să ne întoarcem? Dacă nu ne deranjează cum stau lucrurile? Dacă alegem să rămânem aici?

— Mă întrebam când o să puneți problema. Răspunsul este că dacă vreți să rămâneți aici și să continuați să trăiți ca și până acum, se poate. Fără obligații. Dar vreau să vă gândiți o clipă la asta.

Richard și ceilalți rumegă ideea, iar implicațiile ei devin imediat evidente.

— Nu, nu cred că v-ar conveni varianta asta. Mai aveai o întrebare, Richard...

— Da, Jared – ce se întâmplă dacă ne întoarcem și încetăm să punem întrebări? Ce se întâmplă dacă ne oprim din căutat și întreat?

Mă uit la Karen; ochii tuturor se întorc spre ea.

— Karen – acum îți aduci aminte? o întreb eu. Nu-i așa, Karen?

— Da.

— Ce? strigă Richard. Despre ce vorbești?

— Acum îmi aduc aminte. Îmi revine totul. Nu-mi vine să cred că am uitat. Richard... Bibi... trebuie să mă întorc în... *comă*.

— O, nu...

— Ba da, spune ea. Trebuie. Trebuie să mă întorc, spune ea.

— Cum *adică* te întorci? Nu se poate. Stai aici. Nu te las.

— Nu e alegerea ta, Richard, e a mea. Dacă n-o fac, niciunul dintre voi nu poate pleca nicăieri. Asta am văzut, Richard. Demult, în 1979. Asta. Aici. Pe mine. Eu sunt planul B al vostru.

— Jared, psihopat dement ce ești, cu ce drept faci așa ceva?

— Richard, frate, *frățioare*, aș vrea eu *să fiu* psihopat, dar nu sunt. Și nici Karen nu e. Eu nici măcar nu *fac* nimic, Richard, adică *voi* sunteți cei care trebuie să alegeți.

Richard se oftică și nu e deloc mișto – îmi aduce aminte de când eram mici și pe el nu-l alegea niciodată nimeni în echipă.

— Ce se întâmplă, spune el, dacă eu și Karen – și noi toți – nu acceptăm târgul tău? Dacă tuturor ne *place* aici și vrem să rămânem aici? Am *putea* construi o societate – planeta ar *putea* fi arca noastră. M-am gândit la chestia asta – tuturor ne-a trecut prin cap la un moment dat în anul ăsta. Pământul nu-i nici rai, nici iad, dar tot e *ceva*.

Respirația lui Karen e țeapănă, ca dintr-o pompă, ca cea a plămânilor de latex pe care i-am văzut o dată în liceu într-un film educativ despre fumat.

— Richard, Bibi, e drăguț din partea ta. Dar e prea târziu. Asta s-a hotărât acum multă vreme. Se uită spre mine. N-ai cum s-o oprești. E o afacere încheiată. E nevoie de sacrificii. ăsta e al meu.

Megan rupe tăcerea.

— Cum ne întoarcem? spune ea.

— Megan, ai *putea* măcar să-i iei și tu apărarea mamei tale, spune Richard.

— Tati, tu *niciodată* nu asculți. Se duce, da? *Pleacă*.

— Megan, spun eu, e foarte ușor să te întorci, e la mintea cocoșului. Nu trebuie decât să vă întoarceți fiecare unde erați în momentul în care s-a trezit Karen – în acel punct din timp și spațiu când lumea s-a smuls din vechile ei temelii. Pe 1 noiembrie 1997,

chiar înainte de răsăritul soarelui. Mergeți în locurile unde erați în momentul ăla. Voi toți așezați la locurile corecte veți fi ca zimbții unei chei în încuietoarea ei – veți descuia lumea – îi veți redeschide porțile. Megan, cred că tu și Jane, care pe atunci era la stadiul de opt celule, erați în sala de așteptare de la Urgență, cu Linus. Wendy era cu Pam și Hamilton la Terapie Intensivă. Richard era acolo, jos, spun eu, arătând spre canionul de după cotul canalului deversor al barajului.

— O, pardon, Glinda²⁷, Vrăjitoarea cea bună din Nord, se bagă în discuție Hamilton. Vrei să zici că tot timpul ăsta în care am fost naufragiați în haznaua asta nu trebuia decât să mergem să pierdem vremea la spital?

— Nu, Hamilton. Oferta nu e valabilă decât începând din clipa asta. Hai, Karen, e timpul să mergem.

— Dar stai așa, Jared, spune Richard. Nu mi-ai răspuns până la capăt la întrebare – bine, deci Karen se întoarce în comă. Repet întrebarea: ce se întâmplă dacă ne oprim din întrebare? Ce se întâmplă dacă ne oprim din căutat întrebări bune și răspunsuri bune?

— Atunci vă întoarceți aici.

— Da?

— Și aici *rămâneți*. Aștept ca asta să-și facă efectul. Mergem, Karen? Aproape s-a întunecat.

— Stai! strigă Linus. Am pierdut ceva – și nu știu ce anume am câștigat în procesul ăsta.

Luminile de deasupra noastră strălucesc orbitor.

— Linus, zic eu, există trei lucruri după care tânjim în viață: lucrurile pierdute, lucrurile găsite și lucrurile mărețe. În seara asta voi le aveți pe toate trei.

27 Personaj din *Vrăjitorul din Oz*.

Luminile, așa orbitoare cum sunt, tac.

— Karen, repet eu, a sosit momentul.

— *Unde* se duce? întreabă Richard, cu vocea uscată ca șmirghelul de disperare. Și *acum* ce?

— Karen trebuie să urce pe munte, spun eu, și trebuie s-o ia pe Jane cu ea. Când ajunge în vârf, lumea se va întoarce, iar Jane se va naște la aceeași dată ca mai înainte.

— Căcat, Jared, *nu*, spune Richard. Nu poți – picioarele ei...

— N-am nimic la picioare, Richard. Nu te mai purta de parc-aș fi de porțelan. Sunt puternică. Zarurile au fost aruncate.

Karen își ia pe rând rămas-bun de la ceilalți, în timp ce Richard stă lângă ea, încercând să-i prindă privirea.

— Pammie, Hamilton, la un moment dat o să bem ceva împreună. Bine? Cu ducesa de Windsor și cu Jimmi Hendrix – și o să râdem de anul ăsta care a trecut. Pam, să spui întotdeauna ce gândești. Hamilton, să spui întotdeauna ce e mai aproape de adevăr. Nu-ți fie frică să fii bun. (Hamilton și Pam par copleșiți de durere.) Vă rog, copii, așa e mai bine. O să vă visez întotdeauna și poate că și voi pe mine.

Îmbrățișări grăbite, de parcă un tren ar sta să plece și așa și este. Trece mai departe:

— Wendy, Linus, știți că am dreptate, e mai bine așa. Și mă bazez pe voi toți să schimbați lumea.

— Karen...

— E ciudat, spune Karen. Mă simt ca un astronaut înainte de lansare. Poate că ați putea să gândiți și voi la fel. Gândiți-vă că e măreț și palpitant. E o lansare – gândiți-vă așa, că fiecare va ajunge iar într-o nouă lume. Megan! Se apropie de Megan, ai cărei ochi se revarsă în puloverul de lână al lui Jane. Ești o fiică bună, Megan. Ești un copil deștept. Ești o mamă bună. Ești o prietenă bună. Nu te-aș fi dat pe niciun alt copil.

— Mamă...

Karen o sărută pe Jane.

— E frumoasă. Mă bucur că acum știi cât de mult te iubesc.

— Ea merge cu tine acum?

— Scuze, scumpo. Doar temporar. O să vă reîntâlniți în septembrie.

— Dar...

Karen o ia pe Jane în brațe și se apropie de Richard.

— Richard, Bibi, o să te iubesc și de-acum încolo, chiar și în somn, iar în visele mele o să... Se întrerupe: Nu ne-am mai căsătorit până la urmă, nu?

— Nu. Nu ne-am căsătorit.

— Ei, atunci în visele mele o să fim căsătoriți.

— Nu...

— Ba da. Da. Da, *o să fim*. Un ultim sărut. Adio. Se întoarce spre mine: Hei, Jared. Cred că ți-a ieșit pasența.

Îmi duc mâna la inimă și scot din ea o scânteie lucitoare. Iau scânteia, o pun în pieptul lui Karen și spun:

— *Touchdown*.

Karen se întoarce și se îndepărtează de grup, traversând barajul spre poalele muntelui, cu corpul ca o mângăleală pe o carte de telefon.

— *Mă bucur* că m-am trezit, strigă ea. Lumea e așa de frumoasă, iar viitorul a fost așa de interesant. Dar voi fi trează în timp ce visez. O să vă visez pe voi toți. Noapte bună tuturor!

Apoi se lasă tăcerea. Mă uit la cei rămași, împietriți de succesiunea rapidă a vieții și a manifestării ei.

— Voi aștilalți, e timpul s-o luați din loc. Wendy, Linus și Megan, Ham și Pam – mergeți la spital. Richard, tu coboară în canion. Când ajungeți la locurile voastre, vă rog să vă așezați și să rămâneți acolo. Imediat ce Karen ajunge în vârf, o să vă recăpătați lumea.

Mă opresc.

— La revedere, oameni buni. Gândiți-vă la mine.

— La revedere, Jar...

Și apoi mă fac nevăzut, afundându-mă în betonul barajului, plecând din viața lor pentru moment. Dar am propria mea misiune secretă. Și eu fac parte din planul B. Treaba mea e să rămân aici, pe Pământul ăsta pustiu și gol acum și să-i cutreier scheletul spurcat ani și ani de-a rândul – chiar zeci de ani – atâta timp cât Karen rămâne în comă. Asta a fost alegerea pe care a trebuit s-o fac. Aș face la fel oricând.

Doamne.

Deci se pare că o să alerg gol pe străzile astea cincizeci de ani de-acum încolo. O să citesc niște pornoace; o să mă uit la câteva casete. Poate că mâine o să plouă cu păianjeni sau cu acid de baterie – eu tot aici o să fiu. Și vreo câteva zeci de ani m-am lins pe bot de întâlniri, dacă n-o punem la socoteală pe Domnișoara Mână; să mă-nțelegeți dacă cedez nervos.

Acum îi văd pe ceilalți în timp ce simt cum propria mea viață se îndepărtează de a lor. Megan și Linus stau în sala de așteptare, în timp ce afară cerul pâlpâie, încins și alb. Holul spitalului e presărat cu nenumărate schelete aspre ca pielea, dar nici oasele, nici tăcerea răsunătoare nu-i tulbură.

— Tot gravidă mă simt, spune Megan. Jane e încă aici. Are patru ore. E un cocoloș de celule. Ceva țacăne la capătul unui culoar.

— Uită-te la toți oamenii ăștia, spune Linus. În curând o să fie oameni *adevărați*.

Fața lui Megan se destinde.

— Ciudat cum ne mai obișnuiserăm cu ele – cu Scurgătorile, vreau să zic. Acum nu-i mai consider niște monștri.

— Nici eu.

— Suntem prieteni acum, nu-i așa, Linus?

- Mda.
- Te sperie noile noastre vieți?
- Mda.
- Dar n-aveam de ales, nu-i așa?
- Nici nu cred că am avut vreodată.

Printre ruinele secției de Terapie Intensivă, Wendy stă în picioare lângă Hamilton și Pam, care stau întinși pe două tărgi. Nu vorbesc. Care e destinul lor? Cum li se vor schimba viețile?

— E cam întuneric în cameră, spune Pam.

— Vrei să mai aprindem niște lanterne? întreabă Hamilton, întinzându-se să apese pe una dintre zecile de lanterne de rezervă care luminau aerul prăfos de la capătul tărgii.

— Nu. Nu-i nevoie. Nu mă mai sperie. Întunericul, vreau să zic.

— Știu ce vrei să zici, spune Hamilton.

— Și uită-te la lumină, spune Pam. Cum taie praful. Parc-ar fi niște coloane, nu? Nu, Wendy?

Un catafalc de schelete împrejmuiește camera; Wendy bate nervos cu o pensetă de oțel într-o tavă din inox și se simte foarte bătrână.

— Da, spune ea. Așa e.

Între timp, Karen urcă șchiopătând și poticnindu-se povârnișul muntos luminat de cerul care se sinucide deasupra. O să ajungă în vârf. Pereții inimii ei sunt subțiri ca hârtia de orez, iar răsuflarea îi e plăpândă ca fulgii de păpădie. Acolo va părăsi iar lumea conștientă.

Vorbește singură fără să-și dea seama că și ceilalți îi vor auzi cuvintele. Se uită în jos de pe munte la pădurile arse și la suburbiile pierdute.

— Stați așa să vedeți, prieteni. O să fim mai măreți decât munții ăștia. O să ne deschidem inimile și-o să le dăruim lumii. O să vedem lumini acolo unde era întuneric. O să depunem împreună mărturie despre ceea ce am văzut și am simțit.

Viața *va merge* înainte – noi toți – târându-ne; poticnindu-ne,

poate chiar căzând. Dar noi *vom fi* cei puternici. Inimile noastre vor străluci intens. Vom trece veșnic linia de sosire.

Jos, în canion, călcâiele lui Richard se afundă în noroi, lut, ciuperci și găuri de șoarece în timp ce se prăvălește în jos pe deal. Corpul lui cade și se repede înainte la fel ca întotdeauna, ca atunci când era mic și ducea sendvișuri cu somon la crescătorie, pentru masa de prânz. Pământul e moale și cald, ca o cămașă veche, ca un tort de nuntă jilav. *Fii atent în față, Richard: leapădă-te de tot. Sari înainte. Ai o misiune.*

Trilul unei păsări...

Cuarț...

O frunză verde...

Un genunchi vânat...

Răsuflarea lui e o boare slabă – gândul gândului unui gând.

Găsește locul de pe râu unde stătuse pe pietre în acea dimineață ciudată de noiembrie. Se așază și-și sprijină capul de un bolovan neted. Zace acolo în timp ce Karen ajunge în vârf, unde găsește o piatră plină de praf pe care se urcă împreună cu Jane. Aerul e răcoros și aspru. Trage aer adânc în piept.

Richard își reia veghea pe pietre sub cerul care și-a ieșit din minți. Tremură, iar picioarele i-au amortit de frig. Richard începe să mediteze – se gândește că pe tot pământul, toți oamenii ăștia trebuie să fie dornici, ba nu, *disperați* după cel mai mic semn că există în noi ceva mai bun sau mai măreț sau mai miraculos decât crezuserăm. *Cum aș putea să le dau o scânteie?* se întreabă el. *Cum pot să-i țin de mână și să-i trag prin flăcări și pereți de stâncă și aisberguri? Cu faptele noastre, îi vom ului și-i vom fascina până într-atât încât vor ajunge să gândească altfel.*

Aude vocea lui Karen pentru ultima oară; a urcat pe munte și spune:

— Voi sunteți viitorul și veșnicia și tot. Voi sunteți într-adevăr

ceea ce *urmează*. Eu plec acum. E timpul să plec. Da – simt cum plec. Voi veți schimba lumea. La revedere, prieteni.

La Londra, supermodelele poartă Prada, iar fotografiile declanșează aparatele. Tinerii prinți citesc *Cartea Recordurilor Guinness*. În California se țin întâlniri și se ciugulește din salată. Pe întreg globul, hidrocentralele generează electricitate, iar turnurile radio trimit spre cer semnale puternice, făcând reclamă la Fiat Panda și la creme de față. Luminile aurii oscilează frenetic. Antene receptoare uriașe se rotesc și scormonesc Universul după voci și miracole. Și de ce să n-o facă? Într-adevăr, lumea se deșteaptă: Ginza²⁸ palpită, iar oamenii de afaceri vomită în lăzi de whisky Suntory, în chicotelile damelor de companie din Siberia – freamătul, strălucirea și ispita progresului – orașele strălucesc: orașe de aur, tinichea, plumb, mesteacăn și teflon, molibden și diamante care scânteiază la nesfârșit.

Cu puțin înainte de ivirea zorilor, Richard simte vibrațiile – lumea care continuă. Se aprinde blițul unui aparat de fotografiat gigantic. Simte cum se întâmplă – cum se întoarce lumea.

Și brusc, răsăritul e aproape. O ultimă străfulgerare de lumină sperie un banc de somoni care-și depuneau icrele, înghesuindu-se în apă – un creier pământiu, colectiv, îngrămădit sub stânci. Richard încearcă să-și imagineze gândirea lor colectivă – unica idee cu care încearcă să iasă la înaintare.

Richard se gândește încă o dată la viața și la lumea lui: Nu, fiica mea *nu* e derutată, furioasă și dusă pe panta drogurilor. Nu, *nu* mă urăște pentru tot ceea ce am uitat sau am neglijat sau n-am fost în stare să fac pentru ea. Nu, femeia pe care o iubesc *nu* e o sfrijitură ca o coală de hârtie, care pufăie rotocoale anemice de aer în timp ce părul ei sur trosnește, iar corpul ei se preschimbă în piele și os.

28 Cartier din Tokio renumit pentru magazine și viață de noapte.

Prietenii mei *nu* sunt singuri, obosiți, sleiți și triști. Și nici eu nu mă îmbăt cu apă rece. S-a terminat cu asta – am bătut palma.

Richard se gândește la cum e să trăiești în această conjunctură specifică din istorie și nu poate decât să se minuneze – să trăiești în acest moment extraordinar – acest moment de salt către ținte mai îndepărtate. Lucrurile pe care le va vedea și pe care le va simți – chiar și momentele mărunte, ca posterul cu Luna din vechiul dormitor al lui Karen sau hărțile meteo din satelit – totul e o părtică atât de minusculă din ceea ce va să vină.

Mintea lui galopează: Gândește-te la toți nebunii ăia pe care-i vezi pe străzi. Poate că nu-s nebuni deloc. Poate că au văzut ceea ce am văzut noi – poate că oamenii ăia suntem noi.

Noi.

În curând o să ne vedeți pe noi plimbându-ne pe strada voastră, cu spinările drepte, cu ochii dilatați de adevăr și forță. Poate că semănăm cu voi, dar n-ar trebui să vă lăsați păcăliți. Vom trasa propria noastră graniță în nisip și vom obliga lumea să treacă granița noastră. Fiecare celulă din corpurile noastre explodează de adevăr. Vom îngenunchea în față la Safeway, pe manuale învechite, cărora le-am mestecat maginile. Vom stărui pe lângă trecători să înțeleagă nevoia de a se îndoi, de a se îndoi și de a se tot îndoi și de a nu renunța niciodată la îndoială cât timp lumea se va învârti. Vom fi adulți care vor zdrobi sistemul obosit, secătuit. Ne vom târî, vom săpa și ne vom croi cu dinții drum într-o lume radical nouă. Vom schimba minți și suflete din piatră și plastic în pânză și aur – cred asta. Știu asta.